EMMA HEALEY

Elizabeth a dispărut

PREMIUL COSTA
Roman de debut

buzz BOOKS

C A R T E   P U B L I C A T Ă   Î N   3 0   D E   Ţ Ă R I

Roman de suspans şi psihologic sofisticat şi, în acelaşi timp, meditaţie sfâşietor de onestă asupra memoriei, identităţii şi îmbătrânirii, *Elizabeth a dispărut* spune povestea lui Maud, o femeie în vârstă care se luptă cu ravagiile demenţei senile şi care începe o căutare disperată pentru a-şi găsi cea mai bună prietenă, Elizabeth, despre care crede că a dispărut. Demersul ei în căutarea adevărului o va purta înapoi zeci de ani şi va avea consecinţe cutremurătoare.

Nimeni nu o crede însă pe Maud - nici fiica ei, Helen, nici îngrijitoarele ei, nici poliţia, nici, mai ales, temperamentalul fiu al lui Elizabeth, Peter. Înarmată cu notiţe scrise de mână pe care şi le lasă singură şi cu un sentiment copleşitor că Elizabeth are nevoie de ajutorul ei, Maud este hotărâtă să descopere adevărul şi să-şi salveze prietena iubită.

Dar indiciile pe care le descoperă par să o conducă tot mai departe în propriu-i trecut, la o altă dispariţie rămasă nerezolvată - cea a surorii ei, Sukey, survenită la scurt timp după al Doilea Război Mondial. În timp ce amintirile vii ale tragediei care a avut loc cu mai mult de cincizeci de ani în urmă o copleşesc, Maud găseşte o nouă motivaţie în căutarea ei. Ar putea misterul dispariţiei lui Sukey să fie cheia pentru a o găsi pe Elizabeth?

„O poveste de viaţă captivantă. O istorie extraordinară despre o tragedie obişnuită.”

Independent

„... o scriitură detectivistică palpitantă şi, în acelaşi timp, o descriere zguduitoare a suferinţei mentale. Şi totuşi mai expresivă şi mai amuzantă decât te-ai aştepta.”

Observer

„Un roman de debut fascinant.”

New York Times

EMMA HEALEY

Elizabeth a dispărut

Emma Healey a scris prima povestire la vârsta de patru ani, le-a spus profesorilor ei că va fi scriitoare la opt, dar la doisprezece ani s-a hotărât să devină avocat pledant (inspirată de filmul *Liceenele din Beverly Hills).* I-au trebuit încă zece ani până să se întoarcă la scris. Şi-a petrecut copilăria în Londra, unde a absolvit colegiul de artă. A lucrat pentru două biblioteci, două librării, două galerii de artă şi două universităţi, şi intenţiona să-şi facă o carieră în lumea artei când scrisul a devenit cel mai important lucru din viaţa ei. S-a mutat în Norwich în 2010 pentru a face un masterat în scriere creativă la University of East Anglia şi nu s-a mai întors la Londra. *Elizabeth a dispărut* (2014) este primul ei roman, câştigător al Costa Book Award pentru roman de debut şi nominalizat la National Book Award - Popular Fiction, National Book Award - New Writer of the Year şi la Dylan Thomas Prize.

Prolog

— Maud? Te plictiseam atât de tare, încât preferi să stai afară, în întuneric?

O femeie mă strigă din lumina caldă a unei sufragerii aglomerate. Respiraţia mea şerpuieşte spre ea, umedă şi fantomatică, dar nici un cuvânt n-o urmează. Zăpada, rară, dar strălucitoare de pe pământ, reflectă lumina pe chipul ei încordat în încercarea de a vedea. Totuşi, ştiu că nu poate vedea foarte bine nici măcar la lumina zilei.

— Vino înăuntru, spune ea. E ger. Îţi promit că n-o să mai rostesc nici un cuvânt despre broaşte şi melci, şi obiecte din majolică.

— N-am ieşit de plictiseală, spun eu, dându-mi seama prea târziu că glumea. O să intru imediat. Caut ceva doar.

În mâna mea se află obiectul pe care l-am găsit deja, încă acoperit de noroi. Un lucru mic, uşor de pierdut. Capacul rupt al unei pudriere vechi, cu argintul pătat, cu emailul lipsit de strălucire, zgâriat şi mătuit. Oglinda pătată de mucegai este ca o fereastră către o lume apusă, ca un hublou prin care se vede în adâncul oceanului. Îmi stârneşte amintiri.

— Ce-ai pierdut? Femeia iese ezitând şi tremurând în curtea interioară. Te pot ajuta? N-oi fi eu în stare să văd, dar poate reuşesc să mă împiedic de el dacă nu este prea bine ascuns.

Zâmbesc, dar nu mă clintesc de pe iarbă. Zăpada s-a adunat în şănţuleţele urmei unui pantof, făcând-o să arate asemenea unui mic dinozaur fosilizat, recent dezgropat. Ţin capacul pudrierei strâns în mână, pământul strângându-mi pielea în timp ce se usucă. Acest micuţ obiect mi-a lipsit vreme de aproape şaptezeci de ani. Iar acum, pământul, mocirlos şi moale din cauza zăpezii topite, a scuipat o relicvă. Mi-a scuipat-o în mână. Dar de unde? Asta este ceea ce nu pot descoperi. Unde a zăcut înainte de a deveni un zgârci în mâncarea pământului?

Un zgomot străvechi, precum lătratul unei vulpi, îmi dă târcoale pe la marginea minţii.

— Elizabeth? întreb eu. Ai cultivat vreodată dovlecei?

— Ştiţi că o femeie în vârstă a fost jefuită pe-aici? spune Carla lăsându-şi coada neagră şi lungă să-i şerpuiască peste un umăr. Ei bine, de fapt în Weymouth, dar ar fi putut să fie aici. Aşa că nimeni nu poate fi prea prudent. Când au găsit-o, jumătate din faţă îi era zdrobită.

Ultima propoziţie a rostit-o cu voce joasă, dar deficienţele de auz nu reprezintă una dintre problemele mele. Îmi doresc să nu-mi fi spus astfel de lucruri - mă lasă cu un sentiment neplăcut mult timp după ce uit poveştile în sine. Mă cutremur şi privesc pe fereastră. Nu-mi dau seama în ce direcţie este Weymouth. O pasăre trece în zbor prin faţa mea.

— Am destule ouă?

— O mulţime, aşa că nu trebuie să ieşiţi astăzi.

Ridică mapa îngrijitoarei, dă din cap aprobator spre mine şi mă priveşte până când aprob şi eu din cap. Mă simt de parcă aş fi la şcoală. Cu o clipă în urmă, aveam ceva în minte, o poveste, dar i-am pierdut firul deja. A fost odată ca niciodată - aşa începea? A fost odată ca niciodată o pădure întunecoasă în care locuia o femeie bătrână, bătrână, pe nume Maud. Nu-mi dau seama ce-ar putea urma. Poate, ceva de genul că îşi aştepta fiica să vină în vizită. Păcat că nu locuiesc într-o căsuţă dintr-o pădure întunecată - cred că mi-ar plăcea. Iar nepoata mea mi-ar aduce mâncare într-un coş.

O bufnitură care se aude de undeva din casă mă face să rătăcesc cu privirea prin camera de zi - un animal, o blană de purtat afară zace pe braţul unei canapele mici. Este a Carlei. Niciodată n-o pune în cuier - bănuiesc că se teme să n-o uite.

Nu mă pot abţine să nu mă holbez la ea, fiind sigură că se va mişca sau că se va refugia într-un colţ, sau că mă va manca şi-mi va lua locul. Iar Katy va trebui să comenteze despre ochii ei mari, despre dinţii ei mari.

— Sunt atâtea conserve de piersici! strigă Carla din bucătărie. Carla, îngrijitoarea. Aşa li se spune, „îngrijitoare”. Trebuie să încetaţi a mai cumpăra mâncare, ţipă ea din nou. Aud conservele zgâriind blatul laminat. Aveţi destulă pentru o întreagă armată.

Destulă mâncare. Niciodată nu poţi avea destulă mâncare. Majoritatea pare să dispară oricum şi nu poate fi găsită nici după ce o cumperi. Habar n-am cine o mănâncă. Fiica mea e la fel.

— Ajunge cu atâtea conserve, spune ea scotocind prin dulapuri cu fiecare ocazie.

Cred că hrăneşte pe cineva. Jumătate din mâncare dispare luată de ea, iar apoi se întreabă de ce trebuie să mă duc la cumpărături din nou. În sfârşit, oricum nu mi-au mai rămas multe plăceri în viaţă.

— Oricum nu mi-au mai rămas multe plăceri în viaţă, spun eu ridicându-mă în fotoliu pentru ca vocea să-mi ajungă până în bucătărie.

Strălucitoare ambalaje de ciocolată sunt îndesate pe lateralele pernei fotoliului şi foşnesc din pricina mişcării, iar eu le scot de-acolo. Soţul meu, Patrick, obişnuia să mă certe că mâncam dulciuri. Mâncam multe acasă. Era plăcut să mănânc un şerbet de lămâie sau să beau o ceaşcă de caramel când doream, deoarece la centrala telefonică nu ni se permitea s-o facem - nimeni nu vrea să stea de vorbă cu o telefonistă care are gura plină. Dar el zicea că îmi strică dinţii. Însă eu am bănuit întotdeauna că era îngrijorat mai degrabă de silueta mea. Bomboanele mentolate Polo erau compromisul nostru, şi încă îmi plac, dar acum nu mai are cine să mă oprească dacă vreau să mănânc o cutie întreagă de praline. Ba chiar pot să-mi încep ziua cu ele. E dimineaţă acum. Ştiu asta pentru că soarele bate pe căsuţa păsărelelor. Dimineaţa, străluceşte pe căsuţa păsărelelor, iar seara, pe brad. Am o zi întreagă la

dispoziţie până când lumina să ajungă la acel copac.

Pe jumătate încovoiată, Carla intră în camera de zi culegând ambalajele bomboanelor din jurul picioarelor mele.

— N-am ştiut că eşti aici, dragă, spun eu.

— V-am pregătit prânzul. Îşi scoate mănuşile de plastic. Este în frigider, şi am pus un bileţel pe el. Acum, este 9.40. Încercaţi să nu-l mâncaţi până la 12.00, bine?

Vorbeşte de parcă mereu înfulec totul, imediat după plecarea ei.

— Am destule ouă? întreb eu, fiindu-mi brusc foame.

— O mulţime, zice Carla punând mapa pe masă. Am plecat. Helen o să vină mai târziu, bine? La revedere!

Uşa din faţă se aude închizându-se, şi o aud pe Carla încuind-o. Încuindu-mă în casă. Peste uniformă, poartă o haină cu gluga tivită cu blană. O îngrijitoare în haine de lup.

Când eram mică, aş fi fost bucuroasă să am o casă a mea, să mănânc ce era în cămară şi să port cele mai bune haine, să pun gramofonul să cânte şi să mă întind pe duşumea. Acum, aş prefera să am companie. Lumina a fost lăsată aprinsă, iar bucătăria seamănă cu o scenă goală, când intru să rearanjez lucrurile în dulapuri şi să văd ce mi-a lăsat Carla pentru prânz. Aproape că mă aştept să intre cineva, mama cu cumpărăturile ei sau tata cu braţele pline de peşte şi cartofi, şi să spună ceva teatral, ca în una dintre piesele de la Pier Theatre. Tata ar zice „Sora ta a plecat” şi s-ar auzi o tobă sau o trompetă, sau ceva, iar mama ar spune „Şi nu se va mai întoarce niciodată”, după care ne-am uita cu toţii unul la altul, spre încântarea publicului. Scot o farfurie din frigider întrebându-mă care ar fi replica mea. Pe farfurie este lipit un bilet: „Prânzul lui Maud, pe care să-l mănânce după ora 12.00”. Scot folia de pe farfurie. Este un sendviş cu brânză şi roşii.

După ce termin de mâncat, mă întorc în camera de zi. E atât de multă linişte aici, nici măcar ceasul meu nu ticăie tare. Totuşi, arată timpul, iar eu îi privesc limbile mişcându-se încet în cerc, deasupra şemineului cu gaz. Am ore întregi din zi pe care trebuie să le umplu cumva, iar la un moment dat, trebuie să pornesc televizorul. E una dintre acele emisiuni de canapea. Doi oameni care stau pe canapea se apleacă spre o persoană care stă pe canapeaua aflată în faţa lor. Zâmbesc şi clatină din cap, iar în cele din urmă, cea care stă singură începe să plângă. Nu-mi dau seama despre ce-i vorba. După aceea urmează o emisiune cu oameni care umblă prin diferite case, căutând lucruri pe care să le vândă. Genul de lucruri urâte care sunt surprinzător de valoroase.

Cu câţiva ani în urmă, aş fi fost îngrozită de mine însămi - să mă uit la televizor în plină zi! Dar ce altceva să fac? Uneori, citesc, dar intriga romanelor nu mai are sens şi nu-mi amintesc niciodată unde am rămas. Aşa că pot să fierb un ou. Pot să mănânc un ou. Şi pot să mă uit la televizor. După aceea, pur şi simplu stau şi o aştept pe Carla, pe Helen sau pe Elizabeth.

Elizabeth este singura prietenă care mi-a mai rămas - celelalte sunt în cămine de bătrâni sau în mormânt. E pasionată de aceste emisiuni despre căutarea de lucruri de vânzare şi speră că, într-o zi, va găsi o comoară ignorată. Cumpără tot felul de farfurii şi vaze hidoase, din magazine caritabile, ţinându-şi degetele încrucişate pentru a atrage norocul. Uneori, îi cumpăr şi eu lucruri, în general porţelanuri ţipătoare - e un fel de joc de-a cine găseşte cel mai urât obiect de porţelan de la Oxfam. E o copilărie, dar am constatat că doar atunci când sunt cu Elizabeth, când râd cu ea mă simt eu însămi.

Mă frământă ideea că era ceva ce trebuia să-mi amintesc legat de Elizabeth. Poate că voia să-i dau ceva. Un ou fiert sau nişte ciocolată. Fiul ei îi dă raţii de înfometare. Nu cheltuieşte bani nici măcar pe noi aparate de ras pentru el. Elizabeth spune că pielea lui e jupuită din cauza bărbieritului şi îşi face griji că o să-şi taie gâtul. Uneori, aş vrea s-o facă. Zgârcitul! Dacă nu i-aş da eu de mâncare în plus, ar muri de foame. Am un bileţel pe care scrie să nu ies, dar nu văd de ce nu. Nu poate fi nimic rău în a

da o raită pe la magazin.

Scriu o listă înainte de a-mi pune haina, îmi găsesc pălăria şi cheile, verific dacă am cheile în buzunarul care trebuie, apoi, când ajung la uşa din faţă, verific din nou dacă le am. Pe asfalt sunt pete albe acolo unde melcii au fost călcaţi în timpul nopţii. Pe străzi apar mereu sute de victime după o noapte ploioasă. Dar mă întreb ce lasă acele urme, care parte din melc face ca pata să se albească în felul acela?

— Deci nu păli, iubite melc[1], spun eu aplecându-mă cât de mult îndrăznesc, pentru a vedea mai bine.

Nu-mi amintesc de unde este citatul, dar este posibil să fie chiar despre asta. Trebuie să încerc să ţin minte să-l caut când mă întorc acasă.

Magazinul nu e departe, dar deja sunt obosită când ajung acolo fiindcă, din nu ştiu ce motiv, tot cotesc aiurea, ceea ce înseamnă că trebuie să ocolesc din nou toate clădirile pentru a ajunge în acelaşi loc. Mă simt ca după război. Adesea, mă rătăceam în oraş deoarece casele fuseseră bombardate şi transformate în mormane de moloz şi brusc apăreau spaţii goale, şi drumurile erau blocate de cărămizi şi zidărie, şi mobilă ruptă.

Carrow's este un magazin mic, ticsit cu lucruri pe care nu le vreau. Îmi doresc să mute nenumăratele şiruri cu bere la cutie şi să facă loc pentru ceva util. Totuşi, magazinul e dintotdeauna aici, încă de pe vremea când eram copil. Au schimbat doar firma, cu câţiva ani în urmă. Acum, pe el scrie Coca-Cola, iar Carrow's este înghesuit dedesubt, de parcă şi-ar fi adus aminte cu întârziere. Îl citesc în gând în timp ce intru, iar apoi, oprindu-mă lângă un raft pe care se află cutii, citesc cu voce tare lista de cumpărături. Ricicles şi Shreddies[2], indiferent ce-or fi ele.

— Ouă. Lapte - semnul întrebării. Ciocolată. Răsucesc hârtia astfel încât lumina să cadă pe ea. În magazin se simte un plăcut miros de carton, şi mă simt de parcă aş fi în cămara de acasă. Ouă, lapte, ciocolată. Ouă, lapte, ciocolată.

Rostesc cuvintele, dar nu mi-e prea clar cum arată aceste lucruri. Ar putea fi în cutiile din faţa mea? Continui să murmur cuvintele de pe listă şi în timp ce înaintez încet prin magazin, dar acestea încep să-şi piardă semnificaţia şi sună ca o psalmodiere. Pe listă scrie şi „dovlecei”, dar nu cred că vând aşa ceva aici.

— Vă pot ajuta cu ceva, doamnă Horsham?

Reg se apleacă peste tejghea, iar cardiganul lui gri se desface, acoperind dulciurile de un penny aflate în tăviţa lor din plastic şi lăsând pe ele scame de lână. Mă priveşte în vreme ce mă plimb prin magazin. Băgăcios individ. Nu ştiu ce păzeşte. Şi ce dacă, odată, am ieşit cu ceva fără să plătesc. Şi ce dacă? Era doar o pungă cu salată verde. Sau era un borcan cu gem de zmeură? Am uitat. În sfârşit, oricum a primit-o înapoi, nu? Helen i-a dus-o înapoi şi asta a fost tot. Şi nu e ca şi cum el n-ar face greşeli - de-a lungul anilor, de multe ori nu mi-a dat restul corect. Conduce acest magazin de decenii, aşa că e timpul să iasă la pensie. Dar mama lui n-a renunţat să lucreze până la nouăzeci de ani, aşa că probabil şi el va mai munci o vreme. Am fost bucuroasă când bătrâna a renunţat în cele din urmă. Ori de câte ori veneam, obişnuia să mă tachineze fiindcă, în adolescenţă, o rugasem să primească o scrisoare pentru mine. Îi scrisesem unui criminal şi n-am vrut să primesc răspunsul acasă, plus că folosisem numele unei vedete de film, în loc de al meu. Nu mi-a răspuns, dar mama lui Reg crezuse că aşteptam o scrisoare de la un iubit şi obişnuia să râdă în legătură cu asta mult timp după ce m-am măritat.

După ce venisem? Rafturile pline se încruntă la mine în vreme ce le dau ocol, iar linoleumul albastru cu alb se holbează la mine, murdar şi cu crăpături. Coşul meu este gol, dar cred că mă aflu aici de ceva timp. Reg mă priveşte. Întind mâna şi iau ceva - e mai greu decât mă aşteptam, iar braţul

meu este brusc tras în jos de greutate. E o conservă cu felii de piersici. Îmi convine. Pun câteva în coş, punându-mi pe braţ mânerele acestuia. Zăbrelele subţiri de metal se freacă de şoldul meu pe când mă îndrept spre tejghea.

— Sunteţi sigură că asta aţi venit să cumpăraţi? întreabă Reg. Chiar ieri aţi cumpărat foarte multe felii de piersici.

Îmi aplec privirea spre coş. Aşa să fie? Chiar cumpărasem aceleaşi lucruri ieri? Tuşeşte, iar eu văd un licăr de amuzament în ochii lui.

— Foarte sigură, mulţumesc, spun eu cu voce fermă. Dacă vreau să cumpăr felii de piersici, pot să cumpăr felii de piersici.

Ridică din sprâncene şi începe să tasteze preţul. Îmi ţin capul ridicat şi mă uit cum conservele sunt puse în chestia de cărat din plastic, pentru cărat, dar obrajii îmi sunt fierbinţi. *Ce* am venit să cumpăr? Bag mâna în buzunar şi găsesc o hârtie albastră, pe care văd scrisul meu: „Ouă. Lapte? Ciocolată”. Iau o tabletă de Dairy Milk şi o pun în coş, ca să am măcar un lucru din cele de pe listă. Dar nu mai pot să pun piersicile la loc, Reg ar râde de mine. Plătesc punga cu conserve şi pornesc la drum cu ele zăngănind. Merg încet fiindcă punga este grea, iar umărul şi spatele genunchiului mă dor. Îmi amintesc vremea când treceam vâjâind pe lângă clădiri - aproape în goană -, către şi dinspre casă. Când mă întorceam, mama mă întreba ce văzusem, dacă anumiţi vecini erau afară, ce părere aveam despre noul gard al grădinii cuiva. Eu nu băgăm de seamă nimic niciodată - totul se derulase într-o clipită. Acum, am timp din belşug să mă uit la toate, dar n-am pe nimeni căruia să-i spun ce am văzut.

Uneori, când sortez lucrurile sau arunc din ele, găsesc fotografii din tinereţe şi este şocant să văd totul în alb şi negru. Am impresia că nepoata mea crede că noi chiar aveam pielea cenuşie şi părul lipsit de strălucire şi pozam în peisaje umbrite. Dar eu îmi amintesc că, pe vremea când eram o copilă, oraşul aproape că era prea strălucitor pentru a te uita la el. Îmi amintesc albastrul intens al cerului şi verdele întunecat al brazilor care se înălţau spre el, roşul strălucitor al caselor din cărămidă şi covorul portocaliu de cetină de brad aşternut sub picioarele noastre. Acum - deşi sunt sigură că totuşi cerul mai este albastru uneori, că majoritatea caselor se află la locul lor şi că brazii tot se mai scutură de cetină -, culorile par să fi pălit, de parcă aş trăi într-o fotografie veche.

Când ajung acasă, un ceas deşteptător sună. Uneori, îl pun să sune pentru a-mi aminti de întâlnirile pe care le am. Las punga să cadă lângă uşa din faţă şi opresc ceasul. Nu-mi amintesc de ce l-am pus să sune de data aceasta - nu văd nimic care să-mi dea vreun indiciu. Poate că vine cineva.

— A venit agentul imobiliar? rosteşte Helen, vocea fiindu-i întreruptă de scârţâitul cheii ei în uşa din faţă. A venit?

— Nu ştiu, răspund eu. Cât e ceasul?

Nu-mi răspunde. O aud păşind apăsat prin hol.

— Mami! exclamă ea. De unde au apărut conservele astea? Câte nenorocite de felii de piersici îţi trebuie?

Îi spun că nu ştiu cât de multe. Îi spun că, probabil, Carla le-a adus. Îi spun că am stat acasă toată ziua, iar apoi, mă uit la ceas şi mă întreb cum am reuşit să fac toate astea. Helen vine în camera de zi, expirând aer dulce şi rece, iar eu mă simt din nou copil, în patul meu cald, cu faţa îngheţată a surorii mele lipită de a mea pentru o clipă, respiraţia ei rece mângâindu-mă în timp ce ea îmi povesteşte despre Pavilion şi despre dans, şi despre soldaţi. Sukey era întotdeauna rece când venea de la dans, chiar dacă era vară. Şi Helen este rece adesea, din cauză că petrece atât de multă vreme săpând în grădinile altora.

Ridică o pungă de plastic.

— De ce ar lăsa Carla în hol conserve cu felii de piersici? Deşi ne aflăm în aceeaşi cameră, nu-şi coboară vocea şi ţine punga ridicată. Trebuie să încetezi să te mai duci la cumpărături. Ţi-am spus că îţi pot lua tot ce-ţi trebuie. Vin aici în fiecare zi.

Sunt sigură că nu o văd chiar atât de des, dar n-am de gând să o contrazic. Braţul îi coboară, iar eu privesc punga legănându-se şi oprindu-se lipită de piciorul ei.

— Îmi promiţi? Că nu te mai duci să cumperi mâncare?

— Nu văd de ce aş face-o. Ţi-am zis că, probabil, Carla le-a cumpărat. Şi oricum, dacă vreau să cumpăr felii de piersici, pot să le cumpăr. Propoziţia îmi sună cunoscut, dar nu-mi dau seama de ce. Dacă ar fi să cultiv dovlecei, spun eu întorcând o listă de cumpărături spre lumină, unde ar fi cel mai bine să-i plantez?

Helen oftează în timp ce iese din cameră, iar eu constat că m-am ridicat pentru a o urma. În hol, mă opresc - de undeva, se aude un duduit. Nu-mi dau seama ce este, nu-mi dau seama de unde vine. Dar, după ce intru în bucătărie, abia îl mai aud. Totul e curat aici, vasele sunt în uscător, deşi nu cred că le-am pus acolo, iar cuţitul şi furculiţa pe care îmi place să le folosesc au fost spălate. Când deschid un dulap, două hârtiuţe planează pe podea. Una este reţeta unui sos, iar pe cealaltă e scris numele lui Helen şi un număr, dedesubt. Iau dintr-un sertar o rolă de bandă adezivă, o lungă bandă lipicioasă, pentru a le lipi la locul lor. Poate că voi face un sos alb astăzi. După ce beau o ceaşcă de ceai.

Pornesc ibricul electric. Ştiu care este pentru că cineva a lipit pe el o etichetă pe care scrie „IBRIC”. Scot ceştile şi laptele, şi un pliculeţ de ceai dintr-un borcan etichetat „CEAI”. Lângă chiuvetă este un bileţel: „Cafeaua e bună pentru memorie”. Scrisul de mână îmi aparţine. Îmi iau ceaşca în camera de zi, dar mă opresc în pragul uşii. Am un huruit în cap. Sau poate că vine de la etaj. Dau să urc scările, dar nu pot s-o fac ţinându-mă de ambele balustrade, aşa că mă întorc şi-mi las ceaiul pe un raft din hol. O să dureze doar un minut.

Camera mea este foarte însorită şi e o atmosferă paşnică aici, exceptând un soi de hârâit care se aude de undeva din casă. Închid uşa şi mă aşez la măsuţa de toaletă, care se află lângă fereastră. Pe milieuri şi farfurii de porţelan sunt presărate bijuterii - acum, nu mai port bijuterii, cu excepţia verighetei, desigur. În peste cincizeci de ani, n-a trebuit s-o modific niciodată. A lui Patrick părea să-i intre în carne, falanga umflându-i-se deasupra ei. A refuzat să îi fie tăiată, iar de ieşit n-a ieşit indiferent cu câtă grăsime am uns-o. Obişnuia să spună că inelul ajunsese să facă parte din el, ceea ce era o dovadă a solidităţii căsniciei noastre. Eu obişnuiam să spun că era o dovadă că nu se îngrijea aşa cum trebuie. Patrick mi-a zis să-mi văd mai bine de verigheta mea, care era prea largă pe degetul meu subţire, dar de fapt se potrivea perfect şi n-am pierdut-o niciodată.

Helen spune că acum îmi pierd bijuteriile, iar ea şi Katy le-au luat pe cele mai bune pentru a le „păstra în siguranţă”. Nu mă deranjează. Cel puţin, au rămas în familie şi nici una nu este foarte valoroasă. Cea mai scumpă bijuterie pe care am avut-o a fost un bizar pandantiv de aur având forma capului reginei Nefertiti, pe care Patrick mi l-a adus din Egipt.

Îmi pun pe mână o brăţară de plastic ştearsă şi mă uit în oglindă. Reflexia mea îmi provoacă întotdeauna un şoc. Niciodată n-am crezut cu adevărat că voi îmbătrâni şi cu siguranţă nu în felul acesta. Pielea din jurul ochilor şi de la baza nasului mi s-a ridat într-un mod foarte neaşteptat. Mă face să arăt cam ca o şopârlă. Abia îmi mai amintesc vechea mea faţă, doar în străfulgerări. O fată cu obraji rotunzi aflată în faţa oglinzii şi scoţându-şi bigudiurile pentru prima dată, o tânără palidă aflată în Pleasure Gardens şi privind râul verde, o mamă obosită, cu părul în dezordine, pe jumătate răsucită cu spatele la fereastra întunecată a unui tren şi încercând să-şi despartă copiii, care se bat. În amintirile mele, mă încrunt întotdeauna, aşa încât nu-i de mirare că fruntea mea a ajuns în halul ăsta.

Până în clipa morţii, mama a avut un ten neted, de culoarea piersicii şi a laptelui, deşi avea motive întemeiate să fie mai ridată decât majoritatea. Poate că era legat de faptul că nu se machiase - asta se spune despre călugăriţe, nu-i aşa?

Acum, nici eu nu mă mai machiez, iar cu ruj nu m-am dat niciodată, nu mi-a plăcut niciodată. Fetele de la centrală mă tachinau în privinţa asta, iar uneori în tinereţe, am încercat să mă dau cu ruj - împrumutam de la o prietenă sau foloseam unul pe care îl primisem cadou de Crăciun -, dar niciodată n-am suportat să am aşa ceva pe buze mai mult de câteva minute. Am unul în sertar, primit de la Helen sau de la Katy, şi îl scot, îi răsucesc baza şi mă dau cu mare grijă, aplecându-mă spre oglindă, asigurându-mă că nu-mi pătez dinţii. Vezi câteodată femei bătrâne cu proteze dentare pătate, cu pleoapele parcă date cu funingine, cu ruj întins pe toată faţa şi cu sprâncenele înălţate prea mult. Aş prefera să mor mai degrabă decât să fiu una dintre ele. Îmi şterg uşor buzele. Sunt frumoase şi strălucitoare acum, dar puţin crăpate şi mi-e cam sete. E vremea să-mi fac o ceaşcă de ceai.

Bag rujul la loc în sertar şi îmi trec peste cap un lung şirag de perle, înainte de a mă ridica. Nu sunt perle adevărate, desigur. Când deschid uşa, aud un huruit. Nu-mi dau seama ce este. Devine tot mai puternic pe măsură ce cobor scările. Mă opresc la baza lor, dar nu văd nimic. Mă uit în camera de zi. Huruitul este şi mai puternic. Mă întreb dacă nu cumva este în capul meu, dacă nu cumva se desprinde ceva. Zgomotul se umflă şi vibrează. Apoi se opreşte.

— Poftim. Ţi-am dat cu aspiratorul. Helen se află lângă uşa sufrageriei, strângând cablul aspiratorului. Pe buze îi apare un zâmbet. Ieşi undeva? întreabă ea.

— Nu, răspund eu. Nu cred.

— Atunci, pentru ce ţi-ai pus perlele? Eşti foarte dichisită.

— Sunt?

Îmi duc o mână la gât. Port un şirag de perle şi am o chestie la încheietură, şi simt gustul rujului. Ruj, cu mirosul său fetid de ceară şi grosimea sa sufocantă. Îmi trec dosul palmei peste gură, dar nu fac decât să-l întind, ceea ce este şi mai rău, aşa că încep să-mi şterg faţa, trăgându-mi mâneca jachetei pentru a o folosi pe post de cârpă, scuipând pe ea şi frecându-mă de parcă eram şi mama şi copilul murdar. Trec câteva minute până mă simt din nou curată şi descopăr că Helen mă priveşte.

— Dă-mi cardiganul, spune ea. Ar fi bine să-l pun la spălat.

Mă întreabă dacă vreau să beau ceva.

— O, da, răspund eu scoţându-mi jacheta şi punând-o pe fotoliu. Mi-e teribil de sete.

— Nu-i de mirare, zice Helen răsucindu-se pentru a ieşi din cameră. Pe raftul din hol era un şir de căni cu ceai rece.

Spun că nu-mi dau seama cum au ajuns acolo, dar nu cred că mă aude deoarece deja a dispărut în bucătărie şi oricum capul îmi este aplecat ca să caut ceva în geantă. La un moment dat, aveam în ea nişte biscuiţi cu malţ. Ieri oare? I-am mâncat? Scot un pieptăn şi portofelul, şi nişte şerveţele mototolite. Nu găsesc nici un biscuit, dar dau de un bileţel aflat în unul dintre buzunarele genţii. „Nu mai cumpăra felii de piersici." Nu-i spun lui Helen. În schimb, îl pun sub bileţelul care are data de azi. Îngrijitoarea mea îmi lasă câte unul în fiecare zi. Aşa ştiu că este joi. De obicei, joi o vizitez pe prietena mea Elizabeth, dar se pare că pentru săptămâna asta n-am stabilit nimic. Nu m-a sunat. Mi-aş fi notat dacă ar fi făcut-o. Mi-aş fi notat ce mi-a spus, sau măcar o parte. Mi-aş fi notat la ce oră să mă duc la ea. Îmi notez totul.

Casa e plină cu hârtiuţe puse în teancuri sau lipite de diverse lucruri. Liste de cumpărături şi reţete, numere de telefon şi datele întâlnirilor, notiţe despre lucruri care s-au întâmplat deja. Memoria mea pe hârtie. Rostul este să mă împiedice să uit lucruri. Însă fiica mea îmi spune că pierd notiţele. Am scris şi asta. Totuşi, dacă Elizabeth *ar fi* sunat, aş fi avut un bileţel. Nu se poate să le fi pierdut pe

toate. Îmi notez tot timpul ce se întâmplă. Nu se poate ca toate să fi căzut de pe masă şi de pe blat, şi de pe oglindă. Şi mai e şi bileţelul acesta îndesat în mânecă: „N-am primit nici o veste de la Elizabeth”. Pe o parte este trecută o dată veche. Am sentimentul oribil că i s-a întâmplat ceva. Ar fi putut să i se întâmple orice. Cred că ieri a fost ceva la ştiri. Iar acum, Elizabeth a dispărut. Dacă a fost atacată şi lăsată să moară? Sau dacă a căzut şi nu poate să ajungă la un telefon? Mi-o imaginez zăcând pe duşumeaua camerei ei de zi, incapabilă să se ridice, înca sperând ca vreo comoară va răsări din covor.

— Mami, poate că ai vorbit cu ea, dar nu-ţi aminteşti. Nu crezi că e posibil?

Helen îmi dă o cană cu ceai. Uitasem că este aici. Se apleacă pentru a mă săruta pe creştet. Îi simt buzele prin părul rar, care mi se înfoaie pe cap. Miroase a plante. A rozmarin, poate. Bănuiesc că planta ceva. Pentru memorie.

— Pentru că, ei bine, ai uitat că am ieşit sâmbătă, nu-i aşa?

Pun cana în echilibru pe braţul fotoliului, ţinând-o cu o mână. Nu-mi ridic privirea când fiica mea se îndepărtează. Presupun că are dreptate. Nu-mi amintesc ziua de sâmbătă, dar nu-mi amintesc nici că am uitat de ea. Gândul mă face să trag adânc aer în piept. Aceste goluri de memorie sunt îngrijorătoare. Mai mult decât îngrijorătoare. Cum de nu-mi amintesc sâmbăta trecută? Am familiara senzaţie că-mi stă inima în loc, simt roşeaţa ruşinii, teama. Sâmbăta trecută. Îmi pot aminti măcar ziua de ieri?

— Aşa că poate ai vorbit cu Elizabeth.

Încuviinţez din cap şi beau o gură de ceai, pierzând deja firul conversaţiei.

— Probabil că ai dreptate.

Nu sunt foarte sigură cu ce sunt de acord, dar îmi place senzaţia căderii in uitare, sfârşitul încercării anxioase de a-mi aminti. Helen zâmbeşte. Există oare vreo urmă de triumf în zâmbetul ei?

— În regulă. Ar fi cazul să plec.

Helen pleacă mereu. O privesc prin geamul din faţă cum se urcă în maşină şi se îndepărtează. Nu-mi pot aminti niciodată sosirea ei. Poate că ar trebui să-mi notez. Dar aceste hârtiuţe de pe măsuţa de lângă fotoliu, acest sistem de a-mi aminti nu este perfect. Atât de multe bileţele sunt vechi, nu mai sunt relevante, iar eu le-am amestecat. Şi nici chiar cele noi nu par să conţină informaţii corecte. Iată unul pe care scrisul încă este strălucitor: „N-am primit nici o veste de la Elizabeth”. Îmi trec degetele peste cuvinte, întinzând puţin pasta. Este adevărat? Probabil că l-am scris cu foarte puţin timp în urmă. Cu siguranţă, nu-mi amintesc să fi vorbit cu ea de curând. Iau telefonul. Tasta numărul 4 este pentru Elizabeth. Sună şi sună. Îmi notez.

2

— Elizabeth a dispărut, spun eu. Ţi-am zis?

Mă uit la Helen, dar ea nu se uită la mine.

— Mi-ai zis. Ce vrei să mănânci?

Privesc peste meniu. Dumnezeu ştie unde ne aflăm. Văd că este un restaurant - sunt chelneri în alb şi negru, mese cu tăblii din marmură dar care? Am sentimentul îngrozitor că ar trebui să ştiu şi că asta e un soi de trataţie. Nu cred că este ziua mea, dar poate că e o aniversare. A morţii lui Patrick? Ar fi exact genul lui Helen să-şi amintească şi să facă din asta o „ocazie specială”. Dar văd copacii desfrunziţi de pe stradă şi îmi dau seama nu este perioada potrivită din an. Patrick a murit primăvara.

Pe meniu scrie „The Olive Grill”. Este greu, cu coperta din piele. Îmi trec un deget peste literele în relief, dar numele nu înseamnă nimic pentru mine, iar partea de jos a cotorului alunecă pe masă. Îl pun în poală şi citesc conţinutul cu voce tare:

— Supă de dovleac. Salată cu roşii şi mozzarella. Ciuperci cu usturoi. Şuncă de Parma şi pepene galben...

— Da, mulţumesc, mami, spune Helen. Pot să citesc şi singură.

Nu-i place să citesc cu voce tare. O face să-şi dea ochii peste cap şi să ofteze. Uneori, face gesturi pe la spatele meu. Am văzut-o în oglindă prefăcându-se că mă sugrumă.

— Ce vrei să mănânci? mă întreabă ea punându-şi meniul pe masă, dar studiindu-l în continuare.

— Dovlecei umpluţi cu chorizo, citesc eu incapabilă să mă abţin. Sunt din nou la modă dovleceii? Nu i-am mai văzut de ani de zile în meniuri.

Când eram tânără, oamenii cultivau mai mulţi dovlecei şi erau competiţii pentru alegerea celor mai buni. Acum, nu pare să mai fie la fel. Am cunoscut-o pe Elizabeth datorită unor dovlecei. Prima dată când am întâlnit-o, mi-a spus că zidul grădinii ei are pietricele cimentate în partea de sus, iar eu mi-am dat seama exact unde locuia. Era casa cu grădina din care, cu mai bine de şaizeci de ani în urmă, se furaseră nişte dovlecei într-o noapte. Şi nu ştiu de ce, am vrut să văd grădina aceea, aşa că am reuşit să mă fac invitată la ceai.

— Nu-ţi vor plăcea cârnaţii chorizo, zice Helen. Ce spui de supă?

— Eu şi Elizabeth obişnuiam să mâncăm supă, zic eu simţind un fel de iritare la acest gând. După ce plecam de la Oxfam. Supă şi sendvişuri. Şi cuvintele încrucişate din *Echo*. N-am mai făcut asta de mult timp. Şi tot n-am mai primit nici o veste de la ea. Nici măcar un cuvânt. Nu înţeleg. Nu pleacă nicăieri, niciodată. Probabil că i s-a întâmplat ceva.

— Mami? Trebuie să comanzi.

Un chelner se află lângă masa noastră, cu carneţelul pregătit. Mă întreb de cât timp e aici. Se apleacă imediat pentru a ne întreba ce dorim, faţa lui fiind inutil de apropiată de a mea. Mă trag îndărăt.

— Helen, tu ştii ceva de Elizabeth? o întreb eu. Mi-ai spune dacă ai şti?

— Da, mami. Ce vrei să mănânci?

— Adică, este exclus să fi plecat în vacanţă.

Închid meniul şi caut un loc unde să-l pun, dar nu găsesc. Masa e plină de lucruri. Lucruri strălucitoare, cum are Elizabeth. Nu-mi dau seama ce sunt. Se află pe masă alături de un borcan de Branston Pickle[3], şi de sosul de salată, şi de punguţe cu Maltesers. De obicei, punguţele sunt desfăcute, iar bomboanele de ciocolată se rostogolesc pe podea ca nişte capcane din desenele animate.

Adesea, îmi fac griji că ar putea aluneca pe ele.
— Dacă a căzut, n-aş afla, rostesc eu. Mă îndoiesc că fiul ei s-ar osteni sa-mi spună.
Chelnerul îşi îndreaptă trupul şi-mi ia meniul din mână. Helen îi zâmbeşte şi comandă pentru amândouă. Nu ştiu ce. El încuviinţează din cap şi se îndepărtează încă scriind, trecând pe lângă pereţii brăzdaţi cu vopsea neagră. Şi farfurioarele pentru pâine sunt negre - presupun că este la modă. Restaurantul e ca un ziar pătat, unul în care a fost înfăşurat un măr ca să se păstreze pentru iarnă, şi din care nu se mai desluşesc decât reclamele.
— N-avem cum să aflăm singure ceva. Asta-i problema, spun eu, simţind un elan brusc când, pe neaşteptate, subiectul mi-a devenit clar. *Rudele* sunt informate, dar nu şi prietenii. În orice caz, nu la vârsta noastră.
— Înainte, aici era Chophouse, îţi aminteşti, mami? comentează Helen.
Ce spuneam? Nu-mi amintesc. Ceva. Ceva, ceva, ceva...
— Îţi aminteşti?
Nu-mi amintesc nimic.
— Te întâlneai cu tata aici, nu-i aşa?
Mă uit prin încăpere. La o masă de lângă peretele dungat stau două femei în vârstă. Amândouă se uită la ceva care se află între ele, pe masă.
— Elizabeth a dispărut, rostesc eu.
— Când era Chophouse. Veneaţi aici să luaţi prânzul.
— Telefonul ei sună şi tot sună.
— Chophouse. Îţi aminteşti? Of, nu contează.
Helen suspină din nou. În ultima vreme, face asta adesea. Nu vrea să mă asculte, nu mă ia în serios, îşi imaginează că vreau să trăiesc în trecut. Ştiu ce gândeşte - că mi-am pierdut minţile, că Elizabeth e bine mersi acasă la ea şi că pur şi simplu nu-mi amintesc că m-am întâlnit cu ea recent. Dar nu este adevărat. Uit lucruri - ştiu asta -, dar nu sunt nebună. Nu încă. Şi m-am săturat ca lumea să se poarte cu mine de parcă aş fi. M-am săturat de zâmbetele compătimitoare şi de micile mângâieri ale oamenilor atunci când lucrurile devin confuze. Şi m-am săturat până în gât ca toată lumea să ţină cont de ce spune Helen, în loc să asculte ce am eu de zis. Bătăile inimii mi se înteţesc, şi îmi încleştez dinţii. Simt o nevoie cumplită să-i trag un şut lui Helen, pe sub masă. În schimb, lovesc piciorul mesei. Solniţa şi piperniţa se ciocnesc, iar un pahar cu vin dă să se răstoarne. Helen îl prinde.
— Mami! rosteşte ea. Fii atentă. O să spargi ceva.
Nu-i răspund. Dinţii încă îmi sunt încleştaţi. Simt că sunt pe cale să ţip, dar să sparg ceva nu-i o idee rea. Exact asta vreau să fac. Îmi iau cuţitul de unt şi îl înfig în farfurioara neagră. Porţelanul se sparge. Helen spune ceva, bănuiesc că înjură, iar cineva se grăbeşte spre mine. Mă uit în continuare la farfurioară. Mijlocul s-a ciobit puţin, făcând-o să arate ca un disc spart, un disc de gramofon spart.
Cândva, am găsit câteva în curtea noastră din spate. Erau în răzorul de legume, sfărâmate în bucăţele şi amestecate. Mama mă trimisese să-l ajut pe tata, când mă întorsesem de la şcoală, iar el îmi dăduse lopata lui ca să sap un şanţ pentru fasolea căţărătoare, după care dispăruse în hambar. Discurile aveau aproape aceeaşi culoare ca pământul, şi nu le-aş fi găsit, dar am simţit că se sparge ceva când am înfipt lopata, iar câteva momente mai târziu, cioburile s-au prins între dinţii furcii mele de grădină.
Când mi-am dat seama ce erau, le-am dezgropat din pământ şi le-am pus pe un petic de iarbă însorit, pentru a se usca. Nu mi-am dat seama cum de ajunseseră acolo. Numai Douglas, chiriaşul nostru, avea gramofon, dar m-am gândit că ar fi spus dacă i s-ar fi spart nişte discuri. Totuşi, era un băiat drăguţ, nu genul care să arunce lucruri în grădină.

— Ce Dumnezeu sunt astea? a întrebat mama când a ieşit să strângă nişte rufe uscate şi m-a găsit îngenuncheată lângă cioburi.

Am îndepărtat ţărâna de pe ele şi am început să le asamblez la loc. Nu pentru că-mi imaginam că ar mai putea fi folosite, ci pentru că doream să văd care erau. Mama mi-a şters de pe faţă pământul cu care mă pătasem când îmi dădusem părul la o parte cu degetele murdare şi a spus că ea crede că le-au aruncat vecinii noştri peste gard.

— Alături, în fiecare săptămână apare un chiriaş nou. Dumnezeu ştie cine este cel de-acum, a zis ea. Nu e prima dată când găsesc gunoaie aici. Şi-a coborât privirea spre discurile negre, îmi imaginez că el le-a spart. Nu mai sunt bune de nimic acum. Maud, aruncă-le pe fundul şanţului pentru fasolea căţărătoare. Pentru drenaj.

— Bine, am spus eu. Dar mai întâi vreau să le asamblez la loc.

— De ce? Faci pietre de pavaj pentru gazon?

— Aş putea?

— Nu fi prostuţă.

A râs şi a păşit cu eleganţă de pe un disc pe altul, cu coşul de rufe pe şold, până a ajuns la uşa bucătăriei. Am privit-o intrând, părul ei roşcat părând tern pe fundalul strălucitoarelor cărămizi roşu ale casei noastre.

Nu mi-a luat mult să asamblez piesele şi mi-a plăcut să fac asta în soarele de iarnă, ascultând muzica porumbeilor care uguiau unul la altul. Era ca şi cum aş fi făcut un puzzle, doar că, după ce am terminat, lipseau nişte piese. Totuşi, am putut citi etichetele: „Virginia”, „We Three”[4] şi „I’m Nobody’s Baby”[5].

M-am aşezat pe vine. Erau discurile favorite ale surorii mele, cele pe care i le cerea mereu lui Douglas să le pună. Şi acum, iată-le sparte şi îngropate printre resturi de rubarbă şi ceapă. Nu-mi puteam imagina cine ar fi făcut asta şi de ce. Am amestecat cioburile şi le-am împrăştiat în şanţul pentru fasole, apoi m-am îndreptat spre casă şi l-am văzut pe Douglas stând la fereastra lui. Pentru o clipă, m-am gândit că se uită la mine, dar câteva păsări şi-au luat zborul din întunericul gardului viu, iar eu m-am răsucit exact la timp pentru a întrezări silueta unei femei îndepărtându-se grăbită.

— Trebuie s-o iau pe Katy în mai puţin de jumătate de oră, spune Helen punându-şi haina în ciuda faptului că încă nu mi-am terminat îngheţata.

O simt plăcută şi rece pe limbă, dar nu-mi dau seama ce fel de gust ar trebui să aibă. După culoare, probabil că de căpşune. Înainte de plecare, va trebui să mă duc la toaletă. Mă întreb unde este toaleta doamnelor. Mă întreb dacă am mai fost vreodată la acest restaurant. Îmi aminteşte de încântătorul Chophouse, unde eu şi Patrick obişnuiam să ne întâlnim pe vremea când îmi făcea curte. Nu era scump, nu avea mâncare exotică sau feţe de masă albe, dar totul era gustos şi frumos prezentat. La prânz, eu veneam de la centrală pe jos şi îl aşteptam la o masă de la fereastră. Patrick lua un tramvai de pe cheiul unde se afla firma lui, care se ocupa cu întocmirea planurilor pentru reconstrucţie, şi sărea din el când ajungea, cu părul dat pe spate, cu obrajii roşii şi zâmbind de îndată ce mă zărea. Acum, nimeni nu îmi mai zâmbeşte aşa.

— Mami, ai nevoie să te duci la toaletă?

Helen îmi ţine haina.

— Nu, nu cred.

— Bine. Hai să mergem.

Nu e foarte mulţumită de mine. Este evident că am făcut ceva. A fost jenant? I-am spus ceva

ospătarului? Nu-mi place să întreb. O dată, i-am zis unei femei că dinţii o fac să arate ca un cal. Îmi amintesc că Helen mi-a spus că am zis asta, dar nu-mi amintesc s-o fi făcut.
— Mergem acasă? o întreb în schimb.
— Da, mami.

Soarele a coborât cât timp am mâncat, iar cerul are culoarea cernelii, dar indicatoarele rutiere încă se mai pot vedea prin parbrizul maşinii, iar eu mă pomenind spunând cu voce tare ce înseamnă fiecare:
— Cedează trecerea. Trecere la nivel. Redu viteza.

Mâinile lui Helen se albesc pe volan. Nu vorbeşte cu mine.

Mă foiesc pe scaun, brusc conştientă că am vezica plină.
— Ne ducem acasă?

Helen oftează. Asta înseamnă că am mai întrebat. În timp ce cotim pe strada mea, îmi dau seama cât de urgentă e nevoia mea. Nu mai pot aştepta.
— Lasă-mă aici, îi spun lui Helen bâjbâind după mânerul interior al portierei.
— Nu fi prostuţă, ajungem imediat.

Cu toate astea, eu deschid portiera, iar Helen opreşte maşina cu o frână bruscă.
— Ce naiba crezi că faci? rosteşte ea.

Eu cobor din maşină şi pornesc pe trotuar.
— Mamă! strigă Helen, dar eu nu mă întorc.

Mă grăbesc spre uşă, cu trupul aplecat în faţă. La fiecare câteva secunde, trebuie să-mi încordez muşchii cu putere. Presiunea din vezica pare tot mai mare pe măsură ce mă apropii de casă, iar eu îmi deschei în mers nasturii hainei, căutându-mi cu disperare cheia. După ce ajung în faţa uşii, îmi mut greutatea de pe un picior pe altul, răsucind înnebunită cheia în broasca. Ceva o împiedică să se învârtă aşa cum trebuie.
— O, nu, o, nu! gem cu voce tare.

În cele din urmă, o simt intrând în locul potrivit şi răsucindu-se. Mă năpustesc pe uşă şi o trântesc în urma mea, lăsând geanta să cadă cu zgomot pe podea. Îmi încleştez mâna pe balustradă, mă grăbesc să urc scările, cu haina zburând după ce o dezbrac. Dar ajung prea târziu în baie. Cu mâna pe betelie, încep să urinez. Îmi dau repede pantalonii jos, dar nu am timp să fac la fel cu restul, aşa că mă aşez pe toaletă şi fac pipi prin chiloţii de bumbac. Vreme de câteva momente, mă prăbuşesc cu capul în mâini, cu coatele pe genunchi, pantalonii uzi agăţându-mi-se de glezne. Apoi, încet şi cu greu, îmi dau jos pantofii şi îmi trag de pe picioare ţesătura groasă şi udă, pe care o pun în cadă.

În casă, nici o lumină nu este aprinsă - nu m-am putut opri să le aprind -, aşa că stau pe întuneric. Şi încep să plâng.

Important este să fii organizat, să încerci să scrii totul. Elizabeth a dispărut, iar eu trebuie să fac ceva pentru a afla ce s-a întâmplat. Dar sunt atât de confuză. Nu sunt sigură când am văzut-o ultima oară sau ce am descoperit. I-am telefonat şi nu mi-a răspuns. N-am mai văzut-o. Cred. Ea n-a venit aici, iar eu nu m-am dus acolo. Şi mai departe? Presupun că ar trebui să mă duc la ea acasă. Să caut indicii. Şi să-mi notez orice găsesc. Important este să fii organizat. Am scris şi asta.

Înainte de a ieşi, verific de trei ori dacă am cheia la mine. Lumina palidă a soarelui cade pieziş pe gazonul de lângă mine în timp ce străbat aleea, iar mirosul brazilor mă face să mă simt optimistă. Cred că n-am mai ieşit de câteva zile. Ceva s-a întâmplat, iar Helen a fost agitată. Însă nu-mi amintesc nimic, ceea ce mă face să mă simt ameţită. Mi-am pus o haină îmblănită peste un pulover pe care l-am îmbrăcat peste o rochie de lână, dar tot mi-e rece. Trec pe lângă Carrow's şi mă văd în geam. Cu

spatele încovoiat, arăt ca doamna Tiggy-Winkle[6] fără ţepi. În timp ce merg, verific dacă am pixuri în geantă şi hârtie în buzunare. Verific din nou la fiecare câţiva paşi. Cel mai important lucru este să scrii totul. Pentru o clipă, nu mi-e clar ce trebuie să scriu, dar traseul pe care mă aflu îmi aduce aminte. Trec pe lângă ultima casă din prefabricate, vopsită de proprietarul său într-o combinaţie bolnăvicioasă de verde cu galben. (Elizabeth râde de urâţenia ei şi spune că, dacă ar reuşi să găsească o replică din ceramică, ar valora o avere.) Apoi, prin spatele unui hotel, unde trotuarul este alunecos din cauza unui lichid tulbure (Elizabeth zice că sunt resturi de ceai aruncate după micul dejun), şi pe sub frumoasa acacia care se întinde peste stradă dintr-o grădină plină cu melci (Elizabeth ia lăstari în fiecare an, dar nu s-au prins niciodată).

Casa lui Elizabeth este vopsită în alb şi are geamuri duble. Perdelele dantelate o trădează că este casa unei pensionare, dar, desigur, nu pot critica asta pentru că şi eu am aşa ceva. A fost construită imediat după război, pe o stradă de case noi, iar zidul grădinii nu a fost schimbat niciodată. Primul proprietar a fixat cu ciment pietricele colorate deasupra lui, şi nimeni nu le-a îndepărtat. Acum, lui Elizabeth nici prin cap nu i-ar fi trecut să le scoată. În adolescenţă, eram întotdeauna curioasă în legătură cu aceste case noi, iar pe asta mi-o aminteam în mod special datorită zidului cu pietricele.

Sun la uşă. „A răsunat în casa goală.” Propoziţia îmi răsare în minte, dar soneriile întotdeauna răsună în case, nu-i aşa? Goale sau nu. Am aşteptat, apoi am băgat mâna adânc în unul dintre ghivecele pline cu pământ de pe treapta din faţă. De obicei, sunt pline cu flori, dar nici măcar o plantă veşnic verde n-ar răsări acum. Probabil că, anul acesta, Elizabeth a uitat să planteze bulbi. Îmi trag repede mâna. Nu-mi dau seama ce căuta în pământ. Bulbi sau altceva?

Privesc uşa şi mă întreb de cât timp aştept aici. De cinci minute? De zece? Mă uit ia ceas, dar nu mă lămureşte cu nimic. Timpul este atât de elastic acum. Sun din nou şi am grijă să-mi notez ora, apoi privesc minutarul cum se mişcă în cerc. După cinci minute, scriu „Nici urmă de Elizabeth” şi încep să mă îndepărtez. Poate că *este* în vacanţă, după cum a sugerat cineva. Sau stă la fiul ei? Dar sunt sigură că mi-aş fi notat asta. Am astfel de bileţele vechi. Aceste fragmente de informaţii sunt lucruri despre care să porţi o conversaţie, dar şi informaţii importante pentru mine. „Ştii că Elizabeth s-a dus în sudul Franţei?” i-aş putea spune lui Helen. Sau „Elizabeth stă la fiul ei” i-aş putea zice Carlei. Genul acesta de informaţii sunt valoroase. În trecut, Helen a rămas treizeci de secunde în plus pentru aşa ceva.

Aşa încât ştiu că, de data asta, nu uit. Elizabeth trebuie să fi dispărut. Dar tot ce am reuşit să stabilesc deocamdată - tot ce am dovedit - este că nu se află acasă în acest moment.

Când ajung la poartă, îmi vine un gând şi mă întorc pentru a mă uita pe fereastra din faţă. Lipindu-mi nasul de sticla rece şi făcându-mi palmele căuş de-o parte şi de alta a ochilor, reuşesc să văd prin perdea. Din cauza ei, camera pare înceţoşată, dar reuşesc să desluşesc fotoliile goale şi pernele dolofane. Cărţile ei au fost aranjate cu grijă pe rafturi, iar colecţia de vase, vaze şi castroane din majolică este aliniată pe poliţa căminului. „Nu se ştie niciodată, spune Elizabeth întotdeauna după ce termină de râs văzându-mi reacţia în faţa urâţeniei unei frunze turnate, plină de nervuri sau a unor solzi de peşte greţos de complicaţi, una dintre ele ar putea valora o avere.” Desigur, ea nu vede lucrurile bine, ci doar întrezăreşte o vagă strălucire a culorilor, dar îi place cum se simt la pipăit. Animalele şi insectele în relief. Îşi trece degetele peste contururile care se ridică din suprafaţa vasului, emailul fiind aproape la fel de fin ca pielea unei broaşte, aproape la fel de alunecos ca pielea unui ţipar. Trăieşte cu speranţa că va descoperi unul cu adevărat rar. Iar promisiunea banilor este sigurul motiv pentru care fiul ei îi îngăduie să le păstreze. Altminteri, ar ajunge în tomberon fără nici un fel de discuţii.

Scot un pix gros şi un pătrăţel de hârtie de un galben aprins, pentru a-mi nota firavele

descoperiri: „Foarte curat. Elizabeth lipseşte. Toate luminile sunt stinse”. Dându-mă îndărăt, mă împiedic de un răzor de flori, iar piciorul mi se afundă în pământ, pantoful meu lăsând o urmă perfectă. Bine că n-am nici un plan criminal. Ocolesc cu grijă răzorul şi mă îndrept spre laterala casei, ca să mă uit pe geamul de la bucătărie. Aici nu sunt perdele, aşa că văd clar blaturile de lemn şi chiuveta strălucitoare. „În bucătărie nu e mâncare, scriu eu. Nici pâine, nici mere. Nici vase murdare.” Nu este mare lucru, dar e ceva.

Mă întorc acasă prin parc. Nu plouă, aşa că aş putea să iau o gură de aer proaspăt. Iarba este uşor îngheţată şi îmi face plăcere s-o aud trosnind sub picioarele mele. Undeva de partea cealaltă a estradei se află o adâncitură ca o gaură de meteor, plină cu flori şi cu bănci. Helen o amenajase. A fost unul dintre primele ei contracte mari şi, cu toate că nu-mi amintesc detaliile, ştiu că au trebuit să excaveze tone de pământ. Este un loc ferit şi foarte însorit, unde chiar şi florile tropicale se simt bine. Ea s-a priceput întotdeauna să facă lucrurile să crească. Şi trebuie să ştie care e cel mai bun loc pentru a planta dovlecei - să nu uit s-o întreb asta data viitoare când o văd.

M-am plimbat pe lângă această estradă vreme de peste şaptezeci de ani. Eu şi sora mea obişnuiam să trecem pe-aici când ne duceam la filme. Adesea, aici cânta muzică în timpul războiului. Pentru a înveseli pe toată lumea. Şezlongurile erau scoase şi pline cu bărbaţi în uniforme kaki, abia camuflaţi pe fundalul ierbii strălucitoare. Sukey încetinea pentru a asculta muzica şi a le zâmbi soldaţilor - întotdeauna, cunoştea unul sau doi, pe care îi întâlnise la petrecerile dansante din Pavilion. Eu tot alergam de la ea la porţi şi înapoi, nerăbdătoare să aflu la ce film aveam să mergem. Îmi doresc să pot alerga şi acum la fel, dar nu m-ar ţine răsuflarea.

Ajunsă la treptele de la ieşirea din parc, mă opresc pentru a mă uita în urmă. Cerul s-a întunecat, iar o siluetă îngenunchează pe iarbă. Faptul că aud un băiat strigând la cineva de pe estradă mă face să mă grăbesc tremurând către stradă. Pe a treia treaptă în jos se află o pietricică strălucitoare. Piciorul îmi alunecă. Încerc să apuc balustrada, dar nu reuşesc.

Unghiile mele zgârie peretele din cărămidă, iar geanta mi se balansează larg, trăgându-mă după ea. Aterizez greoi, pe o parte, încleştându-mi muşchii maxilarelor din pricina durerii din braţ. Sângele îmi goneşte prin corp de parcă n-ar şti unde trebuie să se afle, iar eu mă pomenesc că mă holbez în gol, cu ochii larg deschişi, cu ochi care se sting.

Încet, şocul dispare, iar eu pot clipi din nou, dar sunt prea obosită pentru a mă ridica imediat, aşa că mă rostogolesc pe spate şi mă odihnesc un minut. Văd partea de jos a balustradei ruginite, iar dedesubt, acea imagine granulată care înfăţişează o vulpe. În pliurile palmei am pământ, deşi nu-mi dau seama de unde, iar muchiile ascuţite ale treptelor mi se înfig în spinare. Cel puţin, am căzut în cele din urmă. Aceste trepte m-au îngrijorat întotdeauna. Şi nici nu m-am lovit la cap, deşi laterala trupului şi cotul mi s-au izbit de scări, iar mâine, voi avea vânătăi. Le simt întinzându-mi-se pe sub piele, pătându-mă ca nişte suc de mure. Îmi amintesc cât de mult îmi plăcea să-mi studiez vânătăile când eram copil, pe cele negre şi bleumarin, formele ca de nori pe care le căpătau. Mereu îmi găseam vânătăi pe şolduri din cauză că mă loveam de mobilă sau unghiile purpurii din pricină că îmi prindeam degetele în calandru. O dată, prietena mea, Audrey, a alunecat în timp ce hoinărea, rămânând atârnată pe marginea East Cliff, iar eu m-am ales cu o dungă neagră pe piept după ce m-am sprijinit de balustradă ca s-o trag. Şi au mai fost vânătăile pe care mi le-a făcut femeia aceea nebună după ce mă urmărise până acasă.

Fusesem trimisă să cumpăr alimente şi am găsit-o la tejghea. I-a şoptit ceva băcanului după ce i-

am cerut o conservă de piersici şi raţia de grăsime pentru gătit a mamei, iar eu m-am ţinut departe de ea până când lucrurile au fost cântărite şi ambalate, privind un colţ al tavanului magazinului. Se simţea un ciudat miros de anason, iar eu mi-am dat cumva seama că venea de la nebună, deşi poate că era de la lemnul dulce aflat pe pervaz. Am plătit şi am ieşit ţinând cumpărăturile la piept, şi aşteptam să treacă tramvaiul, ca să pot traversa, când m-am pomenit brusc cu o lovitură puternică în umăr. Inima mi-a zvâcnit, iar din gât am scos un şuierat.

Ea era. Mă urmărise afară şi mă lovise cu umbrela. Întotdeauna avea o umbrelă la ea, un obiect ponosit, de culoarea cernelii, pe jumătate desfăcută, într-un fel care o făcea să arate ca o pasăre rănită. Obişnuia să oprească autobuze postându-se în faţa lor şi fluturându-şi umbrela, apoi îşi ridica rochia şi îşi arăta chiloţii. Se spunea că era aşa din pricină că fiica ei fusese lovită şi omorâtă de un autobuz, înainte de război. Oamenii vorbeau despre asta în şoaptă sau glumeau pe furiş, dar, dacă puneai întrebări, îţi spuneau să taci, să nu te bagi, pur şi simplu să te ţii departe de ea, de parcă avea vreo boală molipsitoare.

Tramvaiul aproape trecuse când - *bang!* - ea mă lovi din nou. Am traversat drumul în fugă. Ea a venit după mine. Am alergat pe strada mea, din cauza panicii scăpând conserva de piersici, iar ea m-a urmărit strigând ceva ce n-am desluşit. Am intrat pe uşa de la bucătărie strigând-o pe mama, iar ea s-a grăbit să iasă pentru a o alunga pe femeie şi a recupera feliile de piersici.

— Ţi-am spus mereu să nu te uiţi la ea, să nu vorbeşti cu ea, să păstrezi distanţa, mi-a zis mama după ce s-a întors.

I-am spus că făcusem toate astea, însă ea tot mă fugărise.

— Ei bine, n-am mai văzut-o niciodată la băcănie. Probabil că ar trebui să chemăm un poliţist, dar îmi pare totuşi rău pentru ea. Presupun că nu-i place să vadă fete, a rostit mama privind pe fereastră, ca să vadă dacă femeia mai era acolo. Pentru că fata ei a fost ucisă de acel autobuz.

„E vina mea că sunt fată”, am gândit eu. Dar, mai târziu, m-am întrebat dacă nu cumva doar îi fusese foame şi ar fi vrut raţiile mele. Timp de câteva săptămâni după aceea am avut o vânătaie pe umăr, neagră pe pielea mea albă. Avea aceeaşi culoare ca umbrela nebunei, de parcă lăsase o parte din ea pe mine, o pană dintr-o aripă frântă.

3

L-am sunat pe doctor. Carla mi-a spus să n-o fac, dar unul din braţe mă durea foarte tare. Cred că era posibil să fie un simptom a ceva mai îngrijorător. Ea zice că aşa se simt toţi bătrânii dimineaţa. N-a folosit cuvântul „bătrâni”, dar ştiu că la asta se referă. Când îşi dă seama că totuşi i-am telefonat doctorului, o sună pe fiică-mea, ca să-i spună să vină şi să mă facă să renunţ.

— Pentru numele lui Dumnezeu, mamă, ţi s-a cerut să-l laşi în pace pe bietul om, zice Helen şezând pe bancheta de la geam şi uitându-se după el.

— Dar, Helen, sunt bolnavă, rostesc eu. Cred că sunt bolnavă.

— Aşa ai spus şi data trecută, dar n-ai nimic. Pur şi simplu, nu mai eşti tânără, iar doctorul nu poate face nimic în privinţa asta. Of, uite-l că vine. Sare de pe banchetă şi se duce să deschidă uşa din faţă.

Stau de vorbă în hol, dar nu desluşesc ce zic.

— Ei bine, doamnă Horsham, rosteşte el intrând în cameră şi înfăşurând căştile unui Walkman, sau ce-or fi ele. Sunt foarte ocupat în dimineaţa asta. De ce aţi vrut să mă vedeţi?

Este tânăr doctorul meu. Foarte tânăr şi foarte frumos, cu părul negru căzându-i pe frunte. Îi zâmbesc, dar el nu-mi zâmbeşte.

— Mă simt bine, spun eu. Ce-i cu agitaţia asta?

El expiră pe nas, un sunet nerăbdător, ca un animal care caută mâncare.

— Aţi sunat la cabinet, doamnă Horsham. Aţi zis că aveţi urgent nevoie de o vizită la domiciliu. Se uită la Helen, apoi se aşază, îmi ia încheietura în mâna lui şi o apasă uitându-se la ceas. Vă amintiţi despre ce era vorba? mă întreabă el. Aţi sunat destul de frecvent în ultima vreme. Iar oamenii, de obicei, nu solicită vizite la domiciliu dacă se *simt bine.*

Din spatele lui, Helen clatină din cap spre mine.

— N-am sunat des, spun eu încă uitându-mă la Helen.

— Asta nu-i tocmai adevărat, nu-i aşa? rosteşte el scriind ceva într-un blocnotes. De fapt, aţi sunat de douăsprezece ori în ultimele două săptămâni.

De douăsprezece ori? Probabil că mă confundă cu altcineva - trebuie că legătura s-a făcut greşit sau telefonista a notat greşit numele persoanei.

— Ei bine, nu sugerez că inventaţi, nici prin cap nu-mi trece, dar mă întreb dacă nu cumva altceva se petrece aici. Scoate o mică lanternă. Poate că nu e ceva strict medical.

— Îmi pare rău, spun eu ferindu-mi ochii de lumină, care este ca o muscă bâzâindu-mi prin faţă. Dar chiar nu cred că e posibil să fi fost eu cea care a sunat de atâtea ori. În general, sănătatea mea este foarte bună.

— Ştiu că e foarte bună, zice el punând o mână pe fruntea mea, pentru ca să nu-mi pot feri capul, şi îndreptând lanterna spre unul dintre ochii mei. Tocmai de aceea este puţin cam frustrant să fiu chemat de dumneavoastră când există oameni cu adevărat bolnavi pe care trebuie să-i văd.

Nu ştiu ce să cred, nu mă pot concentra cu această lumină tot mişcându-se pe pielea mea, dar el îmi spune că trebuie să deschid ochii.

— Nu înţeleg, rostesc eu. Nu sunt ca prietena mea Elizabeth. Ea aproape că nu poate ieşi din casă. În vreme ce eu...

— În vreme ce dumneavoastră sunteţi într-o formă excelentă pentru vârsta pe care o aveţi. Ştiu.

Bagă lanterna în buzunar, iar eu mă încrunt la el. Preţ de un minut, nu-mi dau seama de ce a venit.

— Dar am vrut să vă spun, domnule doctor, zic eu. Prietena mea Elizabeth. A dispărut.
— O, mamă! Nu începe din nou cu asta, se grăbeşte Helen să intervină. Îmi cer scuze, este o obsesie de-a ei în ultimul timp. I-am spus că o să aflu ce s-a întâmplat.
— Nu e o obsesie. Nu ştiu de când a dispărut...
— Sunt sigur că prietena dumneavoastră o să vă contacteze. Trebuie să vă relaxaţi şi să-i lăsaţi familia să aibă grijă de ea. În regulă? Relaxarea este cheia. Bine. Trebuie să mă duc la ceilalţi pacienţi ai mei. Îşi ia trusa şi se întoarce spre Helen. Văd că, săptămâna asta, a făcut şi un test de sânge. Îmi aruncă o privire scurtă. Poate că aţi dori să aranjăm o evaluare a facultăţilor mintale. La un moment dat.

Deja îşi bagă în urechi micile căşti ataşate de fire, în timp ce vorbeşte cu Helen, iar eu mă întreb în treacăt ce anume ascultă. Îmi fac mâinile căuş la urechi, încordându-mă pentru a auzi muzica propriei circulaţii sangvine, asemănătoare zgomotului mării, cântecul sângelui meu. Însă mâinile nu funcţionează la fel de bine ca scoicile, nu creează ecoul potrivit, sau ce-o fi. După ce-l conduce pe doctor, Helen se întoarce şi se aşază pe braţul fotoliului meu.
— Mami, nu trebuia să-ţi acoperi urechile, spune ea. N-a ţipat. Dar îmi promiţi că n-o să mai telefonezi la cabinet? Şi că încetezi cu toate aiurelile astea despre Elizabeth?

Nu-i răspund.
— Mami? Mă apucă de braţ, iar eu ţip. Ce s-a-ntâmplat? întreabă ea ridicându-mi mâneca.

Vânătăi îmi pătează braţul, întinzându-se în jurul cotului, desfăcându-se ca nişte aripi.
— Dumnezeule! De ce nu i-ai spus doctorului despre asta? rosteşte ea coborându-mi mâneca. O să-l sun şi o să-l rog să se întoarcă.
— Nu, nu-l suna, îi zic eu. Nu suport musca aia în faţa mea. Nu-l mai vreau aici.
— Îmi pare rău. Helen se lasă pe vine în faţa mea. Îmi ia mâna. Îmi pare rău că nu te-am crezut. Îmi pare rău că nu i-am spus doctorului să te examineze cu atenţie. Mami, cum ai căpătat vânătăile astea?
— A fost o umbrelă, răspund eu, dar de fapt nu-mi aduc aminte.

Ea se aşază şi îmi mângâie mana vreme de câteva minute, iar eu îmi strâng degetele peste ale ei, simţindu-i pielea din jurul degetelor înroşită şi aspriă din cauza scormonirii pământului. De mult timp n-am mai fost atât de apropiate.
— Am stat alături de ea şi am ţinut-o pe mama de mână când a murit, rostesc eu, deşi intenţionasem să păstrez acest gând pentru mine.
— Nu eşti pe moarte.
— Ştiu. Dar mi-am amintit de asta, atâta tot. A murit fără să ştie. Eu nu vreau să mor aşa.

Helen se ridică puţin.
— Fără să ştie ce, mami?
— Ce s-a întâmplat cu Sukey. Îi strâng degetele. Acesta este motivul pentru care vreau s-o găsesc pe Elizabeth.

Helen suspină şi-mi dă drumul la mână.
— Ar fi timpul să plec. Vrei să-ţi iau ceva?

Îi spun că n-am nevoie de nimic, dar apoi mă răzgândesc.
— Aş vrea un pulover nou.

În una dintre ultimele dăţi când Elizabeth s-a dus la cumpărături, înainte ca vederea să i se strice prea tare, înainte de a înceta să iasă din casă, mi-a cumpărat un etui de ochelari din mătase. Îl remarc ori de câte ori deschid geanta. Mătasea de culoare deschisă captează lumina, iar răceala materialului îmi aminteşte de prezenţa ei ori de câte ori îmi scot banii sau caut abonamentul de autobuz. Îmi ţin în

el ochelarii de rezervă. În realitate, am nevoie de ochelari doar când citesc, dar, după ce ajungi la o anumită vârstă, te pun să-i porţi tot timpul. Fac parte din uniformă. Altminteri, cum să ştie că eşti un bătrân senil? Vor să ai elementele distinctive corespunzătoare pentru a putea fi diferenţiat de oamenii care au decenţa să nu fi împlinit şaptezeci de ani. Dinţi falşi, aparat auditiv, ochelari. Mi s-au dat toate astea.

Înainte să ieşim din casă, Helen se asigură întotdeauna că le am pe toate. Se uită în treacăt dacă am dinţii, însă de ochelari face mare caz. Am impresia că ea crede că voi începe să mă lovesc de lucruri dacă uit să-i iau. Aşa că am mereu o pereche prinsă de lănţişorul de la gât - pregătiţi în caz că vreau să citesc ceva. În clipa asta, nu-mi sunt de mare ajutor. Caut un pulover. Cu o culoare drăguţă, practică şi din lână subţire.

Aşa cum obişnuiam să purtăm. Dacă reuşesc să-mi păstrez acea imagine în minte, nu cred că voi uita ce caut. Dar încă n-am găsit ce vreau şi sunt gata să renunţ.

Scotocesc într-o ladă mare, plină cu şosete, încovoiată peste marginea ei, cu braţele pierdute printre articolele vestimentare. În minte îmi apare imaginea mamei îndesând nişte haine într-o valiză, dar dispare rapid.

— Nu înţeleg de ce este atât de dificil să găseşti un pulover *normal*.

Helen şi Katy suspină, iar eu mă întreb de cât timp umblăm prin magazine, de cât timp căutăm. Am început să regret această ieşire. Păcat, pentru că îmi plăcea să fac cumpărături, însă magazinele sunt altfel acum, totul este amestecat, vraişte. Sunt atât de multe culori bizare. Cine poartă lucrurile astea de un portocaliu strălucitor? Probabil că arată ca nişte drumari. Se pare că tinerii poartă aproape orice.

Uită-te la Katy! Pare ciudat să am o nepoată cu „piercinguri”, dar probabil că alţi adolescenţi nu consideră că iese cu ceva în evidenţă. Poate că şi eu aş avea „piercinguri” dacă aş fi tânără. Se sprijină de un suport cu umeraşe pe care sunt fuste înflorate, imitându-mi poziţia. Numai Helen stă complet dreaptă, în mijlocul culoarului, silindu-i pe ceilalţi cumpărători s-o ocolească.

— Mamă, ţi-am arătat o sută de pulovere, spune ea. Nu ţi-a plăcut nici unul. Nu mai avem ce să-ţi arătăm.

— Nu se poate să fi fost o sută. Exagerarea lui Helen mă enervează. Dar acolo? în cutia aia n-am căutat.

Arăt spre cealaltă parte a raionului cu haine pentru femei.

— Bunico, de acolo am venit.

Sigur că da. Chiar aşa?

Katy se desprinde de suportul cu fuste şi ia un pulover crem de pe un umeraş aflat lângă ea.

— Uite, ăsta-i drăguţ. Şi are o culoare potrivită.

— Are striaţii. Nu-mi place. Clatin din cap. Nu înţeleg. Tot ce vreau este un pulover rotund la gât. Nu polo, nu în V. Călduros, dar nu prea gros.

Katy rânjeşte către maică-sa înainte de a se uita la mine.

— Da, şi să nu fie prea lung, dar nici prea scurt...

— Exact. Jumătate din pulovere nici măcar nu-ţi acoperă buricul. Şi ştiu că râzi de mine, Katy, spun eu, deşi îmi dau seama de asta abia după ce încep să-i răspund. Dar nu cer prea mult, nu-i aşa? Un pulover normal.

— Şi o culoare *normală*. Negru sau bleumarin, sau bej, sau...

— Mulţumesc, Katy. N-ai decât să râzi, dar nu te poţi aştepta să port una dintre aceste culori ciudate. Roşu-brun sau magenta, sau albastru-verzui, sau cum or fi.

Nu mă pot abţine să nu zâmbesc. E plăcut să fiu tachinată. Şi Elizabeth mă tachinează adesea. Mă

face să mă simt umană. Cel puţin cineva presupune că sunt suficient de inteligentă pentru a pricepe o glumă.

Nepoata mea râde, dar Helen îşi cuprinde capul în mâini, studiind nesfârşitele standuri cu haine.

— Mami, nu-ţi dai seama că să găsim un pulover care să aibă lungimea, grosimea, culoarea, tăietura la gât şi Dumnezeu ştie ce altceva mai vrei este o sarcină imposibilă?

— Nu văd de ce. Când eram tânără, găseam mereu puloverul potrivit. Pe vremea aceea, aveai de unde alege.

— Când... În perioada raţionalizării? Mă îndoiesc.

— Ba chiar aşa era. Sau cel puţin găseai mereu pe cineva care să-ţi facă ce doreai. Iar Sukey obişnuia să-mi aducă haine frumoase.

Sora mea se îmbrăca întotdeauna foarte elegant, mai ales după ce s-a măritat. Modifica lucrurile şi le făcea ca noi, desigur, dar mama tot se întreba de unde avea bani, ca să nu mai vorbim de cupoane, iar tata clătina din cap şi vorbea despre piaţa neagră. O dată, am primit de la ea un încântător bolero din catifea. L-am purtat mult prea des, cu cele mai banale ocazii, iar mai târziu, mi-am dorit să-l fi păstrat pentru momente deosebite. Îl purtam ultima oară când am văzut-o.

— Intrase pe uşa de la bucătărie, în timp ce eu tăiam pâinea, îmi dădusem jos uniforma de şcoală şi îmi pusesem o rochie şi boleroul, dar nu puteam rivaliza cu taiorul ei de culoarea oului de raţă şi cu buclele stil Lana Turner. Era cu şapte ani mai mare decât mine şi de zece ori mai sofisticată.

— Bună, Maud, a spus ea şi m-a sărutat pe creştet. Unde-i mama?

— Îşi mai pune un cardigan. Tata s-a dus să ia peşte şi cartofi prăjiţi.

Sukey încuviinţă din cap şi se aşeză la masă. Am pus ceainicul într-o rază de lumină, gândindu-mă că astfel va rămâne cald puţin mai mult. De obicei, bucătăria noastră era întunecată până cu puţin înainte de apusul soarelui, când razele sale reuşeau să treacă prin deschizăturile din densul gard viu de muri aflat în curtea din spate. Obişnuiam să ne planificăm masa de seară astfel încât să prindem acele ultime momente de soare.

— Douglas este aici? În timp ce punea întrebarea, Sukey se aplecă puţin, pentru a se uita pe hol, către scări. Doarme aici în noaptea asta?

— Desigur. De ce n-ar face-o? am râs eu. E chiriaşul nostru. Plăteşte ca să doarmă aici.

Mi-am ridicat ochii de la cănile pe care le puneam pe masă. Sukey nu râdea - chipul îi era palid, iar ea nu părea să poată sta locului. Şi-a răsucit verigheta pe deget şi a petrecut o veşnicie aranjându-şi jacheta pe spătarul unui scaun.

— M-am gândit că aş putea să rămân, făcu ea în cele din urmă, apoi probabil că şi-a dat seama că o priveam fix fiindcă a zâmbit brusc. Este chiar atât de ciudat? De în neregulă?

Întrebările au părut puse cu sinceritate.

— Nu, am răspuns eu. Poţi sta în camera mea. Patul tău încă e acolo.

Mama a coborât scările şi a intrat în bucătărie, salutând-o pe Sukey şi sărutând-o.

— Tatăl tău vine cu peştele într-un minut, a zis ea. Bea o cană cu ceai. Toarnă-l, te rog, Maud.

— Mulţumesc, Polly, a spus Sukey ca întotdeauna când eu făceam ceaiul.

— Să-ţi fac patul?

— Las-o baltă, Mopps, a zis ea cu voce joasă. Mai întâi, trebuie să mă gândesc.

Am turnat ceaiul având impresia că îmi scăpase ceva. Tata a sosit, şi noi am pus peştele şi cartofii fierbinţi pe farfurii, mirosul înţepător de oţet ridicându-se odată cu aburul. Sukey părea mai calmă, dar linguriţa de ceai i-a scăpat din mână când mama a întrebat-o ce mai face Frank.

— Destul de bine, a rostit ea. În seara asta, pleacă, duce un transport la Londra. Acum, ei încarcă duba, de aia n-a putut să vină. Sunt atâţia oameni care se întorc la casele lor.

Soţul lui Sukey moştenise afacerea părinţilor săi, transportarea de mobilă, iar în toată perioada războiului, îi ajutase pe oameni să-şi mute lucrurile din casele bombardate în locuinţe noi. Acum, îi ajuta să se întoarcă de unde veniseră.

— Nu vrei să vii să iei cina aici, când el lipseşte? a întrebat-o tata. Ar fi plăcut să te vedem mai des.

— Da, aş vrea să vin. Doar când Frank e plecat. Casa aia este atât de mare şi pare aiurea să mănânci singur, nu-i aşa?

— *Cu siguranţă*, a rostit Douglas intrând în bucătărie. Colecţiona expresii americane din filme şi le folosea cât de des putea. Era enervant, dar şi mama, şi Sukey îmi spuseseră să nu mă supăr pentru că el îşi pierduse mama într-un bombardament nocturn. Ce mai faci, Sukey? a întrebat el ocupându-şi locul la masă şi începând să mănânce.

— Bine, mersi, Doug.

Am mâncat repede fiindcă nu doream să ni se răcească peştele şi cartofii. Tata ne-a spus că i se va schimba tura deoarece un alt muncitor se întorsese din armată, apoi a comparat traseul său poştal cu livrările de lapte pe care le făcea Douglas, iar mama s-a plâns despre coada de la măcelărie. Eu îi ascultam doar pe jumătate, atenţia fiindu-mi distrasă de Sukey, iar apoi, de Douglas. Nu mă puteam abţine să nu încerc a ghici unde va plasa următoarea expresie americană. Îi ieşeau ciudat de distorsionate de accentul lui de Hampshire.

— Mă gândeam să merg pe Tub Street, la *cinema*, a spus el după ce a terminat de mâncat.

Se uita la Sukey, iar ultimele raze de lumină lăsau să se vadă locurile de pe faţa lui unde barba încă nu-i crescuse. Pe obraz avea un petic de piele roz, în formă de C, iar sub bărbie, un altul.

— Atunci, pa, a rostit Sukey deschizându-şi pudriera şi apăsându-şi buretele pe nas.

Şi l-a trecut expertă peste frunte, amintindu-mi de promisiunea ei că mă va învăţa cum să folosesc fardurile, iar Douglas a privit-o un moment, înainte de a ieşi să-şi ia haina din hol. „Măcar dacă ar exista un soi de fard pentru Douglas, am gândit eu, o pudră care să-i completeze barba."

După ce mama s-a ridicat, ca să strângă masa, iar tata s-a dus să arunce la tomberon ziarul murdar de grăsime, m-am aplecat spre Sukey.

— Rămâi aici, în seara asta? am întrebat-o eu. În timpul cinei, mă gândisem şi găsisem cateva explicaţii posibile. S-a întâmplat ceva între tine şi Frank?

Ea a clătinat din cap.

— Ţi-am spus, Mopps, trebuie să mă gândesc. De fapt, mai bine m-aş întoarce acum. Pa, mamă, tată. Pe curând.

Aproape că ajunsese la uşă când mi-am amintit.

— Am un cadou pentru tine, Sukey.

Mi-a zâmbit - pentru prima oară, un zâmbet autentic, aşa cum trebuia.

— Este pentru părul tău, am rostit eu stricând parţial surpriza.

Sâmbătă, cumpărasem doi piepteni la fel de la Woolworth's, unul pentru ea, altul pentru mine. Erau nişte imitaţii de baga, cu nişte păsări turnate grosolan pe ele, dar, când le ţineai în lumină, aproape că păreau să dea din aripi.

— Este frumos. Mulţumesc, iubito, a spus ea desfăcând hârtia şi înfigându-şi pieptănul în părul de deasupra urechii.

M-a sărutat înainte de a ieşi pe uşă, iar eu încă mai aveam rujul ei pe frunte când Douglas s-a întors de la film. A râs în timp ce mi l-a şters cu degetul mare. Îmi amintesc că m-am gândit că e amuzant pentru că, atunci când m-a tachinat în legătură cu el, a menţionat nuanţa exactă: Victory Red[7].

— Vă pot ajuta cu ceva?

Fata de la raionul cu farduri pare ternă pe fundalul sticlei luminate, îmbrăcată în alb, cu faţa în diferite nuanţe de bej. Peste tot în jurul ei sunt pudriere aurii şi transparente, deschise ca nişte scoici.

Ceea ce îmi trebuie mie este jumătatea de jos a uneia argintii cu albastru, dar n-o voi găsi aici.

— Vreau un ruj, îi spun eu fetei.

Ea încuviinţează din cap şi face un gest apatic către un stand din plastic.

-Victory Red, rostesc eu.

Mirosul dulce şi umed din asemenea locuri este copleşitor. Mă simt de parcă respir prin melasă. La un metru distanţă, Helen şi Katy încearcă diverse parfumuri, strâmbându-se şi tuşind. Caută un cadou pentru Carla deoarece a făcut ceva sau n-a făcut ceva, sau fiindcă eu am făcut ceva.

Fata priveşte standul cu rujuri, scoate câteva tubuleţe şi le pune la loc cu bruscheţe. Acestea se lovesc sonor de plastic.

— Nu cred că avem aşa ceva, spune ea. Ce părere aveţi de ăsta?

Îmi arată un cilindru strălucitor, pătrăţos. Pe etichetă scrie „Seductive Scarlet”[8]. Sună promiţător. Îl iau şi trag o linie pe dosul palmei mele, iar culoarea intră în riduri.

— Da, este drăguţ, zic eu dându-i-l înapoi. Dar aş prefera Victory Red. Aveţi?

— Îmi pare rău, nu avem nuanţa asta.

Zâmbeşte şi se sprijină de tejghea. Se simte un miros acru de sub parfum, ceea ce mă face să cred că uniformele de la magazin sunt din nailon.

— Serios? Ce neplăcut. De ce n-o aveţi?

— Este puţin cam demodată. De ce nu-l luaţi pe ăsta?

Vreau să-i cer părerea lui Katy, dar n-o văd. Şi nici pe Helen. Trec pe lângă alte tejghele strălucitoare. Nici urmă de ele. Lumina scade când intru într-un alt raion, plin cu genţi din piele strălucitoare şi bijuterii ieftine. Standurile sunt de două ori mai înalte decât mine şi ticsite cu obiecte care reflectă lumina spoturilor în ochii mei. Muzica urlă, cuvintele par să se rostogolească haotice din gura cântăreţului, iar eu simt că îmi pierd echilibrul.

Mă agăţ cumva de un stand pe care se află lungi şiraguri de mărgele. Unul dintre ele mi se înfăşoară pe un nasture de la haină, altul mi se prinde de lănţişorul ochelarilor. Mâinile nu-mi sunt suficient de sigure pentru a le desprinde, iar cu cât trag mai mult, cu atât e mai rău. Încep să mă gândesc că voi rămâne pentru totdeauna captivă aici. Sudoarea mi se prelinge pe şira spinării. O fată vine spre mine - nu Katy iar o senzaţie bruscă de panică mă face să-mi rup nasturele hainei. Renunţ la ochelari, care încă sunt prinşi de mărgele, legănându-se cu tristeţe şi lovindu-se de stand, şi mă retrag spre o scară rulantă, împiedicându-mă de marginea unei trepte şi înşfăcând balustrada pentru a nu-mi pierde echilibrul. Pe dosul palmei am o dâră de ruj care îmi sufocă pielea şi o şterg cu cealaltă mână, stăpânindu-mi umbra unui fior. Întotdeauna am detestat cum se întinde chestia asta.

În raionul unde ajung se vând articole de bucătărie şi sticlărie. Ricoşând de suprafeţele dure, muzica este atât de puternică, încât abia pot gândi. Nu mai am ochelarii, aşa că bag mâna în geantă pentru a căuta etuiul din mătase de culoare deschisă. Această a doua pereche de ochelari buni îmi dă o senzaţie ciudată şi mi-i tot potrivesc pe nas în timp ce rătăcesc printre rafturile cu veselă. Nu-mi dau seama ce caut aici şi nu-mi vine nici o idee. Vazele din cristal şi tăvile ceramice pentru lasagna nu-mi dau nici un indiciu. Mă opresc şi citesc instrucţiunile de pe un wok din metal: „Îndepărtaţi reziduurile persistente doar cu partea aspră a buretelui sau cu o lavetă din nailon. Nu folosiţi bureţi metalici sau lavete din materiale abrazive”.

O femeie cu păr portocaliu şi înfoiat îmi aruncă o privire ciudată în timp ce trece pe lângă mine. De cât timp mă aflu aici? Nu văd cât e ora. Este posibil să stau lângă acest raft de ore întregi. Dacă aş reuşi să găsesc pe cineva din personal... O aud pe o vânzătoare întrebând pe cineva dacă are nevoie de

ajutor, dar nu văd peste standuri şi nu-mi dau seama din ce parte se aude vocea.

— Ăsta-i ultimul, dar managerul s-ar putea să vă ofere un discount deoarece a fost expus.

Mă grăbesc într-o direcţie, dar nu e nimeni acolo, aşa că mă îndrept în direcţia opusă. Când cotesc, geanta mi se agaţă de ceva de pe marginea unui raft. Aud ceva spărgându-se. Încremenesc. „Cristal Waterford”, citesc de pe eticheta raftului.

Urmează câteva secunde de linişte. Nimeni nu vine. Dau să mă îndepărtez.

— O! O femeie în uniforma de culoare albastru-închis a magazinului vine în grabă lângă mine. Aţi spart această vază. Uitaţi-vă, e bucăţele. Va trebui s-o plătiţi, spune ea. Costă 120 de lire.

Încep să tremur. 120 de lire. Asta-i o avere. Îmi simt ochii umplându-se de lacrimi.

— Va trebui să-l chem pe şeful de raion. Vă rog să aşteptaţi aici.

Încuviinţez din cap şi caut în geantă. Am două bancnote de cinci lire şi una de douăzeci, şi ceva mărunţiş. Nu-mi dau seama cât înseamnă în total, dar ştiu că nu e nici pe departe suficient.

— Ce să fac? Să-i iau adresa? spune femeia întorcându-se.

Se uită peste rafturi către cineva pe care nu-l văd, apoi îmi cere adresa.

Nu mi-o amintesc. Ea crede că mint, dar nu mint. Nu-mi pot aminti propria adresă. Nu-mi pot aminti propria adresă.

— E strada *cumva,* zic eu. Sau şoseaua *cumva.*

Femeia se uită neîncrezătoare la mine.

— Aţi venit aici cu cineva? mă întreabă ea. Cu cine? I-am putea apela.

Deschid gura, dar nu-mi amintesc nici asta.

— În regulă. Veniţi cu mine, spune ea.

Îşi pune mâna pe braţul meu şi mă conduce prin magazin. Nu-mi dau seama unde mergem. Străbatem un raion plin cu paturi din acelea pe care se stă, confortabile, elastice, şi tânjesc să mă prăbuşesc pe unul dintre ele. În cele din urmă, ajungem la un birou înalt.

— Acum, vă amintiţi cu cine aţi venit? ţipă ea de parcă aş fi surdă.

Îi spun că nu-mi pot aminti, iar stomacul mi se strânge.

— Trebuie să-mi daţi un nume, ca să pot apela pe cineva.

Ţipă în continuare. Nu pot gândi dacă ţipă. Un bărbat în salopetă, care împinge un cărucior cu păpuşi ce par mutilate ciudat, se opreşte.

— La naiba, Grace, rosteşte el. Ce faci?

— Avem o vază spartă la Sticlărie, iar această doamnă este confuză, iar eu nu ştiu pe cine să apelez, ca să vină s-o ia, zice ea fără să-şi coboare vocea prea mult.

Ne aflăm în apropierea unui stand cu televizoare. Licăritul ecranelor, ca o mie de păsări dând din aripi, mă ameţeşte. Mă fac să mă gândesc la Sukey înfigându-şi pieptănul în păr şi la gardul viu de lângă casa noastră, şi la femeia fugind de privirea lui Douglas.

— Anunţă numele ei şi spune că se află aici, zice bărbatul. Se întoarce spre mine. Cum te cheamă, scumpo?

Pentru o clipă, am impresia că am uitat şi asta. Dar apoi mi-l amintesc, iar în clipa următoare, aud vocea femeii rostindu-l la difuzor. Aşteptăm. Nu ştiu cât de mult. Femeia se duce să stea de vorbă cu cineva, iar eu văd în depărtare acele paturi pe care se stă. Cu siguranţă, nimeni nu se va supăra dacă mă duc să mă odihnesc puţin.

Primul lângă care ajung este „Prima Sudeley Sofa, mare, cu tapiţerie brodată”. E încântător şi confortabil. Mă cufund în el. Mă simt atât de uşurată că stau jos, încât sunt în pericol să aţipesc.

Un anunţ brusc şi zgomotos mă trezeşte. Ceva legat de reduceri la covoraşele de baie. Mă ridic de pe sofa şi rămân locului un minut.

— O, mami! Unde Dumnezeu ai fost? rosteşte Helen ieşind dintr-un lift. Te-am căutat peste tot.

Mă ia de braţ şi intrăm amândouă în lift. Încă mă ţine de braţ, dar nu se uită în ochii mei în nici una dintre oglinzile care acoperă pereţii. Sticla maronie îi accentuează încruntarea. Este supărată pe mine. Spune că o îngrijorez când umblu aiurea. Interesant cum se întoarce roata. Când era copil, Helen mereu fugea de-acasă. Îi găseam în ghiozdan pulovere de schimb, mere lovite şi scoicile preferate. Dacă nu observam acest semn, trebuia să mă duc s-o caut pe câmp. Când Patrick s-a întors din Orientul Mijlociu, l-am lăsat pe el să se ocupe de asta şi nu m-am mai ostenit să-i scot lucrurile din geantă sau s-o caut. Şi-a dat şi ea seama, a ştiut că îi ignoram repetatele acte de rebeliune. Şi am plătit pentru asta când a devenit adolescentă. Acum, mi se pare ciudat să mă gândesc că ea este copilul care a rămas aici, iar fiul meu, Tom, care detesta să-şi petreacă o noapte departe de casă, şi-a făcut o viaţă în altă ţară.

Am zărit-o pe Katy când uşile liftului s-au deschis, un paznic privind-o in timp ce ea îşi vopsea fiecare unghie cu ojă de altă culoare, din nişte testere aflate pe o tejghea. Bărbatul s-a uitat la mine când am trecut pe lângă el şi a părut pe cale să spună ceva. Am simţit brusc că îmi amintesc ceva, deşi nu mi-am dat seama clar ce anume.

— Cred că este posibil să fi rupt sau să fi spart ceva, rostesc eu în timp ce ieşim în stradă.

— Nu, mamă, nu ţi-ai rupt braţul, ai doar nişte vânătăi, îţi aminteşti?

— Am fost acasă la Elizabeth. Vezi? spun eu arătându-i Carlei notiţele mele.

Nu se uită. Trântesc hârtiuţele pe măsuţă şi puţin lipseşte să nu vărs ceaiul meu de dimineaţă.

— Şi? Nu era acasă.

— Nu, dar nici nu se vedea vreo urmă de ea.

Carla întoarce o pagină din mapa îngrijitoarei. Astăzi, s-a dat cu un soi de parfum floral, care se răspândeşte în jurul ei la fiecare mişcare.

— Era altcineva acolo? întreabă ea după ce termină de scris. Ochii i se lărgesc o clipă, şi îmi dau seama că va urma o poveste sinistră. Am auzit că au fost cazuri când tineri drogaţi s-au mutat în casele oamenilor în vârstă, zice ea. În Boscombe, au încuiat un bătrân în camera lui şi şi-au chemat toţi prietenii drogaţi să-i distrugă casa, şi... Face o pauză, fluturându-şi o mână... au făcut orgii.

Îmi privesc notiţele.

— Dar casa era foarte curată, rostesc eu.

Carla pune mapa pe masă.

— Ei bine, a fost o femeie în vârstă pe care au legat-o într-o pivniţă, iar hoţii i-au luat totul şi apoi au torturat-o şi au încuiat-o, şi nimeni n-a ştiut că era acolo. Zile în şir.

— Am privit chipul Carlei în timp ce vorbea. Sprâncenele i se ridicau şi coborau, iar vârful nasului i s-a făcut roz. Mă întreb de ce este atât de preocupată de oamenii vârstnici care sunt încuiaţi în camere. Nici unul dintre aceste scenarii nu pare plauzibil, dar o să mi le notez totuşi.

— Poate că ar trebui să mă întorc acasă la ea, spun eu.

— Nu, zice ea, tonul schimbându-i-se. Nu trebuie să ieşiţi. Notaţi-vă asta.

Rămân în fotoliu o vreme după plecarea Carlei, privind în gol, apoi îmi răsfoiesc notiţele şi fac nişte schimbări, punând numele lui Katy deasupra listei cu materii pe care le studiază la şcoală. Găsesc o scrisoare de la fiul meu şi o fotografie cu el, cu soţia şi cu copiii lui. Pe spatele fotografiei scrie îngrijit: „Tom, Britta, Anna şi Fred, în districtul Mecklenburg Lake”. Nu este scrisul lui Tom. Anna şi Frederick arată exact ca mama lor, cu tenul bronzat uniform, cu părul negru ca melasa. Zâmbetele li se întind pe toată faţa. Prin comparaţie, Tom pare neîngrijit şi pătat, cu un zâmbet mai obraznic, mai plin de semnificaţii. Locul pare foarte frumos, dar nu cred că o să-l văd vreodată în realitate. De ani, câţiva ani, Tom nu mă mai cheamă să stau cu ei, la Berlin. În scrisoare scrie că Anna a început liceul. Lângă acest cuvânt, între paranteze, scrie „gimnaziul”, iar eu îl trec pe hârtia cu materiile pe care le are Katy la şcoală, citindu-l apoi pentru mine, înainte de a găsi o altă notiţă: „Elizabeth încuiată în cameră - drogaţi în casă. Legată şi torturată în pivniţă”. Mă încrunt la cuvintele scrise de mine. Probabil că o iau razna. Drogaţi? Ar fi fost chemată poliţia. Dar mă gândesc că n-ar strica să mă duc acasă la Elizabeth, să văd dacă totul este în regulă.

Pentru orice eventualitate, mă îmbrac gros, trec pe lângă acacia şi bat la uşa lui Elizabeth. Fiindcă nu-mi răspunde, îmi scot pixul: „Elizabeth tot nu-i acasă”. Păşesc îndărăt, iar capul pare să mi se golească, stomacul mi se strânge, iar muşchii gâtului mi se încordează. Nu-mi dau seama ce caut aici, aşa că răsfoiesc hârtiuţele pe care le am în mână. Câteva cad. „Drogaţi, citesc eu. Drogaţi. Elizabeth, încuiată în camera ei. Legată în pivniţă.” Chiar e posibil să fi scris asta? Pare ridicol. Elizabeth nici măcar nu are pivniţă. Mă uit prin fanta pentru scrisori, dar nici măcar nu ştiu ce caut. Nu sunt foarte sigură ce sunt drogurile, aşa încât cum să le recunosc? Miros de mâncare pluteşte în aerul din jurul meu. Un miros sărat, de carne, ca de şuncă prăjită. Pentru o clipă, mi se pare că vine din casă şi mă

întreb dacă înăuntru nu se află cineva care găteşte.
— Ce căutaţi?

O femeie îmbrăcată cu una dintre hainele alea strălucitoare pe care le porţi când plouă iese din casa de alături. Îşi pune o mână pe gardul dintre noi, haina foşnindu-i zgomotos, ca un copil neastâmpărat. În cealaltă mână, ţine lesa unui câine care ţopăie. Îşi propteşte labele pe lemnul gardului şi adulmecă. Probabil că mirosul de şuncă l-a incitat.

— O caut pe Elizabeth, spun eu.
— Da, sunteţi o prietenă de-a ei, nu-i aşa? Nu vă faceţi griji, niciodată nu vă amintiţi de mine. Chicoteşte pentru sine, iar eu îmi simt obrajii încingându-se de ruşine. Aţi venit în vizită, nu? Cred că o să aveţi o surpriză.
— De ce? Ce s-a întâmplat? Elizabeth e teafără?
— Ca să fiu sinceră, n-am văzut-o, dar se pare că a plecat, după cum arată lucrurile. Fiul ei a încărcat în maşină o grămadă de cutii.

Trage câinele de pe gard şi zâmbeşte. Mă holbez la ea.

— Peter a luat lucruri din casă?
— Şi era şi timpul, nu credeţi? În ce hal era casa aia! Plină de mizerii. Îşi flutură o mână, apoi şi-o trece prin părul scurt şi blond. Haina ei şopteşte ceva, dar nu desluşesc cuvintele. A trebuit să vorbesc cu el destul de des despre asta. Devenea un pericol pentru sănătate.

Mă abţin să-mi dau ochii peste cap. Ce exagerare! Elizabeth este puţin dezordonată, atâta tot. Adună lucruri, porţelanuri, sperând să găsească o avere. Dar oamenii ordonaţi au obiceiul să-i critice pe cei dezordonaţi. Peggy de la Oxfam este aşa, murmură în surdină dacă laşi strâmbă eticheta cu preţul.

— Deci, el s-a hotărât să facă în sfârşit ceva, iar eu nu pot decât să mă bucur. Din câte am văzut, a scos destul de multe lucruri.
— Ce a luat? întreb eu. Elizabeth are nevoie de lucrurile ei.
— N-am de unde să ştiu, nu, serios?

Îşi lasă câinele s-o tragă spre stradă. Eu o urmez pe lângă gard. Pe partea dinspre curtea lui Elizabeth.

— Dar n-aţi văzut-o pe Elizabeth? întreb eu, cu voce ridicată. Când Peter a luat lucrurile. N-aţi văzut-o?

Câinele trage de lesă şi îşi îndreaptă nasul către casa de vizavi. Mă răsucesc şi eu într-acolo şi, da, din casa aceea vine mirosul de şuncă. Nu din a lui Elizabeth.

Femeia deschide portiera maşinii şi îi cere câinelui să urce.

— Nu. N-am văzut-o pe Elizabeth. Dar oricum n-o văd niciodată, doar când Peter o scoate undeva. Trebuie să recunosc că înainte nu am fost sigură în privinţa lui, dar acum pare să aibă grijă de ea aşa cum trebuie. Este un băiat bun, nu-i aşa?

Mă uit în altă direcţie. Nu cred deloc că Peter e un băiat bun.

— Dar ea nu este acasă, iar eu n-am primit veşti de la ea de mult timp...
— Atunci, probabil că e la Peter.

Îmi muşc buza. Nu pare în regulă.

— Am numărul lui, dacă îl doriţi, spune femeia făcând eforturi pentru a convinge câinele să şadă. Dacă sunteţi îngrijorată, sunt sigură că nu s-ar supăra dacă l-aţi suna.
— Vă rog.

Ea trânteşte portiera, ceea ce face câinele să schelălăie, şi se întoarce în casă. Eu şi câinele ne uităm unul la altul prin geamul maşinii - ciuful flocos de deasupra ochilor îl face să pară încruntat a

mirare, de parcă ar gândi: „Ce caut eu înăuntru când tu eşti afară?” Simt nevoia să-i dau drumul şi să-l iau acasă. Aş putea face asta înainte ca femeia să se întoarcă? Nu, vine deja, ţinând o hârtiuţă în mână.

— Spune-ţi-i lui Peter că îi transmit salutări, rosteşte ea în timp ce-mi dă bileţelul peste gard. Dacă nu uitaţi.

Simt că mă înroşesc din nou şi rămân în faţa casei o vreme după plecarea ei, încercând să-mi dau seama ce altceva aş putea căuta, ceva care să dovedească faptul că nu sunt o babă nebună. Hârtiuţa îmi flutură în mână. Constat că îmi lipseşte câinele. Ce bine ar fi dacă aş putea să fac rost de un copoi. Atunci, i-am putea lua urma lui Elizabeth. Până atunci însă, poate că ar trebui să strecor un bileţel prin uşa lui Elizabeth. Doar ca s-o anunţ că am trecut pe-aici. Doar ca să-i spun că am căutat-o, în caz că se întoarce. Tata aşa a făcut când a fost vorba de Sukey.

Nici unul dintre noi n-a mai văzut-o din seara în care am mâncat peşte şi cartofi prăjiţi, iar după nici două săptămâni ne-am dat seama că era ceva în neregulă.

Sukey venea să ia masa la noi cel puţin o dată pe săptămână, iar uneori, Frank venea şi el, aducând mâncare sau lucruri despre care ştia că mamei îi era greu să le procure - de pildă, săpun sau chibrituri. Făcea favoruri multor oameni şi părea capabil să obţină diverse lucruri, inclusiv raţii militare - mici cutiuţe cu unt, brânză sau gem. Mama le folosea întâi pe astea, pentru ca tata să nu vadă cutiuţele. Nu dorea să încalce legea, dar nu putea refuza mâncarea în plus. Nu în condiţiile în care era atât de greu de găsit.

— Iar taică-tu n-are decât să rămână cu conştiinţa lui, spunea mama, că nu el trebuie să stea la coadă două ore, după care să pregătească trei mese pe zi dintr-o felie de şuncă şi o jumătate de roşie.

Aşa că n-am zis niciodată nimic. Şi nici Douglas, deşi îşi mijea ochii privind-o pe mama cum exclama când vedea lucrurile şi punându-le de-o parte.

Când tata a trecut pe la Sukey pe-acasă, întorcându-se de la serviciu, nu a găsit pe nimeni, iar o săptămână mai târziu, iarăşi nu era nimeni acolo. În câteva dimineţi s-a dus şi mama, apoi a căutat-o pe Sukey prin magazinele din oraş, dar nu a găsit-o. Pentru noi, nu avea nici un sens. Într-o clipă, totul era în regulă, iar în următoarea, dispăruse. La fel şi Frank. Nici el nu era niciodată acasă, iar mama a spus că probabil s-a oprit în Londra. Tata i-a căutat pe la spitale, dar nici Sukey, nici Frank nu fuseseră internaţi. Eu mă tot uitam la pieptănul pe care îl cumpărasem, gândindu-mă la cel identic, pe care i-l dădusem lui Sukey. Simţeam că trebuia să existe o modalitate de a o găsi, iar data următoare când tata s-a dus la ea acasă, l-am rugat să mă ia cu el.

Am fost surprinsă când el a acceptat - întotdeauna, prefera să-şi facă treburile singur -, dar am început să regret ideea când am străbătut în tăcere cele zece străzi până la Sukey. Era o zi cu vânt şi cer albastru, iar mirosul focurilor plutea deasupra noastră, urmărindu-ne pe drumurile şerpuite. La un moment dat, un bărbat a apărut pe coama unui deal, fugind după pălăria care i se rostogolea spre noi, dar, când am oprit-o şi i-am dat-o, m-a privit ciudat, apoi a aruncat-o în aer şi a început din nou să alerge după ea. Tata a spus că, probabil, e puţin nebun şi să nu mă uit la el. A fost singura dată când a vorbit.

În drum, am trecut pe lângă vechea casă a lui Douglas. Cu doi ani în urmă, jumătate din ea fusese spulberată de o bombă, însă peretele interior era aproape neatins, iar deasupra mormanului de moloz se vedea o cameră de la etaj. Un ceas se afla alături de un cal de bronz pe poliţa căminului şi, parcă pentru a dovedi că distrugerea casei nu fusese provocată de ghinion, o oglindă era întreagă. O mare parte din tapet se desprinsese, dar ceva din el rămăsese pe perete, florile verzi şi albe de pe fundalul roz părând nedrept de expuse luminii zilei şi ploii, şi privirii trecătorilor. De când se mutase Douglas la noi, fusesem de câteva ori să văd casa şi o privisem îndelung, încercând să mi-l imaginez pe chiriaşul nostru locuind acolo, cu mama lui.

Ajunşi acasă la Sukey, ne-am oprit pe treptele de la intrare, iar tata s-a uitat pe ferestrele camerei din faţă. Dar nu era nimeni înăuntru, iar gălăgia făcută de un câine care lătra nebuneşte în depărtare făcea ca acea casă să pară cu adevărat pustie. Ca întotdeauna, sufrageria era plină de mobila altor oameni, biblioteci, şi veioze, şi ghivece goale fiind stivuite dincolo de geam, arătând de parcă erau disperate să scape de o cumplită soartă care le aştepta înăuntru. Cea mai mare parte a casei lui Frank era folosită pentru depozitare. Se vedea că se băgaseră bani în ea, iar mama lui modificase fiecare cameră pe vremea când condusese afacerea, mutând pereţii şi acoperind uşile pentru a crea mai mult loc pentru lucrurile din vieţile altor oameni. Cândva Frank îmi spusese că, până la moartea părinţilor, trebuise să doarmă pe palier, de unde se dărâmase un perete, deoarece maică-sa nu acceptase să renunţe la o parte din spaţiu pentru ca el să aibă un dormitor.

Geamurile pivniţei fuseseră zidite, existând grilaje doar în faţă, ca să intre aer. Am încercat să mă uit printre ele, dar, fireşte, era prea întuneric ca să desluşesc ceva, aşa că am ocolit casa şi m-am dus în curtea din spate, unde Frank îşi ţinea dubele.

Lătratul câinelui se auzea şi mai tare, iar sunetul era purtat de vânt, aşa încât părea că animalul dădea roată casei. Pe pietrele de pavaj lustruite de îngheţ se afla doar o dubă care părea că nu se mai urnise de mult. Din cauza prafului, GERRARD’S REMOVALS deveniseră RRARD’S REMO. Mi-am umezit degetul cu salivă şi tocmai îndepărtam murdăria de pe G când am auzit un zgomot, un scâncet slab de undeva de deasupra mea, aşa că mi-am ridicat privirea spre ferestrele vechiului grajd.

Preţ de o clipă, mi s-a părut că văd nişte degete, vârfurile lor fiind apăsate pe sticlă, cu pielea turtită şi albă în timp ce coborau pe geam scoţând un zgomot ascuţit. Însă când m-am apropiat, am văzut franjurile de la abajurul de culoarea piersicii al unei veioze legănându-se pe pervazul interior şi, ştiind că şi grajdurile erau pline de mobilă, am presupus că de fapt auzisem chiţăitul unui şoarece care se cuibărea printre ele. Cu toate astea, am urcat scara exterioară, hotărâtă să mă uit mai îndeaproape. Uşa de sus era încuiată sau ceva greu era proptit de ea, aşa că m-am uitat prin gemuleţul ei, încercând să desluşesc ceva în camera întunecată şi prăfuită.

Şi atunci, am văzut-o. O faţă se uita la mine din fundul camerei. Până să-mi dau seama ce era, am lovit sticla cu palma şi am ţipat. Era reflexia mea în oglinda mesei de toaletă lipită de un pat cu baldachin. Auzindu-mă ţipând, tata venise în fugă, dar s-a îndepărtat când a văzut că eram teafără. Iar eu am fost fericită că n-a urcat. Prin geamul murdar, am mai văzut ceva, o ladă cu raţii pe care scria „ARMATA BRITANICĂ”.

Am coborât scările şi, în tăcerea de după propriul ţipăt, am auzit din nou lătratul răguşit al câinelui şi m-am uitat peste gardurile din jur pentru a vedea unde se află. După ce am ocolit casa, l-am văzut pe tata cu mâinile în buzunare şi privind în jos, dar nu s-a ostenit să facă vreun comentariu în legătură cu absenţa lui Frank sau a lui Sukey. Desigur, mai venise şi altădată şi bătuse la uşă, mai stătuse acolo şi aşteptase, cercetase casa şi se uitase înăuntru, iar apoi, se întorsese singur acasă. După câteva momente, a scos un creion şi a scris ceva pe dosul unui plic - întotdeauna, avea câteva la el, prinse cu un elastic. Nu l-am citit înainte ca el să-l împingă prin fanta pentru scrisori.

*

— Alo?

Este o voce bărbătească, groasă şi neclară.

Stau pe fotoliul meu din camera de zi. Telefonul tocmai a încetat să mai sune, iar receptorul este lipit de urechea mea.

— Alo? Cine este la telefon? întreb eu.

— Peter Markham. Cu cine vorbesc?

Cuvintele sunt mai clare acum, vocea este puţin plângăreaţă.

Peter Markham - cunosc acest nume.

— Eşti fiul lui Elizabeth? îl întreb eu.

— Pe mama o cheamă Elizabeth. Ce doriţi?

— O, *chiar* te-am sunat? rostesc eu.

— Sigur că m-aţi sunat. Murmură ceva. „A naibii” ceva. Ce doriţi?

— Poate că Elizabeth m-a rugat să te sun.

— V-a rugat? De ce? spune el. De unde sunaţi?

— Nu ştiu de ce, zic eu. Trebuie să fie ceva important.

Îndepărtez receptorul de ureche şi fac o pauză pentru a mă gândi, strângându-l cu atâta putere, încât plasticul crapă. Când am văzut-o ultima oară pe Elizabeth? Şi de ce m-a rugat să-l sun? Nu-mi amintesc. Pun receptorul pe braţul fotoliului şi răsfoiesc bileţelele din poala mea, dând la o parte numărul lui Peter Markham, o listă de cumpărături şi o reţetă de prăjitură cu coacăze. Zumzetul unei maşini aflate undeva departe se aude ca o muscă bâzâind sub un pahar, ca o amintire care îmi răsare în minte. Iau receptorul şi pun următorul bileţel sub veioză. „Unde este Elizabeth?” Stomacul mi se strânge.

— A dispărut, spun eu cu voce tare.

Se aud nişte pârâituri în vreme ce Peter respiră greu în receptor.

— Cine-i la telefon? întreabă el cu voce stridentă.

— Numele meu este Maud. Sunt o prietenă... a lui Elizabeth, rostesc eu. Aveam numărul tău şi eram puţin îngrijorată în legătură cu mama ta.

— E miezul nopţii, la dracu.

Mă uit la ceasul de pe şemineul cu gaz - arată ora 3.00. Nu e ziuă.

— Îmi cer scuze, spun eu. Nu este un moment prea potrivit acum. O, Doamne, îmi pare rău. Te las în pace. Atâta vreme cât Elizabeth e teafără.

Vocea începe din nou să pară estompată, nesigură.

— Am vorbit deja cu fiica dumneavoastră. Da, mama e teafără. O să închid acum, bine?

Se aude un clic şi un bip prelung. A închis. Îmi iau repede pixul. „Fiul spune că Elizabeth e teafără, scriu eu. A spus la dracu la telefon”, adaug apoi, deşi nu sunt sigură de ce este important.

Pun cu grijă receptorul în furcă şi mă pomenesc gândindu-mă la doamna Winners. Nu m-am mai gândit la ea de ani de zile. Ea a fost prima persoană de pe strada noastră care a avut telefon. Era solid şi frumos, având baza din lemn lăcuit. Era foarte mândră de el şi întotdeauna stătea la fereastră când vorbea la telefon, pentru ca toată lumea s-o vadă, făcându-ţi cu mâna când treceai pe lângă casă şi arătând spre receptor. Chiar şi cel mai şubred pretext era bun pentru a-i invita pe oameni să intre şi să folosească telefonul, iar eu eram uimită de lucrurile pe care le afla datorită lui. Nu numai veşti despre rudele ei - avea mereu poveşti despre vărul din Torquay şi despre sora din Doncaster -, ci şi informaţii despre oraş, despre război. Părea că poţi afla orice la telefon, iar eu mă întrebam cu cine vorbea şi cum de ţinea minte toate lucrurile alea. Când a dispărut Sukey, ea a sunat o mulţime de oameni pentru noi, mereu spunându-i mamei să-şi păstreze optimismul, iar uneori, când mă întorceam de la şcoală, o găseam cu mama, în bucătărie, bând ceai şi dându-i speranţe. Şi eu rămâneam şi ascultam, umplând din nou ceainicul când mama mi-o cerea.

Îmi pun bileţelele deoparte şi mă duc să-mi fac ceai. Nu fac asta prea des pentru că este destul de complicat. Dar de data asta îmi amintesc să înfierbânt ceainicul şi să pun doar trei linguriţe de ceai. Fiindcă fac numai pentru mine. Îl aduc în camera de zi şi îl pun pe măsuţa de cafea, cuprinzându-l în palmele acoperite de mâneci, pentru a mă încălzi. Aburul se ridică din gâtul ceainicului şi mi se agaţă de bărbie. Senzaţia este atât de deosebită, de familiară, dar nu-mi dau seama ce semnificaţie are.

Încerc să nu mă mişc, sperând că înţelesul îmi va răsări în minte, dar nu mi-l amintesc decât pe tata punând ceva în tomberon.

Am adus în camera de zi şi învelitoarea pentru ceainic pe care mi-a dăruit-o Elizabeth, dar de obicei n-o folosesc. Mă tem că este de-a dreptul urâtă, iar scame de lână se desprind şi ajung în ceai. Ajungi să simţi că bei o pastă de cârpă. Învelitoarea pentru ceainic pe care o are Elizabeth seamănă cu a mea, dar ea a reuşit cumva să facă lâna să nu se mai destrame.

-Am băut excesul de lână, mi-a spus ea. Probabil că se umflă în organele mele interne.

Ori de câte ori mă duc la ea, îi fac un ibric cu ceai, iar ea îmi aminteşte ce am de făcut mai departe dacă devin confuză la un moment dat. Zice că este un lux pentru ea, deoarece e prea slăbită pentru a putea ridica singură ceainicul. Îngrijitoarele ei îi fac câteodată un ibric cu ceai, dar nu stau suficient ca Elizabeth să bea mai mult de o ceaşcă, iar ea nu poate s-o umple din nou, după plecarea lor. Iar Peter, desigur, niciodată nu face nimic pentru ea. Vine, lasă cumpărăturile şi pleacă.

Elizabeth îmi spune că abia dacă îi adresează un cuvânt, petrecându-şi cea mai mare parte a timpului în altă încăpere, în bucătărie sau în seră. Asta-i o cruzime având în vedere faptul că ea este blocată toată ziua în casă, iar ceea ce îşi doreşte cel mai mult este compania cuiva. Recent, mi-a zis ceva. Cum că el o minte. Lucrurile dispăreau, iar el minţea. Aş vrea să-mi pot aminti detaliile. Mi-am luat din nou notiţele. „Fiul spune că Elizabeth e teafără.” Cumva, nu mă simt liniştită. Iau învelitoarea ceainicului şi o pun pe el, aranjând-o cu grijă, netezind cutele. Nu-mi pasă de scame. Este aproape 4.00 dimineaţa, iar eu oricum nu beau ceaiul.

În săptămânile care au urmat dispariţiei lui Sukey, nu s-a mâncat şi nu s-a băut mai nimic. Şi nici nu s-a vorbit. Mama şi tata abia vorbeau în faţa mea, dar am auzit frânturi din conversaţiile pe care le purtau când credeau că nu-i aud. Cuvântul „poliţie” a fost rostit foarte des.

Într-o duminică, pe când şedeam cu toţii la masa din bucătărie, fără să ne mâncăm prânzul şi fără să ne uităm unul la altul, lumina începând să pălească afară, tata s-a ridicat.

— Haide! a spus el. Să mergem să le punem întrebări vecinilor.

Şi-a pus jacheta pe spate şi mi-a deschis uşa de la bucătărie. Îmi amintesc că m-am uitat la mama, care încă şedea la masă. Nu şi-a întors privirea pentru a ne vedea plecând. Vorbise deja cu vecina de alături a lui Sukey, o femeie care cumpăra zarzavaturi de unde luam şi noi, însă aceasta nu i-a putut spune decât că existau unii indivizi ciudaţi în vremurile acelea.

— Nu se ştie niciodată, a zis tata în timp ce ne îndreptam încet spre strada lui Sukey.

Uşile de la spălătorie erau deschise, iar mirosul săpunului avea ceva aproape îmbătător şi senzual. Dar era un miros fals şi cumva a făcut-o pe Sukey să pară şi mai îndepărtată. Am început cu casa de lângă curtea lui Frank. Tata a bătut la uşă, care s-a deschis rapid, de parcă omul se aflase în spatele ei. Un cap s-a iţit.

— Da?

Capul era acoperit cu păr ciufulit, iar din coridorul întunecat venea un miros urât, mirosul acru de rufe murdare.

Tata şi-a dres glasul.

— Speram că mi-aţi putea... Doream să vă întreb...

A făcut o pauză şi a tras aer în piept.

Între cărămizi şi cadrul uşii creştea muşchi, iar eu mi-am băgat degetele în moliciunea lui umedă.

— O caut pe Susan Palmer. Adică... Tata a clătinat din cap... Pe Susan Gerrard. Locuieşte la numărul 23. Aţi văzut-o cumva?

— N-am văzut-o niciodată. Capul şi-a clătinat părul nespălat. Ce-i... a dispărut, nu-i aşa?

Tata a încuviinţat din cap.

— Ce legătură aveţi cu ea?

— Este fiica mea, a spus tata.

— A, în regulă. Păi, Frank stă la 23, iar eu aş zice că-i e bine dacă e cu el.

— Nici el nu este acasă.

— Atunci, asta e. A dus-o undeva.

Un zâmbet a apărut de sub păr. Îi lipseau nişte dinţi, iar o limbă se freca în spaţiile goale.

Tata şi-a dres din nou vocea.

— Ne-ar fi spus. Adică, ei sunt căsătoriţi, a zis el. Ne-ar fi spus dacă ar fi plecat undeva cu el.

— A, sunt căsătoriţi? A părut dezamăgit. Atunci, mă tem că nu-mi pot da cu presupusul.

Am încercat la casa următoare. În vreme ce tata bătea la uşă, m-am aplecat peste funia care înlocuise balustrada şi m-am uitat la gunoaiele adunate sub nivelul străzii. Nici bătrânul de la acea adresă nu o văzuse pe Sukey, dar îl cunoştea pe Frank.

— Multe femei dispar acum, a spus el. Am văzut în ziare. Se pare că nu le place când bărbaţii le vin acasă, aşa că se duc la Londra sau în alte locuri păcătoase. Frank este un băiat bun, ar trebui să fie fericită cu el. A ajutat-o pe sora mea să se mute din Coventry şi nu i-a cerut nici un penny. A zis că mai are o mutare şi că o să pună lucrurile ei alături de celelalte. Sora mea nu şi-ar fi părăsit niciodată bărbatul, dacă ar fi avut vreodată unul, măcar atâta lucru *pot* să vă spun.

Tata a mers mai departe pe stradă. Am stat şi l-am privit îndreptându-se către capătul drumului. Cerul era cenuşiu, iar cărămizile, terne, dar nu era frig.

— Nimeni n-a văzut nimic, a zis tata când s-a întors. Sau, dacă au văzut, nu spun. Vorbe aiurea şi doar atât. Ai crede că războiul nu s-a sfârşit. Mergem acasă?

M-am gândit la tiparul rochiei pe care Sukey începuse să mi-o facă. Mi l-am imaginat întins pe podeaua dormitorului meu. N-am putut să nu mă gândesc că avea să intre dintr-o clipă în alta şi să pună mâna pe foarfecă. Nu mă atinsesem de el de când ea tăiase mânecile şi nu suportam ideea de a mă întoarce acasă şi de a-l vedea.

— Lasă-mă pe *mine* să bat la o uşă, am zis eu şi am urcat scările către o uşă dată cu un strat gros de vopsea.

Vopseaua se scursese şi se întărise de parcă erau stropi de ploaie, iar eu mi-am trecut degetele peste umflături în timp ce aşteptam să răspundă cineva.

— O caut pe sora mea, Sukey, am rostit pe negândite când uşa s-a deschis. Locuieşte alături. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu ea. N-a spus că se mută şi nu reuşesc s-o găsesc. Nu e nimeni acasă la ea. Aţi văzut-o cumva? Are un pieptăn ca ăsta.

Eram pe punctul de a izbucni în plâns, mă simţeam stânjenită şi că mă port ca un copil, şi îmi doream să nu fi bătut la uşă. Femeia, care purta o plasă de păr şi stătea dincolo de pragul uşii, s-a uitat repede în lungul străzii.

— La câte uşi ai bătut până acum? a întrebat ea.

— Nu ştiu, poate vreo zece. Nimeni n-a văzut-o.

Am tras aer în piept încercând să-mi stăpânesc lacrimile.

Femeia s-a uitat din nou spre casa lui Sukey.

— La ce număr stătea sora ta?

— La 23.

Ea a încuviinţat din cap.

— Nu, probabil că nu ţi-au zis. Uite ce e, nu ştiu unde s-au dus - de fapt, ca să fiu sinceră, nici măcar

n-am fost sigură că au plecat -, dar au avut nişte necazuri, atât ştiu. Tot felul de oameni au intrat şi au ieşit din casa aia. Iar într-o noapte, ea a fugit ţipând. A făcut o pauză pentru a-mi da voie să icnesc. Dar a doua zi a fost linişte, şi am văzut-o pe stradă, era bine mersi. Aşa că...

— Când s-a întâmplat asta? a întrebat tata venind lângă mine.

Femeia l-a privit peste umărul meu.

— Cu câteva săptămâni în urmă? Nu sunt sigură. După aceea, l-am văzut pe *el* cărând o valiză. Parcă am văzut-o şi pe ea, dar, după cum v-am zis, nu sunt sigură. Şi nici nu ştiu unde se duceau.

Tata a rămas tăcut preţ de câteva momente după ce uşa s-a închis, apoi s-a întors spre mine.

— Bine, a rostit el. Poţi să vorbeşti tu de-acum înainte, că văd că pe femeia aia ai reuşit s-o faci să-ţi spună ceva.

M-a împins către casa de la colţul străzii.

— Da?

Un bărbat a deschis uşa. Cămaşa sa descheiată, cu dungă pe mânecă, emana un miros cald, de bumbac proaspăt călcat.

— O caut pe sora mea, am spus eu. Locuieşte în casa aceea. Am arătat cu degetul, braţul tremurându-mi. Dar acum nu mai e acolo. M-am gândit că poate a lăsat... o adresă unde poate fi găsită sau ceva.

Bărbatul a păşit peste prag şi s-a aplecat pentru a se uita către uşa din faţă a lui Frank şi Sukey, de parcă ar fi avut nevoie să-şi amintească faptul că acolo chiar era o casă.

— Sora ta? O! Are părul negru? Nu, n-aş putea zice că ştiu unde a plecat. Cred că a fost o mică ceartă. În sfârşit, parcă aşa ceva îmi amintesc. Ţi-e dor de ea, nu? Sunt sigur că se va întoarce. Deşi, dacă stau să mă gândesc, au trecut câteva săptămâni de când nu l-am mai văzut pe Frank.

— Îl cunoaşteţi pe Frank?

— Am băut ceva într-o seară. Frank m-a ajutat în două rânduri.

Cu el, erau doi oameni pe care Frank îi ajutase. După aceea, am încercat la casa de vizavi de a lui Sukey. Uşa din faţă avea un geam mat, cu o perdea în spatele lui. Mi-a deschis o femeie într-un capot care părea foarte ţeapăn. Am întrebat-o dacă o văzuse pe Sukey.

— N-aş putea spune că-mi aduc aminte, a zis ea jucându-se cu gulerul de dantelă, sub bărbie. Vocea îi era puternică şi avea un fel de răguşeală uscată, care mi-a zgâriat nervii. Nu sunt una dintre acele mahalagioaice care pândesc pe toată lumea.

— Dar cineva mi-a spus că a fugit ţipând pe stradă, am zis eu.

— Serios? Chiar aşa? Femeia s-a uitat acuzator la fiecare casă de pe stradă, de parcă încerca să descopere cine dezvăluise secretul. Apoi a clătinat cu fermitate din cap. Eu n-am auzit nimic. Absolut nimic. Pe strada asta, oamenii nu ţipă.

— Interesant. Vedeţi dumneavoastră, avem... informaţii că...

Am privit chipul femeii, liniile sale implacabile, şi am oftat.

— Informaţii, hm? Sunt sigură. Şi fac pariu că ei nu ştiu nici jumătate. După cum spuneam, n-am auzit nimic, dar ştiu că sora ta punea ceva la cale. Ştiu asta. Îmi pare rău dacă asta te îndurerează. Avea bărbaţi prin preajmă.

— Bărbaţi?

— Da. Cel puţin unul. Era aici tot timpul. Mi-a zis o aiureală, cum că ar fi chiriaşul părinţilor ei, dar eu am ştiut...

— Vă referiţi la Douglas?

— Un nume de genul ăsta, da.

— O, dar e adevărat. El *este* chiriaşul nostru.

— Este? Chiar este? Ei bine, se poate.

Am crezut că va spune mai multe, însă doar a dat din cap spre mine până am coborât pe trotuar.

M-am dus la următoarea casă. Uşa a fost deschisă de un cuplu. O cunoşteau pe Sukey puţin. De câteva ori, îi invitaseră pe ea şi pe Frank la ei, dar nu fuseseră invitaţi la rândul lor. Totuşi, asta nu părea să-i deranjeze.

— Frank i-a dat ceva de lucru lui Don al meu, când s-a întors din armată, a spus soţia. A fost atât de amabil din partea lui, ne-a ajutat să ne descurcăm.

— Cineva a zis că l-a văzut pe Frank plecând cu o valiză, am spus eu.

— Da, ei bine, de când Don a căpătat o slujbă la Muckley's, nu prea mai avem de-a face cu ei, după cum ziceam. Nu că n-am fi recunoscători că l-a ajutat pe Don să se pună pe picioare.

Le-am mulţumit şi am pornit spre tata. Gândindu-mă că îi ajutase pe trei oameni.

— Hei, scumpo!

O tânără a ieşit din casa doamnei cu capot ţeapăn, strângându-şi un impermeabil lung în jurul siluetei subţiri. M-am oprit şi am aşteptat-o.

— Am auzit ţipetele, a rostit femeia. Îmi cer scuze pentru mătuşa mea, dar are oroare de tot ce nu e respectabil. Dar nu cred că e ceea ce crezi. Nu se poate ca sora ta să se fi temut de Frank.

— Atunci, de cine?

— Nu ştiu, dar l-am văzut pe Frank întorcându-se acasă după aceea, aşa că nu se poate să fi fost el.

Mi-am ridicat privirea spre ea şi m-am cutremurat. Oare fusese altcineva în casă, în noaptea aceea?

— Şi eu i-am văzut cu valize.

— Pe amândoi?

— Ei bine, pe Frank sigur. Asta a fost în urmă cu câteva săptămâni. Ştiu că lui Sukey nu-i plăcea ce se petrece şi…

— Ce vreţi să spuneţi?

— Fetiţo, este evident că familia ta e genul care respectă legea.

S-a uitat la tata când a zis asta. El tocmai ridicase o mănuşă pierdută de cineva şi o punea pe o balustradă de la capătul străzii.

— Însă Frank… nu este. Lui Sukey nu-i plăceau „afacerile” lui. A subliniat cuvântul cu o ridicare a sprâncenelor. Nu se ştie niciodată. Poate că au plecat pentru a o lua de la capăt undeva.

— Dar ea nu ne-a contactat de câteva săptămâni. N-ar face aşa ceva. Dacă ar putea, ne-ar spune unde este. Tata crede că a fost răpită sau ucisă, sau ceva. Nu vrea să zică, dar asta crede.

— E ciudat. Ţine mult la familia ei, nu? În orice caz, vorbeşte mult despre tine. Mi-a zâmbit cu tristeţe. Nu ştiu ce altceva să-ţi spun. Aţi verificat la spitale?

— Seara în care aţi auzit-o ţipând a fost aceeaşi în care ei au plecat?

Femeia s-a încruntat şi a frământat în palme materialul impermeabilului.

— Nu cred. Nu pot fi sigură. Uneori, poţi să te înşeli în privinţa timpului, nu-i aşa? Adică, după cum îmi amintesc eu, Frank a plecat cu o valiză şi s-a întors în aceeaşi seară. Dar asta nu pare să se potrivească, nu?

— Şi sunteţi sigură că nu i-aţi mai văzut după aceea?

— Categoric. Săptămâna trecută, am văzut doi bărbaţi care se învârteau pe-acolo, dar nici unul nu era Frank. Cunoscându-l pe el, probabil că erau poliţişti.

Am încuviinţat din cap şi am privit casa. Am avut senzaţia că era ceva ce ar fi trebuit să aibă sens deja. Femeia mi-a strâns umărul şi s-a îndepărtat, iar eu am rămas locului întrebându-mă când îi vorbise Sukey despre mine.

— Ei, ce-ai aflat? a rostit tata după ce m-am apropiat de el.

Am ridicat din umeri.

— Chiar a ieşit din casă ţipând. Femeia aia a zis să verificăm la spitale.

El a încuviinţat din cap, deşi eu ştiam că făcuse asta deja, apoi am pornit spre casă.

— Tu crezi că a fost răpită sau ceva de genul ăsta, nu-i aşa?

— „Ceva de genul ăsta" este ceea ce mă îngrijorează, păpuşico. N-ar fi trebuit să se mărite cu bărbatul acela. Am ştiu că e soi rău.

N-am ştiut ce să spun, aşa că am mers în tăcere vreme de câteva minute. Am încercat să-mi amintesc altceva care putea fi util.

— Femeia cu care am vorbit ultima oară a zis că Frank avea „afaceri".

Am încercat să subliniez cuvântul aşa cum o făcuse ea, iar chipul tatei s-a crispat. M-am gândit că va începe să plângă şi am fost uimită de puterea cuvântului, dar, când am ajuns la capătul străzii, am văzut că râdea.

— O, Maud, ce vrea să însemne asta? a întrebat el mişcându-şi sprâncenele în felul în care o făcusem eu.

— Nu ştiu, am răspuns eu îngăduindu-mi să zâmbesc. Am crezut că tu ştii.

— Ai spus ceva despre fiul lui Elizabeth, zice Helen.

Ne aflăm în sufrageria ei, iar ea s-a aplecat ca să scoată suporturile pentru farfurii. Vor veni oameni la prânz, dar nu-mi amintesc cine sau de ce. Katy stă sprijinită de tocul uşii, având pe chip un zâmbet prostesc. Tastează ceva la unul dintre acele telefoane micuţe.

— Serios?

— Da. Peter îl cheamă.

Vocea lui Helen este estompată de bufetul în care şi-a băgat capul.

— Cred că am vorbit cu el, spun eu căutând prin notiţe.

— Da, ai vorbit şi s-a dovedit că Elizabeth nu a dispărut, nu-i aşa?

Răsfoiesc hârtiuţele.

— Tu ai zis asta, mami. Helen îşi scoate capul din bufet pentru a se uita la mine.

— Am spus că *el* a spus că ea e în regulă.

— Asta-i o veste bună, nu?

Se ridică şi pune un teanc de suporturi pe masă.

Eu încă mă încrunt la scrisul meu.

— Nu ştiu, zic eu. A înjurat.

— Helen trânteşte uşile bufetului, iar farfuriile de pe el zornăie. Pentru o clipă, zgomotul mă face să mă zburlesc iritată. Ea pune o mână pe o farfurie pentru a o face să nu mai zdrăngăne, apoi se întoarce pentru a pune faţa de masă. O face puţin cam alandala şi nu pare în stare s-o aranjeze egal.

— M-ai putea ajuta, să ştii, îi spune ea lui Katy.

Nepoata mea încuviinţează din cap şi se îndepărtează un pic de uşă, dar nu ajunge mai departe de atât şi nu-şi ia ochii de la telefon.

— A fost destul de furios, zic eu. Helen, dacă o prietenă de-a mea te-ar suna şi ar spune că este îngrijorată din pricina mea, tu ce i-ai spune?

— I-aş spune: „Ar trebui să fiţi îngrijorată fiindcă e cam dusă".

— Helen!

— Bine, bine. Dă drumul marginii feţei de masă. I-aş spune: „Mulţumesc că vă preocupă, dar nu aveţi de ce să fiţi îngrijorată. Oamenii în halate albe o să vină s-o ia în curând".

Oftez.

— Bine. N-aş zice ultima parte.

Apucă din nou faţa de masă. O trage spre ea.
— Dar nu te-ai înfuria.
— Nu.
Ocoleşte masa pentru a trage din partea cealaltă, oftând în direcţia lui Katy.
— Vezi tu, Helen? N-am încredere în el.
— O, mami!
— Cu siguranţă, numai cineva care are conştiinţa împovărată...
— L-ai sunat în toiul nopţii. A reacţionat nervos şi nu e de mirare. Asta nu înseamnă că a minţit sau că a omorât-o pe maică-sa.
— Ştiu. Dar cred că ascunde ceva.
— În regulă. Katy, du-te şi pierde vremea în altă parte. Deschide un sertar şi scotoceşte prin el. Mami, aranjează astea, te rog.
Îmi dă un mănunchi de cuţite şi furculiţe. Le pun în mijlocul mesei şi o urmez în bucătărie. Se simte un miros de rozmarin şi mentă, iar eu sper că vom avea miel la masă, dar, cunoscând-o pe fiică-mea, este posibil să fie ceva gen tafu sau torfu.
— Mami! rosteşte ea răsucindu-se şi ciocnindu-se de mine. Du-te înapoi şi pune masa, te rog.
— Scuză-mă.
Mă întorc în sufragerie şi rămân locului preţ de un minut. Nu-mi dau seama ce ar trebui să fac, dar aud pe cineva în altă cameră.
— Katy, i-am spus de o sută de ori, zice o voce. Şi nu pot s-o duc acolo. Peter a fost categoric. Nu-mi doresc decât să uite de asta.
Aud un răspuns murmurat, apoi:
— O, e al naibii de amuzant.
Mă îndrept spre sursa vocii. Helen este în bucătărie.
— Iar te-ai întors? spune ea. Te-am rugat să mă ajuţi. N-ai o hârtiuţă?
Întinde o mână, iar eu îi dau un pătrăţel albastru. Ia un pix dintr-un sertar, scrie „Pune masa”, apoi îmi dă hârtiuţă înapoi.
— Dă-mi celelalte bileţele ale tale, zice ea. O să le pun undeva în siguranţă.
După ce mă întorc în sufragerie, încep să aranjez lucrurile pe masă, suporturile la distanţe egale, lingurile deasupra. Iau un cuţit şi o furculiţă şi stau să mă gândesc un minut. Nu-mi amintesc care în ce parte este. Furculiţa în dreapta? Sau furculiţa în stânga? Le pun unde cred că ar trebui să fie, dar, când ajung la locul următor, mă răzgândesc. Iau un alt cuţit şi o altă furculiţă. Privindu-mi mâinile, încerc să mă prefac să tai mâncarea. Par în regulă acolo unde sunt sau ar trebui să le inversez? Încerc invers. Îmi par la fel.
Când Helen intră, eu încă îmi examinez mâinile, uitându-mă la ridurile de pe articulaţiile degetelor, la pielea ca hârtia, la petele maronii.
— Ai terminat, mami? mă întreabă Helen. Ce faci?
Nu-mi ridic privirea. Să ştii să aranjezi tacâmurile este un lucru atât de neînsemnat, dar mă simt de parcă aş fi picat un test important. O mică părticică din mine a dispărut.
— Arată foarte drăguţ, spune ea cu o voce prea veselă.
Dă ocol mesei, iar eu o privesc cu coada ochiului. O văd că se uită la mine. O văd ezitând, apoi inversând rapid cuţitul şi furculiţa. Nu zice nimic. Nu face caz de greşeala mea.
— Nu vreau să mai pun masa, rostesc eu.

5

Este întuneric aici, dar undeva jos pe cer licăreşte o lumină cenuşie - în curând se va face ziuă, iar eu trebuie să isprăvesc asta. Burniţa mi se agaţă de păr, de braţe, de coapse. Mă face să tremur, dar, din fericire, nu afectează solul. Mormanul de pământ nu se clinteşte. Trebuie să mă aplec de-a binelea pentru a săpa. O inspiraţie lungă, aerul pătrunzându-mi adânc în plămâni, mă face să simt gustul aspru şi umed al pământului răscolit. Genunchii mi se mişcă afundaţi în solul ud, iar materialul pantalonilor atrage încet umezeala spre partea de sus a picioarelor mele. Pământul mi s-a lipit de mâini şi mi-a intrat atât de tare sub unghii, încât mă doare. Undeva, undeva este ascunsă cealaltă jumătate a pudrierei. În faţa mea se află o groapă, o groapă pe care eu am săpat-o în mijlocul covorului verde al grădinii. Şi brusc, nu-mi mai dau seama ce fac aici, ce anume caut. Preţ de o clipă sunt prea speriată pentru a mă mişca, neştiind ce aş putea face în continuare. Ar putea fi orice - aş putea să rup florile din răzoarele lor sau să tai copacii, să-mi umplu gura cu frunze sau să mă îngrop pentru ca Helen să sape din nou.

Panica începe să mi se răspândească din stomac, iar omoplaţii îmi tremură. Frigul mi-a cuprins încheieturile, care mă dor din cauza asta. Încet, îmi curăţ de pe mâini cât pământ pot, ştergându-le de covorul verde, de covorul grădinii, nu de muşchi, care-i altceva, şi mă ridic în picioare cu o mişcare sigură. Dar tot simt că trebuie să sap, să caut ceva în pământ. Dar ce-ar putea fi aici, în grădina mea? Poate că-i ceva ce am plantat. Oare am pus ceva aici? Şi am uitat?Mă legăn pe picioare, grădina cenuşie şi lipsită de umbre licărind în jurul meu, şi chiar atunci o palidă scânteiere aurie apare deasupra copacilor din zare. Zorii anunţând ziua. Împing cu piciorul o grămăjoară de pământ în groapă şi calc pe el pentru a-l nivela. Mijesc zorii, iar eu mă aflu în grădină. Şi cât de încântător este de fapt. Cât de plăcut! Să respiri aer proaspăt şi să priveşti soarele ridicându-se. Cu toate astea, tremur în timp ce mă îndrept spre casă, dar n-am de ce. Am ieşit ca să văd zorii şi să respir puţin aer curat, şi să mă mişc un pic. Nu-i nici un motiv de îngrijorare. Iar acum, o să mă duc să fac ceva ce n-am făcut de secole.

O să fac o baie.

Înăuntru, deschid robinetele, adaug un lichid gros, cu miros floral, ceva ce Helen mi-a cumpărat probabil. Îmi desprind pantalonii, care mi s-au lipit de genunchi, şi văd că pielea îmi este cenuşie după întâlnirea matinală cu pământul jilav, şi îmi dau jos mătăsoasa cămaşă de noapte pe care o am pe deasupra. Nu dorm niciodată în ea, probabil că mi-am pus-o special. Aş vrea să ştiu de ce, fiindcă mi se pare o prostie să port aşa ceva. Strâng ţesătura în pumn, ascultând foşnetul estompat al spumei care se formează în cadă.

Nu, cred că poate a fost un cadou. O minunată cămaşă de noapte din mătase pentru o minunată dimineaţă aurie. Şi de ce nu? O las să cadă pe pardoseală şi intru cu grijă în cadă. Îmi place să stau în apă. Oamenii în vârstă n-au voie să facă baie - trebuie să facem duş stând pe un mic taburet. Dar nu poţi gândi când eşti nevoit să-ţi păstrezi echilibrul pe un scăunel din plastic, iar apa îţi curge pe cap. Iar eu trebuie să gândesc.

Mâinile îmi tremură când iau săpunul alunecos, dar chiar nu ştiu de ce, fiindcă mă simt minunat şi oricum nu-mi pasă, din moment ce murdăria s-a curăţat. În gură am un gust stătut, neplăcut, care mă face să-mi amintesc de momentele din copilărie când zăceam bolnavă în pat, aşa că frec marginea săpunului de buze. Este extraordinar să fii din nou curat după ce ai muncit din greu. Îmi doresc să-mi amintesc la ce muncisem din greu.

După ce sunt curată şi uscată, caut prin şifonier una dintre vechile cămăşi ale lui Patrick. Helen a vrut să le ia pe toate, ca să le poarte în timp ce grădinăreşte, însă am păstrat câteva. Unele dintre ele sunt foarte bune, le comandase special din Kuwait, iar materialul este moale şi gros. E plăcut să pot purta una - o amintire, o mângâiere. Aproape că mă pot convinge că încă miros a el, deşi, desigur, au fost spălate de multe ori după moartea lui. Cămaşa aceasta este albă cu dungi gri porumbel, iar bumbacul e rece la început. Este prea mare pentru mine, dar tocmai asta îmi place. O bag în pantaloni, iar deasupra, închei nasturii cardiganului înainte de a coborî la parter. Carla a sosit şi pregăteşte un ceainic cu ceai.

— Mulţumesc, Polly, spun eu, dar ea nu pare să audă.

— Cada e murdară, spune ea când intru în bucătărie. Iar peluza e plină de pământ răscolit. Ce aţi făcut?

Tresar la auzul întrebării. De ce îmi pot aminti de grădină şi de pământ, şi de burniţă, dar nu şi motivul pentru care am fost acolo? Îmi trag mâneca de la cardigan peste degete imaginându-mi cerul de un auriu palid, cenuşiul strălucitor al frunzelor lipsite de culoare până când lumina cade pe ele. Văd toate astea perfect, doar că nu-mi dau seama când s-a întâmplat. Oare în vreuna dintre acele nopţi petrecute aşteptând-o pe Sukey să se întoarcă acasă? Oricum, cândva în trecut. Acum, nu mă trezesc niciodată înainte de ivirea zorilor.

— Deşi este la fel de probabil să aibă un băiat, spune Carla.

Mi-a scăpat prima parte a discursului, aşa că nu ştiu despre ce vorbeşte.

- Sunteţi norocoasă că aveţi o fată. Se zice că băieţii fură de la mamele lor în vârstă. Am auzit asta într-un reportaj de la ştiri.

— Dar am şi un fiu, spun eu.

— Milioane de lire furate în fiecare an.

— N-am milioane de lire, rostesc eu.

— Şi tot felul de antichităţi - georgiene, victoriene.

— N-am nici antichităţi.

O, nu e bine. Ce fel de conversaţie e aceea în care oamenii spun dacă au sau n-au ceva? N-o mai ascult, nu-i mai răspund, însă o imagine îmi apare licărind în faţa ochilor - biblioteci şi veioze, şi ghivece stivuite la o fereastră. Mobilier masiv, marmorat şi ornamente delicate din argint, vaze din cristal întunecat şi farfurii făcute să arate de parcă viermi se încolăceau pe ele. Genul de lucruri pe care Elizabeth le caută mereu. Nu păreau să fie atât de apreciate pe vremea când eram copil, iar oamenii le vindeau pe nimica toată. Nu existau astfel de magazine întunecoase şi scumpe sau emisiuni TV incitante. Singurul loc unde am văzut antichităţi adevărate a fost acasă la Frank.

Avea sute puse de-a valma în casă şi erau mereu mutate astfel încât, exact când te obişnuiai să ocoleşti un scrin, acesta dispărea, fiind înlocuit de un set de mese de dimensiuni diferite pus exact în locul unde era cel mai probabil să te împiedici de el. Una peste alta, casa părea un fel de glumă proastă. O capcană. Nici lui Sukey nu-i plăcea, iar unele dintre lucruri o speriau, deşi n-a recunoscut asta decât o dată.

În drum spre camera de zi, mă împiedicasem de o bibliotecă rotativă şi mă lovisem de o pendulă care arăta ca un bunic morocănos. Sukey stătea ghemuită pe o canapea cu spătar înalt, trecând încet acul printr-un delicat material albăstrui, câteva şuviţe de păr fiindu-i agăţate pe spătarul canapelei şi arătând ca nişte vrejuri crescute pe un zid. Mama mă trimisese cu nişte cârpe şi cu nişte lână pentru cusut, convinsă că sora mea nu va fi în stare să se descurce cu toată treaba care era de făcut în casă, dar Sukey niciodată nu părea să aibă nevoie de mare ajutor, aşa că m-am aşezat lângă şemineu şi mi-

am încălzit o parte a feţei până mi s-a încins.

Hamalii lui Frank descărcau o dubă în curte şi au trecut prin camera de zi în drum spre pivniţă, cărând cutii, măsuţe fusiforme şi scaune grele. Sukey a înclinat din cap spre ei, când au ieşit cu mâinile goale, încercând să-şi alunge din plămâni aerul rece şi umed de la subsol.

— Bătrâna de la Avenue's a murit, a spus ea. Aşa că Frank a adus alte gunoaie, de parcă asta ne mai trebuie. Totuşi, presupun că s-ar putea să ne fie de folos ca lemne de foc.

A rostit ultima propoziţie puţin mai tare, iar un hamal asudat, cu chip cumsecade şi cărând o masă cu picioare subţiri s-a oprit în drum spre pivniţă.

— Dacă la asta o veţi folosi, o rup chiar acum şi scutesc un drum până în gaura aia de iad, a zis el lăsând masa jos şi sprijinindu-se de ea.

Sukey a zâmbit privind materialul pe care-l cosea şi a ridicat cu mare grijă dintr-un umăr, parcă pentru a nu strica linia perfectă a cusăturii, iar bărbatul a ridicat din nou masa, chicotind pentru sine. După ce el a plecat, ea s-a uitat la mine.

— O, Mopps! a rostit ea. Uită-te pe poliţa căminului. Vezi ce a păstrat Frank după ce a golit casa. Mi se pare sinistru.

Sukey se plângea adesea în legătură cu „gunoaiele" pe care Frank le aducea acasă. Tablouri cu bărci, toate pictate cu maroniu, şi farfurii urâte, pline de insecte. De data aceasta, era un glob de sticlă de dimensiunea unei găleţi de cărbuni, plin cu păsări împăiate. M-am ridicat lipindu-mi o mână de obrazul încins şi m-am uitat înăuntru. Unele aveau aripile desfăcute, altele aveau ciocurile băgate în flori, iar câteva, după ce m-am dus într-o parte, îl aveau îndreptat direct spre mine. Ochii lor de sticlă păreau să nu se potrivească prea bine în găvane, iar penele erau atât de fără luciu, încât m-am gândit că fuseseră vopsite. Nu mi-am putut lua privirea de la ele.

— Sunt oribile, nu-i aşa? Din nu ştiu ce motiv, lui Frank îi plac, aşa că le vom păstra aici, de-acum încolo. Şi Mopps, indiferent de câte ori îmi spun „Sunt împăiate şi moarte, Sukey, stăpâneşte-te", tot nu pot scăpa de gândul că se vor repezi în zbor spre mine. Şi-a îndreptat cusătura. E o prostie, nu-i aşa?

M-am uitat la ea şi am încuviinţat din cap, iar asta a făcut-o să râdă.

— Dar parcă le aud, Mopps. Sticla spărgându-se, scârboşeniile alea zburând afară, fâlfâindu-şi aripile, repezindu-se să-mi scoată ochii cu ciocurile lor.

— Vai, doamna ta are personalitate, a spus unul dintre bărbaţi intrând în cameră împreună cu Frank. Cărau amândoi o canapea veche. Ai grijă să nu-i vină prea multe idei în privinţa ta.

— Tocmai ăsta-i norocul meu, Alf, a zis Frank. A izbutit să-şi bage în cap ideea că sunt o partidă bună. Iar eu nu mă plâng de asta.

Au dus canapeaua în pivniţă, iar Sukey i-a urmărit dispărând pe scări, înainte de a-şi îndrepta privirea spre mine.

— Ia şalul meu şi acoperă păsările alea, te rog, a spus ea. Pot să glumesc cât poftesc, dar chiar nu mai suport să le văd.

Părea cu adevărat disperată, aşa că m-am dus să găsesc şalul pe care ea credea că îl lăsase pe un scaun din bucătărie sau pe cuierul din hol, sau poate în şifonierul din dormitor, iar dacă nu era acolo, atunci categoric se afla pe suportul pentru prosoape din baie. Am străbătut bucătăria încercând din răsputeri să nu mă împiedic, să nu-mi zgârii pielea sau să nu-mi lovesc coatele şi a trebuit să ţin uşa deschisă pentru doi bărbaţi care cărau o piesă mare de mobilier în curtea din faţă. Era acoperită cu o pânză, dar, după formă, am bănuit că era o masă de toaletă cu o oglindă deasupra. Marginile pânzei s-au unduit din cauza mişcării, iar masa a părut că pluteşte între mâinile oamenilor. Unul dintre ei, un bărbat cu faţa plină de riduri verticale, m-a rugat să le deschid şi uşa următoare. Am dat fuga să fac

asta, dar, uitând că se deschidea spre exterior, am tras, în loc să împing, aşa că am izbit uşa de cadru, ceea ce a făcut ca farfuriile de pe cel mai apropiat bufet să zornăie alarmant. Oamenii au râs.

— Nu prea ai delicateţea surorii tale, nu-i aşa? a zis cel cu faţa ridată.

Au dus mobila în camera de zi, iar eu am pornit să urc scările, oprindu-mă la jumătate şi respirând în surdină pentru a asculta zgomotele casei. Se auzeau scârţâituri profunde şi aproape umane, ca şi cum casa se încorda sub povara lucrurilor altor oameni.

Scârţâiturile erau acoperite de ticăitul disonant al unor ceasornice de undeva de jos, iar la un moment dat, am auzit înjurătura unui hamal care se lovise sau se împiedicase de vreo mobilă. Am sperat că era cel cu faţa ridată şi m-am uitat pe fereastră.

În curte nu era nimeni, dar totuşi se auzea un foşnet slab de afară, genul de sunet făcut de o mierlă care scormoneşte după viermi sub un tufiş. Un foşnet de frunze scurt şi furios, urmat de un altul. N-am văzut nimic, cu excepţia gardului viu de lângă alee, care s-a zburlit, ceea ce, nu ştiu de ce, m-a făcut să mă cutremur. Nu bătea vântul în ziua aceea, iar în afară de acel gard, totul era nemişcat, dar mai văzusem păsări mişcând frunzişul în timp ce-şi aranjau aripile. De ce mă înspăimântase acum?

Am urcat mai departe spre palier, aproape căzând peste un suport de umbrele de forma unui picior de elefant şi strecurându-mă printr-o armată de gramofoane vechi, cu pâlniile ca florile de dovlecel. Nici unul dintre ele nu funcţiona, dar Frank le păstra pentru că, dacă le scoteai piesele din interior, puteai păstra tot felul de lucruri în ele. Sukey ne-a spus asta în timp ce luam cina într-o seară, iar tata a sugerat cu voce joasă că probabil acele lucruri nu erau legale, bănuiala lui întemeindu-se pe cadourile pe care ni le făcea Frank - şuncă, dresuri din nailon, marmeladă, fructe uscate, unt, ouă. Lista o înveselise foarte tare pe mama, dar avusese grijă ca tata să nu vadă asta.

Şalul lui Sukey se afla pe suportul pentru prosoape şi, în timp ce-l luam de-acolo, mi-am zărit imaginea în oglinda din baie. Am fost surprinsă să mă văd acolo şi am fost surprinsă şi de felul în care arătam. Chipul meu nu era bariera care credeam că este, ci părea atât de neprotejat, atât de uşor de citit, atât de predispus la interpretări eronate. Ochii aveau în jur cercuri întunecate, deşi nu pierdusem niciodată nici măcar o oră de somn, iar buzele îmi erau roşii de parcă le muşcasem agitată. Şi nasul îmi strălucea. Cu câteva luni în urmă, Sukey îmi promisese că mă va învăţa cum să folosesc pudra, iar eu i-am amintit asta când m-am întors în camera de zi.

— Nu ştiu, Mopps, a spus ea. Poate că eşti prea mică. Poate că n-ar fi trebuit să-ţi promit. Tata probabil că s-ar înfuria.

Tocmai eram pe cale să protestez, dar mi-am lovit fluierul piciorului de o măsuţă joasă de ceai şi am scâncit în schimb, ridicându-mi piciorul. Bărbatul cu faţa ridată a intrat şi a râs.

— Eşti cea neîndemânatică, nu-i aşa?

Tulburată şi iritată, i-am aruncat şalul lui Sukey, crezând că-l va prinde, dar ea nu a lăsat lucrul din mâini, aşa că şalul a aterizat pe capul ei învăluind-o ca un giulgiu. Ea a ţipat pentru că se înţepase cu acul.

— Este pentru a acoperi păsările, a spus ea dându-şi jos şalul şi îndepărtându-şi părul de pe chip. Nu pe mine.

— Scuză-mă, am rostit eu păşind repede peste un suport din fier pentru ghivece, nedorindu-mi decât să ies din casă.

— Mopps? a strigat Sukey în urma mea. Mopps!

Am străbătut curtea, aleea goală şi aerul răcoros făcându-mă deja să mă simt mai bine. M-am dus într-o parte a casei şi m-am oprit, mi-am întins picioarele şi mâinile în spaţiul gol şi am auzit acel foşnet al tufişului, acel zgomot făcut parcă de o pasăre, şi am simţit din nou inexplicabilul fior de

groază. Sukey ridicase o fereastră, iar eu m-am îndepărtat în timp ce ea se apleca afară.
— O, pleacă! Dispari. Ce cauţi aici, mereu? Nu mai suport!

Preţ de o clipă, am crezut că mie îmi vorbea şi i-am spus să se ducă să-şi pună capul la fiert, dar apoi am văzut că se uita la gardul viu. M-am uitat şi eu şi am zărit o femeie care avea partea de jos a corpului lipită de partea cealaltă a gardului şi un braţ băgat adânc în frunziş. Celălalt îi era îndoit din cot, femeia lipindu-şi ceva de gură. Sau poate că îşi băga ceva în gură, m-am gândit eu văzând că maxilarul i se mişca. Gardul viu era format din mici păducei, iar femeia părea că are un pumn plin cu frunze, pe care le mesteca. Mestecând, a privit-o fix pe Sukey, deloc deranjată că fusese descoperită, iar Sukey s-a uitat îngrozită la ea. Desigur, ştiam cine era. Toată lumea o cunoştea pe nebună.
— Avem nevoie de Doug, a spus Sukey.
— De Doug? Vrei să zici Frank, am rostit eu şi l-am strigat.

Când el a ieşit şi a început să ţipe, să ameninţe şi să-şi ridice pumnul, m-am întors înăuntru şi m-am dus la Sukey. A râs de spaima ei şi a spus că, probabil, femeia aprecia mâncărurile fine.
— Adică, n-am ce să-i reproşez, a zis ea. Fructele de păducei sunt delicioase, nu-i aşa, Mopps? Îţi aminteşti că obişnuiam să le numim „pâine cu brânză”?

Am încuviinţat din cap, dar nu mi-a plăcut tonul nervos al vocii ei.
— Le preferam sendvişurilor mamei, îţi aminteşti? Erau mai bune decât pasta de carne. Mai bune decât morcovii fierţi în Bovril[9]. A făcut o pauză, ca un moment de suspans dintr-un film, cu o mână în şold. Apoi, brusc, s-a sprijinit obosită de poliţa căminului. Dar, Mopps, probabil că sunt destui păducei în parc. De ce vine aici? De ce trebuie să vină aici?

S-a privit în oglinda de deasupra şemineului, ochii ei evitând cu grijă globul cu păsări acoperit cu şalul ei, după care şi-a ridicat mâna până şi-a acoperit gura, amintindu-mi pentru o clipă cumplită de poziţia femeii nebune.

Carla mi-a sugerat să încerc la biserică. Este catolică şi crede că mi-ar putea aduce linişte, într-un fel. Am cedat şi am lăsat-o să mă ducă la o slujbă în această dimineaţă, în drumul ei spre o altă babetă. Am insistat să mergem la o biserică anglicană, deşi nu cred cu adevărat în acest Dumnezeu anume, şi nu sunt sigură la ce să mă aştept. După dispariţia lui Sukey, mama a încetat să se mai ducă la Sfânta împărtăşanie şi niciodată n-a mai reluat acest obicei. Nici Patrick nu credea în ceva, iar Helen este o atee foarte hotărâtă. Dar mulţi oameni în vârstă se duc la biserică. Elizabeth merge.

Biserica la care se duce este o străveche clădire din piatră, cu vitralii pe care se văd sfinţi cu chipuri amuzant de senine. Toţi cei din congregaţie se îmbracă puţin cam prea elegant. Sau, în orice caz, au făcut efortul de a-şi pune eşarfe de mătase la gât ori obiecte strălucitoare în păr. Vreme de câteva minute, mă simt cam şleampătă şi intimidată. Dar apoi îmi amintesc că sunt bătrână şi că nimeni nu se uită la mine.

Îmi scot cartea de imnuri şi mă aşez. „Imnuri străvechi şi moderne”, citesc eu. Câţiva oameni se răsucesc pentru a se uita la mine. Nu sunt mai mult de zece persoane aici. Mirosul de lemn şi lac îmi aminteşte de şcoală. Este foarte liniştitor, la fel cum sunt şi arama strălucitoare, şi aranjamentele florale. Încep să înţeleg de ce oamenii în vârstă se duc la biserică.

Există flori la capătul fiecărui rând de strane, şi întind mâna pentru a mângâia petalele celor mai apropiate. Una dintre corole se desprinde, iar eu o strâng în pumn. Gestul îmi este familiar şi îl repet, deschizându-mi palma înainte de a zdrobi floarea din nou. Dar nu-mi dau seama ce înseamnă şi oricum nu este floarea care trebuie. Ar trebui să fie o floare galbenă de dovlecel, iar acestea sunt albe, de parcă ar fi rămas de la o nuntă. Poate, cineva s-a căsătorit ieri. Mi s-a spus că tinerii încă se căsătoresc la biserică. Îmi încleştez pumnul în timp ce vicarul îşi drege glasul, iar oamenii din

celelalte strane îşi înclină capetele în rugăciune. Petalele florii sunt moi şi sfărâmicioase. Îmi place aşa, mutilată şi reală, mai degrabă decât ţeapănă în buchet. Aceste aranjamente florale la capetele rândurilor seamănă prea mult cu cele păstrate în globuri de sticlă victoriene, friabile şi uscate, şi uşor neliniştitoare.

Ne-am ridicat şi am cântat, apoi ne-am aşezat şi ne-am rugat. Uitasem cât de obositoare pot fi aceste slujbe. Nu pot ţine pasul şi nu mai ştiu unde suntem, aşa că mimez. Vicarul pare surprins când mă vede mişcându-mi gura în timp ce el vorbeşte, îşi ţine predica din amvon. În cele din urmă, vine vremea ceaiului. În partea din spate a bisericii este un uriaş ceainic metalic pe un cărucior, precum şi multe ceşti verzui. Mult prea multe având în vedere numărul de oameni.

O femeie într-o vestă vătuită, având aceeaşi culoare ca ceştile, se apropie de mine cu o cutie cu biscuiţi.

— Nu v-am mai văzut pe-aici, spune ea.

— Nu, răspund eu.

Şi apoi, uit totul. Nu-mi dau seama unde mă aflu. Şi nici de ce.

Mă clatin uşor pe lespezile de piatră, iar răsuflarea mi se taie. Iau doi biscuiţi din cutie şi îi pun pe farfurioară.

— Sunteţi de-aici? Sau aţi venit în vizită? mă întreabă ea.

— Nu ştiu, spun eu, simţindu-mă ca o proastă şi cam speriată. Adică, unde ne aflăm mai exact?

Ea zâmbeşte. Este un zâmbet cumsecade, dar jenat.

— Aceasta este biserica St Andrew.

Numele nu înseamnă nimic pentru mine. Nu vreau să-i mai pun şi alte întrebări.

— Poate că vă duceţi la capelă de obicei, sugerează ea. Este una la câteva străzi distantă.

— Clatin din cap. Nu mi-am uitat religia, ştiu că nu sunt metodistă sau baptistă, sau altceva. Nici măcar nu sunt creştină cu adevărat.

— Scuzaţi-mă, rostesc eu. Sunt puţin cam uitucă.

Femeia pare să nu creadă că acest cuvânt descrie tocmai complet situaţia, dar încuviinţează din cap şi bea o gură de ceai înainte de a mă prezenta vicarului. Din fericire, mi-am repetat numele în minte.

— Bună ziua, rosteşte vicarul strângându-mi mâna.

Palmele lui sunt incredibil de fine, de parcă ar fi fost netezite de nenumăratele strângeri de mâini de care are parte. Sper că v-a plăcut slujba.

N-am ştiut că ăsta era un lucru care trebuia să-ţi placă, aşa că întrebarea m-a cam luat prin surprindere.

— O! rostesc eu.

El şi femeia cu vestă dau să se îndepărteze speriaţi de incapacitatea mea de a vorbi, iar eu îmi cobor privirea spre ceai şi biscuiţi, nesigură ce să fac cu ei. Văd că un bărbat ia două cubuleţe de zahăr de pe farfurioară, le pune în ceai şi amestecă. Cu un suspin de uşurare, fac şi eu acelaşi lucru cu biscuiţii, amestecând mixtura moale îaraşi şi îaraşi. Când îmi ridic privirea, văd că toţi oamenii din micul grup se uită la mine, cu excepţia femeii în vestă, ai cărei ochi sunt aţintiţi spre tavan. Îi dă un ghiont bărbatului de lângă ea, iar acesta tuşeşte.

— -Nu, nu se simţea bine deloc, spune el. Rod a fost cel care a aflat. El o aducea la biserică. Nu-i aşa, Rod?

Un bărbat scund, cu părul pieptănat spre spate încuviinţează din cap.

— Da, aşa este, zice el. Aşa că, fireşte, fiul ei m-a sunat. I-am spus că ne vom ruga pentru ea...

— Desigur, desigur.

— De fapt, am fost degeaba la ea acasă de câteva ori, până să mă sune. A fost neplăcut. Am stat afară şi am aşteptat, şi nimeni nu mi-a deschis.
— Elizabeth, am rostit eu brusc.
Nu dorisem s-o fac.
Femeia cu vestă se uită la mine, în cele din urmă.
— Elizabeth, spun eu din nou. A dispărut.
— Da. Aşa este, dragă. Congregaţia noastră îi simte lipsa. Nu te nelinişti.
Se întoarce spre ceilalţi.
Umilită, îmi muşc buza, dar trebuie să profit de şansă, până nu uit.
— Nu, rostesc eu. Am căutat-o. Nu este acasă.
— Nu este acasă la dumneata? întreabă femeia articulând cu grijă fiecare silabă. Este cu adevărat foarte enervantă, îmi suprim nevoia de a ţipa.
— Nu, nu, este o prietenă de-a mea. A dispărut.
Bărbatul cu părul pieptănat peste cap se încruntă şi îşi trece o mână dinspre frunte către ceafă. Părul lung şi rar pare lipit de scalp.
— Nu a dispărut...
— Atunci, unde este? Am fost acasă la ea.
— Ei bine, dragă, zice femeia privind grupul. Poate că ai greşit casa.
Vocea îi este joasă, de parcă ar vrea ca nimeni să nu audă sugestia ei, dar cuvintele sunt foarte clare, iar ei ascultă cu atenţie. Vicarul tuşeşte şi îşi mută greutatea de pe un picior pe celălalt, iar celălalt bărbat îşi netezeşte părul din nou. Tonul ei e categoric, iar eu simt deja că discuţia se îndreptă în altă direcţie. În câteva clipe, cineva o să pomenească de vreme. Simt un val de fierbinţeală. Cum îndrăznesc să mă dea la o parte aceşti oameni cărora ar trebui să le pese de Elizabeth? Cum îndrăznesc?
— N-am greşit casa, spun eu încet, cu fermitate, afirmaţia făcându-mă să mă simt ca un copil mic. Nu sunt proastă. Elizabeth a dispărut. În tăcerea lăsată, trag anevoie aer în piept. De ce nu vă pasă? De ce nimeni nu face nimic? Am impresia că încep să ţip, dar nu mă pot abţine. Ar fi putut să i se întâmple orice. Orice! De ce nu face nimeni nimic pentru a o găsi?
Frustrarea îmi taie respiraţia. Strâng cana în mână, apoi o trântesc de pământ. Se sparge cu uşurinţă de pardoseala din piatră a bisericii, iar sunetul se răspândeşte în toată clădirea, în vreme ce lichidul dulce, amestecat cu biscuiţi pătrunde în mortarul dintre lespezi. Femeia cu vestă îşi lasă jos ceaiul şi culege cioburile cănii mele.
— Poate că ar fi mai bine să te conduc acasă, rosteşte ea.
Mă ia cu blândeţe de lângă vicar şi mă urcă în maşina ei.
Şi este foarte răbdătoare, deşi îi dau indicaţii greşite despre locul unde se află casa mea, aşa că trebuie să o luăm din nou pe străzile cu sens unic. În timp ce ea conduce, îmi notez pe un bileţel: „Elizabeth nu este la biserică”. Femeia mă vede scriind şi îmi mângâie mana.
— Nu mi-aş face griji, în locul dumitale, dragă, spune ea când mă ajută să cobor din maşină. Dumnezeu are grijă de turma lui. Trebuie să ai grijă de dumneata.
Se oferă să mă ducă la biserică, duminica următoare, dar eu îi zic că nu prea mă simt în stare. Ea dă înţelegătoare din cap, iar eu desluşesc o urmă de uşurare în zâmbetul ei.

Secţia de poliţie încă se află în clădirea originală. Faţada de piatră, cu „1887” sculptat deasupra uşii, şi marea lustră de sticlă din hol sunt cumva liniştitoare, însă podeaua arată de parcă ar fi udă, iar eu nu sunt sigură dacă să păşesc pe ea. Rămân un moment în prag, întrebându-mă cum de reuşesc „beţivii şi persoanele turbulente” să-şi menţină echilibrul pe suprafaţa alunecoasă, apoi, când intru, pun o mână pe perete şi mă ţin de el în timp ce ocolesc holul.

După caţiva paşi, constat ca mă sprijin de un avizier. Mă opresc şi citesc cuvintele de pe un afiş prins în mijlocul lui: „Hoţii de bancomate operează 24 de ore din 24”. Mă întreb ce este un hoţ de bancomat şi cum de reuşesc să stea treji atât de mult timp. Acest gând mă face să mă simt obosită. Alături de mine este un obiect de lemn pentru stat jos, dar nu mă pot aşeza, trebuie să merg mai departe. Trebuie să fac lucrul pe care am venit să-l fac. Preţ de o clipă, nu-mi amintesc care e acel lucru. Mintea îmi este goală. Mâinile încep să-mi tremure, iar inima îmi bate în stomac. Trag adanc aer în piept şi bag o mână în buzunarul cardiganului, căutând un bileţel. Trebuie să fi scris despre ce-i vorba. Trebuie să am pe undeva o notiţă ca să-mi aduc aminte.

Scot o mulţime de pătrăţele de hârtie colorată, marginile lor îndoindu-se între degetul mare şi arătător. Nu-mi place că trebuie să-mi desprind mâna de perete pentru a le frunzări. N-am încredere că-mi pot păstra echilibrul. Găsesc un bileţel roz, cu data de astăzi - totuşi, nu sunt sigură că asta e data de azi. Şi un pătrăţel galben, cu numărul de telefon al fiicei mele, în caz de urgenţă. Mai este şi o reţetă de supă de legume, deşi cea mai mare parte pare să lipsească, iar lista ingredientelor se opreşte la „ceapă”. Dar nu găsesc nimic care să mă lămurească de ce mă aflu aici.

- Bună ziua, doamnă Horsham, rosteşte o voce.

Îmi ridic privirea. În cealaltă parte a încăperii se află un birou pe care scrie „Recepţie”. Citesc cuvântul cu voce tare. În spatele biroului se află un bărbat, dar nu-l văd decât prin geamul despărţitor. Bag bileţelele înapoi în buzunar şi trec pe lângă o banchetă din lemn ponosit. Mă întreb dacă acolo îi aşază pe cei abia arestaţi. Este noaptea locul acesta plin de beţivi şi de prostituate, şi de hoţi de buzunare? Nu pare posibil. Acum, în miezul zilei, este linişte şi îmi aud ecoul paşilor în timp ce mă îndrept spre birou.

Când mă apropii, văd epoleţii negri, ca nişte aripioare, de pe cămaşa albă a bărbatului. Îşi ridică privirea de la ecranul computerului şi îmi zâmbeşte, iar eu mă pomenesc zâmbindu-i la rândul meu, aşa cum făceam cu Frank, muşchii din jurul gurii mele supunându-se automat celor de la gura lui. Nu-mi dau seama de unde îmi cunoaşte numele.

— Ca de obicei? spune el, vocea lui părând metalică din cauza difuzorului.

— Ca de obicei? rostesc eu.

— E vorba despre Elizabeth, nu-i aşa?

Dă din cap de parcă m-ar încuraja să spun o replică într-o piesă.

— Elizabeth, da, rostesc eu uimită. Desigur, pentru asta am venit. Am venit pentru ea. Ştiţi de Elizabeth? întreb eu simţind un val de uşurare.

Poate că, la urma urmelor, cineva investighează. Cineva o caută. Cineva ştie despre dispariţia ei. O greutate mi se ridică de pe umeri. De când mă lupt să mă fac ascultată de cineva?

— O, da, ştiu totul despre Elizabeth, zice el.

Lacrimi de uşurare îmi umplu ochii, şi îi zâmbesc printre ele.

— A dispărut, nu?

Încuviinţez din cap.

— Probabil că vinovat este fiul acela al ei bun de nimic, nu credeţi?

Dau din umeri în semn de confirmare neajutorată.

— Şi nimeni altcineva nu pare să creadă că a dispărut. Aşa-i?

— Exact aşa, domnule ofiţer, spun eu agăţându-mă de birou.

— M-am gândit eu.

Îmi zâmbeşte preţ de câteva secunde. Simt că mă scufund.

— Asta ar fi... staţi să văd... Apasă câteva taste... Ar fi a patra oară când veniţi.

A patra oară?

— Atunci, rostesc eu, cineva o caută pe Elizabeth, nu-i aşa?

De îndată ce cuvintele îmi ies din gură, îmi dau seama că nu e nici o speranţă.

El râde.

— O, da! I-am trimis pe toţi cei din poliţie s-o caute. Câini de urmă, criminalişti, elicoptere. Toţi au plecat... - se opreşte un moment pentru a face un gest rapid cu mâna prin aer - s-o caute pe prietena dumneavoastră Elizabeth.

Auzindu-i cuvintele, simt cum mă cuprinde un val de căldură. Simt furnicături la subraţ. Acum îmi dau seama ce crede despre mine şi simt că mi se face rău. Lacrimile mi se revarsă în cele din urmă, şi mă răsucesc pentru ca el să nu le vadă.

— Le-am spus să uite de dealerii de droguri, de violatori şi de criminali, zice poliţistul. Ocupaţi-vă de fiul ăla bun de nimic al bătrânei Lizzie...

Nu aud ce mai spune pentru că mă grăbesc să ies din clădire, să ajung în stradă. Aerul rece îmi atinge obrajii umezi. Mă opresc în staţia de autobuz şi îmi acopăr gura cu mâneca de la cardigan. Asta era ultima speranţă. Dacă poliţia nu mă ia în serios, ce şanse mai am s-o mai văd vreodată pe Elizabeth?

Nu-mi amintesc să mă fi dus la poliţie când a dispărut sora mea. Tata s-a dus singur să declare dispariţia ei şi s-a mai dus o dată după ce am vorbit cu vecinii ei. După aceea, el şi mama s-au dus adesea, ca să afle ce se făcea, ce se descoperise, dar nu m-au luat niciodată cu ei. Totuşi, îmi amintesc că, o dată, un poliţist a venit acasă la noi, ca să ne pună întrebări despre Sukey. Era acolo când m-am întors de la şcoală.

— V-am spus că o verific, a zis el şezând la masa din bucătărie, farfuria din faţa lui fiind plină cu felii de tort. Avea părul castaniu strălucitor şi cearcăne întunecate sub ochi. Şi nu purta uniformă. Dar treaba asta cu ţipatul pare să nu aibă nici o legătură, s-a întâmplat cu câteva săptămâni înainte, după spusele vecinilor. L-am pus pe un poliţist să verifice. Şi este aşa cum vi s-a spus la sediu: o mulţime de oameni sunt daţi dispăruţi în ultima vreme. Bărbaţii nu se pot obişnui cu întoarcerea în civilie, iar femeile nu se pot obişnui că-şi văd bărbaţii din nou acasă, aşa că pleacă ele. Iar sărmanul om abandonat vine plângând la noi.

— Dar Frank a fost mereu acasă, a spus mama punând ceainicul pe masă şi aşezându-se pe scaunul de lângă mine.

— Da? N-a luptat?

Poliţistul şi-a ridicat privirea de la tortul lui, o firimitură căzându-i din colţul gurii.

— Are o firmă de mutări - Gerrard’s, a spus tata uitându-se la firimitura care căzuse pe masă. Ocupaţie care i-a permis să nu fie luat în armată. Şi oricum, şi Frank a dispărut.

Poliţistul a încuviinţat încet din cap.

— Da, da, aşa este. Gerrard's. O ştiu. A ajutat-o pe mătuşa mea să mute câteva lucruri după ce casa i-a

fost bombardată. Bomba de la şcoală, vă amintiţi de ea? Da, ne-a ajutat mult atunci. Totuşi - şi-a dres vocea şi a adunat cu degetele câteva stafide căzute -, avea motive să plece pentru că este căutat ca să i se pună nişte întrebări.
— Serios? a întrebat tata.
Poliţistul face un gest cu degetele între care ţine stafidele.
— Fraudă cu cupoane, a spus el şi a băgat fructele uscate în gură. O treabă serioasă. Îi ajută pe oameni să capete mai mult decât raţia care li se cuvine. Iar asta îi încurajează pe alţii să cumpere lucruri de pe piaţa neagră.
Mama mai taie câteva felii de tort şi îi umple din nou cana cu ceai.
— Piaţa neagră, hm? Ăsta-i un alt lucru despre care îmi imaginez că Frank ştie totul. Deci, nu l-aţi găsit? a rostit tata.
— Nu. Iar asta schimbă lucrurile. El este căutat. A sorbit zgomotos din ceai. Bănuiesc că e posibil ca ei să se fi decis să fugă împreună. Aţi amintit că el avea o valiză.
Tata s-a sprijinit de spătarul scaunului şi şi-a băgat mâinile în buzunare, privind podeaua.
— Chiar nu pot să cred că Sukey ar fi participat la vreo infracţiune, a spus el.
Eu rămân cu privirea plecată şi mă joc cu toarta cănii, amintindu-mi de gulerele de blană ale lui Sukey, de noua ei geantă din piele de şarpe, de lăzile cu raţii ale armatei britanice din vechiul grajd şi de toată mâncarea în plus pe care o aveam la cină când ea şi Frank veneau în vizită.
— Ei bine, nu, oricum nu prea ar fi meritat să fugă, a zis poliţistul luând o altă felie de tort. Ca să fiu sincer, nu prea avem cine ştie ce caz împotriva lui. Dar, dacă nu e asta, atunci...
— Atunci, Frank i-a făcut ceva şi a fugit, a rostit tata.
— Frank n-ar fi făcut aşa ceva, a spus mama ridicându-se brusc şi aruncându-şi linguriţa în chiuvetă.
Tata şi-a ridicat capul pentru a se uita la ea şi probabil că l-a zărit pe Douglas în hol, pentru că l-a strigat.
— Douglas, el este domnul sergent Needham. A venit în legătură cu Sukey. Domnule sergent, el este chiriaşul nostru.
Douglas a intrat în bucătărie şi s-a sprijinit într-un mod ciudat de rafturile de lângă uşă. A dat din cap spre sergent, apoi a refuzat când mama i-a oferit un ceai.
— V-am auzit vorbind despre Frank? a întrebat el întorcându-şi capul într-o parte şi în cealaltă şi trăgând de marginea de jos a puloverului.
— Da, a rostit sergentul. Doamna Palmer nu crede că poate avea vreo legătură cu dispariţia fiicei sale.
— Nu crede? a rostit Douglas uitându-se la mama, care încă stătea lângă chiuvetă şi o privea. Frank este un bărbat gelos. Şi este şi iute la mânie.
— Este gelos? a spus sergentul. Şi de ce e gelos? Are legătură cu dumneata, nu-i aşa?
— Nu, a zis Douglas pronunţând scurtul cuvânt încet şi cu grijă. Dar Sukey mi-a spus că poate fi gelos. Douglas şi-a menţinut privirea aţintită asupra sergentului. Chipul lui părea încremenit ca o mască, iar eu am avut gândul nebunesc că ar vorbi fără să-şi mişte buzele. Mi-a zis că el se grăbeşte să tragă concluzii greşite.
Tata şi-a scos mâinile din buzunare şi şi-a frecat faţa, iar mama s-a răsucit şi s-a sprijinit de chiuvetă, încleştându-şi la spate mâinile de marginea ei. M-am întrebat de ce Sukey i-ar spune lui Douglas ceva şi de ce nu-mi zisese mie. M-am întrebat dacă era adevărat.
— Când ţi-a spus Sukey asta? l-am întrebat eu fără să vreau.
Tata mi-a zis imediat să mă duc la etaj.
— Asta nu-i o discuţie pentru tine, a spus el.

M-am ridicat de la masă, dar am zăbovit în capul scărilor care urcau din hol. Bucătăria părea primitoare şi strălucitoare, lumina focului de la aragaz concurând cu lustra de pe tavan. Aproape că aş fi putut crede că era un ceai normal luat în familie, cu ceştile pe masă şi ceainicul scoţând aburi. Doar că pe scaunul obişnuit al mamei stătea un poliţist care termina de mâncat tortul şi scria lucruri într-un carneţel.

— Da, când v-a spus asta? l-a întrebat pe Douglas, întorcând o pagină a carneţelului.

— De multe ori. Mi-a zis asta de multe ori, domnule sergent, a spus el. De-a lungul verii...

Vedeam doar o parte din el, de la piept în jos, însă braţul i s-a mişcat, şi am presupus că a ridicat din umeri.

— Când, atunci când a venit la cină? a întrebat mama, picioarele fiindu-i vizibile pe fundalul dulăpiorului de sub chiuvetă. Eu n-am auzit-o niciodată.

Maxilarul roz al lui Douglas s-a ivit de sub partea de sus a cadrului uşii, când el s-a aplecat în faţă, iar eu am crezut că o să spună ceva, dar sergentul şi-a terminat ceaiul şi şi-a împins scaunul în spate.

— E timpul să plec, a rostit el. Şi-a pus cana pe masă, a scris ceva în carneţel şi s-a ridicat. Mulţumesc pentru ceai, doamnă Palmer. O să vă anunţ dacă apare ceva. Dar nu vă faceţi griji. În clipa de faţă, oamenii se tot mută de colo, colo. Nu sunt capabili să stea locului. Cel mai probabil este că s-au dus să vadă o vreme cum e în alt oraş, şi se vor întoarce când îşi vor da seama că peste tot este la fel. Oricum, poliţia îl va găsi pe Frank cât de curând.

A rămas locului câteva secunde, privindu-l pe Douglas, după care l-a urmat pe tata spre uşa din faţă. Am coborât repede în camera de zi şi am auzit-o pe mama spunându-i lui Douglas că nu i-a mai rămas tort.

— Alea au fost ultimele fructe uscate pe care mi le-a adus Frank, a zis ea, iar eu mi-am imaginat ce faţă o fi făcut Douglas când a auzit-o pomenind de el. Cum a fost filmul? a întrebat ea schimbând subiectul înainte ca el să înceapă a vorbi despre căsnicia lui Sukey.

El a murmurat un răspuns, dar prea încet pentru a-l putea auzi.

— Poftim? a rostit mama. Am crezut că ăsta e amuzant. N-ai fost atent?

Între timp, tata îi mulţumea sergentului Needham pentru vizită.

— Pentru puţin. Vă dau de veste dacă apare Gerrard sau valiza pe care o avea la el.

S-au oprit lângă uşă pentru a privi îndărăt spre hol şi pentru ca sergentul să-şi scuture firimiturile de pe pantaloni.

— Băiatul ăla îmi aminteşte de cineva, l-am auzit spunând înainte de a pleca. Doar că nu-mi dau seama de cine.

Am aruncat toate bileţelele despre Elizabeth la coşul de gunoi. Arată ca o cutie cu confetti. Mă simt cumplit s-o abandonez astfel, dar ce pot face? N-am „cu ce să continui”, cum se spune, şi pe nimeni care să mă ajute. Am fost la secţia de poliţie de patru ori. Ştiu asta pentru că mi-am notat. De patru ori, iar ei nu fac nimic. Mă cred o bătrână nebună. Cred că este posibil să aibă dreptate. Caut o coală mare de hârtie şi un pix roşu şi fac un anunţ pe care să-l pun pe peretele din camera de zi: „Elizabeth nu a dispărut”. Chiar dacă nu cred asta acum, s-ar putea s-o cred peste câteva ore. Sau poate mai curând. Nu vreau să fiu din nou atrasă în căutarea ei. Este inutil. Nimeni nu mă va crede, iar dacă continui, nu voi face decât să mă înnebunesc singură. În sfârşit, sunt atâtea lucruri pe care nu mi le amintesc, încât probabil că greşesc, probabil că Elizabeth este la ea acasă, iar eu mă agit degeaba.

Când soseşte, Carla vede anunţul şi dă aprobator din cap.

— Aveţi perfectă dreptate, spune ea. Concentraţi-vă asupra dumneavoastră. Paza bună trece primejdia rea, nu?

Ca de obicei, se porneşte să-mi povestească despre atacuri şi jafuri armate. Încerc s-o urmăresc, dar simt că spusele ei nu prea mai au legătură cu mine.

— Oamenii în vârstă nu au deloc grijă de siguranţa lor, zice ea. Nu au grijă ca uşile să fie bine încuiate sau ca ferestrele să fie închise cum trebuie. Asta pentru că aţi copilărit în alte vremuri. Fac pariu că ştiaţi pe toată lumea, pe-atunci, nu-i aşa?

— Nu fi prostuţă, spun eu. Oraşul era plin de tot soiul de indivizi pe vremea când eram copil.

Bărbaţi care tocmai fuseseră demobilizaţi se îmbătau în cârciumi, soldaţi americani şi canadieni care aşteptau să plece acasă, evacuaţi din Londra sau Birmingham, care nu aveau case unde să se întoarcă, şi convalescenţi care sperau ca aerul marin să-i vindece. Înainte să apuc a-mi termina gândul, Carla dispare la etaj, ducându-se în dormitorul meu, iar eu intru în bucătărie. Sendvişul încă nu mi-a fost făcut, aşa că pun nişte pâine în prăjitor şi scot untul.

— Câtă pâine credeţi că veţi mânca? rosteşte Carla apărând brusc. Trebuie să vă ajungă o pâine pe zi.

— Ei bine, tort nu mai este fiindcă l-a mâncat sergentul, spun eu.

— Dacă nu mai e tort, asta-i pentru că l-aţi mâncat dumneavoastră, zice ea deschizând robinetul şi agitând Fairy-ul până se face un munte de spumă.

Nu prea îmi place tonul ei. Mă dau la o parte din calea ei şi verific uşa din faţă înainte de a mă duce să mă aşez. Carla vine în camera de zi pentru a-mi da pastilele - nu ştiu pentru ce sunt.

— Şi desigur, mai sunt şi alarmele, spune ea rămânând lângă măsuţa de cafea şi scriind ceva în mapa îngrijitoarei. Sunt bune pentru ca noi, cei care vă îngrijim, să putem intra şi să ne facem treaba, dar e suficient un singur ticălos, nu? Cineva îi spune codul altcuiva, iar infractorul nici măcar nu mai trebuie să se ostenească să spargă broasca.

Îşi pune mâinile pe cap, apoi le ridică în aer.

— Nu pot fi atât de primejdioase, rostesc eu. Altminteri, n-ar încerca să-i convingă pe toţi să-şi pună. Până şi Elizabeth are aşa ceva. Mintea mea încearcă să-mi spună ceva. Elizabeth are alarmă. Alarmele fac mai uşoară intrarea în casă. Notez asta, iar alături scriu numele lui Elizabeth. Elizabeth are alarmă, repet eu. Dacă a intrat cineva...

— Nu începeţi din nou, zice Carla. Am crezut că aţi renunţat.

Arată spre anunţul de pe perete.

— O, da! rostesc eu lăsând pixul jos.

Mă simt dezamăgită, de parcă aş fi pierdut ceva de preţ.

— În regulă. La revedere! Se îndreaptă spre uşă. Aud cum încearcă s-o deschidă. Zdrăngăne de parcă ar fi blocată. Hei! strigă ea. Aţi încuiat-o. Unde-i cheia?

Mă ridic şi-i arăt micul vas în care o ţin, aflat pe raftul de deasupra caloriferului.

— Ai spus să am grijă ca uşile să fie încuiate, zic eu arătându-i Carlei bileţelul scris pe această temă.

Ea se holbează la mine.

— Dar nu să le încuiaţi cât timp eu sunt aici.

După ce mă încuie din nou, mă duc să-mi caut sendvişul. Pe bufet este o felie de pâine prăjită, iar eu las bileţelele din mână pentru a scoate untul, însă nu-l găsesc în frigider. Deasupra aragazului este un afiş pe care scrie să nu gătesc nimic, dar chiar am poftă de un ou cu pâinea prăjită. Cu siguranţă, îmi este permis să fierb un ou. Asta oricum nu înseamnă gătit.

Pornesc gazul şi umplu o crăticioară cu apă. În timp ce aştept să fiarbă, îmi iau bileţelele pentru a le citi: „Alarmele fac mai uşoară intrarea în casă”. Numele lui Elizabeth este scris alături. Îl citesc de câteva ori. E ceva important, dar nu-mi dau seama ce. Am mai scris şi: „E suficient un singur ticălos”. Dar asta e valabil pentru orice. Şi oricum, nu poţi să trăieşti temându-te de toată lumea. Trebuie să-i laşi pe unii oameni să-ţi intre în casă.

*

Sukey a fost cea care ne-a sugerat să-l luăm pe Douglas drept chiriaş. Ea lucra la cantina NAAFI[10], care fusese deschisă într-un hotel de pe faleză, iar Douglas a livrat lapte până când a avut vârsta necesară pentru a se înrola în armată. Cantina era pe ruta lui, iar lui Sukey i-a plăcut de el. Dimineaţa, obişnuiau să stea de vorbă înainte ca ea să deschidă, mai ales despre filme, din câte zicea ea.

Eu l-am cunoscut într-o zi când Sukey m-a luat cu ea la serviciu. Era în săptămâna de după ce şcoala noastră fusese lovită de o bombă, în timpul unui raid nocturn. Încă nu amenajaseră toaletele pentru ca să ne putem muta la şcoala de băieţi, iar mama nu dorea ca eu să-mi petrec toată ziua acasă. A trebuit să ne trezim foarte devreme, iar eu încă eram pe jumătate adormită când am ajuns acolo. Sukey m-a pus să stau în bucătărie, în vreme ce ea cântărea ceaiul şi cafeaua în punguţe de pânză albă şi se grăbea de colo colo, ca să verifice ceainicul cu apă fierbinte. M-am gândit că arată caraghios în salopeta albastră şi cu caschetă pe cap, dar pe ea nu părea s-o deranjeze. Se simţea un minunat miros de mâncare, iar ea mi-a dat să mănânc fasole pe pâine prăjită şi un cârnat.

— N-ar trebui, a spus ea dându-mi farfuria. Este doar pentru yankei.

Pe atunci, îi serveau acolo în special pe soldaţii americani, iar în timp ce mâncam, am pândit să le aud accentul. Tocmai terminam când l-am auzit.

— Cu siguranţă, a spus vocea, apoi: E foarte bine aşa.

M-am uitat în jur şi am văzut-o pe Sukey apropiindu-se cu un băiat. Acesta avea o ladă cu sticle de lapte, pe care a pus-o pe tejghea, în faţa mea. Am fost surprinsă să văd un lăptar american, aşa că m-am holbat la el.

— Mopps, el este Doug, a zis Sukey cu o mână pe umărul lui. Salută-l.

— Bună, Doug, am spus eu uitându-mă pe lângă el, spre Sukey, care a luat două sticle cu lapte şi a ieşit din nou din bucătărie.

— Bună... Mopps, a rostit el încruntându-se puţin din pricina numelui.

Ochii lui au urmărit-o pe Sukey, în vreme ce ea se îndepărta.

Am râs.

— Ăsta nu-i numele meu adevărat, prostuţule, am spus eu.

El a părut iritat şi s-a întors spre mine.

— Atunci, de ce îţi zice ea aşa? a rostit el.

Accentul nu îi mai era american, iar eu m-am întrebat dacă Sukey ştia că el se prefăcea.

Am băgat în gură ultima bucăţică de cârnat.

— Este o poreclă, am spus eu mestecând.

— Cam prostească, nu-i aşa? a continuat el să se încrunte.

Am ridicat din umeri şi mi-am sprijinit furculiţa de marginea farfuriei.

— Fac pariu că Doug nu este numele tău adevărat.

— Ba sigur că este, a spus el, privirea lui îndreptându-se din nou spre Sukey când ea a intrat şi a pus o altă pungă de ceai pe cântar.

— Nu e prescurtarea de la Douglas?

Şi-a strâns buzele şi s-a uitat la sticlele de lapte, scoţându-le cu bruscheţe din ladă.

— Nu-i aşa?

— Ba da.

— Deci, Doug este o poreclă, nu?

El s-a oprit din ce făcea şi s-a uitat la mine.

— M-ai încuiat cu asta, a rostit el şi s-a înroşit, şi i-a aruncat o altă privire lui Sukey.

Îl făcusem să se simtă stânjenit şi mi-a părut rău pentru asta.

— Doug e un nume frumos, am zis eu încercând să mă revanşez. Îmi place.

Asta l-a făcut să zâmbească, iar mie mi-a părut şi mai rău. Douglas era drăguţ, cu o faţă ovală şi fină, cu păr castaniu şi sprâncene foarte drepte. Era înalt, dar se încovoia şi îşi înclina capul când vorbea, şi te privea pieziş, aşa că oamenii nu băgau de seamă întotdeauna cât era de înalt.

— Sper că eşti drăguţă cu Doug, a spus Sukey apropiindu-se pentru a pune sticlele goale pe masă.

Am încuviinţat din cap încercând să găsesc ceva de zis.

— Hei, am văzut-o pe nebună afară, am spus eu pentru că aşa fusese, chiar dacă doar în treacăt.

— Taci, Maud, a zis Sukey. Nu-i mai spune aşa. Nu ştii cine ar putea fi. Imaginează-ţi cum ar fi să facă mama ceva aiurea, iar oamenii s-o numească nebună. Şi n-ai ascultat ce am zis. Doug va fi noul nostru chiriaş. I-a ciufulit părul aşa cum obişnuia să facă şi cu al meu, iar el s-a înroşit din nou. Vrei să mănânci ceva? l-a întrebat ea.

— Nu, mai bine plec, a spus el şi a umplut repede lada cu sticlele goale, după care a plecat cu ele, fluturându-şi ciudat mâna când Sukey i-a strigat: „La revedere”.

— A făcut mama vreodată ceva aiurea? am întrebat-o eu pe Sukey imediat după plecarea lui.

— Fireşte că nu, prostuţo, a zis ea adunând sticlele cu lapte. Doar că ar trebui să nu te mai grăbeşti atât de tare să-i judeci pe alţii, atâta tot. Îţi place Doug? Mama caută pe cineva care să ia camera rămasă goală după ce domnişoara Lacey s-a dus la nepoata ei. Totuşi, am vorbit serios. Fii drăguţă. Mama lui tocmai a murit. O bombă a căzut pe casa lor.

Mi-a părut şi mai rău de comentariul despre porecle şi mi-am promis să fiu drăguţă cu el. Chiar asta am avut de gând. Dar mi-am amintit felul în care Sukey îi ciufulise părul şi îi oferise mâncare, având grijă de el aşa cum avea grijă de mine, şi m-am întrebat dacă eu m-am uitat vreodată la ea în felul în care a făcut-o Douglas.

De undeva se simte un miros neplăcut. Mă uit prin camera de zi, iau o pernă şi mă aşez pe bancheta de la fereastră. Nu văd nimic. Nu-mi dau seama de unde vine mirosul. Am scos o grămadă de bileţele de-ale mele din coşul de hârtii, întrebându-mă cum de-au ajuns acolo. Am scos de acolo şi un capac zgâriat de pudrieră, albastru cu argintiu, ceea ce înseamnă că l-am găsit de două ori. Stau să mă odihnesc puţin pentru a căpăta suficientă energie ca să mă duc să văd ce provoacă mirosul acela îngrozitor, dar Helen intră în casă.

— Mamă! Ai lăsat gazele pornite! ţipă ea. Ţi-am spus să nu foloseşti aragazul. Puteai să arunci în aer toată casa asta nenorocită! Of, mirosul se simte şi aici.

Se opreşte în faţa mea şi se apleacă pe lângă mine pentru a deschide fereastra, fluturând draperia în încercarea de a aerisi mai repede. Îi privesc dedesubtul bărbiei. Pare foarte moale. Vulnerabilă.

— Îmi pare rău că am făcut comentariul acela legat de porecla ta, spun eu.

Bărbia i se coboară când ea se uită la mine.

— Poftim?

— Nu, nu ştiu, rostesc eu.

Mă întreb dacă îmi va da o cană de ceai în curând. Dar s-ar putea să nu avem lapte pentru că l-am supărat pe lăptar. Of, totul este atât de încurcat! Dinspre geam vine o adiere, care mă atinge în partea de jos a spatelui şi mă face să tremur.

— N-ai simtit mirosul? întreabă Helen.

— Mi s-a părut că simt ceva, da, spun eu trăgând puţin material peste genunchi, pentru a-i încălzi. Cârnat şi fasole, şi... ce-ai spus că era?

— Gaze.
— O! A fost o scurgere?

Materialul din poala mea nu vrea să stea întins. Încerc să-l netezesc, îl înfăşor în jurul meu, dar se tot mişcă. Când mă uit în sus, văd că Helen încă flutură draperia. Mişcarea mă face să clipesc.

— Nu, mamă, zice ea. Ai lăsat aragazul pornit. Acesta este motivul pentru care nu trebuie să găteşti.
— De obicei, nu gătesc, Helen. Este un afiş în bucătărie...
— Ştiu că este un afiş. Eu l-am scris.

Lasă draperia să cadă şi îşi bagă degetele în păr.

— Dar pot să-mi fac un ou fiert, spun eu.
— Nu! Nu, nu poţi. Mamă, tocmai asta zic. Îşi încleştează pumnii şi se trage de păr. Nu-mi dau seama de ce este atât de supărată. Nu înţelegi? Chiar n-ai voie să încerci să găteşti nimic. Absolut nimic!
— Bine. N-o s-o fac, rostesc eu privind-o cum umblă prin cameră. O să iau o bucăţică de brânză sau altceva.
— Promiţi? mă întreabă ea. Îţi notezi asta?

Încuviinţez din cap şi scot un pix din geantă. Pe măsuţa de lângă mine e o harababură de hârtiuţe colorate, iar eu notez sub o listă care începe cu: „Pudrieră, dovlecei”.

— Şi scrie şi pe afişul din bucătărie, spune Helen. Vin cu tine, să te ajut.

Întinde o mână, iar eu mă ţin de ea pentru a mă ridica. Am reuşit cumva să prind draperia de pantaloni, iar Helen trebuie s-o desprindă. În drum spre bucătărie, merge foarte aproape de mine, la un moment dat degetele ei acoperindu-le pe ale mele în timp ce erau pe balustrada scării. După ce ajungem acolo, îmi dau seama că am lăsat pixul în camera de zi. Helen se duce să-l aducă.

— Nici chiar ouă, zice ea când se întoarce. Scrie pe afiş „nici chiar ouă”.

Îi dau ascultare, iar apoi, las pixul jos.

— Ce înseamnă asta? întreb eu. Nici chiar ouă? Ce înseamnă?

Acel cântec vechi al lui Eric Coates îmi răsună în minte. Tema muzicală a emisiunii radiofonice *Music While You Work*[11]. Mi se tot învârte în cap, devenind din ce în ce mai intensă cu fiecare secundă. Tot mai săltăreaţă, mai zgomotoasă, mai militaristă. Îmi imaginez un zâmbet dement pe chipul meu, braţele mişcându-mi-se de parcă ar fi trase de sfori. În tinereţe, mă simţeam adesea atât de însufleţită. Toată lumea spunându-ţi să ajuţi, să munceşti pentru efortul de război, dar fără a te lămuri ce să faci concret. Pornesc televizorul, dar nu mă pot concentra, aşa că hoinăresc prin casă, pun lucrurile la loc, fac puţin curat, aranjez ce e de aranjat, şterg praful. Înfoi pernele de pe canapea şi pun cărţile la locul lor. Dau cu spray măsuţa pe cafea şi iau o cârpă pentru a o lustrui. Carla vine exact când termin de lustruit primul loc unde am dat cu spray.

— Iată o albinuţă harnică, rosteşte ea dându-şi jos haina. Faceţi puţin curat. Ar trebui să scriu asta în mapa dumneavoastră. Dă din cap spre mine, răsfoieşte paginile cu pixul pregătit, apoi se întoarce şi scoate un mic sunet. O, ce se petrece? rosteşte ea. Aveţi de gând să le ardeţi? De ce aţi îngrămădit cărţile în şemineu?

— Ce tot vorbeşti? spun eu lăsând cârpa jos.

Cărţile sunt frumos aranjate. Se potrivesc perfect în micul alcov de lângă televizor. Arată foarte bine.

— Şi, ăăă, zice ea, ce folosiţi pentru a curăţa masa?

— O cârpă, rostesc eu încruntându-mă la ea. Astăzi, pare să-mi pună o grămadă de întrebări prosteşti.

— Nu, nu cred că-i o cârpă.

Ia materialul în mâini, gata să-l desfacă. După ce o face, îmi dau seama ce este. O cămaşă. Una dintre cămăşile lui Sukey. O cămaşă din jerseu maro-închis, acum plină de spray şi de firimituri. Probabil că am luat-o din şifonierul aflat în vechea mea cameră. Multe dintre lucrurile lui Sukey sunt acolo. Lucruri pe care le-am tăiat şi le-am ajustat, şi le-am purtat, lucruri pe care le-am păstrat pentru că nu m-am îndurat să le arunc. Iar acum, am distrus unul dintre ele.

Carla zâmbeşte.

— Un nou mod de a folosi o cămaşă, spune ea. Apoi, îmi observă privirea, iar capul i se înclină într-o parte. O s-o pun în maşina de spălat. Nu vă faceţi griji. Va fi ca nouă.

După plecarea Carlei, constat că n-am răbdare să stau jos. Am senzaţia sâcâitoare că ar trebui să mă duc undeva. Îmi pun haina şi ies. Nu ştiu unde mă duc, dar asta nu contează, sunt sigură că trebuie să mă duc undeva, iar în cele din urmă, îmi voi da seama.

Când ajung în capătul drumului, un autobuz trece pe lângă mine. Sper că nu trebuia să urc în el. Dacă da, oricum e prea târziu. Mă sprijin cu o mână de zidul grădinii cuiva şi mă întorc pentru a privi în lungul străzii. Sub degetele mele este muşchi umed şi îl smulg de-acolo, plăcându-mi senzaţia dată de rădăcinile care se rup din locul în care sunt prinse. Câteva hârtiuţe colorate strălucitor sunt înşirate pe trotuar. Probabil că sunt ale mele, notiţele mele, memoria mea de hârtie. Buzunarele îmi sunt ticsite cu liste şi bileţele. Deocamdată, nu mă simt în stare să mă întorc şi să le culeg pe cele pierdute, dar mă aplec ca să-l iau pe cel mai apropiat, simt un scârţâit în articulaţii, dar ştiu că s-ar putea să pierd ceva critic dacă nu-l ridic. Cel mai apropiat este un pătrăţel de hârtie albastră: „Oxfam ora 14.00 astăzi”. Rămân în continuare sprijinită de gard.

Ora 14.00 astăzi. Oare chiar înseamnă *astăzi?* Am senzaţia că nu, dar n-aş vrea să-i dezamăgesc. Acele imagini cumplite cu copii scheletici şi burţile umflate, şi muşte în jurul gurilor m-ar bântui

dacă aş face asta. Iar dacă este marţi, Elizabeth va fi acolo. Mă duc în staţia de autobuz, culegând în drum cele mai apropiate bileţele. Sunt sigură că nu a fost o foamete atât de cumplită în copilăria mea. În timp ce aştept, găsesc în buzunarul hainei o jumătate de tabletă de ciocolată şi o mănânc în autobuz.

Magazinul Oxfam se află în pasaj. Înainte, aici a fost un magazin de bijuterii de lux, de unde a fost cumpărat inelul de logodnă al surorii mele. Şi vechiul meu coafor se află aici, dar a fost închis cu mult timp în urmă. Ferestrele sunt prăfuite, iar demodatele căşti de uscat părul, lăsate înăuntru, se dezintegrează încet, arătând ca un şir de campanule crescute exagerat, pe un câmp nisipos. În magazinul de alături se vând tot soiul de cadouri pentru baie. Săruri şi uleiuri, şi savoniere din sticlă, şi cochilii vopsite în diferite culori. Am dus multe dintre lucrurile de acolo la Oxfam. În copilărie, mi-ar fi plăcut enorm scoicile. Am avut o colecţie cândva şi încă mai am acasă o parte din scoici, puse într-o casetă făcută din cutii de chibrituri lipite. Obişnuiam să le culeg de pe malul mării, părinţii ţipând la mine să nu mă apropii prea mult de sârma ghimpată. Îmi plăcea să le ţin la urechi şi să ascult zgomotul valurilor.

Am avut o mulţime de scoici roz şi câteva cu puncte cenuşii. Totuşi, niciodată n-am mers mai departe cu identificarea lor. Când a aflat că le colecţionez, unchiul Trevor mi-a dat o carte despre scoici, dar nu m-a interesat să aflu numele lor şi, răsfoind paginile, desenele oribilelor vietăţi arătând ca nişte melci care trăiseră în frumoasa mea colecţie au început să mă îngreţoşeze. Nu-mi plăcea să fac legătura între lucrurile acelea urâte şi dezgustătoare şi perfectele scoici perlate. Cuvântul „moluscă” mă irita, iar în cele din urmă, am aruncat cartea.

Când intru în magazinul nostru, mă izbeşte mirosul de vechi. Se pare că nu reuşim să scăpăm de el, deşi curăţăm la aburi toate hainele donate. Aerul este stătut şi acru - e singurul lucru care îmi displace cu adevărat la faptul că lucrez aici. Asta şi Peggy. În timp ce păşesc înăuntru, îşi ridică privirea din spatele tejghelei, lumina căzând pe părul ei decolorat şi ţeapăn. Are doar şaizeci şi opt de ani, aşa că are cu doisprezece mai puţini decât mine.

— Maud? rosteşte ea. Ce cauţi...?

— Am întârziat? spun eu împingând un suport de haine, ca să pot trece.

— Nu, Maud. Nu avem nevoie de tine... Adică - îşi sprijină mâinile pe tejghea şi vorbeşte cu o voce stridentă linguşitoare. Este cea pe care o foloseşte fiica mea când încearcă să mă convingă să-mi arunc jumătate din lucruri sau să renunţ la gătit „fiindcă aşa e cel mai bine” -, am decis împreună că n-ai de ce să te deranjezi să vii aici, nu-i aşa? Îţi aminteşti?

Îmi aplec capul şi mă prefac că mă uit în coşul cu lucruri de pe masa din faţă. Simt un val brusc de ură faţă de Peggy crescând în mine în timp ce scormonesc printre semnele de carte din piele murdară şi inelele din plastic pentru şervete. Ea şi Mavis au decis că nu sunt în stare să lucrez aici. Ei bine, întotdeauna am fost în dezavantaj. Celelalte au lucrat în magazine când erau tinere. Peggy a fost la Beales, Mavis a condus Carlton Shoes, iar tatăl lui Elizabeth a avut o brutărie în care ea trebuia să servească în copilărie. Dar mie tata mi-a găsit o slujbă la telefoane imediat după ce am terminat şcoala, aşa că niciodată n-am fost altceva decât telefonistă. La Oxfam, lucrul cu banii mi s-a părut întotdeauna dificil, dar apoi am început să încurc monedele, dându-le oamenilor prea mult rest. Iar când un client m-a necăjit, a fost şi mai rău. Într-o zi, mă uitam la o monedă de o liră şi nu eram capabilă s-o recunosc. Bărbatul din faţa tejghelei tot ofta.

— Nu se poate să fiţi atât de slabă la aritmetică, a spus el.

Nu ştiu ce i-am dat până la urmă, dar Peggy a fost foarte supărată.

Acum, bate în tejghea cu unghiile lăcuite, aşteptând răspunsul meu. Continui să scotocesc prin coş, iar degetul meu dă de spatele unei mici rame foto.

— Asta-i nostim, spun eu scoţând-o. Elizabeth are o ramă ca asta. În ea se află o poză cu noi două

făcută imediat după ce ne-am cunoscut. Este neobişnuită, nu-i aşa?

Îmi trec degetul mare peste colţul ei. Rama e făcută dintr-un porţelan crem, cu flori delicate pe ambele laterale. Capul unui îngeraş se iţeşte în partea de sus, privind în jos, spre locul unde ar trebui să fie poza.

— N-aş fi crezut că există două la fel, rostesc eu. A cumpărat-o de aici, la câteva luni după ce a început să lucreze în magazin.

— Dumnezeule, da, mereu cumpăra porţelanuri. Văd că în privinţa anumitor lucruri ai o memorie bună, Maud.

— Chiar cred că este rama ei. Însă ea n-ar fi dat-o niciodată. Îmi ridic privirea spre Peggy. Era vreo poză în ea?

— Posibil, dar n-am fi scos-o la vânzare cu o fotografie în ea. Oricum, mă îndoiesc foarte tare că e rama lui Elizabeth.

Uşa se deschide, iar Peggy îi zâmbeşte scurt persoanei care intră în magazin.

— Dacă o vrei, n-ai decât să ne dai două lire pentru ea. Să cumperi lucruri este cel mai bun mod de a ne ajuta acum.

Ştiu ce înseamnă asta. Dar încă nu sunt gata să plec.

— Să-ţi fac o cană de ceai? spun eu punând cu grijă rama în coş. Îmi amintesc unde se află ibricul, iar dacă tu ai treabă aici...

Dau să mă îndrept către camera din spate. Încruntarea lui Peggy dispare.

— Bine, zice ea. Bine, ar fi drăguţ. Aş vrea un nes.

Umplu fierbătorul şi îl pornesc. Un lucru îmi amintesc despre Peggy, şi anume că nu suportă să arunce fotografiile... Întotdeauna am fost de părere că acest fapt o face mai umană. Sub masa de lucru, pe care se află stive de haine donate, este un sertar în care păstrează fotografiile vechi. Lemnul scârţâie când trag sertarul, iar eu arunc o privire spre uşă, fericită că fierbătorul face zgomot, apoi mă aşez pentru a căuta printre poze.

Multe dintre ele înfăţişează animale de companie, câteva sunt cu grupuri de familie, iar două sunt vechi, pe cartoane rigide - un bărbat în uniformă, pe cale să plece la luptă în Marele Război şi o femeie cu mâneci bufante sus, care stă lângă o aspidistra. Le pun deoparte şi caut printre nişte instantanee până găsesc o fotografie foarte colorată a două femei care arată banal, îmbrăcate cu bluze delicate, cu model floral. Eu şi Elizabeth. Ne aflăm chiar în faţa pasajului, porţile din fier vopsite arcuindu-se drăguţ în spatele nostru.

Părul cu şuviţe sure al lui Elizabeth este bine prins cu clame pe cap, în vreme ce al meu e liber. Zâmbim către aparat, arătându-ne ridurile care dovedesc că suntem trecute de vârsta mijlocie, iar Elizabeth ţine ceva în mâini. Este un urcior în formă de broască, pe care l-a cumpărat în prima ei zi la Oxfam. „E doar o copie”, a spus ea, şi era chiar hidoasă, după părerea mea, dar mâinile lui Elizabeth o ţin de parcă era foarte valoroasă. Asta a fost în ziua în care ne-am cunoscut, ziua în care am descoperit că a ei era grădina pe al cărei zid se aflau pietricele, ziua în care eu am decis că vom fi prietene. Încă îmi amintesc cum mă durea faţa de cât de mult am râs. N-ar fi aruncat niciodată această poză. Ochii mi se umplu de lacrimi, încep să cred că, probabil, a murit. Mormanele de haine de pe masă capătă brusc o semnificaţie urâtă. În toate acele ore pe care eu şi Elizabeth le-am petrecut alegând lucrurile donate, niciodată nu m-am gândit că, într-o zi, una din noi s-ar putea să inventarieze lucrurile celeilalte.

Bag fotografia în buzunar, iar fierbătorul anunţă că apa a dat în clocot. Îi duc lui Peggy cana pe tejghea.

— O, *Maud*! strigă ea în timp ce ies din magazin. Te-am rugat să faci cafea, iar tu mi-ai adus ceai!

Mă întorc prin parc. Lângă estradă există o bancă pe care se poate sta, o bancă lungă, cu vedere spre strada lui Elizabeth, iar eu mă odihnesc pe ea, privind cum un bărbat adună un morman de frunze uscate. Este frig şi se pare că va ploua, dar încă nu-mi vine să mă duc acasă. Vreau să stau şi să mă gândesc la această nouă descoperire şi să las aerul să mă cureţe de mirosul de vechi din magazin. Ce au hainele vechi de miros aşa? Chiar şi cele curate par să emane un miros acru după o vreme.

Mirosul valizei este ceea ce îmi amintesc cel mai bine. Tata a fost cel care a adus-o acasă, la aproape trei luni după ce Sukey a dispărut şi cam cu o săptămână înainte să împlinesc cincisprezece ani. La început, n-am recunoscut valiza - tata plângea când mi-a dat-o, iar eu n-am putut decât să mă uit la el simţind cum mi se strânge inima de parcă ar fi fost vină sau frică. Chipul îi era schimonosit, iar din gât îi ieşea un hârâit. Niciodată, nu-l mai văzusem plângând, şi am fost prea şocată pentru a încerca să-l liniştesc. S-a aşezat pe un scaun de lângă aragaz şi şi-a întors faţa de la noi. Nici mama nu l-a alinat, ci doar a pus valiza pe masa din bucătărie.

Sukey o cumpărase pentru luna de miere. Era un obiect voluminos, din piele maro, cu un mâner din piele maro şi clapete din aramă. O rază de lumină rozalie a intrat pe fereastră, evidenţiind locurile unde clapetele din aramă erau zgâriate. Mi-am trecut un deget peste una din ele, mătuind metalul, iar mama mi-a dat mâinile la o parte pentru a deschide valiza. Acel miros acru de haine a umplut încăperea, acoperind mirosurile obişnuite din bucătărie - de ceapă prăjită şi verdeţuri uscate, şi fulgi de săpun - ca un strat gros de praf.

Ne-am uitat la lucrurile lui Sukey. Hainele erau boţite şi înghesuite în interiorul cu căptuşeală dungată. Bluze şi pulovere, şi feţe de cămăşi false, un guler de blană şi o pereche de pantaloni cafenii cu pliuri mici pe betelie. Dedesubt era o rochie cândva bej, pe care Sukey o vopsise recent în bleumarin intens pentru a o face să pară nouă. Şi mai era îmbrăcămintea de corp, chiloţi şi furouri din mătase tivite cu dantelă. Nu erau murdare, dar strălucirea materialului dispăruse, de parcă fuseseră atinse de o mulţime de oameni.

— O, Doamne! Nu ştiu cum s-ar putea spăla asta, a spus mama scoţând rochia vopsită. Poate, cu apă rece. De cât săpun crezi că ar fi nevoie, Maud?

Eu privesc în continuare valiza, întrebându-mă cât timp a trecut de când Sukey a atins ultima data lucrurile din ea. Asta era tot ce ne rămăsese de la ea. Voiam să mă ghemuiesc în valiză şi să închid capacul, nu să scot totul şi să spăl urmele ei. O sticlă albastră era cuibărită pe mâneca unei bluze, de parcă ar fi fost ţinută pe un braţ. Parfumul lui Sukey, Evening in Paris. L-am scos şi, înainte de a realiza ce fac, m-am dat la încheieturi şi pe gât. Mama s-a holbat la mine prin vaporii de parfum ieftin şi dulce, prea uşori ca să zăbovească mult în aer, apoi a început să adune ţesăturile din bumbac, jerseu şi lână de parcă frământa aluat, lovind hainele de pereţii valizei. Lucrurile mici s-au desprins din grămadă şi au căzut pe podea, iar eu strângeam câteva perechi de chiloţi din mătase când a intrat Douglas. S-a oprit locului, s-a holbat, apoi s-a întors într-o parte şi şi-a coborât privirea.

— Sunt ale lui Sukey? a întrebat el. De unde au apărut?

— De la Station Hotel. Poliţia le-a găsit, a spus tata.

Privea fix cuptorul cu lemne de la aragaz, faţa fiindu-i roşie de căldură. Am fost recunoscătoare că nu mai plângea. Când intrase Douglas, mama încetase să mai frământe lucrurile şi rămăsese ţeapănă, o eşarfă de mătase şi centura unei rochii atârnându-i ca nişte vrejuri pe braţ. Le-am desprins şi am băgat în valiză chiloţii pe care îi luasem de pe podea.

— Ei deja au căutat prin lucruri, a zis tata.

Deci, de aia lucrurile erau în dezordine. Mi-am imaginat mâini mari de poliţişti scotocind prin lenjerie. Era un gând oribil. Poate că şi Douglas gândea acelaşi lucru pentru că, preţ de o secundă, a

părut îngreţoşat.

— Au găsit ceva? a întrebat el.

Tata a clătinat din cap.

— Nimic. Cu excepţia cartelelor ei.

— Le-a lăsat în valiză. Douglas a rostit cuvintele de parcă erau răspunsul la o ghicitoare. Dar oamenii de la hotel? Ei ce au spus?

— Nu-şi amintesc s-o fi văzut. Numele ei este în registru - scris de mâna recepţionerului, nu de a ei -, dar nu au recunoscut-o din fotografie.

— Deci, a stat acolo sau nu? am întrebat eu.

Mi-am simţit pieptul plin de aer şi am crezut că plămânii îmi vor exploda. Nimeni nu mi-a răspuns. Mama nu s-a clintit, nu a spus nimic, dar i-am văzut lacrimile căzând pe mătase şi am remarcat cum creau cercuri negre pe material. Până la urmă, eu am fost cea care a spălat totul.

Până să-mi dau seama încotro mă îndrept, mă aflu la jumătatea străzii lui Elizabeth. Este plină de copii în uniforme terne, neîngrijite, în drum spre sau probabil venind de la şcoală. Trec printr-un grup de elevi, care miros a echipament de sport nespălat şi a aftershave ieftin, iar eu mă pomenesc holbându-mă la rucsacurile şi la ghiozdanele lor, aşteptându-mă să văd o valiză din piele maro, cu mâner din piele maro. Chiar şi după ce ajung la uşa lui Elizabeth, tot mă uit în spate, căutând-o din priviri. Sun, mă uit prin fereastra din faţă, apoi prin cea de la bucătărie, dar nu văd nimic. Casa pare întunecată şi nelocuită.

— Uitaţi o hoaţă bătrână! strigă cineva.

Un grup de copii, probabil adolescenţi de vârsta lui Katy, se prostesc pe stradă, lovindu-se unul pe altul şi târându-şi genţile pe jos. Băiatul care a ţipat îmi zâmbeşte.

— Cum o să intraţi? strigă el. Cu liftul pentru scară?

Ceilalţi râd, iar eu mă întorc să văd încotro arată - geamul de pe palier este deschis. Chiar mi-ar fi de mare folos un lift pentru scară - s-ar fi putut chiar să intre pe acel geam. Mă întreb dacă înainte fusese deschis. De data asta, fusese cât pe ce să nu-l observ. Mă întreb dacă nu este şi altceva deschis. Ce bine ar fi dacă aş putea să desprind peretele exterior, ca să văd dacă Elizabeth e înăuntru, să îndepărtez faţada ca pe a unei case de păpuşi. Sau cum era casa lui Douglas după bombardament. Desigur, n-aş vrea să se întâmple aşa ceva şi mă simt puţin ruşinată că mi-am dorit să cadă o bombă. Dar vreau să întreb ce-i cu fereastra deschisă, aşa că mă duc la uşa casei vecine. Nu există sonerie, iar când bat, un câine începe să latre. Devine tot mai zgomotos şi mai agresiv în timp ce aştept, până când pare să fi ajuns chiar în spatele uşii. Încep să dau îndărăt, dar, exact când ajung pe trotuar, uşa se deschide, iar câinele ţâşneşte afară. Aleargă în jurul meu, scheunând şi adulmecându-mă.

— Nu vă faceţi griji, spune stăpânul său. Nu muşcă sau altceva, e doar curios. Dumneavoastră aţi bătut?

Îl privesc pe stăpânul câinelui. Este tânăr, un băieţandru, cu părul castaniu ciufulit. Foarte ciufulit. Câinele îmi linge mâna, iar eu îl mangâi pe creştet.

— Probabil că sunteţi un om bun, spune băiatul. De obicei, face asta doar cu oamenii pe care îi cunoaşte.

Eu zâmbesc bucuroasă că sunt apreciată. Bucuroasă că am găsit un prieten. În copilărie, mi-am dorit întotdeauna un câine. Părinţii mei au spus că nu ne permitem şi probabil că aveau dreptate, dar eu eram bântuită de o poveste despre un câine care fusese găsit mort în curtea cuiva. Fusese legat şi lăsat fără mâncare şi apă după plecarea stăpânului. Doamna Winners ne-a istorisit asta pentru a ne dovedi că nu trebuia să renunţăm la speranţă, că oamenii se mutau cât ai zice peşte, în zilele alea, că

plecau în toiul nopţii şi că probabil Sukey făcuse la fel.

— N-au timp nici măcar să se gândească la animalele lor, a spus ea. Asta este lumea de-acum.

Dar, la vremea aceea, celelalte detalii mi-au atras atenţia. Curtea se afla în apropiere de casa lui Frank, iar câinele a fost găsit la doar câteva zile după ce eu şi tata fuseserăm acolo.

— Probabil că a lătrat şi a tot lătrat, a zis doamna Winners. Sperând că va veni cineva să-l salveze.

Cât de mult mi-am dorit - ani de zile mi-am dorit - să fi fost eu acel cineva, să fi căutat câinele când aş fi auzit lătratul, şi să-l fi salvat.

Câinele din faţa mea scheaună de parcă ar şti încotro s-au îndreptat gândurile mele. Îl mângâi din nou, dorindu-mi să fiu tânără şi suplă pentru a mă putea lăsa pe vine lângă el şi a-i mângâia toată blana.

— Taci, Vincent, rosteşte băiatul. Vrea doar să se facă simpatic. Speră că aveţi să-i daţi un biscuit.

Încep să caut prin geantă.

— O, nu! spune el. Nu. Are o mulţime, doar că-i lacom. Nu sunteţi vreo prietenă de-a mamei, nu? Doreaţi ceva?

— Nu, rostesc eu. Nu. Mulţumesc.

— Nu dumneavoastră aţi bătut la uşă?

— Nu cred, spun eu şi mă îndepărtez.

Câinele mă urmează până la capătul aleii, apoi fuge înapoi, când stăpânul îl cheamă. În timp ce mă îndrept spre casă, mă tot uit îndărăt, spre locuinţa lui Elizabeth. Ce bine ar fi fost dacă aş fi găsit o cale de a intra.

Când ajung în parc, începe sa ploua mărunt, iar apoi, ploaia devine repede torenţială. Rămân un moment sub copaci. Cu mult timp în urmă, am mai stat acolo, cu mama. Îmi amintesc că era la fel de întunecat ca acum, cerul era ameninţător, iar pământul, prea îmbibat cu apă ca să emane acel miros de proaspăt care se simte afară. O urmasem aici după o ceartă cu tata.

Ea se afla în grădină când m-am întors de la Audrey şi am văzut silueta lui tata pe fundalul luminii care se revărsa prin uşa bucătăriei.

— Cum ai putut, Lillian? l-am auzit ţipând.

Primul meu instinct a fost să fug în cămară şi să-mi acopăr capul, dar am rămas pe trotuar, pe jumătate ascunsă după gardul viu al doamnei Winners.

— Ce-ar fi trebuit să fac? a ţipat şi mama strângându-şi impermeabilul pe trup, pentru a se feri de ploaie. În casa asta sunt totuşi patru guri care trebuie hrănite. Şi nu-l mai pot ruga pe Frank să mă ajute.

— Frank! Iarăşi! Nu conteneşti să vorbeşti despre omul acela. Ce contează că din cauza lui a murit fiica noastră...?

— Nu-i adevărat! Doar că nu-i un metodist cu faţa acră ca a tuturor oamenilor pe care îi admiri. Şi să nu crezi că nu ştiu cine ţi-a băgat ideea asta în cap.

N-am auzit ce a răspuns tata, dar am auzit-o pe mama ţipând din nou:

— Da, la Douglas mă refer! N-a putut niciodată s-o lase pe Sukey în pace - fireşte că îl acuză pe Frank.

M-am uitat la ferestrele de deasupra, sperând că Douglas nu era acasă, iar apoi, am văzut-o pe mama pornind pe trotuar, ploaia făcând ca borurile pălăriei să i se pleoştească triste. Când în cele din urmă m-am urnit din loc, l-am văzut pe tata încă stând în uşa bucătăriei. Când m-a văzut, şi-a ridicat mâinile în aer.

— Văd că şi tu te-ai hotărât să te uzi până la piele, a spus el.

După o clipă, l-am urmat înăuntru. Douglas şedea la masă, concentrat asupra mâncării, iar eu m-am întrebat cât de mult auzise. Pe spătarul unui scaun aflat lângă foc era întins un prosop - mirosea a zeamă de carne, dar mi-am şters faţa şi părul cu el, în timp ce tata mi-a spus că merit să fac pneumonie. Mi-am scos fusta şi am întins-o pe scaun, în locul prosopului, iar Douglas m-a privit fix, preţ de un moment, după ce am rămas cu juponul pe mine.

— Ce se petrece? am întrebat eu văzând că nimeni nu se osteneşte să-mi zică.

— Frank s-a întors, a spus Douglas. Ochii îi erau îngustaţi şi ţinea lingura de parcă s-ar fi pregătit să înjunghie pe cineva. L-au arestat când a coborât din trenul care venea de la Londra.

— L-au arestat? De ce? Au găsit... Adică, au aflat ceva despre Sukey?

— Deocamdată, nimic. S-au legat doar de frauda cu cupoane.

Şi-a fluturat cu sălbăticie lingura, sosul de carne i-a stropit puloverul, iar el a murmurat ceva în surdină. Tata s-a aşezat în faţa propriei mâncări, terminată pe jumătate, încruntându-se la varza tocată.

— Dar crezi că vor găsi şi altceva?

— Fără îndoială. După ce se vor lămuri ce fel de om este. Un beţiv, un criminal. Genul de om căruia n-ar fi trebuit să i se permită să se însoare cu Sukey. Genul de om căruia nici un părinte n-ar trebui să-i îngăduie vreodată să se apropie de fetele lui.

Furculiţa tatei i-a zăngănit pe farfurie.

— Mulţumesc pentru asta, Douglas, a spus el. Sunt sigur că ai intenţii bune, dar, pe viitor, păstrează-ţi părerile pentru tine.

M-am sprijinit de chiuvetă şi am văzut chipul lui Douglas crispându-se înainte de a se relaxa suficient pentru a putea mesteca. Vreme de câteva minute a părut îmbătrânit, cu capul aplecat, încovoiat peste mâncare. Aproape că mă aşteptam să-şi îndrepte trupul şi să zică: „Sosul ăsta e grozav”. Însă când a vorbit din nou, a făcut-o privind zgârciurile de berbec rămase în farfurie.

— Domnule Palmer, a rostit el, şi dumneavoastră credeţi că Frank a făcut-o, nu-i aşa?

Tata l-a privit fix, peste masă.

— Tu crezi că el a făcut-o? Vrei ca el să fie închis?

— Nu ştim dacă ea e moartă, am zis eu.

— Nimic din toate astea n-o va aduce înapoi, a rostit tata în acelaşi timp, apoi, întorcându-se spre mine: Maud, poliţia ne-a spus că este probabil ca ea să nu mai fie în viaţă. Trebuie să înţelegi asta.

Am privit spre grădina udată de ploaie, întrebându-mă unde era mama.

— Maud? a rostit tata din nou şi a întins o mână spre mine.

— Da, da, am spus eu desprinzându-mă de chiuvetă şi luând din cuier vechiul palton al tatei.

— Încercam ca gesturile să-mi fie cât mai mecanice posibil, încercam să nu gândesc.

— Te duci după mama? Tata s-a ridicat în timp ce mă îndreptam spre uşa bucătăriei. Nu te duce, Maud. Ar trebui să ştii că ea foloseşte cartelele lui Sukey.

— Din cauza asta vă certaţi? am rostit eu mişcându-mă ţeapăn, ca o marionetă.

Tata a încuviinţat din cap şi la fel a făcut şi Douglas, în spatele lui. I-am privit cum stăteau unul lângă altul, un front unit. Nu era de mirare că mama preferase seara mohorâtă prezenţei celor doi, cu chipuri împietrite şi împotriva ei, deşi am remarcat că mâncau mâncarea împotriva căreia se opuneau cu atâta etică. Am simţit ceva izbucnind în mine, iar respiraţia mi-a hârâit în gât.

— Dacă Sukey e moartă, am ţipat eu, ce mai contează?

M-am năpustit afară din casă şi am luat-o în direcţia în care am văzut că se îndreptase mama, pe stradă şi apoi în parc. Încă ploua torenţial. Iarba era saturată cu apă, iar aerul era rece. Mi-am dorit să fi avut pantofi mai buni şi mi-am dat seama că nu ştiam unde mă duceam sau cât de departe ajunsese mama. Dar eram prea furioasă pentru a mă opri şi a mă întoarce acasă. Furioasă din cauza

preocupărilor jalnice ale tatei, deşi important era că Sukey dispăruse, furioasă fiindcă accepta părerea lui Douglas şi furioasă deoarece mă pusese în situaţia să aleg între el şi mama. Am continuat să merg, am trecut de estradă şi de Poarta de Nord, apoi m-am întors spre partea mai sălbatică a parcului.

Acolo am găsit-o pe mama. Se oprise sub copaci, unde tot ploua, dar nu atât de tare. Parcul arăta ca o mare, iar mama, stând în picioare şi privind în zare, părea un căpitan care cerceta apele, copacii înalţi şi întunecaţi din spatele ei fiind un uriaş val pe cale să cuprindă nava. M-a văzut şi şi-a ridicat capul, aşa că i-am putut vedea ochii pe sub borul pălăriei.

— Dacă ai de gând să mă prelucrezi în legătură cu cupoanele, atunci n-ai decât să-ţi găteşti singură, la fel cum vor face şi ei de-acum încolo, a spus ea, dar apoi şi-a desfăcut braţele, iar eu m-am repezit direct în ele.

— Nu era cu el, a zis ea în părul meu, pe care ploaia mi-l lipise de cap. Frank s-a întors, dar ea nu era cu el.

Mi-am lipit faţa de umărul ei, iar ea mi-a mângâiat capul ud.

— Aşa am crezut. Am sperat. Ştii ce am sperat. Dar ea nu era cu el. Dar tu crezi asta, Maud? m-a întrebat desprinzându-mă pentru o clipă de trupul ei. Tu crezi că Frank ar fi putut să facă asta? Douglas spune că e un beţiv violent. Aşa este?

Un exemplar al ziarului *Echo* a trecut pe lângă noi, dus de vânt, iar eu l-am privit zvârcolindu-se ca un peşte înainte de a se opri lipit de un copac din apropiere.

— O dată, l-am văzut pe Frank beat, am zis eu simţind că trebuia să spun ceva. Dar n-a fost violent cu Sukey. Nu chiar. De fapt, a fost exact pe dos. Aproximativ.

Mama a încuviinţat din cap şi a zâmbit slab.

— Aşa m-am gândit şi eu, a rostit ea.

— Iar el probabil că nu-l plăcea foarte mult pe Doug din cauză că îşi petrecea foarte mult timp acolo.

— Poftim? a spus mama întorcându-mi faţa spre ea şi netezindu-mi părul.

Am simţit o picătură de ploaie căzându-mi pe faţă.

— Doug, am zis eu. Unul dintre vecinii lui Sukey a spus că el era mereu acolo, ceea ce presupun că lui Frank nu-i plăcea prea mult.

— Douglas era acolo tot timpul? De ce?

Am ridicat din umeri.

— Femeia credea că era iubitul lui Sukey. Dar asta-i o prostie, nu-i aşa, mami? Nu-i aşa?

Ea mi-a dat drumul şi a pornit înapoi prin parc. Eu am urmat-o evitând băltoacele prin care picioarele ei călcau şi încercând să respir fără a înghiţi apă de ploaie. Când ne-am apropiat de estrada învăluită în întuneric, o umbră s-a prelins din spatele copacilor.

— Veniţi, veniţi să vă feriţi de ploaie, a rostit cineva din bezna estradei, iar eu şi mama ne-am oprit simultan, încordându-ne privirea pentru a vedea cine era.

— Plouă cu găleata. O să răciţi de moarte. Era vocea lui Douglas, iar apoi i-am văzut faţa strălucind ca a unei bufniţe.

S-a apropiat de noi când ne-a văzut, iar pielea îi părea nefiresc de albă.

— Cu cine vorbeai? a întrebat mama privind în jur.

— Cu dumneavoastră, a spus el, deşi părea că priveşte peste capetele noastre, în adâncul parcului întunecat. M-am gândit că ar trebui să vă adăpostiţi de ploaie. Cu cine altcineva să vorbesc?

Mama l-a privit preţ de câteva secunde, apoi s-a întors cu un gest foarte expresiv spre copaci. Nu era nimic acolo.

— Ei bine, nu vreau să mă înghesui sub o estradă tot restul nopţii, a zis ea. Să mergem acasă.

Paşii noştri răsunau plăcut pe alee, iar eu eram bucuroasă că ne îndreptam spre bucătărie şi spre

căldura focului, dar, înainte de a ajunge la scările care duceau spre stradă, m-am uitat îndărăt. Mi-a luat doar o clipă să recunosc silueta nebunei. Stătea ghemuită pe iarbă, ţintuită de ploaie, umbrela închisă fiindu-i sprijinită de corp. Şi brusc, am ştiut că ea era cea căreia i se adresase Douglas, pe ea o rugase să se adăpostească de ploaie.

— „Plăcintă cu ridichi şi carne”[12], aşa spunea tata. Îţi aminteşti Helen? Îţi punea semnul cu „Fumatul interzis” pe suportul pentru farfurie. Le scotea din minţi pe chelneriţe cu aiurelile lui.

Fiul meu a venit din Germania, cu soţia şi copiii. Vorbesc şi râd, iar vocile lor răsună, acoperindu-se una pe alta de parcă ar fi sub apă. Aud ce spun - fac glume dar cumva nu reuşesc să înţeleg propoziţiile. Pierd şirul. Totuşi, râd împreună cu ceilalţi - nu contează despre ce e gluma, este plăcut să râzi. Faţa mă doare pentru că am zâmbit atât de mult. Şi mi-e atât de cald! Fiica mea se află de-o parte, iar fiul, de cealaltă, amandoi langa mine.

Prin minte îmi trece un vers, dar se întâmplă prea repede pentru a-l desluşi. A fost o femeie bătrână, care locuia într-o scoică. Nu-i chiar aşa, dar nu-mi amintesc în ce locuia. În sfârşit, eu mă simt de parcă aş fi într-o scoică şi sunt o femeie bătrână, aşa că poate îmi este îngăduit să schimb puţin versul. A fost o femeie bătrână. Le citeam asta copiilor mei. Lui Tom şi lui Helen. Le citeam asta.

Desigur, de fapt ne aflăm într-un soi de restaurant, nu într-o scoică. Tavanul este o cupolă din sticlă, iar pereţii sunt perlaţi, şi pe masă există numeroase lucruri pentru băut, în care pui băutura. În faţa mea, Katy râde cu verişorii ei, iar eu mi-am terminat ce-oi fi mâncat. Poate că supă fără pâine. Asta le dă bătrâna copiilor.

— Să te ducem acasă, mami?

Helen se întinde în timp ce se ridică, arătându-şi picioarele lungi. O avea ea cincizeci de ani, dar este foarte suplă. Grădinăritul probabil că te ajută să te menţii în formă.

După ce ea se desprinde de mine, îmi simt brusc partea stângă înfrigurată. Un curent de apă rece într-o mare caldă.

— Nu, aş prefera să mai stau puţin, rostesc eu şi nu mă ridic. Mă simt bine aici.

Helen îşi muşcă buza de sus cu dinţii de jos - mici pătrăţele perlate pe piele.

— O să dureze o oră până te duc acasă şi te instalez, spune ea. Ştiu că te simţi bine aici, dar...

— O, las-o să mai stea puţin. Tom îmi cuprinde umerii cu un braţ. Nu ieşi prea des, nu-i aşa, mami?

— De fapt, ieşim în fiecare săptămână. Sunt *aici* şi mă ocup de ea, spre deosebire de alţii.

Tonul lui Helen mă face să tresar, dar Tom zâmbeşte.

— Ştiu, iubita mea soră. Eşti o sfântă. Nu, serios, nu sunt sarcastic. Se ridică şi el. Ştii că apreciez tot ce faci pentru mama, dar eu nu o văd prea des, aşa că ar fi plăcut... Uite ce e, dacă vrei, o ducem noi acasă. Iar tu poţi pleca.

Helen îşi înalţă capul spre cer - un nor în formă de pantof se vede prin cupola tavanului.

— N-ai şti ce să faci cu ea după ce o duci acasă, îi zice ea lui Tom. Trebuie ca toate lucrurile să fie puse în ordine, altminteri devine confuză.

— Britta se poate ocupa de asta, doar spune-i ce să facă.

Se lasă tăcerea. Mă întreb dacă să ţip la ei că nu sunt imbecilă.

— Nu, o să rămân, rosteşte Helen în cele din urmă. La urma urmelor, şi Katy se distrează.

— Doar tu eşti nefericită aici, strecoară Tom un ultim comentariu şi se alege cu o lovitură în umăr din partea surorii lui.

Katy *chiar* pare să se distreze. Presupun că nu are prea des ocazia să se vadă cu verii ei. De fiecare dată, durează puţin până când relaţia lor se încălzeşte. Ceea ce este păcat fiindcă, atunci când se întâmplă asta, vine vremea plecării. Îi privesc cum râd şi flecăresc. Arată foarte diferit. Katy a

moştenit buclele blonzii ale maică-sii, întotdeauna puţin ciufulite. Nu mă ascultă niciodată când îi spun să-şi dea cu peria pe ele. Nici măcar când era mică. „Nu mă duc să mă întâlnesc cu regina”, obişnuia ea să spună. Mă făcea să râd. Annei şi lui Frederick nu va trebui să li se zică niciodată - amândoi au părul negru, strălucitor şi foarte drept. Ambii copii îmi zâmbesc şi îmi spun „bunico”, dar îi simt ca pe nişte străini.

— Anna, îmi plac şosetele tale, rostesc eu, deşi nu intenţionasem să intervin în conversaţie. Sunt foarte şic.

Ea mă priveşte surprinsă şi îşi trage şosetele mai sus, peste genunchi.

— Poftim! zice Britta. Ţi-am spus că bunicii o să-i placă. Sunt favoritele tale, nu-i aşa, Anna?

Îmi zâmbeşte aşa cum zâmbesc părinţii când copiii lor nu sunt atât de politicoşi cum ar vrea ei să fie.

Anna încuviinţează din cap, dar pare să fi uitat despre ce vorbea mai devreme. Este vina mea. Încerc să găsesc ceva de spus pentru a o ajuta.

— Şi eu am avut şosete ca astea. Şi erau şi bune. În copilăria mea, fetele purtau fuste până la genunchi şi nu aveam dresuri. Îmi amintesc cum mă plimbam pe faleză cu părinţii. Şi, ooo, era tare frig.

Porniserăm de pe stânci şi coborâserăm în zigzag spre plajă. Tata n-a vrut să intrăm prea mult pe nisip deoarece plaja încă era plină de sârmă ghimpată şi de cine ştie ce fusese îngropat acolo pentru a-i ţine pe nazişti la distanţă. Aşa că nu m-am bălăcit, dar m-am apropiat suficient de mult pentru a simţi stropii de apă şi a găsi scoici ca nişte fustiţe plisate aduse de mare pe ţărm. Ne-am plimbat departe în ziua aceea, am trecut de dig, privind valurile spărgându-se de plajă, iar tată mă ţinea de braţ de parcă aş fi putut să dispar la fel ca Sukey. Am detestat să fiu ţinută atât de aproape, mai ales că el şi mama s-au certat tot timpul. Când ne depărtasem doar câţiva metri de casă, ea spusese ceva despre Frank, iar de atunci, tata nu mai schimbase subiectul.

— Ce bine ar fi fost dacă Sukey l-ar fi părăsit. În ţara asta, unul din două cupluri pare să divorţeze. De ce n-au făcut şi ei asta? Atunci, ea s-ar fi întors la noi şi ar fi fost în siguranţă.

— Săptămâna trecută, ai zis că nu eşti de acord cu divorţul, a spus mama.

— Ei bine, depinde de caracterul soţului, nu-i aşa? S-a uitat o clipă la mama. Sau de comportamentul soţiei.

Mi-am pus o scoică la ureche, lăsând vuietul îndepărtat să le acopere vocile, apoi m-am desprins de tata când am ajuns la cabana dănţuitoare. Era un fel de magazie din lemn într-un loc unde drumul cotea spre oraş, unde înainte de război se vindeau băuturi şi diverse lucruri. Acum, era închisă, cu placaje bătute în cuie peste ferestre şi vechea copertină transformată într-o zdreanţă ponosită. Mirosea a mare, a sărat şi putred şi a lemn şi umezeală. Iarba crescuse pe acoperiş, aşa încât părea să aibă păr care flutura în vânt. Sukey o botezase cabana dănţuitoare pentru că iarba o făcea să arate ca şi cum s-ar fi unduit pe o muzică mută. Sarea făcuse ca fibrele lemnului să se desfacă şi să se îndoaie, şi erau găuri în locurile de unde nodurile căzuseră. Obişnuiam să ne trecem degetele peste pereţi şi să băgăm în găuri pietricele şi scoici şi chiar nisip. Îmi plăcuse să cred că se mai consolida puţin ori de câte ori noi veneam pe plajă. Iar într-o zi, magazia avea sa fie darâmată, în locul ei rămânând o copie compactă. Ca un uriaş castel de nisip.

Lăsându-mi părinţii să meargă mai departe, mi-am trecut o mână peste lemnul degradat, am bătut în el şi am auzit un soi de fâlfâit undeva în apropiere. Am privit iarba de pe acoperiş, dar n-am văzut nimic, aşa că m-am dus în spate, întrebându-mă dacă nu cumva era vreun cuib pe undeva. Cu o primăvară în urmă, prietena mea, Audrey, crescuse porumbei la căsuţa de pe plajă a familiei sale şi fusese groaznic de supărată când tatăl ei spărsese ouăle. M-am dus până în colţul cel mai îndepărtat, dar tot n-am văzut nimic, şi tocmai eram pe cale să bag un deget într-o gaură când am văzut

strălucirea unui ochi.

Am sărit îndărăt, aproape căzând pe panta unei dune. Ăla nu era un porumbel. Era un ochi de om. Cineva era înăuntru şi se uita afară. Am auzit o voce şoptind ceva înăuntru. Şoptind ceva despre sticlă spartă şi păsări care zburau. Şoptind ceva despre o dubă şi pământ, şi dovlecei. Şoptind ceva până când şoaptele au contenit, iar persoana care era în baracă a început brusc să ţipe.

— Te văd! Te văd!

Nu m-am îndoit de asta. Ochiul se uita direct la mine prin gaura din lemn, iar eu, disperată să ies din raza sa vizuală, am alergat după tata, cu inima bubuind. Când m-am uitat înapoi, am zărit o siluetă ieşind din magazie, cu o umbrelă în mână. Era nebuna. A strigat în urma mea, repetând cuvintele pe care le şoptise, iar apoi, chiar înainte să n-o mai pot auzi, mi s-a părut că a strigat numele lui Sukey. M-am oprit şi aproape că am pornit îndărăt, dar ea ţipa în continuare, iar mie mi-a fost frică. Aşa că l-am ajuns pe tata din urmă şi l-am lăsat să mă ţină de braţ tot drumul până acasă.

Sunt deja destul de ameţită când Tom mă ajută să intru în maşină. Helen îmi prinde centura de siguranţă şi îi dă o listă cu instrucţiuni înainte ca el să mă ducă acasă. Vrea să se asigure că el nu uită să mă încuie înăuntru înainte de plecare. Tom pune hârtia pe bord şi o îmbrăţişează, după care ea se îndepărtează grăbită.

— S-a dus s-o alunge pe femeie şi să ia înapoi feliile noastre de piersici? îl întreb eu pe Tom.

— Poftim?

— Nimic, spun eu. A fost o prostie.

Sunt foarte sentimentală, în parte pentru că nu ştiu când el şi familia lui vor mai veni din Germania şi în parte din cauza vinului. Plâng puţin în maşină, iar copiii se foiesc în spate.

Ne ducem acasă pe un drum greşit - Tom nu-şi mai aminteşte străzile - şi trecem pe lângă casa lui Elizabeth. Poarta laterală este deschisă. Mă ridic în scaun şi mă uit îndărăt.

— M-ai putea lăsa aici? îi spun eu lui Tom. Aş vrea să merg pe jos de-aici.

El pare nesigur, dar încetineşte. „Poarta laterală, îmi repet eu, poarta laterală, poarta laterală. “

— Tom, Helen a zis să te asiguri că mama ta rămâne în casă, rosteşte Britta de pe bancheta din spate. Nu cred că ar trebui s-o lăsăm aici.

— Nu sunt imbecilă, spun eu peste umăr. Şi încă n-am uitat unde locuiesc. Adesea, mă întorc prin parc şi aş vrea să fac asta şi astăzi.

Îmi lipesc mâinile reci de obrajii fierbinţi - minciuna mă face să mă înroşesc.

- Bine, mami, rosteşte Tom oprind la bordură. Dacă asta vrei. Dar să nu-i spui lui Helen, că mă omoară.

Zâmbesc văzându-l că-mi face cu ochiul. Întotdeauna, a fost cel mai fermecător dintre cei doi copii ai mei. Îmi desfac centura de siguranţă, le trimit bezele nepoţilor şi cobor din maşină. Britta coboară şi ea şi mă îmbrăţişează.

— Vreau doar să fiu sigură că eşti în siguranţă, spune ea.

Îi zic că ştiu, îi zic că-i sunt recunoscătoare. Le fac cu mâna şi privesc maşina până când dispare după un colţ. În tot acest timp, încerc să mă agăţ de cele două cuvinte care dispar cu uşurinţă prin golurile din creierul meu. Mă aflu lângă casa lui Elizabeth, soarele bate pe alee, iar poarta laterală este deschisă. Prin ea, văd o porţiune din grădina verde-aurie.

O siluetă vine pe alee dinspre uşa din faţă. Păr cârlionţat, haină în carouri. Îmi zâmbeşte. Elizabeth! A fost aici mereu.

— Elizabeth, rostesc eu. Cum...?

Nu este ea. E altcineva. Când se apropie, văd că este mult mai tânără decât Elizabeth. Zâmbeşte

când trece pe lângă mine, apoi intră în una dintre acele dube în care se află o bibliotecă mobilă. Dau din cap şi mângâi partea de sus a zidului acoperit cu pietricele, ca şi cum l-aş admira, după care merg mai departe, pe lângă gardul parcului şi pe lângă acacia. „Zvelta acacia nu se clinteşte/ Un singur mănunchi de flori crem aflându-se în copac.”[13] Poemul îmi vine pe neaşteptate în minte. Când eram la şcoală, a trebuit să-l învăţ. Profesorii considerau că ar trebui să-l ştiu, iar eu simţeam că ar trebui să-mi placă, având în vedere că era vorba de numele meu. Într-un fel, mi-a plăcut, cu toate acele flori pline de rouă şi celelalte lucruri, dar înţelesul său îmi era total necunoscut şi părea să devină foarte morbid la sfârşit. Audrey a fost pusă să înveţe „Micul dejun al regelui”[14] pentru că tatăl ei era proprietarul lăptăriei, iar poezia aceea mi s-a părut mult mai amuzantă: „Aş vrea puţin unt pe pâinea mea”.

Aştept lângă unul dintre acele locuri de traversare cu dungi, limă, lamă, încercând să-mi amintesc mai multe versuri. Mă întreb ce este mai exact o floare crem. Cu doar un moment în urmă, aveam ceva de făcut. Privesc trecând câteva maşini, un camion, o dubă-bibliotecă. Poate că mă duceam s-o văd pe Elizabeth, doar că nu puteam să fac asta deoarece ea nu e acolo. Mă îndrept totuşi spre casă, dorindu-mi să pot vedea înăuntru. Asta ar fi ceva. Când mă apropii, văd că poarta laterală este deschisă. Nu e nimeni în preajmă, aşa că străbat aleea şi mă strecor în grădină.

Mirosul de caprifoi se simte puternic în aer, iar eu îmi trec o mână peste suprafaţa zidului, unde au crescut muşchi şi linariţe. Pe gazon sunt câteva petice de pământ scormonit, iar eu mă întreb dacă nu au apărut cârtiţe. Trec peste un mic dâmb şi constat că pământul este ud. Mirosul este proaspăt şi pătrunzător, şi mă face să mă gândesc la un cântec, dar nu-mi amintesc numele lui şi nu găsesc discul. Nu îl găsesc, dar sunt sigură că l-am îngropat aici. Mă sprijin cu o mână de un măr, iar cu degetele celeilalte scormonesc pământul, dându-l la o parte pentru a săpa mai adânc. Vreau ceva neted şi rotund, argintiu cu albastru, dar o unghie mi se agaţă de o piatră, făcându-mă să-mi trag repede mâna. Ce Dumnezeu fac? Îmi privesc mâinile murdare de pământ şi suspin. Cât de des mă pomenesc făcând ceva prostesc!

Îmi şterg mâinile de pantaloni şi privesc în sufragerie prin uşile franceze, în speranţa că Elizabeth este înăuntru. Dar fotoliul ei de la fereastră e gol. Aici stă de obicei, uitându-se afară şi urmărind păsările. Fotoliul în care stau eu de obicei a fost împins la perete. Nimeni nu mă aşteaptă. Oftez, iar răsuflarea mea formează un norişor pe geam.

Sera se află în faţa uşii bucătăriei, iar eu îmi amintesc vremurile când era plină de roşii, răsaduri şi muşcate puse la iernat. Încă miroase a sol umed şi a lemn lăcuit, dar aproape tot restul a fost înlocuit cu pânze de păianjen şi cutii, şi obiecte de-ale bătrânilor - un scaun cu rotile ruginit, două bastoane, un vechi taburet pentru cadă. Aliniate la perete sunt câteva ghivece goale, care la atingere se simt precum creta. La trag pe pardoseala din beton, dar nu găsesc nici o cheie sub ele. Rămăşiţele uscate ale rădăcinilor se agaţă de fundul ghivecelor, dar se desprind uşor când trag de ele, ca nişte fâşiuţe dintr-un tapet vechi, lăsând linii albe pe teracotă. Mă aşez pe scaunul cu rotile şi îmi ridic picioarele pe suport. Mă simt ameţită de parcă aş fi băut.

Pe perete este un mic seif pentru cheie, iar eu îl privesc câteva momente. Am şi eu unul, pentru îngrijitoare. O micuţă cutie pătrată, care se deschide tastând patru numere. Dacă aş reuşi să ghicesc acele numere, aş putea intra în casă. Mă gândesc la toate datele care ar putea fi importante. Dar nu-mi amintesc zilele de naştere a lui Elizabeth şi a fiului ei. Admiţând că le-am ştiu vreodată. Îmi scot hârtiuţele din buzunare. Pe multe dintre ele sunt notate întâlnirile. Dentistul. Opticianul. O petrecere câmpenească la care Helen a zis că mă va duce. Nu-mi amintesc dacă am fost.

„Ziua de naştere a lui Elizabeth. Du-te s-o feliciţi.” Este scris pe un pătrăţel de un galben

strălucitor. Îl citesc de câteva ori, dar nu reuşesc să-mi amintesc ce dată era. Le răsfoiesc mai departe. Bileţele mai vechi: „Pălăria de soare în maşina lui Helen - las-o acolo”. Apoi, pe un pătrăţel roz, văd: „5 iulie. Du-te şi felicit-o pe Elizabeth. Ar fi fost aniversarea nunţii de diamant”. Nunta de diamant înseamnă şaizeci de ani. Cea de argint este la douăzeci şi cinci de ani, iar cea de aur, la cincizeci. Eu şi Patrick am ajuns doar până la nunta de aur. Am dat o mare petrecere în grădină, ne-am invitat rudele, prietenii şi vecinii. A fost o minunată zi de septembrie, iar după ce toată lumea a plecat acasă, ne-am aşezat pe leagăn şi am stat mult după lăsarea întunericului, privind un liliac care tot dădea roată casei. A murit înainte de a cincizeci şi una noastră aniversare.

Privesc din nou grădina, simţindu-mă foarte singură. După moartea lui Patrick, nu ştiu ce m-aş fi făcut fără Elizabeth. Fără acele jocuri prosteşti pe care le jucam la Oxfam - cumpărând porţelanuri urâte şi ascunzând etichetele cu preţul pentru ca Peggy să nu le poată găsi - şi fără ceaiul băut împreună, şi fără cuvintele încrucişate, şi fără prânzurile simple. Toate astea mi-au dat putere să merg mai departe. Fac eforturi să mă ridic din scaunul cu rotile şi mă apropii de seiful cu cifru. Şaizeci de ani. Asta ar însemna 1952? Tastez cifrele. N-am noroc. Îmi lipesc fruntea de geamul rece al uşii de la bucătărie şi fac ghemotoc hârtiuţa.

Un câine latră în grădina cuiva - lătratul are ceva jalnic, iar eu constat că nu pot suporta scheunatul care se desluşeşte în el. Disperată să scap, zgâlţâi clanţa uşii de la bucătărie, iar stomacul mi se strânge când uşa se deschide spre interiorul încremenit. Era descuiată. Mă opresc în prag încercând să-mi dau seama ce înseamnă asta, încercând să separ senzaţia că ceva este în neregulă de amintirea uşii bucătăriei din copilăria mea. Nu se încuia niciodată până la căderea serii, era mereu nepăzită, exact ca aceasta.

O lumină slabă se filtrează printr-o jaluzea înflorată, desenând pete pe toate suprafeţele, iar bucătăria miroase a dezinfectant. Simt cum mă zgârie în gât. Deschid dulapurile de sus şi pe cele de jos şi constat că sunt goale. Frigiderul zumzăie pornit, dar în el nu se află decât o cutie de margarină veche. Totuşi, nu sunt sigură că lipsa mâncării înseamnă ceva. A trebuit adesea să-i aduc provizii lui Elizabeth. Fiul ei îi dă doar raţii de înfometare, mâncare ieftină, fără gust, pe care ea o urăşte.

Sufrageria nu arată aşa cum m-am aşteptat şi văd pentru prima dată cât de ponosit şi de ros este covorul. Ceva lipseşte. Mă uit la masa din lemn lăcuit şi încerc să îmi amintesc ce ar fi trebuit să se afle acolo, dar nu izbutesc să-mi dau seama ce anume. Mă opresc în spatele fotoliului lui Elizabeth şi mă uit pe fereastră - privitul păsărilor este ceva ce făceam adesea împreună. Elizabeth le poate identifica până şi numai după formă, nu are nevoie să vadă culoarea sau altceva. Şi acum poate face diferenţa între o vrabie şi un măcăleandru, în amurg.

Mierla mă zăreşte din cealaltă parte a grădinii şi se îndreaptă spre mine, pe jumătate ţopăind, pe jumătate zburând. Aterizează pe betonul din faţa geamului şi priveşte înăuntru, întorcându-şi capul într-o parte, apoi în cealaltă. Vrea nişte stafide - Elizabeth are o cutie lângă fotoliu şi o hrăneşte de la fereastră. Mierla se îndepărtează, apoi se întoarce şi se uită din nou la mine. Nu văd stafide nicăieri. Va trebui să caut în bucătărie, în timp ce îi fac ceai lui Elizabeth. Mă întreb dacă mi-am amintit să-i aduc ciocolată. Scotocesc în geantă, scoţând nişte şerveţele şi o reţetă veche. Nu găsesc ciocolată. Elizabeth va fi dezamăgită. Îmi doresc să-mi fi amintit. Poate că n-ar fi rău să-i pregătesc ceva, ouă jumări sau roşu pe pâine prăjită. Aş putea să pun masa. Ce ciudat! Nu există faţă de masă. Şi nici suporturi de farfurii şi de pahare. Elizabeth are mare grijă în privinţa asta. Eu o să mănânc pe genunchi, în faţa televizorului, dar lui Elizabeth îi place ca totul să fie frumos aranjat. Sarea şi piperul lipsesc şi ele. Şi sosul de mango, şi cel pentru salată, şi borcanul de Branston Pickle. Elizabeth are nevoie de multe condimente pentru a putea mânca mâncarea aia fără gust pe care i-o aduce fiul ei. Întorcându-mă spre uşă, văd că raftul cu obiecte de majolică este gol, farfuriile cu viermi au plecat

de-acolo, vasele cu cărăbuşi şi miriapode au fugit şi ele. Îmi aud respiraţia accelerându-se în camera tăcută. Este ceva în neregulă aici - nu mă aflu în vizită. Îmi scot notiţele. Numele lui Elizabeth este scris iarăşi şi iarăşi: „A dispărut, a dispărut, a dispărut”.

Un motor huruie undeva în apropiere, spărgând tăcerea, iar eu mă duc în hol, clipind când dau de lumina care se revarsă prin sticla cu bule de la uşa din faţă. Văd urmele aspiratorului pe covor şi o scrisoare adresată lui Elizabeth. Mă aplec s-o iau, iar mâna îmi tremură când o bag în buzunar. Se aude zgomotul unei portiere trântite.

— Aduc imediat restul cutiilor. Tu stai aici.

Este fiul lui Elizabeth. Îi recunosc vocea şi mă întreb cui i se adresează. Aud zgomotul paşilor săi pe betonul aleii, iar prin sticla cu bule întrezăresc silueta unui bărbat. Ar trebui să fug şi să mă ascund? Sau mă va vedea dacă mă mişc? Rămân aplecată în faţă, aşteptând. Paşi se îndepărtează ocolind casa, apoi se aude zăvorul porţii laterale. Dau foarte puţin la o parte perdeaua de la geamul din hol. Probabil că în maşină se află soţia lui Peter, privind nervoasă prin parbriz, dar Elizabeth nu este cu ea.

— Am lăsat deschisă afurisita de uşă. Mă duc să arunc o privire înăuntru, îl aud din nou pe Peter.

Bagă un scaun de baie în portbagaj şi vine din nou către casă.

Cuprinsă de panică, mă uit în jur. Nu trebuie să fiu găsită aici, nu trebuie să fiu descoperită. Aud iarăşi zgomotul paşilor, scârţâitul metalic al uşii de la seră. Inima îmi bubuie. Aş putea urca scările până să intre? Sunt cât pe ce să mă hotărăsc să-l înfrunt, dar zăresc uşa cămării. Când o deschid, lemnul scârţâie şi se zgâlţâie, dar bărbatul tocmai atunci se împiedică de ceva şi ţipă că ghivecele au fost lăsate în drum. Mă reped înăuntru şi închid uşa.

Cămara miroase a lac şi a ciocolată râncedă, iar eu sunt înghesuită în nişte lucruri, în nişte lucruri lungi şi subţiri. Unul are un burete la un capăt, celălalt are o perie. Nu-mi amintesc cum se numesc. Este şi un aspirator aici, cu numele scris pe el.

— Hoover Hurricane Cyclone System. 2000 de waţi, performanţă de curăţare superioară, şoptesc eu.

Mă face să mă simt mai bine. Paşii trec pe lângă mine, lipăind pe covor, lipindu-se de linoleumul din bucătărie. Închid ochii, aud cât de hârâită îmi este respiraţia şi sper că nu e prea zgomotoasă. Uşa frigiderului se deschide, apoi se închide. Paşii trec din nou pe lângă mine, apoi urcă scara. Ţin ochii închişi şi stau pe jumătate sprijinită de perete. Este o poziţie familiară.

În copilărie, obişnuiam să mă ascund în cămară.

A noastră se afla în colţul bucătăriei, iar mie îmi plăcea să stau acolo mai ales dacă în încăpere erau şi alţii, care nu ştiau unde sunt. Îmi amintesc cum mirosea înăuntru. A legume acoperite cu pământ şi a condimente pentru murături. În cărţile pe care le citeam, copiii luau mereu mic dejunuri secrete, iar eu tânjeam după lucrurile pe care le mâncau. Rulouri cu cârnaţi, şi tarte cu fructe, şi plăcinte cu carne. Îmi plăceau mai ales produsele de patiserie şi cofetărie. Dar noi niciodată nu aveam atât de multe, încât să rămână şi să fie păstrate în cămară. Câteodată, deschideam câte un borcan cu gem sau un castron cu mere înăbuşite şi mâncam cu lingura, ori luam o felie de şuncă fiartă. Dar nu era acelaşi lucru. Şi aveam necazuri dacă eram prinsă. Totuşi, îmi plăcea să mă ascund acolo fiindcă era întuneric şi răcoare, şi mă simţeam în siguranţă, iar după ce Sukey a dispărut, am început să stau din nou în cămară. Trăgând în piept mirosul familiar, bucurându-mă de faptul că nimeni nu ştia unde sunt.

Acolo stăteam într-o bună zi când nu prea aveam chef să mă duc în camera de zi, când am auzit pe cineva coborând scara din hol. Am ştiut imediat că era Douglas. Avea un mers săltat, cu paşi mari, dar ciudat de tăcut. Un scaun tras pe duşumea şi trosnetul unui genunchi m-au făcut să mă uit cu

intensitate la o farfurie de biscuiţi cu morcovi, încercând să-mi imaginez ce făcea. Trecuseră probabil doar câteva zile de la apariţia valizei lui Sukey, pentru că încă se afla pe podeaua din bucătărie, aşteptând ca lucrurile din ea să fie sortate şi spălate, iar eu am auzit clar pocnetul clapetelor de alamă, când Douglas le-a desfăcut.

Fără să mă gândesc că m-aş putea da de gol, am împins puţin uşa, disperată să aflu ce făcea. S-a deschis un centimetru, aproape fără zgomot, iar eu am reuşit să-l văd - era pe jumătate întors, cu o mână răscolind maldărul de haine. Gura îi era deschisă, şi l-am auzit cum respira - inegal, de parcă nişte valuri se izbeau de ţărm. M-am îngrijorat că şi el putea să-mi audă respiraţia, aşa că m-am îndepărtat puţin de uşă, lovindu-mă de un raft. Borcanele au zăngănit, iar eu mi-am încleştat dinţii la auzul zgomotului, dar radioul era pornit în camera de zi: *Lorna Doone*[15]. Muzica şi accentele din West Country erau suficient de puternice pentru a-mi acoperi foiala. Douglas se uita din când în când spre scările din hol, dar în direcţia mea nu a privit. După o vreme, a tras valiza de lângă dulap şi a deschis-o complet. A început să scoată lucrurile şi să le pună pe un scaun. Un furou de culoarea piersicii, nişte chiloţi sidefii, o pereche de ciorapi. Totul părea să fie lenjerie. Nu-mi dădeam seama ce făcea. Doar că în ziar fusese un articol despre un bărbat care fura chiloţi de damă de pe sârmele de rufe, iar preţ de o clipă, m-am întrebat dacă nu cumva Douglas fusese acel bărbat. Dar apoi a început să pipăie pereţii valizei, iar au am clătinat din cap, alungând ideea. Căuta ceva.

Îmi ridic capul de la perete. E timpul să ies de-acolo. Mama probabil că se întreabă unde sunt.

— Asta-i tot, rosteşte o voce.

Deasupra mea, pe scări se aud paşi. Zgomotul mă face să tresar şi rămân locului. Mâna mi se sprijină uşor pe uşă, dar nu o împing.

— Restul poate să-i aştepte pe cei de la mutări, adaugă vocea.

Mă uit prin cămară. Nu sunt borcane cu gem, nici saci cu cartofi. În schimb sunt un aspirator, o mătură şi un mop. Tot nu-mi dau seama unde mă aflu. O portieră se trânteşte, iar motorul unei maşini porneşte undeva afară, după care aceasta se îndepărtează. Trag încet aer în piept şi ies din cămară. Acesta este holul lui Elizabeth, asta-i casa lui Elizabeth, dar Elizabeth nu-i aici. Liftul de scară este jos, aşa că ea nu se află la etaj. Sau, dacă este, e captivă acolo, pentru că nu poate să coboare fără acea maşinărie. Balustrada de sus se vede deasupra mea în timp ce urc, arătând precum gratiile unei temniţe, dar când ajung pe palier văd că toate uşile sunt deschise, iar asta mă face să mă simt mai bine, deşi nu ştiu de ce. În camera lui Elizabeth se simte mirosul de talc cu aromă de trandafiri pe care îl foloseşte ea, iar pentru un moment, mintea mi se zăpăceşte. Cum de este posibil ca mirosul ei să fie aici, iar ea nu? Cum de se poate ca un simţ să-mi spună că ea e pe-aproape, iar altul, că mă înşel? Dar lângă pat nu există vreun coş cu şerveţele murdare şi nici medicamente pentru indigestie, iar suprafaţa goală a mesei de toaletă mă face să înghit pentru a-mi stăpâni lacrimile.

Cu câţiva ani în urmă, Elizabeth fusese jefuită. Poliţia a numit asta „jaf cu distragerea atenţiei”. O femeie a ţinut-o de vorbă în grădină, spunând că îşi pierduse pisica, în vreme ce altcineva a intrat şi i-a furat bijuteriile de pe masa de toaletă. Îmi amintesc exact ce i-a luat: un lănţişor de aur, o broşă cu camee şi un inel cu opal. Pe Elizabeth n-a părut s-o deranjeze prea tare, deşi cred că inelul era valoros. Ea a zis că era de părere că oricum opalul aducea ghinion. „Ei bine, sper să-i aducă hoţului mult ghinion”, am spus eu pe un ton aprig. Ea a zâmbit, dar se temea să rămână singură în casă. Eu m-am gândit că fiul ei ar fi putut s-o ia la el în noaptea aceea, dar era ocupat şi i se părea că ea îşi făcea griji degeaba, fiindcă de fapt nimeni nu-i spărsese casa. Acasă la mine n-am putut s-o iau pentru că era prea departe ca ea să meargă pe jos, aşa că am rămas acolo în noaptea aceea, dormind în celălalt pat de o persoană, care fusese al soţului ei. Am vorbit pe întuneric şi am cântat cântece vechi până am

adormit.

Mă aşez pe pat şi scot din geantă un pix şi o hârtiuţă: „Am cercetat casa lui Elizabeth - CATEGORIC, nu este acolo”. Asta e ceva ce trebuie să-i arăt lui Helen. Pun bileţelul deoparte şi constat că aud ceva. Îmi închipui cum îmi ciulesc urechile ca un câine, ridicate şi atente. De undeva de aproape a început să se audă un huruit. Cunosc sunetul, îmi este foarte familiar, foarte legat de Elizabeth. Un zgomot metalic, care devine tot mai puternic, care se apropie. Este liftul scării. Liftul scării urcă spre mine. Gura mi se usucă din pricina panicii. Nu e nimeni în casă. Nimeni. Atunci, cine urcă scările? Inima îmi bate din ce în ce mai tare în piept, până când ajung să cred că va ceda, iar picioarele îmi sunt slăbite, dar reuşesc să mă ridic.

Liftul se opreşte. Nu vreau să mă mişc, să trădez faptul că mă aflu aici. Rămân locului mult timp, abia îndrăznind să respir. Văzând că nimic nu se întâmplă, las să cadă pe covor un şerveţel făcut ghemotoc, pentru a-mi marca locul, apoi mă îndrept spre scară. Liftul este gol. S-a oprit după două treimi din urcuş, iar pe el nu e nimeni. Mă holbez la el, cu limba încleiată de teamă. Tremurând, mă întorc în camera lui Elizabeth şi mă închid înăuntru. Mă prăbuşesc înapoi pe pat, iar mâna mea atinge ceva tare. Telecomanda liftului. Stăteam pe ea.

Răsuflu uşurată, mă las pe spate şi zac nemişcată, privind tavanul, urmărind mişcarea umbrelor. Din când în când, trece câte o maşină, iar eu aud foşnetul cauciucurilor când virează în faţa casei. Îmi imaginez că lângă casă se află marea, iar maşinile sunt valurile. Sau că ţin o scoică la ureche şi ascult vuietul propriului sânge.

În cele din urmă, mă ridic, chem liftul din telecomandă, mă aşez pe scaun şi cobor.

9

Helen ar trebui să sosească în curând. Dintr-o clipă în alta, maşina ei va opri în faţa casei. Dacă îngenunchez pe bancheta de la geam, mă sprijin într-o mână şi îmi lipesc obrazul de geam, pot vedea aproape până în capătul străzii. Vreau ca Helen să vină. Vreau să-i văd maşina apărând, să aud sunetul liniştitor al cauciucurilor scrâşnind pe asfaltul din faţa casei. Nu-mi trebuie nimic. N-am nevoie decât de ea, de fiica mea. Mă aplec din nou pentru a privi drumul. Vântul zgâlţâie tufele din grădina din faţă, lovindu-le de stâlpul porţii, iar zgomotele - foşnetele, izbiturile puternice - mă fac să mă cutremur. Constat că privesc cu intensitate în golurile dintre crengi. O maşină se apropie, farurile luminând casa şi poarta, şi gardul viu, iar pentru o secundă, am impresia că văd pe cineva printre frunze, o mână strivind tulpinile fragile şi o gură deschisă pentru a mânca sau pentru a ţipa.

Mă trag îndărăt, perna alunecă de sub mine, îmi pierd echilibrul şi cad pe podea. Simt o durere bruscă şi ascuţită în degetul mare de la una din mâini şi aud un pocnet. Şocată, îmi ridic rapid mâna, ţip şi îmi apuc degetul mare cu mâna cealaltă. Îl ţin strâns, iar durerea cedează. Nu-mi amintesc ce s-a întâmplat.

-Şşşt, şşşt, rostesc eu legănându-mi mâna.

Când era micuţă, Helen obişnuia să mă ţină de degetul mare. Acum, mă ţine uneori de mână, dar nu prea des.

Din spatele meu se aude sunetul unei maşini, iar eu mă răsucesc plină de speranţă. Însă doar trece pe lângă casă, nu opreşte. Oricum, la volan nu era Helen. La lumina felinarului desluşesc chipul unui bărbat blond. Deci, felinarele sunt aprinse, dar eu n-am observat că s-a întunecat. Privesc pe fereastră şi simt cum se strânge ceva în mine. Helen nu vine atât de târziu. Nu vine în seara asta. Sau poate că - este improbabil, dar posibil - a fost mai devreme. Iar eu am uitat. Mă uit la strada goală. Din cauza lacrimilor din ochi, felinarele par să scânteieze, iar eu ridic o mână ca să mi le şterg, dar simt o durere pătrunzătoare în degetul mare de la mână. Icnesc şocată, însă nu-mi amintesc ce s-a întâmplat de mă doare atât de tare. Mă uit spre telefon, dar pare a se afla la kilometri întregi, prea departe ca să ajung la el. Se pare că, în ultima vreme, am tot mai des impresia asta. Presupun că vârsta e de vină - aşa cum am crezut mereu că va fi la bătrâneţe. Dar îmi amintesc că am simţit acelaşi soi de oboseală şi atunci când am fost bolnavă în vara de după ce Sukey a dispărut.

Nu dormisem şi îmi simţeam creierul prea înfierbântat şi obosit pentru a funcţiona normal. Într-o dimineaţă, m-am silit să ies pe uşa bucătăriei pentru a mă duce la şcoală, dar am constatat că nu pot ajunge până la capătul drumului. Mi s-a părut că am mers cale de kilometri, dar abia trecusem de poarta doamnei Winners. M-am uitat înapoi spre casa mea, dar mi s-a părut că se îndepărtase, de parcă pleca la treburile ei, la fel ca mine. N-am ştiut ce să fac, aşa că am rămas locului un moment, sperând să-mi recapăt răsuflarea.

Şi desigur, doamna Winners a fost cea care m-a găsit prăbuşită pe trotuar, nu inconştientă, dar nici cu capul foarte în regulă. Îmi amintesc că am simţit asfaltul cretos sub mâinile mele şi mirosul de parfum când doamna Winners a ieşit din casă. Îmi amintesc că m-am gândit că era minunat, la fel ca un pulover când ţi-e frig. Am tot inspirat acel parfum în timp ce ea m-a ajutat să mă ridic şi m-a condus înapoi acasă.

După aceea, am stat în pat câteva săptămâni nesfârşite, privind desenele făcute de lumină pe pereţi şi încordându-mă să aud radioul aflat în camera de zi. Mama mi l-a adus în dormitor pentru o

vreme, dar mă făcea să dorm cu intermitenţe, iar lucrul de care aveam cea mai mare nevoie era odihna. După cum am aflat mai târziu, şi mama, şi tata au fost foarte îngrijoraţi. Tata abia dacă a venit să mă vadă deoarece era sigur că voi muri şi nu putea suporta asta după dispariţia lui Sukey.

Mama şi-a făcut griji mai mult în privinţa minţii mele. A spus că am vorbit mult în somn şi că unele lucruri o înspăimântaseră. Nu mă mir că am vorbit. Probabil că am delirat serios la un moment dat pentru că, de câteva ori, am crezut că Sukey era întinsă în patul ei şi se uita la mine. Iar o dată, l-am văzut pe Douglas făcând acelaşi lucru.

Am avut o mulţime de viziuni ciudate. Am văzut-o pe Sukey cu părul încâlcit, spunând că nu are un pieptăn, iar eu îi tot ziceam: „Ţi-am dat unul, Sukey, nu-ţi aminteşti?” Şi am văzut sute de melci pe tot tavanul. Iar o dată am văzut-o pe nebună aplecându-se spre mine, cu dinţii rânjiţi şi cu umbrela ridicată. Şi am tot auzit cântece, stupidele cântece ale Verei Lynn, care nici macar nu-mi plăceau. Şi mi s-a părut că am auzit şoareci zgrepţănând plintele, şi bombe căzând peste oraş, şi pe prietena mea, Audrey, strigându-mă. Şi auzeam de foarte aproape rostogolitul constant al valurilor, deşi nu aveam nici o scoică lipită de ureche. Iar o dată, am fost sigură că a intrat cineva pe uşa din spate, dar, când am strigat, n-am primit nici un răspuns.

— Este plăcut să te întorci acasă, îi spun eu lui Helen. Mă bucur că sunt din nou acasă după atâta vreme.

Ne-am întors de la spital. A trebuit să mă duc din cauza unei probleme. Ce problemă? În sfârşit, e plăcut să fiu acasă.

— Mami, ai stat la spital doar câteva ore. Nu exagera.

Îşi pune cheile maşinii pe măsuţa de cafea.

— Nu, Helen, spun eu. A fost mai mult de-atât. Am stat câteva săptămâni. Poate, luni. Foarte, foarte mult timp.

— Câteva ore, repetă ea.

— De ce trebuie să mă contrazici? Spun doar că e plăcut să fiu din nou acasă.

Îmi lovesc mâna de braţul fotoliului şi se aude un sunet estompat. Mâna mi-e bandajată toată.

— Bine, mami, ai dreptate, o aud pe Helen zicând. Întotdeauna e plăcut să te întorci acasă, nu-i aşa? Iar eu m-am gândit că o să te simţi mai bine după o vizită. Ştiu că n-a fost foarte plăcut, ştiu că a fost puţin trist, dar măcar n-o să-ţi mai faci griji.

Nu ştiu ce tot bălmăjeşte acolo. Nu vede că mâna mea arată ca un cocon uriaş? Nici n-o pot mişca în halul în care este.

— Nu cred că mai am nevoie de bandajele astea, rostesc eu. Cred că a venit timpul să le scot, nu-i aşa?

Dau să desfac fâşiile albe de tifon.

— Nu, nu, nu! Mami, te rog. Se apropie grăbită de mine şi îmi cuprinde mâna în ale ei. Trebuie să le păstrezi până ţi se vindecă luxaţia. O să mai dureze puţin.

— Prostii, Helen, spun eu. Nu mi-am luxat-o. Nu mă doare.

Îmi trag mâna din ale ei şi mi-o flutur pentru a-i dovedi.

— Nu contează. Lasă-le acolo. Pentru mine. Te rog!

Ridic din umeri şi îmi bag mâna între coapsă şi fotoliu, ca să n-o văd.

— Mulţumesc, rosteşte Helen. Vrei să-ţi fac nişte ceai?

— Şi puţină pâine prăjită? spun eu. Cu nişte brânză?

— Poate, mai târziu, zice ea ieşind din cameră. Sora a spus că ar trebui să mănânci ceva mai puţin.

— A, da. Am uitat. Sora zice că mă îngraş. Spune că asta-i din cauză că uit că am mâncat.

— Nu te îngraşi, strigă Helen din hol. Doar că ai nevoie de o dietă mai bună. Mai variată. Cu mai

puţină pâine.

Am un bileţel pe care sora l-a scris pentru mine: „Vă este foame? Dacă nu, nu mâncaţi pâine prăjită”. Sunt surprinsă că m-au lăsat să hotărăsc singură dacă mi-e foame. Nu-i de mirare că auzi despre bătrâni care mor de foame prin spitale, din moment ce asistentele le spun tot timpul să nu mai mănânce. Sub acea notiţă este o listă cu centre de îngrijire, iar eu simt brusc o greutate pe piept. O să ajung în unul dintre ele? Ascult zgomotele făcute de Helen în bucătărie, inocentele sunete ale ceştilor scoase din dulap. M-ar interna? Mă uit mai atentă la acea listă. Mâinile îmi tremură. Există câteva nume tăiate, dar mult mai multe au semne de întrebare. Lângă unul sau două dintre cele tăiate scria „NA”[16]. Ce înseamnă asta? NA. Pare scrisul meu, dar al lui Helen seamănă foarte mult cu al meu. „Mill Lane NA.” Poate, nordul Angliei. Acolo să fie acest centru? Dumnezeule, asta este. Dar cum le-aş mai vedea vreodată pe Helen şi pe Katy dacă mă mut acolo? Totuşi, numele e tăiat şi poate că acesta e motivul - este prea departe. Mă relaxez puţin. Totuşi, nu vreau să intru într-un centru de îngrijire. Nu încă. Nu sunt destul de bătrână. Trebuie să-i spun lui Helen. Trebuie s-o sun şi să-i spun acum. Când mă ridic să iau telefonul, bucăţelele de hârtie îmi cad din poală pe duşumea.

— Fir-ar să fie! rostesc eu lăsându-mă în genunchi pentru a le culege.

Mâna stângă nu vrea să se mişte. Este acoperită cu bandaje, dar nu-mi dau seama de ce - pare în regulă. Poate că s-a jucat din nou Katy de-a asistenta. Ei bine, nu pot să stau aşa. Trag de capătul tifonului şi îl desfac. O bucată de plastic cade când fac asta. Mâna pare boţită şi palidă. Katy m-a strâns prea tare. Sper că nu se va face asistentă când va fi mare. Încep să culeg hârtiuţele, şi o durere pătrunzătoare îmi străbate degetul mare. Ţip.

Helen intră grăbită în cameră.

— Ce s-a întâmplat? rosteşte ea cu răsuflarea tăiată.

— Mâna mea, mâna mea, spun eu fluturând-o către ea.

Nu mă mai doare aşa tare când nu încerc s-o folosesc, dar amintirea mă face să mă legăn şi să scâncesc.

— Ţi-am zis să nu-ţi dai jos bandajul, spune Helen. Pentru Dumnezeu, mamă! Mă apucă strâns de încheietură şi începe să înfăşoare tifonul la loc. Ce caută bileţelele tale pe podea?

Mă uit la hârtii. Una dintre ele este o listă.

— Nu vreau să ajung la azil, Helen, spun eu.

Ea se opreşte din înfăşurat.

— Nu te duci la nici un azil, mami.

Încuviinţează din cap, dar încă văd lista de pe covor. Se uită şi Helen la ea.

— O, Dumnezeule! Am crezut că ai aruncat lista aia. Este vechea ta listă, zice ea. Pentru... se opreşte şi îşi mijeşte ochii. Nu-ţi aminteşti? Ce căutai?

Trebuie să-mi înclin capul pentru a mă încrunta la ea, dar muşchii gâtului încă îmi sunt înţepeniţi din pricina şocului. Oare ce căutam?

— Elizabeth, rostesc eu şi îmi simt mâinile şi picioarele brusc mai uşoare. Spinarea mi se îndreaptă. Deci este NA - nu-i acolo. Elizabeth nu-i acolo.

— Corect. Termină de prins bandajul, apoi adună bileţelele într-un teanc. Doar că nu mai ai nevoie de aceste numere, nu-i aşa? Iar noi trebuia să aruncăm această listă pentru ca tu să nu mai suni la aceste centre de îngrijire.

— Trebuia? rostesc eu luând hârtia. Cred că o s-o mai păstrez puţin.

Helen încearcă să-mi smulgă lista, dar nu-i dau drumul, iar în curând, ea renunţă.

— Ei bine, a fost o pierdere de timp, spune ea. Mă duc să termin de făcut ceaiul.

— Şi puţină pâine prăjită?

Pâinea prăjită a fost practic singurul lucru pe care mama mi-a îngăduit să-l mănânc în vara în care am fost bolnavă. Supă slabă cu pesmeţi. Orez cu lapte ca trataţie specială. Am ştiut că mă simt mai bine în seara în care mi-a adus puţin cotlet de berbec.

— Deşi nu ştiu dacă meriţi asta, a spus ea punându-mi tava în poală. După toată pâinea şi gemul pe care le-ai mâncat la micul dejun.

— La micul dejun am mâncat porridge, nu? am rostit eu abia băgând-o în seamă, gura salivându-mi din clipa în care am simţit mirosul de carne. Tu mi l-ai dat.

— Da, iar apoi, de îndată ce m-am dus la băcănie, tu te-ai furişat jos şi ai luat pâine şi gem. Lipseşte o jumătate de pâine.

— Mami, eu n-am...

— Maud, iubito. Poţi să mănânci tot ce vrei, mă bucur că ţi-a revenit pofta de mâncare, dar eu trebuie să planific ce fac cu raţiile noastre şi...

— Mami, serios, am spus eu mestecând rapid prima îmbucătură şi înghiţind-o pentru a mă putea apăra aşa cum trebuia. N-am luat eu pâinea. N-am luat-o eu.

— Interesant. Nu se poate să fi luat-o tatăl tău. A îndepărtat o idee paharul cu lapte şi a despăturit un prosopel de bucătărie pentru ca eu să-l folosesc ca şervet. Te-ai gândi că Douglas ar lua mâncare? Nu pare a fi genul lui.

Chiar că nu părea a fi genul lui, dar nu exista altă explicaţie.

— Bănuiesc că e posibil să se fi întors şi să-şi fi făcut un sendviş pentru drumurile pe care le mai avea de făcut înaintea prânzului, am zis eu.

— Totuşi, i-am dat un mic dejun consistent, a spus mama părând ofensată. Nu l-am lăsat niciodată pe el sau pe tatăl tău să plece la muncă înainte să-i hrănesc bine.

Mi-am şters gura şi am ridicat din umeri.

— Poate că a luat mâncarea pentru altcineva.

— Poftim? Crezi că hrăneşte pe cineva? Dacă da, vreau şi cupoanele acelui om.

— A fost cineva în casă, spun eu ţinându-mă de balustradă. De ce nu mă crede nimeni?

— Te cred, mami, spune Helen. Însă a fost doar o îngrijitoare. O îngrijitoare nouă, atâta tot. Nu a fost o hoaţă. Nu era nevoie să chemi poliţia. Dă-te la o parte, te rog.

Trece pe langa mine, iar eu o privesc cum trece o cârpă peste plintă. Se apleacă şi îşi mişcă mâinile repede, de parcă ar fi un soi de exerciţiu. La fel ca acele exerciţii pe care trebuia să le facem în tinereţe. Să ne aplecăm din talie, ca să ne păstrăm silueta. Ne arătau mereu terenuri pline de femei care le făceau în acelaşi timp. Zâmbind. Mie nu mi-a venit niciodată să zâmbesc când le făceam.

Helen şterge plinta îndreptându-se spre camera de zi, iar eu o urmez.

— Unu, doi, trei, patru, unu, doi, trei, patru. Zâmbiţi, fetelor.

— Ce tot vorbeşti? Dumnezeule, a fost atât de jenant! Cine ştie ce-o fi gândit? S-o acuzi în felul acela! Să spui tuturor că ai fost jefuită. De către îngrijitoare, adaugă ea văzând că o privesc cu ochi goi.

— Tu ce ai face dacă ai coborî la micul dejun şi ai găsi o străină în bucătăria ta?

— Nu era o străină, ci o îngrijitoare.

— Da, da, aşa spune ea. Dar eu de unde să ştiu că spune adevărul? Putea fi oricine.

Helen îşi lasă mâinile să-i cadă pe lângă corp şi părăseşte încăperea. Asta ar trebui să însemne ceva. Îmi apăs degetele de la picioare în covor când mă duc după ea, atentă să nu alunec.

— Nu sunt în siguranţă în propriul pat, rostesc eu, deşi încep să nu mai ştiu precis de ce sunt în primejdie. În mod cert, n-ar fi posibil să alunec şi să cad în timp ce sunt în pat. Helen, unde este cel mai bine să plantezi dovlecei? Ea nu-mi răspunde, iar când ajung în hol, văd că este gol. O, unde te-ai dus? spun eu. De ce te ascunzi?

— Nu mă ascund, zice Helen ieşind din sufragerie. Încerc să scot pământul de pe pereţi. L-ai împrăştiat peste tot. Din nou. Nu ştiu cum ai reuşit.

Freacă partea de jos a peretelui, începând să urce scările. Îi privesc călcâiele ridicându-se de pe trepte şi o urmez încet, încercând să-mi pun picioarele exact în aceeaşi poziţie, încercând să le ridic la fel. Este mai bine să mergi în urma altei persoane. Poţi vedea cum să păşeşti şi poţi avea încredere unde să păşeşti dacă cineva a verificat înainte. O privesc cu atenţie, dar nu bag de seamă când se opreşte, iar umărul meu se loveşte de şoldul ei.

— Of, mami, nu mă mai urmări, rosteşte ea. Stai în bucătărie. Mă întorc într-un minut.

Cobor cu greu scările şi privesc pe fereastră. Pe peluză este o pisică, iar eu încerc să deschid uşa de la bucătărie, dar e ceva în neregulă cu clanţa.

— M-ai lăsat expusă atacurilor aici, îi spun lui Helen când apare. Ce-i cu încuietorile astea fragile. Iar uşa asta e făcută din bachelită sau aşa ceva, ce rost are?

— Cea veche era putredă. Cum adică ce rost are?

— Şi vreau ca lucrul acela să fie scos de lângă uşă. Dă cheia oricui.

— Ţi-o dă doar dacă ştii codul.

— Ei bine, cineva l-a notat. Şi l-a lăsat pentru hoţi. Am unul dintre bileţele aici, uite!

— Îmi iau geanta şi trag fermoarul unui buzunar. Este ciudat fiindcă pe mâna stângă am un fel de mănuşă, dar reuşesc curând să strecor degetele mâinii drepte între pliurile materialului. Fiecare pare să fie plin de şerveţele răsucite precum crengile unui copac şi uscate de se fărâmă la margini.

— Şi cum să intre îngrijitoarele dacă scoatem seiful cheii? Şi asta-i geanta ta veche, mami. Ce cauţi? Nu mai e nimic în ea.

Are dreptate: singura hârtie din ea este un plic. Adresat lui Elizabeth. Oare am spus că i-l voi trimite? Trebuie că am uitat. Sper că nu era nimic important. Îl răsucesc încercând să-mi aduc aminte. De el e lipit un bileţel: „Din casa lui Elizabeth”. Iar dedesubt: „Unde este Elizabeth?” Unde *este* Elizabeth? Mă uit cu tristeţe la plic. Presupun că ar trebui să i-l trimit. Dar unde?

În timp ce strecor un deget în colţul plicului, mi se face poftă de mere. Hârtia fragilă se rupe la îndoitură, iar curând, ajunge în aşa hal, încât nu mai poate fi reparată, aşa că aş putea să deschid cu totul plicul. Îi rup clapeta neglijent, marginile căpătând forme zimţate. Înăuntru este un bilet de la bibliotecă. Un aviz de restanţe pentru o carte. Termenul de returnare a fost depăşit cu câteva luni, iar amenda este de peste zece lire. Mă simt stânjenită că am deschis plicul. O scrisoare e proprietatea cuiva, iar deschiderea ei este ca intrarea prin efracţie. Tata, care era poştaş, a fost mereu foarte categoric în privinţa asta şi ar fi furios dacă m-ar vedea acum. Cândva, aproape că m-a prins deschizând o scrisoare a lui Douglas.

Numele adresantului, Dl D. Weston, era scris de mâna lui Sukey. Asta a fost ceea ce m-a făcut să-l iau de pe masa din bucătărie. Mama lăsa întotdeauna corespondenţa acolo - a lui Douglas împreună cu a noastră. Eu n-am primit niciodată nimic, poate doar câte o ilustrată de la unchiul Trevor sau un bilet de la Audrey, dar îmi plăcea să răsfoiesc corespondenţa, încercând să-mi dau seama de la cine erau scrisorile. Rose, sora mamei, avea un scris frumos, dar dezordonat, iar al unchiului Trevor era foarte negru şi lăsa urme adânci în hârtie. Între cuvintele lui Audrey erau întotdeauna pete, iar eu îmi imaginam muchiile palmelor ei murdare de cerneală. Fireşte, cunoşteam scrisul lui Sukey, deşi nu ne trimitea scrisori. Ar fi fost puţin cam ciudat având în vedere că stătea la zece străzi de noi. Cred că ne-a trimis una când a fost în luna de miere, dar aceea a fost singura.

Scrisoarea pentru Douglas a venit cam la o săptămână după ce am văzut-o ultima dată pe Sukey şi cam cu o săptămână înainte ca părinţii mei să înceapă a-şi face griji. Am fost surprinsă că nimeni

n-a remarcat scrisul, iar fiindcă Douglas n-a luat-o când a ieşit ca să se ducă la film, am fost cuprinsă de o curiozitate teribilă.

Făceam mere înăbuşite pentru dimineaţă şi a trebuit să las lingura jos pentru a pipăi plicul. Mi s-a părut că înăuntru era doar o hârtie îndoită o dată, poate de două ori. L-am ridicat cu o mână în lumină, cu cealaltă amestecând merele, dar n-am văzut altceva. Hârtia plicului era acoperită cu etichete peste etichete, ca să reziste mai mult. „Hârtia este o Armă de Război - economisiţi fiecare bucăţică!” Era dificil să uiţi îndemnul, deşi nu mai exista nici un război pentru care să fie nevoie de arme. Am vrut s-o pun la loc pe masă, dar, din nu ştiu ce motiv, m-am întors spre tigaie şi, fără să mă gândesc cu adevărat, am pus scrisoarea deasupra aburilor care se ridicau din ea. Merele fierbeau mai departe la foc mic, emanând un înţepător miros de fructe, iar eu am rămas nemişcată, privind hârtia îndoindu-se încet din cauza umezelii. Faţa îmi era jilavă fiindcă stăteam deasupra tigăii, iar, în curând, mi s-a umezit şi mâna în care ţineam scrisoarea. Marginea clapetei plicului a început să se dezlipească, iar eu am ajutat-o cu degetul mic, şi în câteva minute, era pe jumătate desfăcută. Atunci a intrat tata.

Nu-i auzisem paşii pe scări, aşa că, panicată, am scăpat plicul în tigaie şi am amestecat. El a deschis uşa de la bucătărie, ca să arunce ceva în tomberonul de afară, iar aerul rece mi-a atins pielea umedă, făcându-mă să tremur. Când s-a întors, tata a luat şalul mamei de pe un scaun şi mi l-a pus pe umeri.

— Cred că sunt aproape gata, a spus el atingând mânerul tigăii.

Am încuviinţat din cap cu o mişcare rigidă, rugându-mă să nu se uite în tigaie. După ce s-a întors în camera de zi, m-am aplecat uşurată peste aragaz, iar apoi am scos plicul cu o lingură. Era o terciuială udă şi mi-a fost clar că n-am cum să scot scrisoarea fără să rup hârtia. L-am presat între două foi de ziar şi, ca să se usuce, l-am pus pe unul dintre rafturile de sus ale cuptorului de încălzit, sperând că totuşi cerneala nu se ştersese prea mult, sperând că nimeni nu va remarca uşoara nuanţă albăstruie a merelor când aveam să le mâncăm la micul dejun din ziua următoare.

Douglas s-a întors acasă când eu spălam tigaia. Mama, care venise în bucătărie pentru a-mi spune noapte bună, l-a întrebat cum se distrase în seara aceea. A fost la fel de vag ca de obicei în privinţa filmului pe care îl văzuse.

— Ăăă, a fost cel care... cel cu costume elegante. N-a fost foarte bun.

— *Femeia diabolică*[17]? l-am întrebat eu întorcându-mă spre el, cu mâinile pline de săpun, pentru a-i studia chipul.

— Da, ăsta a fost.

— Nu mai rulează.

El s-a răsucit rigid spre mine, dar nu şi-a ridicat privirea de la pantofi.

— Atunci, nu se poate să fi fost ăsta. Probabil că am reţinut eu greşit.

Durerea din atitudinea lui mi-a amintit de prima întâlnire cu el, de felul cum se înroşise şi de cât de stânjenit fusese că avea o poreclă, aşa că m-am simţit vinovată. Apa mi s-a prelins de pe mâini pe papuci. De ce eram mereu atât de crudă cu el? Nu cred că o făceam intenţionat. Aproape că i-am spus despre scrisoare, dar m-am gândit că recunoaşterea faptului că încercasem să-i citesc corespondenţa nu avea să-l facă să se simtă mai bine.

Detest acest loc şi nu vin niciodată aici. Urăsc mirosul cărţilor, de vechi şi murdar, şi niciodată nu împrumut cărţi. Atât de des se întâmplă să deschizi una şi să constaţi că duhneşte a fum de ţigară sau că resturile cinei cuiva sunt întinse pe pagini. Desigur, acum nu mai citesc, aşa că nu contează.

— Mami, te rog, vorbeşte mai încet, spune Helen. Tu eşti cea care a vrut să vină aici.

Se îndepărtează puţin, iar eu mă apropii de birou pipaindu-mi buzunarele. Nu-mi amintesc de ce am vrut să fiu adusă aici - am o înştiinţare de la bibliotecă, dar îi este adresată lui Elizabeth, nu mie. Bărbatul din spatele biroului îşi îndepărtează bretonul de pe ochi, iar preţ de o clipă, mă simt panicată de discuţia cu el, de miile de cărţi de pe rafturi. Chiar dacă aş şti ce vreau, cum să găsesc acel ceva?

— Caut ceva, îi spun eu bărbatului. Doar că nu-mi pot aminti ce.

— O carte?

Îi răspund că probabil da, iar el mă întrebă ce fel de carte, dar eu nu ştiu. Mă întreabă dacă este o carte de ficţiune.

— O, nu, rostesc eu. Este o poveste adevărată, doar că nimeni nu mă crede.

Fruntea lui se încruntă, iar el îşi netezeşte bretonul peste riduri.

— Despre ce este povestea? zice el. Poate că o cunosc.

— Este despre Elizabeth, spun eu.

— Elizabeth. Este posibil ca acesta să fie titlul?

Mă uit cum tastează literele, cu degete ciudat de flexibile.

— E ceva cu acest nume la secţiunea crime, rosteşte el şi îmi arată în ce parte se află.

Helen răsfoieşte nişte ziare, aşa că mă îndrept singură spre acele rafturi. Nu mai sunt atât de multe cărţi ca înainte. Mult spaţiu a fost cedat computerelor. Par foarte deştepte şi ispititoare, dar am încercat de câteva ori şi nu cred că voi învăţa acum. Pe aceste rafturi sunt lipite etichete pe care scrie „Crimă”, şi sunt foarte multe cărţi care au pe coperte oase sau sânge care se prelinge. Cele mai multe sunt negre, cu scris care imită neonul. Au ceva apăsător, înfricoşător, iar eu nu cred că aş vrea să intru în vreuna din lumile aflate în interiorul lor, dar iau totuşi una de pe raft şi citesc prezentarea. Este despre o femeie care fuge de un criminal în serie. O pun la loc. Alături de ea se află patru cărţi cu coperte crem, mistere din Rusia. Nu cred că sunt în stare să citesc aşa ceva. Am parte de suficiente mistere în viaţa mea.

Helen se apropie în tăcere pentru a se uita împreună cu mine.

— Nu mă interesează astea, spun eu.

Ea îmi zice săa vorbesc mai încet şi se uită în jur, dar practic nu e nimeni aici.

— Obişnuiam să punem flori la presat în cărţi, rostesc eu. Când eram mică, eu şi Sukey.

Am vrut mereu să facem un tablou, dar n-am apucat. Iar ani mai târziu, am găsit flori de untişor şi nu-mă-uita, violete şi piciorul-cocoşului uscate şi aplatizate între paginile vechilor cărţi ale tatei scrise de doamna Radcliffe[18]. Am pus la presat şi iarbă, şi frunze de trifoi.

— Şi, Helen, îmi amintesc că, ultima dată când a venit la cină, i-am dat un pieptăn, iar ea l-a pus într-o carte cu coperte tari şi a presat-o până când pieptenul s-a spart, iar toţi acei delicaţi dinţişori din chihlimbar au căzut. Iar ea a spus „Este frumos, mulţumesc, scumpo” şi m-a sărutat înainte de a ieşi pe uşă. Iar rujul ei mi-a rămas pe frunte. Cred că aşa a fost. Dar Helen nu crede şi nu vrea să discutăm despre asta aici; mă întreabă dacă vreau să iau o carte, pentru că, dacă nu, plecăm.

Nu vreau nici o carte, aşa că pornim spre ieşire, trecând pe lângă birou. Bărbatul de acolo are

degete care se îndoaie ciudat şi îşi dă la o parte bretonul în timp ce se uită la mine. Cred că degetele lui arată ca nişte franjuri, ca franjurile de culoarea piersicii ale unui abajur obişnuit. Pentru o clipă, mă aştept să văd rafturi cu cărţi şi ceasuri, şi ghivece goale înghesuite lângă birou, dar acolo nu se află decât un cărucior cu cărţi. *Misterele din Udolpho*, de Ann Radcliffe, aşteaptă să ajungă înapoi pe un raft. O iau, o cântăresc în mâini, apoi, ţinând-o de copertele cartonate, o zgâlţâi pentru a vedea dacă nu cade nimic din ea. Cotorul trosneşte.

— Hei! Hei! rosteşte bărbatul de la birou. Ce faceţi? Nu puteţi să vă purtaţi aşa cu cărţile.

— Scuzaţi-mă, spun eu punând-o la loc în cărucior. Am vrut doar să verific. O las baltă şi ies în stradă. Helen păşeşte alături de mine. Mergem acasă? o întreb eu.

Ea nu-mi răspunde, iar eu presupun că asta înseamnă da şi că ea nu se mai osteneşte să-mi spună din nou. O privesc pe furiş, dar nu-mi dau seama dacă se strâmbă. Soarele îmi bate în ochi, aşa că îmi este greu să văd ceva. Silueta ei e distorsionată de lumină, cercuri din ea lipsind de parcă ar fi fost desprinse cu un tăietor de patiserie. Merge în faţa mea, îndepărtându-se tot mai mult, iar eu fac eforturi să-mi dau seama unde mergem. Închid un ochi şi am grijă ca umbra lui Helen să rămână în faţa mea. Trebuie să mă concentrez asupra ei şi să nu mă preocupe unde ne ducem sau oamenii, sau maşinile, sau soarele. Trebuie să mă concentrez doar asupra umbrei. Nu trebuie să-mi scape. S-ar putea să mă conducă la Sukey.

— Mami! Stai!

Privesc în spate, iar lumina cade direct pe chipul fiicei mele. Cum a ajuns acolo? Şi a avut mereu atâtea riduri? Îi văd pistruii care s-au topit în ridurile din jurul gurii. Stă prea mult afară, iar asta nu face bine la ten, te îmbătrâneşte. Totuşi, nu-mi pot aminti ce vârstă are, deşi ar trebui să ştiu.

— Pe cine urmăreai? rosteşte ea.

Mă gândesc o clipă, încercând să desluşesc sensul cuvintelor.

— Pe Douglas, spun eu. Îl urmăream pe Douglas.

Umbra lui pe gardul de muri a fost cea care mi-a spus că se întorsese acasă devreme. Iar o clipă mai târziu, am auzit scârţâitul uşii de la cămară şi o lingură lovindu-se de sticlă. M-am ridicat din pat şi m-am îmbrăcat înainte ca umbra lui să apară din nou pe gard, nedorind să ratez ocazia de a-l urmări când pleca de-acasă. În săptămânile în care zăcusem bolnavă în pat, revăzusem totul în minte şi ştiam că punea ceva la cale, mai ales după ce îl văzusem cotrobăind prin valiza lui Sukey şi vorbind cu nebuna în parc. Apoi începuse să lipsească mâncare, iar eu eram hotărâtă să aflu de ce. L-am urmărit în tăcere, prelingându-mă pe lângă perete ca o panglică pe un sul.

Faptul că m-am dat jos din pat a fost un şoc, iar picioarele mele protestau din pricina efortului brusc. Afară, aerul era plin de mirosul pătrunzător al brazilor proaspăt tăiaţi, iar soarele jos îmi bătea în ochi, silindu-mă să merg cu capul aplecat de parcă m-aş fi ferit de un vânt puternic. Eram obişnuită cu semiîntunericul din camera mea cu draperia trasă, iar ochii mei simţeau lumina ca pe nişte nisip aruncat în ei. Douglas era o pată întunecată undeva în faţă, iar eu m-am concentrat asupra sa, în loc să încerc să-mi dau seama unde mă aflu. La un moment dat, s-a oprit pentru a se uita la ruinele fostei sale case, dar abia când am cotit pe strada lui Sukey, iar o umbră albastră s-a aşternut asupra mea, am putut să văd bine, şi abia atunci mi-am dat seama încotro mergem. L-am urmărit până la aleea care ducea spre casa lui Frank, menţinându-mă aproape de zid, evitând să mă apropii de gardul de păducei deoarece mă temeam să nu fie nebuna acolo, sprijinită de el.

La intrarea în curte, m-am oprit transpirată şi obosită, m-am sprijinit de zid şi mi-am apăsat botul pantofului în carnea unei frunze care zăcea pe jos. Urma atât de clară lăsată de mine mi-a dat curaj, aşa că mi-am îndreptat încet un ochi către casă, cu obrazul lipit de zid. În această poziţie, soarele era din nou orbitor, aşa că m-am furişat de-acolo ca o cârtiţă, rugându-mă să nu fiu văzută. Însă curtea

era goală, exceptând vechea dubă care era mereu acolo, iar eu m-am sprijinit de ea, lipindu-mi umerii de metalul fierbinte. Nu m-am aşteptat la zgomotul din interior. A fost ca un picior târât pe podea, iar spaima m-a făcut să ţâşnesc în mijlocul curţii înainte ca uşile să se deschidă, iar Douglas să iasă.

— Ce-i? Înăuntru? am rostit eu aproape incoerentă din pricina oboselii cauzate de datul jos din pat după multe săptămâni de boală.

— Maud, a rostit Douglas încercând să se interpună între mine şi dubă pentru a nu mă putea uita înăuntru. Cum de ai...?

M-am dat înapoi câţiva paşi şi m-am uitat pe lângă el. Am văzut un talmeş-balmeş de mobilă veche, lăzi de ceai şi cearşafuri înghesuite pe suporturi din lemn. Mirosea a lăstari vechi din gardul viu, iar pe podea erau firimituri.

— Cineva locuieşte acolo, am spus eu.

Douglas şi-a aplecat capul.

— Cine? Cine, Douglas? Sukey?

Am simţit un val de ceva în mine, inima părea să-mi bată în umeri, în gât, de parcă încerca să evadeze prin cap.

Douglas a întins o mână şi m-a sprijinit văzând că mă dezechilibrez.

— Nu. Nu, Maud, nu e Sukey.

Preţ de o clipă, nu am fost sigură că îl cred, n-am vrut să-l cred.

— Spune-mi adevărul, am rostit eu smucindu-mă din strânsoarea lui. Ştiu că Sukey a fost într-o dubă. Nebuna mi-a zis. Mi-a zis înainte să mă îmbolnăvesc.

— Serios? A fost o prostie, a spus el. Aiureli. Ea este cea care se află în dubă. Aici locuieşte.

M-am cutremurat la acest gând, abia atunci văzând tulpinile de păducel împrăştiate pe jos şi păturile pe care probabil că le folosea ca aşternut. Pentru o clipă, mi s-a părut că simt miros de lemn-dulce. O oglindă spartă era atârnată pe una dintre grinzile verticale. M-am întrebat dacă se privea în ea. Şi, dacă da, oare ce vedea? M-am urcat în dubă, dorind să mă uit şi eu în oglindă, şi am văzut mâna lui Douglas oglindindu-se în ea, degetele ţinând un pachet boţit, din hârtie de ziar.

— Ce-i aia? am întrebat eu răsucindu-mă când mi-am amintit motivul pentru care îl urmărisem. Ai hrănit-o. I-ai dat de mâncare nebunei.

El m-a privit un moment, parcă gândindu-se să nege.

— Mama a remarcat că lipseşte mâncare, am spus eu, iar el s-a strâmbat. De ce? De ce îi dai ei raţiile noastre?

— Locuieşte aici de ceva vreme. Poate dinainte ca Frank să fi plecat la Londra, dinaintea dispariţiei lui Sukey. Cred că este posibil ca ea să fi văzut ceva.

— Ce să vadă?

— Ce s-a întâmplat cu Sukey sau unde s-a dus. Uneori, am impresia că încearcă să-mi zică.

Mirosul de frunze şi de tulpini zdrobite era greţos din cauza căldurii, iar eu am început să mă îndrept spre uşi.

— Vrei să spui că vorbeşti cu ea? Că discutaţi?

M-am gândit că, probabil, este la fel de dereglat precum nebuna.

— Nu te uita aşa la mine. Nu-i un animal, poate să vorbească.

— Ştiu, am rostit eu, deşi mi se părea foarte ciudat să vorbesc despre ea, să mi se îngăduie să vorbesc despre ea. Era ca şi cum aş fi vorbit despre un animal, dar poate unul mitologic, un grifon sau un inorog. Ştiu, doar că ea de obicei ţipă. Despre faptul că îi vede pe oameni, despre sticlă spartă şi dube, şi dovlecei, şi păsări care zboară.

— Dar despre Sukey?

M-am oprit din drumul către ieşirea din dubă.

— O dată, poate. O dată, am avut impresia că a spus numele lui Sukey. Ce importanţă are?

Nu mi-a răspuns. În schimb, a urcat alături de mine în dubă şi a arătat către un perete al acesteia. Ascuţiţii dinţi rupţi ai unui pieptăn rânjeau sub oglindă. Era deformat, dar mi-am dat seama că era acel pieptăn şi l-am luat în mână.

— De unde îl are? am rostit eu. De unde îl are? Ce s-a întâmplat cu sora mea?

-Dă-mi-l! ţip eu. Lasă telefonul!

Helen se răsuceşte pentru a se uita la mine, ducându-şi o mână la piept.

— Nu este al tău. Dă-mi-l înapoi.

Ea clatină din cap şi îmi face semn să plec. Eu îi strig numele, iar ea se încruntă, ridicându-se pe jumătate. Mă reped, smulg firul din perete şi răstorn măsuţa de cafea, toate lucrurile de pe ea zburând pe covor.

— Ce te-a apucat? ţipă Helen.

A lăsat jos telefonul, iar acum face un pas îndărăt, spre bancheta de la fereastră.

Zdrobesc cu piciorul un pahar şi arunc ceasul deşteptător. Îmi simt pulsul bătând în gât, iar în cap îmi apare o presiune care se intensifică. Închid ochii şi ţip.

— Mamă! încetează. Ce s-a întâmplat?

Helen vine în spatele meu şi îşi pune mâinile pe umerii mei, dar eu o împing şi o lovesc în stomac.

— Ieşi! ţip eu. Ieşi din casa mea!

Străbat încăperea, iar ea se retrage repede, ţinându-se de pântec, cu gura tremurând.

— Nu te pot lăsa în halul ăsta, spune ea. Mamă?

Eu ţip din nou şi trântesc un scaun. Apoi, văd că ea a plecat. Iar deşteptătorul meu este spart. Mecanismul este la vedere, dinţişorii muşcând din covor. Probabil că l-am scăpat. Trebuie s-o rog pe Helen să-mi aducă unul nou. Văd pe jos şi un pahar spart. Mici cioburi sunt împrăştiate pe covor. Găsesc un ziar în coşul de hârtii şi le adun în el, înţepându-mă de câteva ori.

Hârtia începe să se înnegrească, atrăgând sângele în forme drăguţe de-a lungul marginilor. Încerc să asamblez cioburile, iar preţ de un minut, simt soarele pe spinare şi iarba sub genunchi şi aud uguitul porumbeilor. Mă aştept ca mama să apară dintr-o clipă-n alta şi să-mi spună să arunc bucăţelele în şanţul pentru fasolea căţărătoare. Dar nu apare, desigur, iar eu strâng ziarul şi scot cioburile din cameră, şi le duc la etaj. În camera mea. Închid uşa şi mă aşez la masa de toaletă, şi brusc nu mai ştiu ce caut aici. Parcă mă duceam în bucătărie, nu? Râd uşurel. Ce prostie să ajung în altă încăpere. Probabil că o iau razna.

Cobor şi pun ziarul în coş. Îl împing cât mai la fund. Când Tom şi Helen erau mici, trebuia să am grijă să pun tot ce era periculos departe de ei deoarece, odată, Helen a căutat în tomberonul unui vecin şi a găsit o prăjitură plină cu otravă de şobolani. A mâncat din ea şi i-a dat şi lui Tom să mănânce, deşi el era mai mare şi ar fi fost cazul să ştie că nu e bine. Am crezut că amândoi or să moară şi am fost înnebunită de îngrijorare, şi a trebuit să le bag o lingură pe gât, ca să-i fac să vomite şi să elimine totul. Îmi amintesc mânuţele lor lovindu-mă şi cumplitul sunet al vărsăturilor. Dar, din fericire, după aceea s-au simţit bine. I-am dus la doctor, care a spus că nu păţiseră nimic. Acţionasem suficient de rapid.

Desigur, am fost supărată pe Tom, dar pe Helen am fost furioasă. Era întotdeauna gata să facă o trăsnaie, veşnic cu degetele murdare de pământul pe care îl scormonea în grădină căutând viermi şi făcând ferme de melci. Tom prefera mai mult să zacă pe canapea şi să citească reviste despre maşini. Mă enerva când doream să aranjez pernele, dar nu era nici pe departe la fel de greu de supravegheat.

După incidentul cu prăjitura, am fost mult timp furioasă pe Helen şi mulţi ani după aceea am râs când Patrick spunea că nu se poate avea încredere în nici o prăjitură de-a ei. „Nu încerci să ne otrăveşti, nu-i aşa? zicea el când ea ne prezenta mândră tortul de ananas sau pâinea cu banane făcute de ea. Fiindcă ştii cum se face.” Fetelor nu le plac asemenea tachinării, aşa că adesea apăreau lacrimi. Dar până şi asta era o uşurare. Gândindu-mă că fuseseră într-o asemenea primejdie, dar totuşi rămăseseră în viaţă, captivaţi de idilele adolescentine şi dând de belele la şcoală, şi făcând mizerie în camera mea de zi.

Cineva încă mai face mizerie în camera mea de zi. Pe toată podeaua sunt împrăştiate lucruri, iar măsuţa mea de cafea zace pe o parte. O ridic şi pun totul la loc pe ea - pixurile în suportul lor, bileţelele în teancuri ordonate. Cineva a scos telefonul din priză, iar eu trebuie să mă aplec anevoie pentru a fixa cablul la loc. Tremur în timp ce mă aplec şi am senzaţia că s-a întâmplat ceva. Gâtul îmi este uscat, aşa cum se simte după ce plângi sau ţipi. Elizabeth spune că fiul ei are obiceiul să ţipe, că este teribil de agresiv. Îmi pare rău pentru ea. Şi Helen se înfurie uneori, dar nu în halul ăsta, iar Patrick se mai răstea câteodată, dar nu ţipa şi nu urla cum fac unii soţi. Nici părinţii mei n-au ţipat vreodată, nici când făceam vreo trăsnaie gravă, cum ar fi să sar în râul din Pleasure Gardens. Însă Frank a ţipat la mine o dată.

Eram la el acasă. Eu şi Sukey făceam un stor pentru bucătărie.

— Pentru ca nebuna să nu se mai uite înăuntru? o întrebasem eu, dar Sukey n-a mai părut atât de îngrijorată din pricina ei şi m-a certat din nou că o făcusem nebună.

A spus că era o „femeie nefericită”, a spus că eram norocoase că nu eram ca ea. Totuşi, nu a fost cu adevărat supărată pe mine şi mi-a strâns părul ca al fetelor de la NAAFI, răsucit în creştet pe un ciorap vechi, şi chiar m-a lăsat să mă dau cu parfumul ei. Eu o învăţam să cânte *I’ll Be Your Sweetheart*[19] în vreme ce stăteam îngenuncheate pe duşumea şi tăiam cu grijă preţiosul material. Cususem micile găici pentru vergele şi tocmai le băgam într-o parte şi în cealaltă când uşa din faţă s-a deschis cu zgomot.

Chipul lui Frank, roşu pe sub bronz, a părut să apară trăsătură cu trăsătură în timp ce străbătea holul, îndreptându-se spre noi. A răsturnat un scaun când a traversat bucătăria şi s-a apropiat de bufet, iar eu l-am urmărit cu groază cum ia un cuţit. Dar ameninţată era doar o bucată de brânză pe jumătate învelită în hârtie, pe care Sukey nu mă lăsase s-o termin la prânz.

— Nu, Frank, a spus ea ridicându-se şi postându-se în faţa mea. Vreau să păstrez brânza aia.

— Poftim? Iarăşi? a rostit el cu voce groasă şi neclară dincolo de fusta ei. Nu pot mânca o bucăţică de brânză în propria casă? Pentru cine o păstrezi?

— Nu o păstrez pentru cineva anume. Dar ce ştii tu despre cum se ţine o casă? Eu sunt cea care pregăteşte mesele, aşa că lasă asta în seama mea. Sunt soţia ta.

— Micuţa mea soţie, a spus el lăsând cuţitul să zdrăngăne pe farfurie, vocea devenindu-i stridentă pentru o clipă. Micuţa, micuţa, micuţa, micuţa, micuţa mea soţioară încântătoare.

O cuprinse pe Sukey cu braţul în jurul taliei, iar ea a încercat să se desprindă de el.

— Frank, stai pe jaluzea, a zis ea. Dă-te la o parte.

El şi-a coborât privirea preţ de câteva secunde, părul căzându-i pe un ochi, şi m-a văzut.

— Ia te uită, e şi Maud aici.

Eu am înclinat din cap şi m-am tras îndărăt, spre dulap, ferindu-mă din calea lui.

— Faceţi o jaluzea? a spus el coborându-şi din nou privirea.

Eu am ridicat vergeaua drept dovadă, iar el i-a dat drumul lui Sukey.

— Maud, ştii cum să faci un stor veneţian? a rostit el sprijinindu-se cu o mână de blatul din spatele

meu şi aplecându-se foarte aproape de mine, respiraţia lui mirosind a cârciumă.

Nu cunoşteam răspunsul. Eram prea speriată pentru a putea respira. Braţul care fusese în jurul taliei lui Sukey era acum îndoit deasupra capului meu.

— Îi înfigi vergeaua în ochi[20].

Răspunsul mi s-a părut oribil şi m-am tras şi mai departe de el, dar Frank a rânjit, dezvelindu-şi dinţii strălucitori şi ascuţiţi pe fundalul feţei bronzate.

— Te-ai prins, Sukey?

— Totuşi, nu-i un stor veneţian, a rostit ea ridicând scaunul. Este un stor roman.

— E valabil şi-aşa. Uite, Maud. Cum orbeşti un roman?

— Taci din gură, Frank, a spus Sukey. Eşti beat.

L-a împins la o parte, reuşind în cele din urmă să-l dea jos de pe material.

— Beat? Nici o şansă!

A clătinat din cap şi a trebuit să se sprijine din nou de blat.

M-am holbat la el, încercând să-l găsesc pe vechiul Frank în acea versiune vagă şi agitată. El a observat că-l privesc şi s-a strâmbat scoţându-şi limba şi umflându-şi nările. Cumva, a părut să semene mai mult cu el însuşi, iar eu am râs, deşi eram înfricoşată.

— Ba eşti. Bagă-te în pat, a zis Sukey.

— Numai dacă vii cu mine.

— Of, Frank, Maud încă e aici. N-are nevoie să te audă vorbind urât. Du-te la culcare. Dormi până îţi trece. Pleacă!

— Atunci, trimite-o naibii acasă pe mica prinţesă, dacă e prea bună ca să stea în aceeaşi încăpere cu mine.

S-a strâmbat din nou, dar de data asta n-am râs, iar el s-a răsucit.

— Să nu începi să ţipi, Frank, a rostit Sukey. Şi nu începe din nou cu asta. Sigur că eşti suficient de bun.

— Plodul ăla de chiriaş al vostru nu crede asta. Toată ziua dă târcoale pe-aici.

— Ce-ţi pasă ţie ce crede Doug despre tine?

— Pur şi simplu, nu pricep ce ai tot timpul de vorbit cu el, a spus Frank. Şi ştiu că se duce şi mă vorbeşte de rău în faţa părinţilor tăi. Taică-tu nu mă place.

Sukey a oftat şi s-a întors spre mine.

— Poate că ar trebui să te duci acasă, Mopps, a zis ea. O să terminăm storul altă dată.

— Mda. Vor mai fi multe zile în care să terminaţi storuri şi să vorbiţi despre ce-ar fi putut să fie.

N-am înţeles la ce se referea, dar m-am ridicat şi m-am strecurat pe lângă el cât de repede am putut, dar când aproape că ajunsesem la uşa din faţă mi-am amintit că îmi uitasem haina. Am străbătut holul în vârful picioarelor, însă Frank m-a zărit.

— Ce naiba mai cauţi aici? a ţipat el cu faţa schimonosită de-a binelea. Hai, cară-te!

Am renunţat la haină şi am ieşit fugind din casă, plângând până când am ajuns pe Avenue, unde m-am oprit şi mi-am şters lacrimile. Apoi, am ocolit de câteva ori Ashling Crescent, până m-am liniştit suficient de mult ca să mă duc acasă.

11

Ceva s-a întâmplat Trebuie să mă scol, să ies, să mă duc la Sukey. Pun pe mine o cămaşă bărbătească ponosită, cu dungi, o pereche de pantaloni care nu-mi sunt familiari şi îndes diverse lucruri în buzunare - şerveţele, un tub Polo cu bomboane mentolate, un colier de perle din plastic. Mă întreb dacă nu cumva e un vis. Nu cred că este. Aşternutul este talmeş-balmeş, dar nu pot pierde vremea cu aranjatul lui. Dau să notez ceva pe un bileţel, dar nu-mi amintesc ce. Scările scârţâie când le cobor pe furiş, iar zăvorul face un zgomot puternic când îl trag. Mă opresc în prag, cu muşchii feţei încordaţi, dar totul e tăcut, aşa că pornesc spre casa lui Frank.

Afară este un aer rece şi proaspăt, şi aproape dulce. Îmi place cum se simte pe limbă, dar, după câteva minute de mers, îmi dau seama că m-am rătăcit, că nu acesta e drumul pe care intenţionasem s-o iau. Strada următoare îmi este la fel de necunoscută, iar inima îmi zvâcneşte în piept. Sunt în criză de timp. Trebuie să ajung undeva sau la cineva. Este urgent. Paşii îmi răsună încet în întuneric, iar o vulpe îmi traversează în fugă calea. Se opreşte şi se uită la ceva aflat de cealaltă parte a drumului. Mă opresc şi eu.

— Bună, vulpeo, rostesc eu, dar ea continuă să se uite spre trotuarul de vizavi. Vulpeo? spun eu din nou şi îmi flutur braţele.

Preţ de o clipă, mi se pare foarte important să-i atrag atenţia, să-mi fac cunoscută prezenţa. Scotocesc prin buzunar, scot o bomboană de mentă din tub şi o arunc spre mijlocul străzii. Aterizează cu un mic zgomot la picioarele vulpii, care întoarce capul, un punct de lumină sclipindu-i în fiecare ochi.

— Bună, vulpeo!

Vulpea fuge, iar eu îmi continui drumul. Îmi dau seama că toţi aceşti acri de teren cu case noi m-au derutat, deşi nu ştiu cum am ajuns aici. N-o să găsesc niciodată drumul cel bun în harababura asta. Şi sunt epuizată. Nu se poate să fi mers prea mult, dar picioarele îmi sunt grele, iar spatele mă doare. Mă simt ca o femeie bătrână. Scot o altă bomboană din tub şi o arunc în urma mea. Străluceşte albă pe pietrele negre. Cel puţin acum voi şti dacă merg în cerc. O maşină se opreşte la capătul străzii, iar din ea coboară un bărbat. Se îndreptă spre mine, cu mâinile agăţate de curea, umbra lui desprinzându-se de lumina farurilor. Încep să merg înapoi.

— Unde te duci, scumpo? rosteşte el.

Se uită drept la mine. Îmi dau seama de asta, deşi chipul lui este doar un contur.

— Acasă, strig eu în timp ce mă răsucesc şi încerc să-mi fac picioarele să meargă mai repede. Mama mă aşteaptă.

Bărbatul face un zgomot, un fel de pufnet.

— Serios? spune el. Şi unde e casa ta?

Nu ştiu. Preţ de o secundă, nu ştiu. Dar îmi zic că nu contează, că oricum nu i-aş spune. Oricum nu i-aş spune, iar peste un minut, îmi voi aminti. După ce voi ajunge pe drumul cel bun, îmi voi aminti. În curând, bărbatul rămâne mult în urma mea, lângă maşină. Cotesc pe o stradă, apoi pe alta, mergând fără să văd pe unde. Găsesc pe jos o bomboană Polo, albă şi strălucitoare în noapte. Mă aplec s-o iau, iar în depărtare, zăresc o mare casă cu turn. Poate că voi recunoaşte ceva când ajung acolo. După ce mă apropii, mă uit în grădina din faţă, dar nu văd nimic pe întuneric.

— Am crezut că locuinţa dumitale e în cealaltă direcţie.

Un bărbat se sprijină de o maşină. Lumina farurilor străluceşte în părul lui blond, iar asta mă

face să mă gândesc la Frank. Mă aşteaptă. Dar pe Sukey ar trebui s-o aştepte.

— Ce cauţi aici? rostesc eu.

— Te duc la secţie. Maşina ne aşteaptă.

— La secţie? întreb eu în timp ce urc. Adică, în staţie? Luăm trenul?

Bărbatul nu-mi răspunde, ci mă întreabă dacă vreau să lase geamul închis sau deschis.

— Deschis, spun eu punând mâna pe mânerul din interiorul portierei. Vreau să las ceva în urma mea, ceva care să le spună oamenilor că am fost aici. Bomboana de mentă îmi alunecă pe limbă, iar eu o scuip în noapte, cât de departe pot. Bărbatul râde, iar eu râd împreună cu el. Frank, rostesc eu. Frank.

Într-o zi după ce am ieşit de la şcoală, am dat peste el. Stătea lângă gardul viu al doamnei Winners şi privea spre casa noastră. S-a răsucit şi ne-am ciocnit, iar el a întins mâinile.

— Maud, a rostit el. M-am gândit să vă fac o vizită.

În locul unde se sprijinise de gard era o adâncitură, iar eu m-am gândit că stătuse acolo mult timp.

— Ce mai fac părinţii tăi? a întrebat el, iar eu am deschis gura, dar am constatat că sunt incapabilă să spun ceva şi m-am întrebat dacă nu cumva îmi imaginam prezenţa lui.

— Deci, n-au primit veşti de la Sukey?

Am clătinat din cap şi i-am studiat chipul. Presupun că am vrut să văd dacă părea vinovat. Însă părea doar neîngrijit. Pe bărbie îi mijise barba, iar părul îi era puţin mai lung, şi hainele, mototolite şi murdare. Am fost şocată de schimbare. Unde erau dunga perfectă a pantalonilor, gulerele apretate şi pantofii strălucitori?

— Nu înţeleg, a zis el aplecându-se spre mine şi punându-şi mâinile pe umerii mei. Adică, dacă ar fi fost să plece undeva, i-ar fi spus soţului ei, nu crezi?

Cuvintele mi-au dat un dram de speranţă. M-am gândit că Sukey se ascundea de Frank. Se ascundea într-un loc unde se simţea în siguranţă. Fireşte, dacă se ascundea, n-ar fi luat legătura cu nimeni.

— Dar presupun că i-ar putea zice surorii ei, nu-i aşa? Frank m-a privit cu zâmbetul lui obişnuit, cu sprâncenele ridicate, cu un soi de voioşie forţată în ochi. Nu arăta bine pe chipul lui nou, neîngrijit. Mâinile lui îmi apăsau cu putere umerii, iar eu mi-am dat seama că şi el mă studia. Ţi-a spus ceva, Maudie? Ceva despre plecarea ei? Despre mine? Despre altcineva?

— Nimic, Frank, am rostit eu.

El şi-a îndepărtat mâinile, iar spinarea mea s-a înălţat, oasele mi s-au ridicat. M-am simţit uşoară, prea uşoară, de parcă aş fi putut să plutesc spre cer şi să dispar. Mi-am dorit să mă ţină din nou, dar n-am ştiut cum să-i cer asta.

— Mi-e dor de ea, a spus el. Mi-e dor să o am în casă, să-i văd lucrurile. Nici nu ştiu ce sunt. Podoabe pentru păr, ţesături. Sticle de parfum.

— Evening in Paris.

— Da, aşa se cheamă. S-a uitat la mine. Tu îţi aminteşti mai bine. Vino să bei ceva.

N-am zis nu, dar probabil că pe chip mi s-a citit îndoiala.

— O, haide, Maud! a spus el. Am crezut că nu mai eşti copil. Vino să bei ceva. Mă simt mai bine dacă vorbesc despre ea, ştii?

Ştiam. Mama şi tata abia dacă vorbeau despre ea, iar eu mă simţeam de parcă era interzis să-i rostesc numele în casă. Şi iată că era cineva care voia să-şi amintească de ea exprimându-se prin cuvinte. L-am lăsat să mă conducă spre capătul străzii şi pe deal în jos.

— Ce altceva mai are, Maud? Ce altceva? Îţi aminteşti?

— Un taior albastru, am început eu. Un ruj. Victory Red. Şi o pudrieră veche, care se asortează cu parfumul. Argintie şi cu o dungă bleumarin.
— Da, aşa este. Ce altceva?
— Pantofi cu catarame în faţă, o rochie verde cu dantelă, acei cercei care arată ca nişte bomboane...

Gândul la lucrurile purtate de Sukey m-a făcut să-mi cobor privirea spre ale mele. Spre pantofii cu baretă în T şi şosetele croşetate. N-am observat că Frank s-a oprit, aşa că m-am ciocnit de el a doua oară.

— Scoate-ţi cravata de şcoală, pentru numele lui Dumnezeu. Am ajuns, a spus el şi a intrat.

Era un local. Fiveways. Avea ceea ce tata numea o „reputaţie proastă”, iar eu m-am cutremurat neliniştită. Nu mai intrasem niciodată într-o cârciumă şi m-am gândit că poate n-ar trebui s-o fac nici atunci, aşa că am ezitat, jucându-mă cu un nasture care mi se desprinsese de la cardigan. Nu voiam să părăsesc familiaritatea trotuarului, dar doream cu disperare să vorbesc despre Sukey, aşa că am lăsat nasturele pe balamaua uşii de la pivniţă. Cumva, gândul că aştepta acolo întoarcerea mea m-a făcut să mă simt mai bine, aşa că am deschis jumătatea de uşă şi am intrat în urma lui Frank.

Înăuntru era fum, iar aerul era fierbinte, şi la început, nu l-am putut zări pe Frank. M-am îndreptat în direcţia barului şi am simţit o mână pe spate.

— Du-te şi aşază-te acolo, înainte să te vadă patroana, a zis el împingându-mă spre o masă de lângă uşă. O să-ţi aduc ceva de băut.

Auzindu-l, am simţit o împunsătură de nervozitate, dar m-am dus şi m-am aşezat pe un taburet de lemn. Barul se afla la câţiva metri, în faţa lui fiind înşirate spinările câtorva bărbaţi în haine negre, aşa că abia am reuşit s-o zăresc pe femeia care servea.

— Te-ai întors atât de repede, Frank? am auzit-o spunând. Cred că ai plecat doar de vreo două ore.

Mi-am sprijinit un cot pe masă. Era lucioasă din cauza berii vărsate, iar umezeala mi-a trecut prin cardigan. Tocmai mi-l scoteam când uşa s-a deschis, iar un bărbat slab şi asudat a intrat.

— Bună, fetiţo, a rostit el aplecându-se spre masă.

O picătură din sudoarea lui mi-a căzut pe piept, îmbibându-se în cămaşa mea de şcoală, iar eu mi-am amintit de lacrimile mamei pe mătasea cămăşii de noapte a lui Sukey. Am privit cercul de umezeală întinzându-se şi am încercat să nu respir pentru ca să nu mi se lipească de pielea de sub cămaşă. Bărbatul a spus ceva, dar n-am înţeles ce, conştientă doar de respiraţia lui pe creştetul meu. De teamă, am început şi eu să transpir, iar gândul că sudoarea mea o să se amestece cu a lui mi s-a părut de nesuportat.

— Asta însemnă da? a rostit el, iar eu mi-am întors capul în altă direcţie.

Frank pornise spre mine mi-a făcut cu ochiul în timp ce se apropia. M-am simţit ciudat, de parcă luasem cumva locul lui Sukey. Iată-mă într-un local împreună cu soţul ei, aducându-mi-se o băutură. Şi unde era ea? Schimbaserăm locurile? Era Sukey acasă, cu părinţii mei, făcând pasienţe şi ascultând radioul.

Frank a pus băuturile pe masă. Mişcându-se foarte încet, s-a uitat la bărbatul transpirat.

— Te pot ajuta cu ceva? l-a întrebat el.

În timp ce se dădea îndărăt, omul şi-a ridicat palmele umede, iar eu, recunoscătoare, am luat cel mai apropiat pahar. Am văzut că Frank bea bere şi am sperat că nu-mi adusese şi mie acelaşi lucru.

— Limonadă cu ghimbir, a rostit el. E-n regulă?

Am încuviinţat din cap şi am răsuflat uşurată. Zgomotul din cârciumă s-a intensificat când un grup de oameni a intrat pe uşă.

— Sal’tare, Frank, a spus cineva trecând pe lângă noi. V-aţi întors iarăşi în sud?
— Aşa este, a zis Frank privindu-mă.

Mi-am privit genunchii goi, frecându-mi unghiile de petele roşii.

— Semeni perfect cu ea, ştii? a rostit Frank apucându-mă de bărbie.

Am zâmbit. Nu eram convinsă, dar am zâmbit totuşi, iar Frank s-a aplecat spre mine pentru o clipă, mijindu-şi ochii ca o pisică.

— Cum mai merg lucrurile la voi acasă? Sunt la fel, nu s-a schimbat nimic?

Şi-a cuprins cu o mână paharul, iar un strop de umezeală i s-a prelins încet pe degetul mare. A părut să zăbovească un moment pe pieliţa unghiei înainte de a cădea ca o lacrimă, iar atenţia mi-a fost distrasă în timp ce i-am răspuns:

— Nu chiar. Mama şi tata sunt foarte îngrijoraţi...

— Ce mai faci, Frank? a strigat o femeie cu înfăţişare frivolă, din cealaltă parte a cârciumii. Când o să-mi dai ciorapii ăia de nailon pe care mi i-ai promis?

Frank s-a întors puţin şi a înclinat din cap spre ea, apoi privirea i s-a întors la mine.

— Dar Douglas? a întrebat el. Mai stă acolo?

— Unde în altă parte să stea?

— Ei bine, nu ştiu, putea să fi plecat şi să se fi maturizat. Putea să fi renunţat să mai stea pe lângă maică-ta şi să aştepte pomană.

— Este chiriaşul nostru. Nu primeşte pomană.

— Chiriaşul vostru, mda. Asta crezi tu. A sorbit îndelung din bere, iar cineva a trecut pe lângă el tocmai când îşi cobora cotul, aşa că l-a înghiontit, iar berea i-a curs pe mânecă. Pizda mă-sii, ai grijă! a rostit el.

M-am aşteptat să-şi ceară scuze pentru că a vorbit urât, dar n-a făcut-o. În schimb, a dat pe gât restul de bere şi s-a ridicat.

— Mă duc să mai iau un rând, a spus el, iar când s-a întors, avea şi un pahar cu whisky sau cu brandy, sau aşa ceva. Mi-am muşcat buza când l-a pus pe masă. Arăţi exact ca ea, a zis el. Ai aceeaşi expresie dezaprobatoare. Şi-a ridicat paharul prefăcându-se că toastează, iar eu l-am împins pe al meu deoparte. Am stat la răcoare vreme de două săptămâni.

— Ştiu. Douglas mi-a zis.

M-am întrebat dacă puteam să-l întreb despre frauda cu cupoane sau dacă s-ar fi înfuriat. Douglas s-ar fi supărat.

— Asta ţi-e domniţa, Frank? a spus un bărbat în cămaşă, răsucindu-şi şapca în mâini. Cam tinerică pentru tine, nu-i aşa?

Frank l-a înjurat.

— Haide, Frank. Chiar îţi lipseşte umorul?

— Să-ţi zic ceva, Ron. Când o să fii amuzant, n-o să-mi lipsească.

Ron şi-a fluturat şapca.

— Bine. În regulă, a spus el. N-am vrut decât să fiu prietenos.

— Du-te şi fii prietenos în altă parte.

— Ai un bărbat pe cinste, drăguţo, a zis Ron ridicându-şi sprâncenele. Sper să te descurci cu el.

M-am încruntat în urma lui, în timp ce se îndepărta.

— Oamenii par să creadă că sunt Sukey, am spus eu.

— Ba nu.

— Ba da. Ai zis că arăt ca ea. Şi ceilalţi par să creadă acelaşi lucru.

— Nu semeni chiar atât de mult cu ea, Maudie. Tu încă eşti copil. Arăţi ca un copil.

M-am simţit rănită.

— Atunci, de ce m-ai adus într-o cârciumă?

— Fiindcă am vrut să beau ceva. Şi pentru că am vrut să-ţi spun ceva.

Mi-am terminat limonada şi m-am răsucit într-o parte.

— Hai, hai, a rostit el întinzându-se şi întorcându-mă la loc. Purtăm o discuţie aici. Uită-te la mine.

— Ce vrei să-mi spui, Frank? l-am întrebat eu enervată şi dorind să mă duc acasă. Mama şi tata mă aşteaptă.

— Dumnezeule, şi vorbeşti ca ea. Mai lipseşte să-mi zici că am băut prea mult.

— Probabil că ai băut prea mult.

— Mda, bine, aşa că...

Şi-a coborât privirea spre podea şi a rămas aşa atât de mult timp, încât am crezut că a uitat de mine. Mi-am îmbrăcat cardiganul udat de bere.

— Aşa că părinţii tăi nu vor să mai aibă de-a face cu mine, a spus el brusc. Ei cred că eu am ucis-o sau aşa ceva...

N-am ştiut ce să-i zic, aşa că l-am privit fix, gândindu-mă că părul lui şi chiar barba abia mijită păreau angelic de blonde în lumina din bar.

— Tatăl tău mi-a scris un bilet, a rostit el uitându-se la paharul cu bere. Vrei să vezi ce mi-a scris?

Nu i-am răspuns, dar el a scos din haină un plic boţit şi mi l-a aruncat în poală. Era cel pe care tata îl băgase prin uşă, cu luni în urmă, când fusesem la Frank. „Ştiu că tu ai făcut-o. Nu vei scăpa nepedepsit.” Am fost şocată. Crezusem că tata a lăsat un mesaj pentru Sukey.

— Ei bine, el niciodată nu m-a plăcut. N-am putut face mare lucru în privinţa asta. Mai ales din cauza idiotului cu faţă de şobolan care tot timpul îi şoptea la ureche. S-a uitat la mine cu ochii mijiţi şi buzele arcuite. Mi-a spus să păstrez distanţa.

— Cine?

— Nenorocitul vostru de chiriaş.

Am plecat imediat după aceea, spunându-i că avea un limbaj prea urât şi tresărind când mi-am dat seama că vorbisem ca tata. În drum spre ieşire, am luat nasturele cardiganului, care încă se afla în scobitura uşii de la pivniţă, şi l-am ţinut strâns în palmă, până am ajuns acasă.

— Nenorocitule, dă-mi dracului drumul! ţipă o femeie smucindu-se.

Un poliţist o ţine de braţ şi semnează într-o condică de pe biroul de la intrare.

— Porci nenorociţi! ţipă ea din nou.

Încerc să nu las vocea neclară să ajungă la urechile mele şi dau încet drumul pe podea ultimelor două bomboane de mentă. După ce acestea se termină, încep cu perlele de plastic, rupând firul pe care se aflau şi lăsându-se să se împrăştie încet prin încăpere. Mă întreb dacă acest hol a fost folosit pentru vreun film. Mi se pare foarte familiar. Din tavan atârnă o mare lustră de sticlă, iar gresia alb cu negru de pe jos este lucioasă. Mă concentrez asupra acestor lucruri, în loc să mă uit la oameni. Nu vreau să mă gândesc la oameni. Femeia care ţipă este condusă dincolo de o uşă, dar tot o aud, iar un bărbat care stă lângă mine pe bancă începe să cânte.

— Que *sera*, sera. Ce va fi va fi. Noi mergem la Wem-ber-ley. *Que sera, sera.*

Tricoul lui de fotbal ponosit este ud şi miroase a bere. Îşi schimbă poziţia picioarelor, iar unul dintre ele nimereşte o mărgică, trimiţând-o înapoi spre mine. O ridic şi o strâng în palmă înainte de a mă trage mai departe de el.

— Asta e tot ce ne lipsea, rosteşte poliţistul din spatele biroului. Un nou afurisit de Pavarotti.

Se duce să deschidă uşa din faţă, iar un alt poliţist bagă înăuntru pe cineva care sângerează. Nasul îi este spart, iar ochii i se rostogolesc în cap.

— O să avem nevoie de un doctor, spune poliţistul care îl ţine. Părul lui blond reflectă lumina şi mă face să mă gândesc la Frank.

— Parfumul ei era Evening in Paris, rostesc eu. Şi avea cercei care arătau ca nişte bomboane.

Nimeni nu pare să audă.

— *Que sera, sera,* cântă bărbatul legănându-se spre mine.

— Mirosul de bere este amestecat cu duhoarea de vomă, şi mai şi transpiră.

— O să fac o reclamaţie, zice bărbatul care sângerează.

Îşi repede pumnul, dar nu reuşeşte să lovească nimic.

Eu mă fac mică într-un colţ. Nu ştiu ce caut aici. Lumina este foarte strălucitoare, iar eu îmi mijesc ochii pentru a mă feri de ea. În cele din urmă, îi închid de-a binelea. Poate că e un soi de coşmar, iar peste un minut, mă voi trezi. Gălăgia devine tot mai puternică, iar un poliţist urlă pe deasupra tuturor:

— Nu mai avem celule goale, Dave! Dă-le un avertisment şi lasă-i să plece.

Se aud paşi grăbiţi, înjurături. Cineva se apropie şi respiră deasupra mea. Apoi, zgomotul scade puţin. Îmi ţin capul aplecat şi ochii strâns închişi. Stau aşa atâta vreme cât mă ţin muşchii. Apoi, aud prin toată gălăgia:

— Mami! Mami, eu sunt. Deschide ochii.

Helen este aplecată spre mine. Îmi mângâie ochii şi reuşeşte să acopere orice altceva există în încăpere. Îmi pun o mână pe faţa ei, dar nu pot vorbi. Simt că o să izbucnesc în lacrimi de uşurare.

— Hai să te ducem acasă, spune ea ridicându-mă de pe bancă.

Pe duşumea se află o bomboană Polo, iar eu o culeg în timp ce ea mă conduce prin mulţimea de microbişti, trecând printr-o baltă de sânge în drum spre ieşire. În vreme ce mergem, ea mă cuprinde cu un braţ, iar eu mă uit pe jos. Când ne oprim pentru a traversa strada, iau un cercel de pe trotuar. Un cercel cu dungi, aşa cum avea Sukey.

— Mami, lasă-l jos, spune Helen. Vocea ei sună ciudat. De unde l-ai luat? Nu mai culege toate gunoaiele. Haide!

O ia înainte, iar eu las cercelul să cadă. În cădere, ricoşează de corpul meu şi aterizează într-o băltoacă.

— Am crezut că e al meu... rostesc eu uitând de ce.

— Măcar acum ştiu de unde au apărut toate grămezile de gunoaie, spune Helen. Lumina licăreşte pe obrazul ei de parcă ar fi transpirată. Ce-a fost în capul tău? mă întreabă ea. De ce ai ieşit la ora asta? Îmi fac griji din pricina ta. Poate că ar trebui ca doctorul Harris să te vadă din nou.

Nu-i pot răspunde chiar dacă aş cunoaşte răspunsul, chiar dacă mi-aş aminti întrebarea, pentru că până să ne îndepărtăm cu maşina privesc cercelul din băltoacă. A fost o vreme când ar fi putut însemna ceva, când l-aş fi luat acasă.

Când încă speram să o găsesc pe Sukey, am luat o grămadă de lucruri acasă. Hârtiuţe, pile de unghii, clame de păr, un cercel. Un cercel cu dungi, care semăna cu o bomboană şi care, atunci când l-am găsit pe treptele estradei, m-a făcut să simt nevoia de a-l băga în gură pentru a vedea ce gust are. N-am suportat să trec pe lângă ceva ce era posibil să-i aparţină lui Sukey şi să nu-l iau. Îmi umpleam buzunarele, iar mai târziu, puneam lucrurile în cutii de chibrituri sau le aranjam pe pervaz. Uneori, îmi examinam descoperirile şi notam ce erau şi dacă Sukey avusese vreodată ceva asemănător. O dată sau de două ori, Douglas a venit să mă întrebe ce găsisem. A privit obiectele, le-a atins uşor, dar n-a spus niciodată nimic, însă am simţit că le căuta semnificaţia, crea scenarii şi inventa poveşti pentru fiecare dintre ele, încercând să găsească indicii care să-l ajute s-o găsească pe Sukey sau să afle ce s-a întâmplat cu ea. Am început să cred că voi descoperi cu adevărat ceva important, aşa că am căutat cu şi mai mare atenţie. Am căutat dovezi.

În general, căutam după ce ieşeam de la şcoală. Oricum, nu prea aveam chef să mă duc acasă, să stau lângă aragaz şi să am grijă să nu pomenesc de Sukey, de teamă să n-o întristez pe mama sau să nu mă cert cu tata. Aşa că rătăceam pe străzi îmbrăcată în uniformă, căutând prin şanţurile de scurgere şi prin gardurile vii. Adesea, mă duceam pe strada lui Sukey şi refăceam drumul pe care l-ar fi parcurs ea de acasă până la noi. Sau mă plimbam pe străzile unde ar fi făcut ea cumpărături, sau mă duceam la gară. La Station Hotel, îi găsiseră valiza, iar dacă ar fi părăsit oraşul, mă gândeam că, probabil, ar fi plecat cu trenul. Uneori, mă sprijineam de balustradele peronului şi priveam trenurile care veneau, imaginându-mi-o pe Sukey coborând dintr-un vagon îmbrăcată în noi haine londoneze.

— M-am dus să cumpăr câte ceva, ar fi spus ea. Ce atâta agitaţie?

Mi-am petrecut ore întregi privind pieptănul identic cu al ei, ridicându-l în lumină pentru a vedea cum aripile păreau să fâlfâie şi punându-mi întrebări. Se speriase de acele păsări din globul de sticlă, aşa că eu de ce îi dădusem ceva care să-i amintească de ele? Mi-am dorit mai mult decât orice să pot vorbi cu ea despre asta. Să-i spun că nu avusesem nici un gând rău. M-am gândit că, dacă exista chiar şi cea mai mică şansă s-o găsesc, merita să bat străzile. De obicei, ajungeam acasă înfrigurată şi prea obosită ca să mănânc. Curând după aceea, m-am îmbolnăvit. Mi se părea că încetasem să mai dorm cu mult timp în urmă, în schimb zăcând în pat şi încercând să-mi dau seama unde putea să fie Sukey. Nu am stat intenţionat trează, dar mintea mea nu voia să ia pauză, iar eu revedeam iarăşi şi iarăşi ultima noastră cină, încercând să-mi amintesc tot ce spusese. Lucrurile despre Frank; lucrurile despre Douglas. Eram permanent obosită şi nu mă puteam concentra la şcoală. Seara, îmi era greu să torn ceaiul.

— Pentru numele lui Dumnezeu! a ţipat mama într-o luni dimineaţă, trântind o fustă pe jos. Alte gunoaie! Îmi întorsese buzunarele pe dos pentru a spăla rufele. Maud, trebuie să încetezi să mai aduci acasă toate lucrurile astea. A fluturat capacul unui ruj Coty vechi. O să mă scoţi din minţi. Ai auzit? Ce-i cu toate astea? Ce ai de gând să faci cu ele?

M-am simţit inertă şi epuizată în faţa izbucnirii ei de energie.

— M-am gândit că s-ar putea să fi fost ale lui Sukey, am rostit eu.

„V-aţi mutat?”

— Nu, rostesc eu. Locuiesc aici de secole.

Stau într-un obiect de şezut, pentru stat, cu faţa spre monitorul unui computer în a cărui parte de jos scrie: „Vă rugăm să vă asiguraţi că medicul de familie are noua dumneavoastră adresă”. Din când în când se aude un ţiuit puternic, iar un nume apare pe ecran. „Dna May Davison.” „Dl Gregory Foot.” „Dra Laura Haywood.” Helen mă strânge de încheietură când încep să le citesc cu voce tare. Are în gură una dintre acele pastile puternic mentolate pe care le iei când te doare în gât, aşa încât presupun că suntem aici pentru ea. Un copil loveşte o cărămidă din plastic de pe o masă cu jucării aflată în colţ. Seamănă cu o păpuşă Ken al cărei cap a fost turtit. Helen îmi spune să vorbesc mai încet şi scoate o cutie cu bomboane. Iau una şi o bag în gură tresărind din cauza felului în care îmi umflă falca şi uitându-mă cum mama băieţelului întinde mâna pentru a-i lua cărămida. Nu este suficient de rapidă, iar el fuge pe lângă ceilalţi pacienţi, care îşi trag picioarele pentru a-i face loc, dar nu pot evita să fie loviţi de băieţel. Aleargă clătinându-se ca un comediant de prost gust, ajunge la peretele din celălalt capăt, apoi, cu o violenţă bruscă, azvârle cărămida spre mama lui. Un bărbat ţâţâie, îşi dă ochii peste cap şi îmi zâmbeşte. Îi zâmbesc şi eu, după care, împingându-mi bomboana între dinţi, o scuip în direcţia cărămizii. Helen ţipă uşor şi începe să se scuze, dar nu aud ce spune pentru că râsul isteric al băiatului îi acoperă cuvintele. Se răsuceşte într-un fel de dans vesel, croindu-şi drum aproape cu graţie printre şirurile de oameni. Şi se opreşte lângă genunchii mei, aterizând uşor ca o pasăre, fără să mai râdă, desfăcându-şi mâinile pentru a-mi arăta ce avea la el.

O altă cărămidă din plastic, o maşinuţă din metal, căreia îi lipseşte o roată, un braţ dolofan de păpuşă şi alte câteva lucruri. Nu-mi dau seama ce sunt. Mi le pune pe toate în poală, iar eu le iau unul câte unul, răsucindu-le în mâini şi descriindu-i-le.

— Uite, aici au făcut semicercuri în plastic pentru unghii, rostesc eu.

El mă priveşte solemn, fără să dea vreun semn că a înţeles, aşa că las braţul păpuşii şi iau în palmă un obiect plat, lăbărţat. Nu-mi dau seama ce este, nu mă pot gândi mai departe de forma lui ciudată. Preţ de câteva secunde, nu spun nimic.

— Boacă, zice băiatul în cele din urmă.

— Boacă, repet eu presupunând că acela trebuia să fie cuvântul.

Apasă un mic buton de pe spatele boacei, iar aceasta sare, nu foarte departe fiindcă mâna mea este o suprafaţă prea moale, dar suficient pentru ca jucăria să prindă viaţă pentru o secundă. Băiatul scoate un sunet gâlgâit şi apasă butonul din nou. De data asta, boaca se dă peste cap, făcând propria demonstraţie de veselie, apoi aterizează pe scaunul de lângă mine. Devenit iarăşi serios, băiatul o ia în mână un moment, apoi strecoară boaca în geanta mea, printr-o deschizătură.

Se aude un bip, iar eu îmi ridic privirea şi văd numele meu scris pe ecran. Mă ridic, iar jucăriile îmi cad din poală. Băiatul ţipă râzând, aruncând în aer maşinuţa şi cărămida. Le aud lovindu-se de podea pentru a doua oară, dar nu-mi iau privirea de la ecran.

— Scuzaţi-ne din nou, spune Helen cuiva, îşi ia haina şi porneşte înaintea mea. Haide, mami.

Într-o încăpere mică, un doctor se uită la propriul monitor.

— Bună ziua, doamnă Horsham. Ce vă mai face degetul? Mă ocup imediat de dumneavoastră. Luaţi loc.

Helen mă aşază pe un scaun de lângă biroul lui. Nu-mi amintesc de ce ne aflăm aici.

— Stai tu lângă doctor, îi zic eu lui Helen şi mă ridic.
— Nu, mami. Am venit aici pentru tine.

Mă aşez din nou şi îi cer o bomboană ca a ei. Mă refuză, iar eu îi spun:
— Dar tu ai una în gură. Eu de ce nu pot avea?

Doctorul se răsuceşte cu faţa la noi. Zice că îmi va pune câteva întrebări, iar apoi mă întreabă ce zi e astăzi. Mă uit la Helen. Ea se uită la mine, dar nu mă ajută. El mă întreabă ce dată este, ce anotimp, ce an. Mă întreabă dacă ştiu în ce ţară suntem, în ce oraş, pe ce stradă. La unele întrebări, cunosc răspunsurile, la altele, le ghicesc. Pare uimit când îi răspund corect, dar întrebările nu sunt foarte dificile. Îmi amintesc de întrebările pe care ni le-au pus la centrul de îngrijire de zi pe care eu şi Elizabeth l-am vizitat cândva, ca să vedem cum este. Ne-au întrebat ceva de genul: „Puteţi numi o culoare care începe cu litera A?” Elizabeth a fost revoltată. „Ce fel de întrebări sunt astea pentru nişte adulţi?” a spus ea.
— O mulţime de întrebări tâmpite, rostesc eu.
— Nu aveţi de ce să vă enervaţi, doamnă Horsham, zice doctorul aranjându-şi lucrul de la gât - nu este eşarfă, nu e cravată. Trebuie să vă evaluez, să ştiţi.
— N-am ştiut.
— Ba da, după cum v-am explicat, asta fac acum. Să revenim. Ce clădire este aceasta?

Privesc pereţii din jur. Sunt multe afişe despre spălatul pe mâini şi sterilizarea obiectelor.
— Spălatul mâinilor poate preveni: diareea, infecţiile cauzate de bacteria *Stafilococus aureus* şi infecţiile cu norovirus, citesc eu.

Doctorul se răsuceşte şi priveşte posterul. Îi zâmbeşte lui Helen cu buzele strânse.
— Ştiţi la ce etaj suntem?

Mă gândesc un moment. Oare am urcat pe scări? Cu liftul? Mă uit spre fereastră, dar storul este coborât. Cum orbeşti un roman?
— Îi bagi vergeaua în ochi, spun eu.

Nimeni nu râde. Ei bine, nici mie nu mi-a plăcut vreodată gluma asta. Şi doctorul, şi Helen îşi dreg glasurile. Ea mă mângâie pe picior, iar doctorul mângâie biroul de parcă ar fi piciorul meu.
— O să numesc trei lucruri, rosteşte el. Şi vreau ca dumneavoastră să le repetaţi, bine? Tren, ananas, ciocan.
— Ciocan, spun eu. Ciocan. Care erau celelalte? Ciocan...

Hârtiuţele mele sunt în geantă, aşa că trebuie să o iau de sub scaun. Încep să le frunzăresc, dar nu găsesc răspunsul, în schimb, găsesc o broscuţă din plastic.
— Cel mai bine ar fi să nu folosiţi nimic care să vă ajute memoria, zice doctorul.

E în regulă, oricum hârtiuţele nu-mi sunt de nici un folos. Nu găsesc nimic util. Totuşi, există o notiţă despre Elizabeth. Scrie că a dispărut. Scrie: „Unde este?” Asta-i întrebarea reală. De ce doctorul nu mă întreabă asta?
— Acum aş vrea să număraţi înapoi de la o sută din şapte în şapte. Înţelegeţi?

Îl privesc fix.
— Doamnă Horsham? Deci, o sută, nouăzeci şi trei, optzeci şi şase şi aşa mai departe. Înţelegeţi?
— Înţeleg, domnule doctor, dar nu cred că aş fi putut să fac asta nici când aveam vârsta dumneavoastră.
— Vă rog să încercaţi.

Deja îşi priveşte hârtiile şi notează ceva. Mai e ceva ce trebuie să-mi amintesc - toate prostiile astea mă perturbă.
— O sută, rostesc eu. Nouăzeci şi trei... nouăzeci şi doi, nouăzeci şi unu?

Ştiu că am greşit, dar nu-mi dau seama unde.

— Mulţumesc. Puteţi să repetaţi numele celor trei obiecte pe care vi le-am spus mai devreme?

— Trei obiecte, repet eu nu foarte sigură ce înseamnă cuvintele pentru că îmi scormonesc creierul căutând altceva, acel lucru important.

— Nu contează. Cum se numeşte ăsta?

Arată spre telefon.

— Telefon, rostesc eu.

Asta este. Elizabeth nu mi-a telefonat. De mult timp. Nu ştiu cât de mult.

— Îmi cer scuze pentru asta, zice doctorul. Dar ăsta?

Ridică ceva. Nici măcar nu rosteşte numele lui Elizabeth.

Obiectul este subţire, din lemn. Îl leagănă între degete aşa cum noi făceam la şcoală, o scamatorie pentru a-l face să pară că este flexibil. Totuşi, nu-mi amintesc cum se cheamă. Nu e pix.

— Tavă, zic eu. Nu e bine, dar nu găsesc cuvântul. O tavă, o *tavă*.

— În regulă, nu vă faceţi griji. Pune obiectul pe birou şi ia o foaie de hârtie. Luaţi asta în mâna dreaptă, spune el. Indoiţi-o la jumătate şi puneţi-o pe podea.

Întind mâna să iau hârtia. Mă uit la ea, mă uit la doctor. Mă uit pe ambele părţi ale hârtiei. Nu văd nimic. Nu scrie nimic pe ea. O pun în poală. El se apleca, o ia şi o pune la loc în teanc. Apoi, ia un cartonaş pe care scrie: ÎNCHIDEŢI OCHII. Încep să cred că e nebun şi mă bucur că Helen se află aici. Doctorul pune cartonaşul pe masă şi îmi dă o altă hârtie şi un obiect. Un obiect subţire, făcut din lemn.

— Acum, vă rog să scrieţi o propoziţie pentru mine. Nu trebuie să însemne absolut nimic, dar să fie o propoziţie completă.

„Prietena mea, Elizabeth, a dispărut”, scriu eu. Helen oftează lângă mine.

— Creion, rostesc eu când i-l dau înapoi.

— Da. Excelent. De fapt, vă rog să-l păstraţi pentru că aş vrea să desenaţi ceva. Aş vrea să desenaţi cadranul unui ceas. Puteţi face asta?

Îmi dă o planşetă pe care să pun hârtia. Încep să desenez, dar mâna îmi tremură puţin, aşa că nu fac o treabă prea bună. Cumva, liniile se îndreaptă într-o direcţie greşită, ca atunci când încerci să desenezi ceva uitându-te în oglindă. Uit ce-ar trebui să reprezinte desenul, dar cercurile tremurate îmi amintesc de o broască, aşa că îl transform în asta, adăugându-i ochi mari şi rotunzi şi un zâmbet vesel, iar când creionul alunecă, nişte păr rebel şi o barbă. Doctorul n-are decât să priceapă ce vrea.

Scrie ceva în blocnotesul lui. Şi scrie, şi scrie. Nu-şi ridică privirea şi nu vorbeşte. Mă întreb dacă nu cumva încearcă să-şi noteze ceva înainte să uite. Pe biroul lui se află nişte lucruşoare ca nişte boabe de fasole, rotunde şi moi, tulpinile lor răsucite pierzându-se sub o cutie cu şerveţele. Nu-mi amintesc cum se numesc, dar ştiu pentru ce sunt. Iau unul şi îl duc la ureche, dar nu aud nimic.

— Nu e nici pe departe la fel de bun ca o scoică, spun eu.

— Deocamdată, playerul nu este pornit, zice doctorul scriind în continuare. Vreţi să ascultaţi nişte muzică? Credeţi că asta v-ar ajuta?

— Nu ştiu.

— Poate că fiica dumneavoastră vă va găsi ceva care să vă placă. Ce obişnuiaţi să ascultaţi în copilărie?

— Ha-ha-ha-ha-ha-ha-ha-ha-ha-ha, rostesc eu.

Doctorul îşi ridică privirea, încetând să mai scrie. Helen rămâne foarte nemişcată.

— Ha-ha-ha-ha-ha.

— Mami? Mamă? Ce se întâmplă?

Întinde mâna şi mă apucă de braţ, cu faţa albă sub pielea marcată de intemperii.

Râd de-a binelea.

— Este „Aria şampaniei”[21], spun eu. Ha-ha-ha-ha-ha.

„Aria şampaniei” era pe un disc de-al lui Douglas şi era cântată de Ezio Pinza. Îmi plăcea numele lui, îmi plăcea cântecul, dar cel mai mult îmi plăcea râsul de la sfârşit. A fost unul dintre primele discuri pe care ni le-a pus Douglas, cu mult înainte ca Sukey să se mărite. Primul a fost cu John McCormack, care cânta *Vino în grădină, Maud,* ceea ce m-a amuzat pentru că era numele meu, dar deja fusesem silită la şcoală să memorez versurile poemului, aşa că doream mai degrabă să descopăr cântece mai puţin familiare.

Când s-a mutat la noi, văzuserăm gramofonul printre lucrurile lui Douglas, iar după multă sâcâială din partea mea, Sukey l-a întrebat în cele din urmă dacă puteam veni în camera lui, ca să ascultăm muzică. Încăperea părea complet diferită de când Douglas locuia acolo. Avuseserăm întotdeauna un chiriaş, însă fuseseră în general doamne în vârstă destul de cumsecade, dar care, cumva, nu au lăsat nici o amprentă asupra locului. Douglas avea câteva lucruri de-ale lui, care erau mult mai consistente decât fuseseră ale bătrânelor. Câteva cărţi, un set de scule şi cel puţin două duzini de discuri. Gramofonul era doar o mică maşinărie portabilă, ca o servietă adâncă, dar mie mi se părea că era fantastic. Îmi plăceau mai ales cutiuţele cu ace, peria rotundă pentru discuri, şi felul cum mânerul se prindea în suportul său. Stăteam în camera lui şi ascultam muzică, lumina soarelui aşternându-se pe parchet şi îmbibându-se în covor. După ce am ascultat-o prima dată, l-am rugat să pună „Aria şampaniei” de câteva ori la rând şi, stând pe podea, am râs la sfârşit ţinându-mă cu mâinile de burtă, simţindu-mi diafragma zgâlţâindu-se. Îmi amintesc mirosul pulberii albe şi al oţetului cu care mama spăla parchetul.

Încă mai am discul pe undeva, fiindcă Douglas mi l-a lăsat, dar nu l-am mai ascultat de mult timp. N-avem gramofon, aşa că n-am la ce să-l pun.

După acel prim concert privat, obişnuiam să mă furişez uneori în camera lui Douglas, pentru a asculta muzică la gramofon. Îi cunoşteam traseul la fel de bine cum îl cunoşteam pe al tatei - de la lăptăria de pe Sutton Road, pe lângă gară, spre hotelurile de pe faleză. Ştiam când se afla cel mai departe şi când n-ar fi avut cum să apară pe neaşteptate. Obişnuiam să bag în pâlnie şosete de lână făcute ghemotoc pentru a estompa sunetele, puneam din nou acea arie şi îmi simţeam diafragma tresăltând sub palme. Am făcut asta adesea în perioada în care mă refăceam după boală, după dispariţia lui Sukey, şi îi şi umblam prin lucruri, deschizând sertarele şi scotocindu-le. După ce îl văzusem căutând prin valiza lui Sukey, am considerat că era corect. Însă hainele lui erau împăturite îngrijit, cărţile, frumos aranjate, fără nimic ascuns între pagini, şi n-am găsit nimic ciudat.

Totuşi, o dată, pe când ieşeam din camera lui, după ce îmi trecusem degetele peste gramofon, mă uitasem în micuţa cutie cu ace şi prin cărţile de Dickens, am văzut o umbrelă proptită în colţul camerei. O umbrelă neagră ponosită. Semăna atât de mult cu a nebunei, iar amintirea clipelor când mă urmărise era atât de vie, încât am ţipat. Imediat după aceea, m-am simţit ridicolă şi am ieşit din cameră, bucuroasă că nu era nimeni acasă care să mă prindă.

Katy a adus cu ea un computer argintiu şi plat. Din el iese un mănunchi de fire, făcându-l să arate ca un arbust neîngrijit, plantat în grabă în mijlocul mesei din bucătărie. Se agită cu difuzoarele şi cu alte lucruri, încercând să le facă să funcţioneze, iar eu încerc să mă concentrez asupra broşurii pe care o am în mână. Conţine imagini cu creieri şi desene simple, făcute cu linii groase, ale unor oameni în vârstă care sunt aplecaţi unul spre altul şi vorbesc. În coşul de pâine cu capac este o franzelă proaspătă.

— Mami s-a gândit că ţi-ar plăcea să asculţi nişte muzică veche, spune Katy băgând un ştecăr în priză.

Apasă un buton, iar Vera Lynn izbucneşte ca o explozie, ceea ce face ca reîntâlnirea cu ea să pară ameninţătoare.

— Dumnezeule mare! rostesc eu acoperindu-mi urechile.

— Scuză-mă. Katy răsuceşte repede un buton, reducând volumul. Gata. Ce părere ai? Îţi aminteşte de ceva?

— Nu prea, spun eu răsfoind paginile cărţuliei.

Nu are cine ştie ce poveste şi este puţin cam neconvenţională pentru copii. Există imagini care înfăţişează creierul tăiat al cuiva. Chiar nu cred că e potrivită pentru Katy şi mă întreb dacă Helen ştie despre ce-i vorba în ea.

— Dar îţi face plăcere să asculţi din nou cântecul? întreabă Katy.

Încuviinţez din cap şi îmi las privirea să se îndrepte din nou către coşul de pâine. Poate că ea vrea să-i povestesc despre război. Ar fi o noutate. De fiecare dată când povesteam ceva despre trecut, se uita în gol. Dar este ceva ce vreau s-o întreb, sau poate pe Helen. O aşteptam pe Helen să sosească. I-am subliniat numele pe un bileţel, dar nu-mi mai amintesc despre ce era vorba. Cântecul se sfârşeşte, iar eu sunt pe cale să sugerez o felie de pâine, dar începe următorul. Pâinea moale şi cu o crustă crocantă este gata feliată, dar văd un bileţel lipit de coş: „Nu mai manca pâine”.

Katy îmi zâmbeşte legănându-şi capul în ritmul muzicii. Rămân nemişcată. Nu suspin. Nu-mi dau ochii peste cap. Privesc cu atenţie fiecare pagină din cărticică. Dar nu mă gândesc la ea. Nu vreau. Urăsc să văd liniile ondulate care împânzesc creierii ca un păienjeniş. Iar cuvântul „leziune” mă înfurie. Bag broşura sub un ziar.

— Cred că am auzit acest cântec într-un film, spune Katy. Sau poate într-o reclamă.

— Unde-i mama ta? întreb eu. Am ceva să-i spun.

— Ăăă... Arată cuiva casa, dar tu n-ar trebui să afli.

— Arată casa? De ce?

Mi-o imaginez pe Helen desprinzând faţada casei pentru ca oamenii uriaşi să se uite de parcă noi am fi familia Clock[22]. Este exact cum a fost cu casa lui Douglas. Când treceai pe lângă ea, puteai să-ţi ridici privirea şi să vezi mobila şi bibelourile frumos aranjate. Îl puteai vedea şi pe el şezând în jumătatea de cameră, bând ceai şi ascultând muzică la gramofon, iar Sukey era şi ea acolo, uitându-se la ceasul de pe poliţa căminului.

— Dar cum de au ajuns acolo? o întreb pe Katy. Scările au fost spulberate de explozie.

Ea dă muzica mai tare şi priveşte cu atenţie ecranul computerului.

— Este amuzant, nu-i aşa. Mama a zis că doctorul i-a spus că ar trebui să-ţi pună muzică.

Deci despre asta-i vorba.

— Serios? rostesc eu.

Încuviinţez din cap, iar ăsta mi se pare răspunsul corect, dar mie nu mi-a plăcut niciodată Vera Lynn. Îmi amintesc că am citit cândva că n-a luat niciodată nici măcar o lecţie de muzică. Nu mă surprinde. Cântecele ei sunt o mizerie. Cine a auzit vreodată de mierle albastre în Dover? Anne Shelton era cea care ne plăcea cel mai mult. Acum, nu mai auzi cântecele ei.

Muzica se opreşte.

— Bunico! rosteşte Katy. O mizerie? Nu poţi spune aşa ceva despre Vera Lynn. Mă priveşte şocată, iar eu nu-mi dau seama dacă e serioasă. Nu pot să cred că nu-ţi place.

— Ei bine, Katy...

— Eşti o trădătoare a generaţiei tale, zice ea. Imaginează-ţi cum ar fi să nu-mi placă... ăăă... Girls Aloud sau ceva de genul ăsta. Oftează. Nu-mi plac Girls Aloud. Sunt şi eu o trădătoare a generaţiei

mele?

Acum, îmi dau seama că glumeşte şi încep să zâmbesc.

— Fac pariu că nu-ţi place nici *Dad's Army*[23], spune ea. Fac pariu că doar te prefaci că râzi de glumele lor. Nu nega. De-acum, te cunosc, bunico.

Doi străini apar în capul scărilor de la bucătărie. Se uită la noi şi dau din cap de parcă am face parte din peisaj.

— Cine sunteţi? întreb eu.

Helen apare în spatele lor, fluturându-şi mâinile, făcând un soi de semne. Nu-mi dau seama ce înseamnă.

— În sfârşit, rosteşte Katy cu voce ridicată, e ceva ce ai vrea să asculţi? Nu găsesc nimic.

Îşi întinde degetele peste tastatura computerului şi râde fals. Ceva se petrece.

— Ezio Pinza, spun eu.

Ea mă priveşte cu ochi goi, iar eu îi zic despre „Aria şampaniei". Îi spun cum stăteam pe duşumea şi despre praf, şi despre lumina soarelui. Găseşte cu uşurinţă cântecul, în câteva secunde, iar vocea lui Pinza răsună în bucătărie. Katy apasă ceva care face cântecul să înceapă din nou de fiecare dată când se termină, aşa încât pare că hohotul de râs este la începutul cântecului, iar ea stă pe podea, la picioarele mele.

— Ha-ha-ha. Da, înţeleg ce vrei să zici, spune ea. Este amuzant. Totuşi, nu sunt sigură că ar fi o idee bună ca *tu* să stai pe duşumea. S-ar putea să nu te mai putem ridica.

Şuviţele părului ei se amestecă cu o mulţime de firimituri, dar ei nu pare să-i pese. Şi pare puţin absurdă ţinându-şi în felul ăsta mâinile pe stomac. Încep să mă simt jenată pentru copila care am fost cândva. Ea închide ochii, iar eu întind mâna peste creştetul ei, ca să iau o felie de pâine. Katy nu pare să bage de seamă. Şi nu bagă de seamă nici când scot untul din frigider. Pe bilet scrie să nu mănânc pâine, aşa că o să mănânc pâine cu unt. Pentru o clipă, nu-mi amintesc unde sunt farfuriile, dar n-am timp să caut, aşa că pun pâinea pe ziarul *Echo*.

— Ha-ha-ha, rosteşte Katy cu mâinile pe stomac, în timp ce eu iau un cuţit. Ha-ha-ha, repetă ea, în vreme ce eu tai o bucată groasă de unt. Ha-ha-ha, pe când eu îmi trec limba peste pâinea moale, sărată, unsă cu unt.

— Ha-ha-ha, spun eu după ce termin, apoi încep să fac ziarul ghemotoc, dar nu se strânge cum trebuie.

Între paginile lui este un soi de broşură. Hârtia mai groasă care refuză să se boţească mă face să-mi amintesc de curăţarea aragazului, de mirosul dulce, dar neplăcut al prunelor încinse în sosul lor, de întoarcerea acasă după ce m-am dus cu Frank la cârciumă.

Când am deschis uşa de la bucătărie, am auzit ceasul din camera de zi bătând ora cinci şi m-am gândit că mă aşteaptă o ceartă când voi intra, dar nu era nimeni acolo. Aragazul era aprins, iar mama lăsase un bileţel pe masă, anunţându-mă că ea şi tata aveau să vină acasă la şase şi rugându-mă să adaug câţiva cartofi în mâncare. Era un amestec de două tocane, una cu prune, iar mie nu prea îmi era poftă de aşa ceva. Când a început să se încălzească în cuptor, mirosul a devenit dulce şi înţepător, iar eu am fost bucuroasă că mama era plecată pentru că puteam mânca altceva. Mi-am tăiat o felie subţire de pâine şi, pentru că mamei nu-i plăcea ca eu să irosesc preţiosul unt, am luat ultima bucăţică de margarină, am pus-o pe o farfurie şi am băgat-o puţin în unul dintre compartimentele de încălzit ale cuptorului, pentru a o înmuia şi a o putea întinde. Când am scos-o, câteva foi vechi de ziar au căzut de acolo.

Cât am întins margarina pe pâine şi am muşcat o dată din ea, m-am gândit că practic era un

număr întreg al ziarului *Echo*, eu sau mama băgând de fiecare dată o foaie acolo când puneam ceva la încălzit sau ca să se înmoaie. Am început să strâng foile de ziar în jurul cojilor de cartofi de pe masă, dar am văzut că printre ele era un dreptunghi mai gros, care nu voia să se îndoaie. Era scrisoarea băgată în merele înăbuşite, plicul încă lipit, maro la margini. Adresantul, D. Weston, şi adresa noastră erau neclare, dar se distingeau, iar preţ de câteva secunde, mi-am trecut degetul peste scrisul lui Sukey, fără să mă gândesc ce fac. Abia când degetul meu a trasat din nou zigzagul unui W, am tresărit. Cuvintele erau lizibile.

În zilele de după ce înecasem pe jumătate scrisoarea în sosul de mere, verificasem plicul de câteva ori, uitându-mă repede printre ziare când mama era întoarsă cu spatele, dar adresa fusese total indescifrabilă, cerneala fiind transformată în pete apoase. Orice se aflase înăuntru era pierdut, iar mâhnirea mă făcuse să-mi scot scrisoarea din minte. Apoi, ocupată cu adunarea „indiciilor” de pe străzi şi fiind bolnavă, şi urmărindu-l pe Douglas, uitasem cu totul de ea. Şi cumva, căldura din toate aceste luni uscase, şi îngălbenise, şi ondulase hârtia, făcând cuvintele să apară din nou, albastre ca o flacără. Am simţit un balon de speranţă umflându-se în mine. Dacă scrisoarea conţinea veşti despre Sukey? Dacă ne spunea unde se dusese? În acel moment, părea posibil ca ea să fie doar plecată, să fi fugit ca să se facă pilot în Australia sau manechin la Paris, sau altceva.

Mi-am îndesat în gură restul de pâine cu margarină, am luat cuţitul de unt şi am deschis plicul în timp ce mestecam. Fiindcă fusese înmuiată în sosul fructelor, hârtia din interior mirosea puternic a mere, dar cuvintele erau lizibile.

Doug,

Îmi pare atât de rău. A fost o prostie din partea mea şi am greşit. Mă bucur atât de tare că mi-ai scris.

Te rog, hai să fim din nou prieteni. Dar chiar trebuie să-i spun lui Frank. Va înţelege, îţi promit.

Sukey

Încă citeam cuvintele când au intrat mama şi tata. Am băgat hârtia în buzunarul fustei, în clipa aceea realizând că Douglas era în casă. Gramofonul lui era pornit la etaj, iar „Aria şampaniei[4]' îmi răsuna în urechi. M-am întrebat de cât timp fusese pornită muzica şi cum de n-o auzisem. M-am înfiorat brusc atunci când am înţeles că Douglas fusese în tot acest timp prin preajmă, iar eu mă crezusem singură, aşa că abia dacă i-am auzit pe părinţii mei când mi-au spus că fuseseră să-l vadă pe Frank. Mi-au zis că ieşise de la închisoare. Lucru pe care îl ştiam, desigur, dar nu le-am spus că mă întâlnisem cu el, fiind sigură că tata m-ar fi certat că intrasem în cârciumă.

— Fireşte că nu era acasă când am ajuns acolo, a spus tata. Dar ne-am întâlnit cu el pe stradă, în drum spre casă. Era beat criţă. Ceea ce nu-i deloc de mirare.

La auzul vorbelor tatei, m-am simţit puţin speriată din pricina secretului păstrat. M-am gândit că Frank nu mai rămăsese prea mult după plecarea mea, dar suficient de mult ca să se îmbete zdravăn. M-am întrebat dacă se dusese acasă ca să ia cina sau ca să ia ciorapii de nailon pe care îi promisese acelei femei.

-Şi ce a zis? am întrebat eu.

Drept răspuns, tata pe jumătate a pufnit, pe jumătate a râs.

— Zice că a crezut că Sukey stătea la noi. A lovit marginea chiuvetei. În condiţiile în care casa ei este la un kilometru de a noastră. Îţi vine să crezi?

Mama se uita în altă parte. Tata probabil că vorbise întruna pe drum până acolo şi înapoi. Probabil că ea se săturase. A bătut ora şase. Muzica de la etaj s-a oprit, iar Douglas a pornit pe scări în jos pentru a veni la cină. Am pipăit scrisoarea de la Sukey aflată în buzunarul meu. „Mă bucur atât de tare că mi-ai scris”, scrisese ea de parcă n-ar fi putut să vorbească direct cu Douglas, oricând dorea. Ca şi cum între ei era ceva ce trebuia să rămână secret. I-am ascultat paşii coborând, uşori şi inegali. Oare fusese amantul ei? Era posibil? Chiar şi să mă gândesc la cuvântul „amant” părea ridicol. Dar n-ar fi explicat asta totul? Comportamentul ciudat al lui Sukey la acea ultimă cină, gelozia lui Frank, faptul că vecina îmi spuse că Douglas era tot timpul la ea acasă. Poate chiar şi discurile sparte din grădină. Era posibil ca ea sau Douglas să le fi spart într-un acces de furie după o ceartă. „Hai să fim din nou prieteni.”

Mama s-a uitat în cuptor pentru a verifica tocana şi, văzând că era acolo şi se făcea, m-a mângâiat pe braţ. Tata s-a aşezat la masă fără să-şi scoată haina şi s-a adresat mai degrabă aragazului decât nouă:

— Trei luni, şi el nu se gândeşte să vadă ce-i cu nevastă-sa? Nu cred un cuvânt. Iar dacă a trebuit să ducă un transport la Londra, de ce s-a întors cu trenul? Asta-i ce nu înţeleg. Unde-i duba cu care s-a dus?

Paşii lui Douglas se opriseră în hol, iar eu l-am văzut uitându-se în oglindă, când m-am dus să scot din bufet furculiţele şi lingurile şi să pun la loc cuţitul pe care îl folosisem pentru margarină. Douglas era un băiat drăguţ, însă doar un băieţandru. Până şi eu vedeam asta. Era de domeniul fanteziei să crezi să Sukey l-ar fi putut iubi. Era prea fantastic. Şi totuşi, în timp ce puneam masa, n-am putut alunga senzaţia că scrisoarea pe care o simţeam în buzunar era un fel de răspuns.

Mama a scos mâncarea din cuptor şi s-a aşezat ţinând-o în faţa ei, de parcă n-ar fi fost sigură ce să facă mai departe cu ea. M-am apropiat şi i-am îndrumat mâinile spre masă, luând cârpa de vase şi polonicul pentru a pune tocana în farfurii.

— Frank era nebărbierit şi nici nu purta guler, mi-a spus ea, mâinile devenindu-i inerte. Nu înţeleg cum de a putut ajunge atât de neîngrijit într-un timp atât de scurt. Dar presupun că asta face închisoarea din oameni. Trebuie că este greu, iar mâncarea e proastă, din câte am auzit. Desigur, nici afară nu-i mult mai bine, făina fiind raţionalizată din nou. Iar acum, se spune că şi pâinea va fi! Şi nu mai avem nici grăsime de gătit, deşi am folosit cantităţi minuscule. Suntem abia la jumătatea lunii. Şi nu mai avem nimic.

S-a uitat la tocana pe care o serveam, iar eu mă mişcăm cu grijă, simţind scrisoarea lipită de coapsă de parcă ar fi fost la fel de fierbinte ca vasul pe care îl ţineam în mână. Douglas încă stătea în faţa oglinzii, iar mie mi-a venit brusc ideea că toţi stăteam în spatele unui soi de perete din sticlă, incapabili să ne mai atingem unul pe celălalt. Tata nu s-a clintit când i-am cerut farfuria.

— Întrebarea este, a spus el, dacă a luat-o cu el la Londra sau s-a întâmplat ceva aici.

— Aş vrea să-mi spui ce doreşti.

Helen stă în spatele maşinii ei, cu o mănuşă de grădinărit pe mână, strigând de la distanţă, de parcă aş fi un animal primejdios. Se pare că am fost foarte furioasă când a venit la mine, mai devreme, iar pe braţ are o vânătaie pe care încerc să n-o bag în seamă.

— Vreau lucrul ăla, spun eu simţind în gât miros de iarbă cosită, având sub unghii resturi de frunze şi pielea verde. Cealaltă jumătate a lucrului care mă va conduce la... Am uitat. Îndoi o tulpină până se rupe. Spune-mi. Spune-mi cine este. Cine a dispărut, Helen? Pe cine caut?

Ea rosteşte numele lui Elizabeth, iar când îl aud mă simt de parcă m-aş prăbuşi pe un pat moale. Frunzele cad de pe o tulpină de hortensie când îmi cobor mâna pe ea. Bag câteva dintre frunze în buzunar, apoi îmi flutur mâinile printre corolele florilor, ţinându-mi respiraţia pentru a mă feri de mirosul ca de lapte acru al sevei.

— Elizabeth, spun eu globului de petale. Elizabeth. Arunc tulpinile pe peluza plină de gropi, apoi caut cu mâinile rădăcinile în pământ, trăgând unul după altul firele care arată ca nişte lână scămoşată, până găsesc unul lung, alb, care nu vrea să iasă. Trag de el cât de tare pot, zgâlţâindu-l violent de frustrare, apoi îmi înfig degetele în sol pentru a încerca să-l desprind din ce-l ţine.

Helen ţipă de parcă aş încerca să smulg ceva din ea.

— Te rog, mamă. Nu, choisya. Eu şi tata am plantat-o, iar tu ai spus întotdeauna că are un parfum minunat.

Las tufa în pace. Aici, lângă poartă, este o cutie cu obiecte din sticlă, acele lucruri pentru băut şi pentru gemuri. Toate sunt deschise şi de luat, şi, cu toate că nu-mi dau seama de ce ai dori să iei unul, bag mâna înăuntru, sticla răsunând şi scârţâind. Pe unul dintre ele este o etichetă Branston Pickle, iar eu am brusc viziunea sufrageriei lui Elizabeth. A sosului de salată şi a piperului alb, şi a farfuriilor de majolică atârnate pe pereţi. A bibelourilor din ceramică - şopârle, şi ţestoase, şi rădaşte care se caţără pe ferigi şi iarbă spre tavan. A lui Elizabeth râzând de dezgustul meu când aduce un ceainic cu ciocul în formă de şarpe. Strâng borcanul în braţe. Încă are capacul, deşi multe dintre celelalte nu-l mai au, iar eu trebuie să-l desfac pentru a băga înăuntru obiectul pentru păr pe care îl am în buzunar, un lucru rotund pentru a-ţi lega părul. Este ud de parcă ar fi fost în pământ şi o bomboană Polo spartă e lipită de el, şi mai am şi o broscuţă de plastic. Le bag înăuntru pe toate.

La marginea trotuarului este un melc care înaintează lent, iar eu îl desprind de jos în timp ce o femeie cu o coadă neagră şi lungă iese din casa mea. Obiectul ei de prins părul este exact precum cel din borcanul meu.

— Am pus medicamentele pe o farfurie, spune ea. Dar acum chiar trebuie să ajung la doamna următoare.

— Ştiu, rosteşte Helen. Mulţumesc. Mulţumesc că m-aţi chemat.

Femeia se opreşte lângă o maşină micuţă, rotunjoară.

— O să vă descurcaţi?

Nu vorbeşte cu mine.

Bag melcul în borcan şi mă uit cum îşi lasă balele pe sticlă. Pot să-mi fac propriile obiecte de majolică.

— Da, răspunde Helen. O să stau cu ea.

— Va trebui să chemaţi pe cineva dacă...

— Ştiu. Mulţumesc.

Femeia priveşte peluza.

— Cel puţin, vă pricepeţi la plante. Aşa că, mai târziu, poate că le veţi pune la loc.

Helen râde nu foarte încântată, iar femeia se urcă în maşină şi pleacă. Pornesc în aceeaşi direcţie, intrând în alte curţi din faţă, adunând lucruri. Multe lucruri. Capacul unei sticle, o broşă cu camee, un gândac care zăcea cu picioarele în aer, o mână de nisip şi câteva chiştoace de ţigară. Le pun în borcan şi îl zgâlţâi, văzând numele Branston iar şi iar. Şi mă gândesc la Elizabeth iar şi iar, ceea ce este ca o durere pulsându-mi prin piele cu fiecare bătaie a inimii. O văd pe Helen la două case în spate, privindu-mă cum îmi afund mâna într-un morman de nisip de lângă un gard. Cineva îşi cimentează grădina. Fiul lui Elizabeth o ameninţă tot timpul că va face asta. Cât de oribil ar fi, ce lucru cumplit! „Nici o pasăre nu va mai veni, i-am spus eu lui Elizabeth. Ar fi ca un deşert.” Şi cum am mai ajunge la pământul de dedesubt? Ar fi pierdut pentru totdeauna.

Trec pe lângă casa urâtă şi pe lângă resturile de la ceai, şi pe lângă acacia, pe drumul pe care am mers întotdeauna, iar apoi mă duc mai departe, până când aud sunetul trenurilor. Privesc în gol spre partea cealaltă a străzii. Vizavi se află Station Hotel. Acum este azil de bătrâni, iar eu îi citesc numele cu voce tare:

— Căminul de îngrijire Cotlands.

Este o clădire victoriană înaltă, încă impunătoare în ciuda schimbării destinaţiei sale. Şuruburile cu care este prinsă pancarta cu numele căminului sunt slăbite. Par să fi fost împinse din cărămizi, ca şi cum vechea clădire refuza noul nume.

Îmi amintesc că, în copilăria mea, părea să se burzuluiască din cauza petelor pe care fumul de cărbune le lăsa pe faţada sa din piatră. Mă uitam mereu la ea, în zilele acelea. Aici a fost găsită valiza lui Sukey.

Mai fusesem o dată acolo, imediat după ce valiza a ajuns pe masa noastră din bucătărie. Mă dusesem să mă sprijin de balustradele gării şi să privesc prin zecile de geamuri, şi să mă întreb ce căutase Sukey într-un hotel din propriul oraş, să mă întreb dacă încă mai locuia cumva acolo, sperând că s-ar putea uita afară şi să mă vadă, şi să vină în fugă la mine. Fireşte, nu se întâmpla asta, iar eu mă duceam acasă, la altă cină luată în tăcere.

Dar regăsirea scrisorii, citirea ei şi faptul că, în mintea mea, cuvântul „amant” era înghesuit lângă numele lui Douglas m-au făcut să mă gândesc mai intens. Un hotel nu era exact locul unde se duceau oamenii care aveau relaţii clandestine?

Nu văzusem asta de zeci de ori în filme? Aşa că, o dată, în loc să mă duc acasă la prânz, m-am dus acolo, în timp ce intram pe uşi culegând de pe jos un bilet de tren aruncat.

Înăuntru, hotelul mi s-a părut că este doar o scară lungă, care se răsucea iarăşi şi iarăşi, de parcă oamenii care stăteau acolo nu călătoreau destul. De jos, arăta ca un puţ, ca vizuina iepurelui din *Alice în Ţara Minunilor.* M-am gândit că Sukey ar fi putut foarte uşor să cadă în el şi să nu-şi mai găsească niciodată calea înapoi. Şi am urcat încet, de la geamuri uitându-mă în jos spre staţie, la pasageri şi la hamalii care împingeau cărucioare pline cu bagaje. Un miros de supă de ceapă se ridica dinspre bucătăria hotelului, amestecându-se cu mirosul acru al soluţiei cu care fusese lustruită balustrada. Combinaţia m-a făcut să mă simt ciudat de înfometată şi am căutat în buzunar un biscuit cu morcovi, deşi ştiam că nu am, găsind în schimb doar biletul de tren şi scrisoarea lui Sukey coaptă la foc mic. Din când în când, un tren care nu oprea trecea în viteză prin gară, stârnind un vârtej de abur care se ridica deasupra clădirii, iar eu m-am oprit la ultimul etaj pentru a mă uita cum băiatul cu ziare se lupta să-şi ţină şi marfa, şi şapca.

De-a lungul coridorului, uşile numerotate erau închise, iar eu n-am îndrăznit să încerc clanţele, aşa că m-am uitat cu ochii mijiţi din cauza luminii slabe la mocheta şi la tapetul ponosite. Oare Sukey şi Douglas se întâlniseră aici? Îşi şoptiseră vorbe dulci? Se sărutaseră? Părea atât de improbabil. Şi totuşi, nu m-am putut împiedica să nu simt o gelozie pătrunzătoare la gândul că era posibil să fi fost lăsată pe dinafară, că era posibil ca ea să nu fi avut încredere să-mi spună adevărul. Am apucat o bucăţică de tapet îndoită de un întrerupător, am desprins-o cu grijă de pe perete şi am băgat-o în buzunar. În timp ce mă întorceam spre scări, un bărbat a trecut pe lângă mine, apoi a deschis o uşă, iar eu am întrezărit pe cineva înăuntru. Avea părul moale, negru şi un taior albastru, mulat pe trup. Ceva s-a răsucit rapid şi cu putere în mine, şi am privit-o fix, abia auzind cuvintele bărbatului.

— Dă-te la o parte de lângă uşă, te rog, a rostit el, ochii fiindu-i prea mari pentru pleoapele sale.

Nu m-am clintit, nici măcar n-am putut să înghit, dar am reuşit să-l văd - slab şi cu o înfăţişare prăfuită, trupul lui subţire nereuşind să mă împiedice a vedea camera. Şi atunci, femeia s-a răsucit. Însă avea nasul mai mare decât mă aşteptasem, buzele, mai cărnoase, obrajii, mai plaţi, iar nodul din stomacul meu a devenit un bolovan. A trebuit să mă sprijin de perete.

— Ce Dumnezeu s-a întâmplat? a rostit femeia ieşind şi apucându-mă de încheietură, degetele ei dolofane căutându-mi pulsul. Arată de parcă ar fi văzut o fantomă.

Auzind vocea femeii, bărbatul a părut să se scuture de praf, iar ochii i s-au aşezat mai bine în orbite.

— Dumnezeu să ne ajute, fetiţo, a spus el. Ne-ai băgat în sperieţi uitându-te aşa. Ce s-a întâmplat? Nu-ţi place faţa mea?

Mi-am desprins încheietura din mâna femeii şi m-am dus să mă aşez în capul scărilor, ascultând anunţurile din gară purtate de vânt. N-am avut energie să mă ridic, aşa că m-am lăsat pe spate, mi-am întins picioarele şi am lăsat huruitul trenurilor să vibreze prin mine. Am studiat nisipul bătătorit în mochetă, imaginându-mi că simt gustul sării de mare în aer, până când femeia din cameră m-a descoperit.

— Iarăşi tu? a rostit ea executând un mic *pas de deux* din pricina surprizei, când a dat cu ochii de mine. De ce zaci aici? Nu ţi-e bine?

— Ba da, am răspuns eu ridicându-mă.

— Locuieşti aici?

— Nu. Am intrat doar. Scuzaţi-mă.

— Ai intrat ca să stai pe scări?

A coborât pe lângă mine, iar eu am urmat-o.

— Nu, doar că... am crezut că sunteţi altcineva.

— Cine ai crezut că sunt?

Nu i-am răspuns, iar ea m-a întrebat dacă nu cumva cred că sunt în stare de şoc.

— Eu, una, *ştiu* că sunt, a spus ea.

I-am zis că presupun că s-ar putea să fiu, iar ea a sugerat să beau un păhărel de brandy.

— În orice caz, eu o să beau, a adăugat ea.

— M-a lăsat în hol, iar ea s-a dus la bar. Acela nu era localul Fiveways şi n-ar fi tolerat prezenţa unei fetişcane.

— Sărmana de ea a intrat ca să aibă un şoc, am auzit-o spunând şi i-am întrezărit taiorul albastru când a trecut prin uşile batante în vreme ce oamenii intrau şi ieşeau.

Chiar şi după ce i-am văzut chipul tot îmi mai imaginam că era Sukey. A arătat spre hol, iar câţiva bărbaţi s-au răsucit pentru a se uita la mine. Unul dintre ei era Frank.

M-a văzut, desigur, iar o clipă mai târziu a deschis uşa barului. Nu mă gândisem la el până în

clipa aceea, imaginându-mi doar ce-ar fi putut să fie Sukey şi Douglas unul pentru celălalt. Am simţit o durere pătrunzătoare pentru Frank, durerea pe care el ar fi simţit-o, dacă ar fi ştiut de ei. Apoi, m-am întrebat dacă ştia. Dacă Sukey îi spusese, aşa cum zisese în scrisoare că va face. Mi-am amintit cum vorbise el despre Douglas, făcându-l „idiot cu faţă de şobolan”, iar asta m-a făcut să cred că ştia. Şi ce însemna asta? Ce-ar fi putut face dacă ar fi aflat? Nu m-am simţit în stare să am de-a face cu el, aşa că m-am răsucit, ca să fug înapoi pe scări.

— Maud? a strigat el în urma mea.

— O, Frank! am auzit-o eu pe femeie. Este cu tine?

M-am repezit înnebunită pe scări, tot cotind şi cotind până când coapsele au început să-mi ardă şi am ajuns din nou la ultimul etaj, căutând nisipul din şănţuleţele treptelor. Frank urcase doar primul rând de trepte, apoi renunţase. I-am văzut chipul apărând între două paliere, chiar sub mine, când m-am aplecat peste balustradă.

— Coboară, te rog, a rostit el, vocea urcându-i în spirală spre mine. Nu sunt în stare să urc afurisitele astea de scări.

— Ce cauţi aici? l-am întrebat eu, lăsând cuvintele să cadă printre etaje.

— Am venit să beau ceva. Nu este o crimă, nu?

— Dar de ce aici? În locul unde a fost găsită valiza ei.

— Vorbeşti de Sukey, nu?

— Sigur că vorbesc de Sukey. Despre cine altcineva aş putea vorbi?

— În regulă. Şi ce ai zis?

Mi-am dat seama că era ceea ce tata ar fi numit „afumat”, aşa că am repetat rar cuvintele.

— Valiza. Lui Sukey. A fost găsită. Aici.

El a deschis gura, dar apoi şi-a îndreptat privirea spre femeia care a venit la baza scărilor cu un pahar în mână.

— Nu vrei să cobori, să bei asta? a întrebat ea, vocea sa creând un ecou în casa scărilor.

Nu voiam. Lichidul avea culoarea mierii şi mi-am imaginat că era dulce şi că m-ar încălzi, şi că probabil aş afla ceva bându-l, dar nu mai băusem niciodată alcool.

— Nu sunt sigură că ar trebui.

— Cum vrei.

A dat pe gât tot paharul înainte de a dispărea din nou în bar. Am fost dezamăgită şi abia ani mai târziu am gustat în cele din urmă brandy pentru prima dată, iar arsura neplăcută m-a făcut să fiu bucuroasă că nu mă ostenisem în acea zi.

— Cum de-ţi cunoaşte numele femeia aceea? l-am întrebat eu pe Frank.

— Cine? Nancy? Lucrează aici. Soţul ei a fost prizonier de război. Sărmanul ticălos e puţin dus. Nu suportă să locuiască acasă, aşa că ei stau aici. Cu ceva timp în urmă, le-am dat nişte mobilă, ca să se simtă mai ca acasă.

Am râs. Era râsul tatei care spunea „Ar fi trebuit să ştiu”.

— Se pare că nu există o persoană în tot oraşul pe care să n-o fi ajutat.

— E puţin cam exagerat, a spus Frank. Pe cine altcineva ştii să fi ajutat?

— Pe oamenii de pe strada ta.

— Cine nu şi-ar ajuta vecinii dacă ar putea?

— Ceea ce mă interesează pe mine este motivul pentru care i-ai ajutat.

— Ce te-a apucat? a întrebat el.

Pentru o clipă, capul i-a dispărut, iar mâna lui a urcat pe balustradă. Mi-am dorit să se oprească, să rămână unde era, să nu se apropie. Trebuia să mă gândesc, să-mi limpezesc mintea, să-mi amintesc

întrebările pe care voiam cel mai mult să i le pun. M-am gândit să fug în camera prizonierului de război.

— Lucrează la recepţie? am rostit eu. Nancy. Ea este cea care a scris numele lui Sukey în registru?

— Despre ce vorbeşti, Maudie? m-a întrebat Frank, din el văzându-se doar o mână care urca încet pe lemnul lustruit al balustradei care urma curbura scărilor. Vocea i-a urcat spre mine, sinistră şi fatală în absenţa corpului, iar eu am simţit balustrada ca pe un conductor care transmitea un curent electric din mâna lui spre a mea. Ce cauţi aici? Ai venit după mine?

— Nu.

— Dar eşti supărată pe mine. Mâna a dispărut, iar el a urcat în fugă treptele rămase. Până la urmă, nu era prea greu pentru el. Ce este? Ce s-a întâmplat? Ai descoperit ceva?

M-am dat îndărăt, tulburată că trebuia să-mi ridic privirea spre el, în loc s-o cobor, şi am mototolit scrisoarea din buzunar drept răspuns.

— Ce ai acolo? a întrebat el cu o jumătate de zâmbet, de parcă eram un copil care juca un joc.

— O scrisoare.

— De la cine?

— De la Sukey. A trimis-o înainte de a dispărea.

M-am aşteptat la o conversaţie, am crezut că mă va întreba ce scria în scrisoare, că voi avea timp sa-i pun întrebări, dar nici măcar n-am apucat să-i văd expresia schimbându-i-se înainte de a se repezi la mine. Dintr-o mişcare, m-am pomenit aplecată în spate peste balustradă, ţintuită acolo de mâna pe care şi-o pusese pe umărul meu. Forţa lui bruscă a fost un şoc pentru mine. Mi-am strâns pumnul în jurul scrisorii şi am îndesat-o adânc în buzunar, ţesătura zgâriindu-mi pielea. M-a înşfăcat de încheietură şi a încercat să-mi smulgă mâna din buzunar, ridicându-mi şi fusta.

— În scrisoare scrie că urma să-ţi spună ceva, am rostit eu lipindu-mi braţul de trup, hotărâtă să-l întreb oricum ce mă interesa. Ţi-a spus ceva?

— Dă-mi scrisoarea, Maud!

Mâna lui a urcat pe cotul meu, forţându-mă să-l îndoi, iar braţul meu s-a ridicat fără voie.

— Spune-mi! am rostit eu încercând să-mi păstrez cumpătul, să nu uit întrebările pe care voiam să i le pun.

Mi se părea ciudat că mai vorbeam, deşi eram ca o păpuşă de cârpă în mâinile lui.

— Cum aş putea din moment ce n-am citit-o?

Îşi încleştase dinţii şi îmi răsucea braţul la spate, iar eu îi simţeam pielea fierbinte prin materialul bluzei de şcoală. În clipa aceea, am făcut ghemotoc scrisoarea şi am aruncat-o peste balustradă, aşa cum arunci un bănuţ într-o fântână.

Frank a înjurat şi a încercat să o prindă din zbor. Gestul lui m-a împins şi mai mult peste balustradă, iar picioarele mele au părăsit podeaua. Am încercat să mă prind de balustradă, dar n-am reuşit. Mi s-a făcut rău când am văzut pământul aflat departe jos repezindu-se spre mine, apoi am simţit din nou mâinile lui Frank. M-a tras cu bruscheţe înapoi şi mi-au trebuit câteva clipe ca să-mi dau seama că eram în siguranţă, că nu cădeam.

Când mi-am ridicat privirea spre el, am văzut că faţa îi era albă.

— Am crezut c-o să te pierd, a spus el şi mi s-a părut deprimant să văd cum chipul i se golise complet de sânge. Am crezut c-o să te pierd.

Mi-a pipăit uşurel corpul, ca un doctor incompetent verificând dacă n-am oase rupte. Mi s-a părut că simţea nevoia să-şi dovedească sieşi că eram cu adevărat acolo.

— Nu-ţi face griji, nu sunt o fantomă, am zis, deşi inima mea îmi bătea atât de tare, încât îmi era greu să respir, şi m-am întrebat cum arătase faţa mea când el mă atinsese.

Se aplecase peste balustradă, iar cămaşa i se lipise de piele, dezvăluindu-i muşchii umerilor şi spatelui. Am făcut un pas spre el.

A suspinat prelung şi a pornit să coboare scările.

— Nu, stai pe loc, a spus el. Nu se poate avea încredere în mine.

Am rămas locului o clipă, ascultându-i paşii care coborau.

Sângele care îmi pulsase în cap se domolise, rămânând în loc începutul unei dureri de cap, iar eu mi-am imaginat în treacăt cum ar fi fost dacă Frank nu mi-ar fi oprit căderea.

Mi-am imaginat cum mi-aş fi simţit capul spărgându-se şi gâtul rupându-se. Mi-am imaginat sângele de pe gresia de jos şi oamenii ţipând. M-am gândit la părinţii mei, care deja sufereau din cauza absenţei lui Sukey şi am presupus ce-ar fi păţit Frank. Ar fi fost acuzat că m-a împins, nu? Când a ajuns la jumătatea scărilor, s-a oprit, iar chipul i-a apărut din nou între etaje.

— Spune-mi ceva despre Sukey, Maud, a rostit el. Nu despre locul acesta - spune-mi altceva.

— Ca, de pildă, ce?

— Nu ştiu. Ceva ce aţi făcut împreună. Ce îţi aminteşti.

Mi-am frecat pantoful de mocheta plină cu nisip.

— Ne-am dus pe plajă, am zis eu începând să cobor spre el. În ziua în care au scos sârma ghimpată. Asta a fost înainte ca voi să vă căsătoriţi. Înainte ca războiul să se fi sfârşit măcar.

— Ştiu. Continuă.

— Iar eu am îngropat-o în nisip. În timp ce coboram, vocea mea crea un ecou ciudat între pereţi, dar tot auzeam râsul ei din acea zi şi vedeam nisipul alunecând în gropile săpate. Şi am pus scoici peste nisip pentru a-i face o rochie. Iar după aceea, când ea s-a dezgropat, şi-a scuturat părul, iar mama s-a supărat pentru că nisipul a ajuns pe sendvişuri, şi când le-am mâncat mai târziu erau pline cu nisip. Dar rochia din scoici a fost cu adevărat superbă, am spus eu ajungând la baza scărilor. Sukey mi-a cerut să pun din cele albe pentru fustă, ca să arate ca şi cum ar fi avut un jupon. Îmi doresc să fi avut un aparat de fotografiat.

— Şi eu îmi doresc, a rostit el încheindu-mi gulerul bluzei la baza gâtului. Du-te acasă, Maudie, a zis el. Eu o să mă duc să mai beau ceva.

S-a aplecat să ridice scrisoarea maronie făcută ghemotoc şi a băgat-o în buzunar în timp ce se îndepărta.

— Vino şi stai aici, mamă.

Mă clatin pe picioare. A început să plouă, iar fumul ţigării cuiva persistă în aer. Helen s-a adăpostit sub copertina unei staţii de autobuz. În timp ce mă apropii, stă în picioare, lipită de bancă şi pare că nu respiră. Îmi pun o mână pe obrazul ei, iar ea închide strâns ochii preţ de o secundă, ridicându-şi un braţ. Pe încheietură, are o urmă lividă, care pare că se va transforma într-o vânătaie.

— Cum te-ai ales cu asta? rostesc eu apucând-o de încheietură cât de delicat pot, simţindu-i pulsul puternic şi rapid.

— Nu contează, spune ea.

— Pentru mine, contează. Eşti fiica mea. Dacă suferi, pentru mine contează. Te iubesc foarte mult.

Mă priveşte fix, iar eu mă îngrijorez că n-am folosit cuvintele corecte, apoi simt o epuizare bruscă. Picioarele nu mă mai ţin. Sunt ca una dintre acele jucării care sar şi se dau peste cap dacă le apeşi în partea de jos - arcul din articulaţiile mele s-a destins. Însă mâinile lui Helen sunt sub braţele mele, iar eu găsesc banca sub mine. Încerc să echilibrez borcanul în poală, dar nu reuşesc să-l fac să stea drept. Banca este înclinată, aşa că fie eu, fie borcanul alunecă. Conţinutul se amestecă şi ceva se mişcă, ceva vâscos acoperind ochiul broaştei. Este enervant. Mă întorc pentru a-i spune ceva femeii

care stă lângă mine, însă văd că pe obrajii ei curg lacrimi.

— Gata, gata, drăguţo, rostesc eu. Ea hohoteşte şi îşi apasă dosul palmei pe gură. Nu ştiu ce să fac ca s-o ajut. Nu-mi dau seama cine este. Spune-mi despre ce-i vorba, îi zic eu. Sunt sigură că nu poate fi chiar atât de rău.

Îi mângâi umărul întrebându-mă cum am ajuns aici. Nu-mi amintesc să fi luat autobuzul. Poate că mă duc la o întâlnire, dar nu-mi amintesc unde anume.

— Te-a supărat un bărbat? întreb eu. Ea se uită din nou la mine şi zâmbeşte, deşi categoric plânge în continuare. Ţi-a fost necredincios? spun eu. Se va întoarce. Se va întoarce negreşit la o fată atât de drăguţă ca tine.

Deşi, de fapt, n-ai putea zice că este fată.

— Nu e vorba de un bărbat, spune ea.

O privesc surprinsă.

— E o femeie?

Ea se încruntă la mine şi se ridică pentru a se uita la orarul autobuzelor. Poate că a crezut că sunt prea băgăcioasă. Pe creanga unui copac, doi porumbei dau din cap unul spre celălalt - parcă ar fi eu şi această femeie, aşa cum sporovăiesc unul cu altul ca şi cum ar fi întruchiparea noastră. Încerc să îi alung fluturându-mi mâna, dar trebuie să prind repede borcanul, ca să nu-mi alunece din poală. Când femeia se răsuceşte, îi privesc chipul cu atenţie. Şi-a şters lacrimile. Este Helen. Banca pare să se răstoarne cu mine. E fiica mea, Helen. Am stat împreună cu ea într-o staţie de autobuz fără să ştiu cine este.

— Helen! rostesc eu atingându-i încheietura, remarcând urma întunecată de pe ea. Helen.

Nu mi-am recunoscut propria fiică.

— Eşti epuizată, spune ea. Nu poţi să te întorci pe jos. Mă duc să aduc maşina. Bine, mami?

Stomacul pare să mi se fi dizolvat în corp. Nu mi-am recunoscut propria fiică, iar s-o aud că-mi zice „mami” mi se pare un reproş. Scotocesc prin borcan, ca să am ceva de făcut. Găsesc un rest de bomboană de mentă lipit de un elastic de păr şi îi ciugulesc marginea, dar nu are un gust bun şi are pământ pe ea. O femeie în vârstă vine spre staţia de autobuz.

— Bună, dragă, spune ea aşezându-se şi începând să caute ceva în geantă.

— Bună, zic eu.

Observ că poartă nişte papuci din pânză ponosiţi. Probabil că este şi mai nebună decât mine. Helen o salută şi ea.

— Trebuie să dau o fugă, să aduc maşina, spune ea. Aţi putea, vă rog, să o supravegheaţi puţin pe mama? Mă întorc în câteva minute. Se uită la orarul autobuzelor şi se încruntă. Să n-o lăsaţi să urce în vreun autobuz.

Femeia acceptă şi desface o bucată de plastic în geantă. Helen se opreşte la bordură, îşi muşcă buza de sus, îmi face cu mâna şi se repede printre maşini.

— Te-a scos la plimbare, nu? rosteşte femeia desfăcând capacul unei sticle şi sorbind îndelung. Aş vrea să mă scoată şi pe mine cineva.

Face un semn cu mâna spre spatele ei. Este o clădire din piatră, de faţada căreia atârnă o pancartă.

— Căminul de îngrijire Cotlands, citesc eu.

— Asta-i. Părul femeii este foarte îngrijit, cu mici bucle albe. Nu se potriveşte cu pantofii ponosiţi. Fiul meu mi-a cerut să vin aici. A spus că aşa e cel mai bine. Că voi fi mai aproape de el. Că şi-ar face mai puţine griji. Că ar putea să mă viziteze mai des şi să mă ducă cu maşina, să ne plimbăm la ţară. Dar o face? îşi clatină buclele. Aşa că sunt captivă aici, cu aceşti pitici filipinezi. O, nu sunt oameni răi. Sunt foarte amabili. Zâmbesc tot timpul. Dar sunt atât de micuţi! Mă simt de parcă aş fi

ajuns în Lilliput, ştii? Şi n-am decât un metru cincizeci şi şapte.

Soarbe din nou din sticlă, iar zgomotul înghiţiturilor este liniştitor. Bea cu o concentrare care mă face să mă gândesc la Frank şi la căldura asudată dintr-o cârciumă şi îmi cobor privirea aşteptându-mă să-mi văd genunchii goi, dar port pantaloni, iar în poală am un borcan cu lucruri amestecate.

— Iar după o vreme acolo, te pierzi. Nu-mi mai amintesc ce-mi plăcea şi ce nu-mi plăcea. Îi aud spunând „Doamnei Mapp nu-i place mazărea" sau „Doamnei Mapp îi plac bomboanele Starburst", iar apoi mă întreabă „Nu-i aşa, dragă?" Eu încuviinţez din cap, dar nu-mi amintesc pentru nimic în lume ce gust are mazărea sau cum sunt bomboanele Starburst. La fel şi cu televizorul. Începe o emisiune, iar ei spun „Îţi place asta, nu-i aşa?" şi eu încuviinţez din cap. Dar habar n-am despre ce dracu' e vorba.

Privesc spre căminul de bătrâni. E ceva în acel talmeş-balmeş de cuvinte, ceva important, dar nu-mi dau seama ce. O micuţă doamnă cu pielea măslinie iese pe poartă.

— Iar mai rău decât toate este numele meu. Apropo, mă cheamă Margaret. Margaret.

— Mă bucur să te cunosc, Margaret.

Îşi clatină din nou buclele.

— Da, da, şi eu. Dar, vezi tu, acolo ei insistă să-mi spună Peggy. Peggy! Urăsc numele ăsta.

— Şi eu la fel, rostesc eu gândindu-mă la magazinul Oxfam.

— Peggy, nu urci autobuz acum, strigă zâmbind femeia măslinie.

— Ştiu asta, spune Peggy. Doar stau de vorbă cu cineva. Ia, repede, rosteşte ea aruncându-mi sticla în poală, aceasta zornăind când se ciocneşte de borcanul meu. Nu vreau să fiu prinsă cu asta. M-aş alege cu un perdaf pe cinste. Şi e păcat pentru că ginul este singurul lucru care *ştiu* că-mi place.

— Înăuntru, te rog, Peggy, zice femeia micuţă.

— Înţelegi ce spun? Peggy, fă aia, Peggy, fă ailaltă. Un coşmar nenorocit. Ba chiar aşa m-au trecut în fişă. Acum sunt Peggy Mapp, nu Margaret Mapp.

— Aşa te-au trecut în fişă? rostesc eu tresărind uşor.

— Da. Dacă ai suna şi ai cere cu Margaret, probabil ţi-ar spune că nu locuiesc aici. Jumătate din ei nu-mi cunosc numele adevărat. Face o pauză pentru a suspina. Vezi tu, când am venit aici, mai era o Margaret, iar ei au vrut să se asigure că nu se creează confuzii. Desigur, de atunci, ea a murit. Dar eu tot Peggy am rămas.

O privesc intrând împreună cu micuţa îngrijitoare, iar autobuzul soseşte în staţie. Sunt pe cale să mă urc în el, dar aud un ţipăt de peste drum. Şoferul strigă pe geam la cineva. Se face mare caz de ceva, iar uşile se închid. Şi Helen este aici, vorbind întruna, dar nu mă pot concentra asupra cuvintelor ei. Mă gândesc la toate variantele pentru Elizabeth. Eliza, Lizzie, Liz, Lisa, Betty, Betsy, Bet, Beth, Bess, Bessie...

— Dar ăsta, mami? Pe ăsta îl vrei? Împachetează mai departe, doar aruncă o privire.

Strălucirea albă de la fereastră devine mai puţin intensă când Helen ridică un obiect. Nu văd ce este. E o umbră, o formă vagă. Îmi întorc capul, încercând să mă uit din alt unghi, dar tot neclar rămâne.

— Nu ştiu ce este, rostesc eu lăsând jos lucrul cu mâneci, lucrul cu nasturi şi cu mâneci pe care încerc să-l împăturesc şi ducându-mi o mână la spate pentru a-mi masa coloana.

Stau într-o poziţie incomodă, pe jumătate răsucită pe pat, dar nu văd unde altundeva aş putea sta. La picioarele mele este o valiză şi suntem învăluite în mirosul stătut al hainelor care au stat prea mult în şifonier. Aici parcă-i la magazinul Oxfam, spun eu. Plecăm în vacanţă?

Helen îşi lasă jos mâinile, iar lumina albă de la fereastră mă face să clipesc.

— Nu, mami.

— Pentru că nu cred că aş putea pleca în vacanţă. Cred că ar fi prea mult pentru mine. Cred că aş prefera să stau acasă.

— Te muţi, îţi aminteşti? Te muţi la mine.

— O, da, rostesc eu. Desigur. Desigur, pentru asta sunt toate cutiile. Împăturesc talmeş-balmeşul de mâneci şi nasturi de pe pat, indiferent ce-o fi el, şi îl pun într-o valiză, aruncând deasupra o pereche de chiloţi. Mergem în...

Îmi amintesc la timp şi mă opresc, dar Helen suspină. Atinge cu piciorul ceva de pe duşumea.

— Îţi trebuie asta? întreabă ea.Este un borcan de Branston Pickle. În el sunt înghesuite nişte lucruri: o mănuşă care umezeşte interiorul sticlei, două capace de la nişte sticle, un ambalaj de KitKat, nişte chiştoace de ţigară din care cad ultimele fire de tutun.

— Este important, spun eu.

— Pentru ce poate fi important? E dezgustător.

Îl ia cu vârfurile degetelor şi se uită la lucrurile din el înainte de a-l azvârli cu o bufnitură puternică, primejdioasă, pe unul dintre maldărele de haine.

Borcanul se rostogoleşte de pe haine, făcând ca nisipul din el să se învârtejească precum zăpada din unul dintre acele globuri care se vând de Crăciun. Îl pun pe o foaie de ziar, pentru a-l împacheta, dar capacul de metal rupe prima hârtie, aşa că trebuie să înfăşor o alta în jurul lui. Helen îşi dă ochii peste cap.

— O, Helen! rostesc eu pliind ziarul peste cuvântul „Pickle”. Dacă mă mut, de unde va şti Elizabeth unde sunt?

— O să-i spun lui Peter, zice Helen. O să-l rog să-i transmită că te-ai mutat. O să fac asta mâine.

Explorez cu degetele conturul borcanului, privind-o cum scoate lucrurile dintr-un scrin.

— O să-i spui lui Peter?

Ea încuviinţează din cap fără să se uite la mine.

— Şi cu ce ne va ajuta asta, Helen? rostesc eu. El n-o să-i zică lui Elizabeth. N-o să-i zică nimic. I-a făcut ceva. Nu ştiu ce. A ascuns-o undeva sau mai rău. Ea a plecat, iar eu nu ştiu unde.

— Bine, mami. Bine, spune ea. Ce părere ai de asta?

Este o lingură de ceramică având forma unui cap de vacă. Coada lingurii a fost făcută să arate ca limba vacii. E foarte urâtă.

— Da. Da, am nevoie de asta, rostesc eu întinzând mâna şi luând-o de la ea. Este pentru Elizabeth.

Iau o bucată de ziar şi o înfăşor în jurul capului vacii. Cuvintele tipărite sunt tăiate de îndoiturile hârtiei. Încerc să le citesc, dar n-au nici un sens. Nu cred că au vreun sens.

— Elizabeth! Iarăşi! Ai aruncat fără să clipeşti cea mai mare parte din lucrurile tatei, dar eşti disperată să păstrezi toate mizeriile astea, deşi jumătate din ele nu înseamnă nimic pentru tine.

Simt ceva umplându-mi pieptul şi strâng cu putere în mâini lingura în formă de vacă. Ziarul se rupe.

— Pot să păstrez tot ce vreau, nu? Nu înţeleg ce legătură are asta cu tine.

— Te muţi în casa mea.

— Aşa că sunt regulile tale. Şi trebuie să fac tot ce spui tu? Nu cred că vreau să locuiesc cu tine dacă aşa va fi.

— Ei bine, nu mai ai de ales. Casa a fost vândută.

Preţ de o clipă, nu reuşesc să înţeleg cuvintele. Mi se pare o propoziţie imposibilă.

— Mi-ai vândut casa? rostesc eu simţind că mi se face rău. Podeaua de sub mine nu mai pare stabilă, de parcă ar fi dispărut deja. Cum să-mi vinzi casa? Este a mea! Locuiesc aici. Am locuit dintotdeauna aici.

— O, mami, ai fost de acord cu asta, cu luni în urmă. Nu mai este sigur pentru tine să locuieşti singură. Continuă să împachetezi, te rog. Îţi aduc imediat o ceaşcă de ceai.

— Cine a fost de acord? Nu ai nici un drept.

— Tu, eu şi Tom am căzut de acord.

— Tom?

Îi spun numele, ştiu că este cineva special, dar nu-mi amintesc cine.

— Da, Tom, ţi se pare în regulă acum, după ce ţi-ai amintit că şi el a fost de acord?

— Tom? rostesc eu privind maldărele de haine. El este omul căruia îi vei da toate aceste lucruri?

— O dată pe an, vine din Germania cu avionul, apoi se duce înapoi, iar tu crezi că e minunat. Dar nu este aici zi de zi, programându-ţi vizitele şi vorbind cu îngrijitoarele tale, şi având grijă să ai tot ce-ţi trebuie, şi ducându-te la cumpărături, şi cumpărându-ţi lenjerie nouă ori de câte ori o pierzi pe a ta, şi luându-te de la secţia de poliţie la două noaptea.

Vorbeşte întruna. Nu se opreşte nici când o rog. Priveşte lucrurile din mâinile ei şi recită ceva - pare un soi de listă. Mă întreb dacă n-ar trebui să-mi notez, aşa că iau nişte hârtie. Scriu „Tom”, dar îmi iese ciudat. Hârtia nu e dreaptă, iar pixul alunecă peste marginea obiectului de dedesubt. Oricum, nu ştiu ce înseamnă acel cuvânt. Iau o oglindă cu mâner de pe o masă şi o pun pe o altă foaie de ziar. Când mă uit mai îndeaproape, văd că un ochi mă priveşte.

— O! exclam eu. Are vreo legătură cu nebuna?

Helen se răsuceşte spre mine.

— Poftim?

Arăt spre oglindă şi şoptesc:

— Se ascunde aici?

Helen mă priveşte fix, dar nu răspunde. Oricum, nu-mi amintesc ce am întrebat-o, întrebările şi-au pierdut sensul, încâlcindu-se în pânzele de păianjen din capul meu. Casc şi pun pe podea un pachet învelit în ziar, alături de altul similar - sunt nişte forme ciudat estompate, iar eu le împing deoparte. E ceva înfricoşător în lipsa lor de identitate. Probabil că aşa arată şi gândurile mele, mascate şi de nerecunoscut. Caut altceva să împachetez.

— Helen, cui dăm aceste lucruri?

Ea închide o valiză şi pocneşte clapetele. Stridentul zgomot dezvăluitor de secrete mă face să mă gândesc la o altă valiză şi la mama stând lângă masa din bucătărie, şi la tata întorcându-şi faţa spre

foc.

— Ni s-a adus valiza ei, îi spun eu lui Helen, deşi ea este deja pe scări. Dar nu era nimic în ea. Era plină doar cu ziare. Ceva îmi spune că nu a fost aşa, că am încurcat lucrurile, dar văd bucăţile de hârtie plutind cu un freamăt din valiza lui Sukey, acoperind podeaua bucătăriei. Îmi amintesc atât de clar, rostesc eu. Cum poliţia ne-a adus valiza şi cum am ridicat capacul, şi era plină de ziare. Sunt sigură că aşa a fost.

O urmez pe Helen la uşa din faţă şi mă opresc acolo, băgându-mi o mână în tufa de choisya, în vreme ce ea se duce la maşină şi bagă valiza înăuntru. Este un obiect greu, unul dintre acele lucruri tari pe care le iei în avion. Am folosit-o doar de câteva ori, când încă eram în stare să-l vizitez pe Tom în Germania.

— Mergem în vacanţă? întreb eu.

Helen trânteşte capota portbagajului şi vine înapoi în casă. Când ajung la etaj, văd că scoate din şifonier caseta mea făcută din cutii de chibrituri. Am făcut-o când eram copil. O sută de cutiuţe lipite, care s-au îngălbenit şi se sfărâmă la îmbinările cartoanelor. Ţineam în sertăraşele ei colecţia de scoici şi cioburi de ceramică, şi insecte, şi pene. Dar şi lucruri utile, ca de pildă ace cu gămălie şi aţă. Când avea nevoie de un nasture sau de un ac, Sukey deschidea mereu cutia greşită şi ţipa la vederea corpului păros al unui bondar sau a unei molii-tigru aflată pe patul ei din hârtie de ziar. Se văita, dar aveam impresia că îi făcea plăcere să se sperie de ele.

— Am crezut că am aruncat-o, spun eu. O să le aruncăm pe toate?

— Aş arunca-o, zice ea, dar mâinile ei rătăcesc peste cutii de parcă ar încerca să se decidă pe care s-o deschidă întâi.

— Dar, Helen, dacă în ea se află ceva ce vreau să păstrez? Când eram copil, obişnuiam să colecţionez cutii de chibrituri.

— Ştiu, mami. Iar *noi* găseam în ele insecte moarte când eram copii. Le numeam secretele tale. Cutiuţe pline cu albine, şi viespi, şi cărăbuşi care se dezintegrau.

— Da, am colecţionat şi din astea. Tu ai fost? întreb eu. Tu ai ţipat?

— Probabil că a fost Tom.

Aplecată spre spate de parcă ar fi putut să sară ceva din ele, începe să deschidă sertăraşele.

— Vrei penele astea vechi? Nasturele ăsta?

Trage un sertar din partea de jos, iar eu simt brusc cum mi se strânge stomacul.

— O bucată de ziar veche, spune ea zgâlţâind sertăraşul. Şi o bucată de unghie. Câh! Pentru ce ai păstrat asta?

Îmi dă sertăraşul, dar nu pare să fie decât jumătate. Văd mai clar fundul unei cutii de ceai, fuioare de praf fiind adunate în colţuri, acolo unde hârtia de ziar era îndepărtată de carton. Iar unghia este cuibărită în praf şi printre resturi de aţă de diferite culori, perlată şi ruptă ca o scoică spartă. Iar când îmi ridic privirea, Frank e acolo.

Nu m-am aşteptat cu adevărat să mă mai întâlnesc cu el după întâmplarea de la hotel. Am încercat să vorbesc cu mama despre el, dar tata a spus că nu dorea să-i audă numele în casa lui. Şi asta a fost tot. Până cu aproape o săptămână mai târziu, când l-am găsit din nou sprijinit de gardul viu de la capătul străzii noastre.

— Te aştept de aproape o oră, a zis el de parcă aş fi întârziat. La ce oră ieşi de la şcoală?

Arăta mai bine - părul îi era pieptănat îngrijit pe sub pălărie, aşa cum fusese de obicei, şi se bărbierise.

— Am fost reţinută, am spus eu. Pentru că nu am fost atentă la oră.

S-a apropiat de marginea trotuarului.

— Ce materie?

-Nu ştiu, am rostit eu făcându-l să râdă. Mi-am trecut degetele peste câteva crenguţe din gard, având grijă să nu rup frunzele, apoi am făcut un pas spre casă. Aş vrea să te invit înăuntru, am spus eu.

— Mda, ştiu. Dar nu sunt bine-venit. M-a urmat totuşi spre casă, privind pe ferestrele camerei de zi înainte de a-şi arunca ţigara în grădina din faţă. De fapt, voiam să te invit la mine. Am ceva ce vreau să-ți dau.

— Acum? am întrebat eu nefiind sigură că doream să mă duc undeva cu el, după cele petrecute data trecută.

EI a ridicat din umeri, a încuviinţat din cap, iar eu m-am uitat la el preţ de câteva clipe. Privirea îi era foarte fermă, iar când mi-a zâmbit mijindu-şi ochii şi aranjandu-şi pălăria, m-am pomenit ca-i zâmbesc şi eu, fara sa vreau.

— Trebuie să le spun ceva, am zis eu.

Am alergat pe aleea către uşa din spate şi am stat în bucătărie timp de câteva secunde, verificând dacă mama lăsase în cuptor ceva pentru cină. Ea şi tata se duseseră la Londra pentru a vedea dacă Sukey nu fusese zărită pe undeva. Tata credea că era posibil ca Frank s-o fi dus acolo şi să fi minţit în privinţa asta. Mama credea că era posibil ca Sukey să se fi dus după Frank şi să nu fi reuşit să se întâlnească cu el. Douglas spusese că se duce la film, dar zisese asta de mai multe ori în ultima vreme, iar apoi nu fusese în stare să-şi amintească ce văzuse, aşa că nu se ştia unde era de fapt. În orice caz, nu doream ca Frank să ştie că nu era nimeni acasă care să-mi simtă lipsa.

Când am ieşit, el se afla la capătul străzii, uitându-se spre parc. Abia atunci mi-am dat seama cât de mohorâtă era seara. Roşul cărămizilor pălea, iar brazii erau negri deasupra capetelor noastre. Era vremea cinei, aşa că am mers pe străzi pustii către casa lui Sukey, trecând pe lângă spălătorie, mirosul fierbinte şi curat fiind ca o îmbrăţişare aprigă. Frank şi-a băgat o ţigară în gură, a scos o cutie de chibrituri şi a zornăit-o.

— Ultimul, a rostit el deschizând-o. A aprins chibritul, iar după ce şi-a aprins ţigara, l-a aruncat pe stradă. Vrei cutia? a întrebat el. Le colecţionezi, nu-i aşa?

— Mai demult, am zis eu. Când eram mai mică.

Am luat cutia şi am strecurat-o în buzunarul fustei simţindu-mă intimidată şi iritată. Nu-mi plăcea să mi se aducă aminte că până de curând fusesem copil. Simţeam că mă tachinează.

— Pentru ce le colecţionezi? a întrebat el.

— Nu ştiu. Ca să pun lucruri în ele, presupun. După cum am spus, făceam asta când eram mică.

— Ca să pui lucruri în ele, hm? Lucruri secrete, nu?

— Nu, doar flecuşteţe, nasturi. Nimic important.

Şi-a coborât privirea spre mine şi a zâmbit ca şi cum ar fi ştiut cum stăteau lucrurile de fapt, iar eu m-am înroşit şi m-am simţit vinovată, întrebându-mă dacă nu cumva ascund ceva fără să ştiu.

— Mă întreb ce fel de secrete ar avea o fată ca tine.

— N-am nici un secret, am spus eu.

— Nu vrei să-mi zid, Maudie? Dar poate că o vei face într-o zi.

A zâmbit în continuare, fără să bage de seamă că eu nu zâmbeam. Nu ştiam ce să spun. Eram enervată de faptul că nu eram crezută, dar şi ciudat de mulţumită. Cred că mi-a plăcut ideea de a avea secrete.

Când am ajuns la el acasă, a aşteptat să urc scările în faţa lui, apoi a trecut pe lângă mine şi a descuiat uşa. M-am uitat la cheia din broască în timp ce răsuflarea lui îmi zburlea firele de păr. În holul de obicei atât de plin de mobilă şi de alte lucruri de care te împiedicai era aproape întuneric

beznă. Mirosea a rumeguş şi a fum de ţigară stătut, iar eu am înaintat încet, cu mâinile întinse, auzind cum zăvorul de la uşa din faţă era închis. Făcusem cam zece paşi şi eram surprinsă că izbutisem să nu mă lovesc de nimic când am simţit braţul lui Frank în jurul taliei. Aproape că am ţipat.

— Ai mers prea departe, a spus el. Aici este camera din faţă.

M-a împins înăuntru, apoi s-a îndepărtat pe hol. Vedeam mai bine aici, deoarece lumina de pe stradă intra pe ferestre. Dungi de lumină galbenă erau aşternute pe podeaua goală, iar eu am păşit pe ele, lăsându-le să strălucească pe pantofii mei. O duşumea goală. Privirea mea s-a îndreptat spre restul încăperii. Nu existau covoare, iar cea mai mare parte a mobilei dispăruse. Nu erau nici perdelele, nici canapeaua, nici globul de sticlă plin cu păsări. Nu exista nimic familiar care să-mi spună unde mă aflam şi nu era nici urmă de Sukey. Era ciudat şi dezorientant, şi mi-a amintit de felul cum arătase oraşul în dimineţile de după bombardamente. Nu mai rămăseseră decât câteva lăzi de ceai lângă şemineu şi două fotolii acoperite cu cearşafuri. Fuseseră trase faţă în faţă, iar unul era ocupat cu o cuvertură ponosită şi nişte pături militare.

— Aici dormi? l-am întrebat eu pe Frank când s-a întors.

— Nu fi atât de şocată. E casa *mea*. Iar restul mobilei a fost vândută, cu excepţia câtorva lucruri din pod de care nu pot scăpa. Bătrâna mea mamă ar fi făcut apoplexie dacă ar fi văzut pe cât de puţin am vândut-o, dar am avut câteva datorii care nu mai puteau aştepta. Şi nu voi mai sta mult aici.

A aprins o lumânare şi a pus-o pe podea, între noi. Lumina a făcut ca faţa să-i pară macabră, iar eu m-am tras îndărăt.

— Buhuhu! a făcut el ridicându-şi sprâncenele şi râzând. E ca în unul dintre filmele cu Karloff[24], nu-i aşa? O, nu-ţi face griji, n-am de gând să-ţi tai gâtul. A tras spre el una dintre lăzile de ceai. Asta voiam să-ţi arăt.

Am fost brusc cuprinsă de panică la gândul că avea să fie ceva nepotrivit. N-am fost sigură ce anume ar fi putut să fie, dar mi-a trecut prin minte că nu le voi putea povesti părinţilor despre asta. Mi-am mutat greutatea de pe un picior pe altul amintindu-mi zgomotul dur al zăvorului de la uşa din faţă când fusese închis.

— Nu mai pot păstra mult timp aceste lucruri, a spus el. Poţi să iei orice îţi place.

Eram pregătită să refuz încă dinainte ca el să ridice capacul lăzii, dar a scos o capă de blană pe care a ridicat-o în dreptul lumânării. Umbra ei amplificată s-a întins pe poliţa goală a şemineului.

— La hotel a avut doar acea valiză, a spus el. Toate celelalte haine încă sunt aici. M-am gândit că ai putea şti ce să faci cu ele. Îi plăcea să-ţi facă haine cadou. Şi ai şi silueta potrivită pentru ele.

Privirea lui a trecut peste trupul meu, pornind de undeva din mijloc, iar eu nu m-am putut abţine să nu mă acopăr cu mâinile, convinsă că aş putea simţi o durere acolo.

— Frank, am rostit eu. Sukey este moartă?

L-am văzut tresărind, mâna încleştându-i-se pe blană. S-a uitat fix la flacăra lumânării.

— N-ar fi trebuit să mă duc la Londra după ce nebuna aia blestemată a intrat în casă.

— Poftim?

— Femeia aia nebună. Cu luni în urmă, într-o noapte când eram plecat, a intrat cumva. A speriat-o de moarte pe Sukey.

— A fugit din casă? Ţipând? La Sukey mă refer. A fugit pe stradă?

— Da. Vecinii s-au plâns. Femeia aia băgăcioasă de vizavi. Ea ţi-a spus? În sfârşit, în seara în care a trebuit să plec la Londra, Sukey a găsit-o iarăşi pe femeie în casă. S-a speriat. Totuşi, a părut în regulă când s-a dus să ia cina la voi, însă când s-a întors a zis că nu poate sta în casă. S-a gândit să stea la voi, dar, ei bine, ne-am cam certat din cauza lui Douglas, că era acolo, iar mie nu-mi plăcea de el. Până la urmă, i-am luat o cameră la Station Hotel. Îmi erau datori cu câteva lucruri. Ne-am

decis că va sta acolo până în weekend, până când terminam de rezolvat treburile pe care le aveam, iar apoi, să ia un tren spre Londra şi să ne întâlnim sâmbătă după-amiază. Am fost îngrijorat când am văzut că nu a venit, dar, fiindcă n-am găsit-o la hotel, am presupus că se dusese la voi şi că n-a vrut să-mi spună.

Dar nu venise acasă. Plecase de la hotel, îşi lăsase acolo valiza plină cu lucruri şi dispăruse. M-am lăsat în genunchi şi m-am uitat în ladă. În ea se aflau lucrurile pe care decisese să nu le ia cu ea. Rochia de zi verde cu alb, cu dantelă pe umeri, şi taiorul marinăresc de culoare roşie, cu fusta sa plisată. Şi mai era şi puloverul elegant, cu un nasture perlat în spate, pe care ea îl croşetase după un model de la Hollywood. Toate hainele ei frumoase. Toate lucrurile pe care le cumpărase sau le făcuse.

Frank s-a dus să ia ceva de băut, iar eu am pus lucrurile pe braţul fotoliului său, în timp ce mă uitam prin ele. În curând, am golit toată lada, pe fundul ei nemairămânând decât praf. Praf şi încă ceva, ceva ca o scoică. L-am luat şi l-am apropiat de lumânare.

Aproape că mi-a scăpat din mână când mi-am dat seama ce era - o unghie ruptă, dată cu ojă roz. Am văzut dunguliţele albe de pe interior, unde se îndoise înainte de a se rupe, şi mi-am strâns degetele în pumni pentru a alunga senzaţia-fantomă a ruperii unei unghii. Nu ştiam dacă era a lui Sukey, dar avea ceva ciudat, ceva sinistru. Am băgat-o în cutia de chibrituri, în timp ce Frank a intrat pe uşă.

— Ce ai acolo? a întrebat el încruntându-se rapid, ca un animal care simte un miros.

— Nimic, am spus eu împingând cutia şi mai adânc în buzunar şi luând o rochie albastră mulată de pe fotoliu. Recunoşti asta?

El a zis că nu, iar când i-am spus că era rochia favorită a lui Sukey pentru dans şi că o purtase în seara în care l-a cunoscut, el a părut tulburat.

— Nu-mi aminteam, a rostit el întinzând mâna şi strângând ţesătura în palmă. Mai spune-mi. Spune-mi despre ocaziile când a purtat toate aceste lucruri.

Scot o cămaşă cu dungi gri din maldărul de haine şi o pun pe genunchi, netezindu-i cutele. Nu-mi amintesc ca Sukey s-o fi purtat. Este moale şi are o croială frumoasă, dar este mult prea mare. Mă uit din nou în valiză. E o valiză tare, ca acelea pe care le iei în avion. Peste haine este o bandă elastică, iar o pereche de pantaloni s-a încurcat în ea. Nişte pantaloni cafenii. Dar nici aceştia nu sunt ai lui Sukey. Multe lucruri sunt învelite în ziare, aşa că nu văd ce sunt. Îmi pun cămaşa întrebându-mă când mă voi trezi, iar o femeie intră în cameră. Trebuie să fie mama, deşi nu prea seamănă cu ea.

— Bună dimineaţa, spun eu.

Dar mi-e greu să pronunţ cuvintele. Gura îmi este prea moale pentru consoane.

Ăăă, ei bine, e noapte. Ce tot scotoceşti? Mai ai vreo sticlă de gin pe-aici? Am crezut că te-ai culcat.

— Sunt groaznic de obosită, zic eu.

— A fost o zi lungă.

Îmi îndepărtează părul de pe frunte şi mă ajută să mă bag sub pătură, unde este cald, de parcă cineva ar fi dormit aici.

Categoric, nu este mama mea. Poate că e vreuna dintre femeile dispărute despre care scrie în ziar. Poate că amândouă suntem.

— Nu mai cumperi de la acea pescărie, nu-i aşa?

Cuvintele nu sunt foarte clare - este enervant, dar sunetul parcă se potriveşte cu gândurile, care sunt ca o cocă.

— Nu, rosteşte ea.

Nu cred că a înţeles. Îmi ridic o mână spre ea, iar cotul loveşte un pahar. Femeia îl prinde înainte să cadă, dar lichidul se varsă peste margine. Înăuntru se află un soi de cadavru conservat. Aşa cum erau la şcoală. Iepuri în formaldehidă, arătându-şi măruntaiele elevilor din clasă. Simt neplăcutul miros de chimicale, care nu îl acoperă cu totul pe cel de putreziciune.

— E dezgustător. Ce caută aici? spun eu.

— Sunt dinţii tăi? întreabă ea.

O fată pe care n-o recunosc îşi bagă capul pe uşă.

— Ce se întâmplă? Daţi o petrecere la miezul nopţii? Să fac o ciocolată fierbinte?

— Şi tu eşti dispărută? rostesc eu.

Ochii ei se îndreaptă spre ai femeii. Pare stânjenită, de parcă ar fi fost prinsă.

— Da, fă-ne nişte ciocolată, Katy, spune femeia, apoi îmi vorbeşte cu voce joasă.

Îmi zice că este fiica mea, că aceasta este casa ei, că locuiesc acolo împreună cu ea. Îmi spune că este târziu şi că e vremea să dorm, că sunt în perfectă siguranţă, că nimeni n-a dispărut.

— Nu-i adevărat, rostesc eu. Nu-i adevărat. Îmi pipăi lateralele corpului, dar nu reuşesc să găsesc buzunarele pe sub pătură. Trag de ea, bag mâna sub perne, iar apoi apuc nişte haine. Picioarele îmi sunt prea înfierbântate şi încep să transpire. Nu-i adevărat, spun eu răscolind hainele. Femeia dă pătura la o parte, iar acum pot scoate bileţelele din buzunarele pijamalei. Nu prea ştiam ce anume căutam, dar răsfoiesc hârtiuţele şi dau peste numele lui Elizabeth. Ea este cea care a dispărut. Mă simt uşurată când aflu.

Fata se întoarce cu căni, iar eu sorb din băutura mea. E dulce şi groasă ca rujul topit.

— Ce-i cu Elizabeth? întreabă ea zâmbind.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Katy. N-o face să înceapă din nou, spune femeia. Deja am trecut prin asta de nenumărate ori pe ziua de azi. Eşti enervantă uneori.

Fata continuă să zâmbească. Are o feţişoară ca de vulpe, iar asta mă face să mă simt agitată.

— Mai bine te-ai duce la toaletă înainte să te culci din nou, zice femeia.

Îmi ia cana şi dă la o parte pătura de pe mine. Simt aerul rece pe picioarele puţin umede.

— Unde-i toaleta? întreb eu.

Ea îmi arată, iar eu mă duc în direcţia arătată de degetul ei, trecând pe lângă o oglindă din hol. Port cămaşa lui Patrick. Va trebui să mă schimb, dar nu-mi amintesc unde este camera mea - totul pare ciudat. Simt un freamăt în piept şi fac un pas către o uşă. Pe ea este un semn BAIA, ÎN ACEASTA DIRECŢIE, de parcă cineva ar fi ştiut că o s-o caut. Nu ştiu dacă să fiu recunoscătoare sau să mă tem. Prin uşă, văd un alt semn lipit pe perete. Pe acesta este o săgeată spre dreapta. Pe ultima uşă scrie TOALETĂ. Intru. Îmi dau jos pantalonii pijamalei, iar bucăţele de hârtie cad din buzunare pe duşumea. Le culeg, dar nu pot să le bag înapoi în pijama cu pantalonii coborâţi sub genunchi. Le pun pe caloriferul de lângă mine. Pe ele este scris numele lui Elizabeth.

— Elizabeth, rostesc eu în timp ce trag apa. Elizabeth a dispărut.

Mi se pare cumva liniştitor să spun asta, dar simt şi începutul îngrijorării la acest gând. Trebuie să descopăr o cale de a o găsi. Trebuie să-mi fac un plan - trebuie să mi-l notez şi să bifez punctele îndeplinite.

Singura hârtie pe care o găsesc este un ziar de pe masa din hol, un *Echo*, şi nu sunt sigură dacă e bun. Prima pagină se desprinde când încerc să citesc titlurile, dar îl iau în camera de zi şi mă aşez pe un fotoliu, întinzând paginile pe genunchi. Ceva îngust şi tare se află pe pernă alături de mine. Este neted şi strălucitor, şi are multe butonaşe numerotate. Îl învelesc în ziar şi mă uit după mere, dar nu văd nici unul, aşa că împachetez un pix, apoi un set de chei.

— O, mami! rosteşte Helen venind lângă mine. Nu-i de mirare că niciodată nu găsesc telecomanda.

Îndepărtează ziarul de pe ceva, lăsând pagina să cadă pe podea.

O ridic şi o înfăşor in jurul mâinii.

— Unde sunt merele, Helen? rostesc eu. Ar fi bine să ne apucăm de treabă, ar fi bine să le pregătim fiindcă altfel n-or să reziste până la primăvară.

Îmi plăcea să împachetez mere. Era una dintre acele treburi pe care oamenii ţi le dau de făcut când eşti copil şi încă îmi amintesc mirosul puternic al cernelii tipografice amestecat cu mirosul pătrunzător al fructelor. Într-un an, eu, mama şi Douglas le-am împachetat împreună. Am lucrat în bucătărie, cu ziarele în mijlocul mesei, cu merele într-o găleată aflată la un capăt şi cu cutiile pregătite, la celălalt. Briza făcea gardul viu întunecat de afară să foşnească, dar în bucătăria noastră era cald şi plăcut, iar focul din cuptorul cu lemne se stingea lent după cină. Becul din bucătărie pâlpâia de parcă un fluture de noapte se afla în el.

Mama le împacheta cel mai repede, iar Douglas, cel mai încet. Avea prostul obicei de a citi ziarele vechi. Părea că nu se poate abţine, deşi, foarte probabil, citise deja toate articolele.

Fusese comisă o crimă oribilă, o femeie care stătea la Grosvenor Hotel fusese ucisă cu o lună în urmă, iar articolele erau greu de ratat, deşi Douglas n-a spus nimic despre asta. Regele în vârstă de unsprezece ani al Irakului sosise în Marea Britanie, iar Clement Atlee[25] venea să ţină un discurs în oraşul nostru. Douglas a râs când am întrebat dacă el credea că există vreo legătură între cele două evenimente.

— Au terminat noile case de peste drum, uite, a spus el ridicând ziarul şi lăsând lumina să cadă pe el.

— Asta s-a întâmplat cu câteva luni în urmă, a zis mama. Ziarul e din februarie. Bănuiesc că deja locuiesc oameni în ele.

— Da, aşa este. Frank a ajutat o familie din Christchurch să se mute aici, am spus eu. Asta s-a întâmplat în martie.

— Serios, scumpo? a rostit mama cu o voce îndepărtată, calmă, dar cu ochii măriţi.

A arătat spre tavan şi a dus un deget la buze, amintindu-mi să nu pomenesc numele lui Frank în faţa tatei. Mi-am dat ochii peste cap.

— Frank mi-a spus că i-au cerut să le aducă lucrurile încă înainte de terminarea casei. Aşa că a putut să vadă totul, grădinile şi restul. Zice că sunt foarte drăguţe.

Douglas s-a uitat la mine, apoi a privit în altă parte.

— Când a fost asta? a întrebat el înfăşurând în cele din urmă ziarul în jurul unui măr. Înainte să se fi mutat cineva sau înainte ca toate casele de pe stradă să fie terminate?

— Nu ştiu. I-a ajutat să-şi aranjeze grădinile. Ca o favoare.

— Cum să le aranjeze?

— Ei bine, le-a mai adus pământ şi l-a săpat, şi i-a ajutat să planteze diverse lucruri. Legume.

— N-am ştiut că Frank se pricepe la grădinărit. Ce legume i-a ajutat să planteze?

Scândurile au scârţâit, iar tata a început să coboare scările. Le făcea să scârţâie într-un mod deosebit, nu ca mama sau Douglas, sau ca mine. Păreau să geamă sub el. A intrat în bucătărie şi a luat o cutie cu mere pentru a o duce în pod.

— Despre ce vorbiţi? a întrebat el.

— Despre casele noi, a spus mama. Se pare că sunt drăguţe.

Tata a mormăit şi a început să urce scările.

— Au grădini mari, nu-i aşa? a rostit mama. E drăguţ pentru o familie. Poate că vei locui acolo, într-o zi, Maud. După ce te vei mărita.

Preţ de o secundă, mi s-a părut o sugestie dezgustătoare. Faţa şi mâinile mi s-au înfierbântat, iar mirosul merelor mi s-a părut insuportabil. Cerneala de pe degetele mele a pătat coaja mărului pe care

îl ţineam în mâini. L-am şters de pulover, având impresia că stricasem cumva fructul şi că nu va mai fi bun de mâncat anul următor.

Douglas studia o pagină de anunţuri. L-am privit până am umplut o cutie, apoi am tras de ziar.

— De ce te uiţi la anunţuri? l-am întrebat eu.

El l-a tras din mâna mea.

— Am citit restul.

Mama mi-a spus să-l las în pace şi să-mi văd de treabă.

— Am umplut de două ori mai multe cutii decât voi, a zis ea.

Douglas a zâmbit şi a pus ziarul pe masă zicând că-i va duce tatei o cutie. Am desprins o pagină de ziar din teanc şi am învelit un măr, strângând hârtia pe coaja sa şi citind cuvintele care se mai vedeau: „Conform directorului general, poşta se confruntă cu dificultăţi după şase ani de război neîntrerupt. Numărul cererilor pentru instalarea de telefoane a ajuns la 300000”. M-am gândit la doamna Winners şi la cât de nervoasă va fi să-şi piardă poziţia de unică persoană de pe strada noastră care are telefon şi tocmai eram pe cale să-i spun ceva mamei când am văzut un titlu care înconjura codiţa mărului: „Femeilor, luaţi legătura cu soţii voştri”.

Era un alt articol despre crima de la Grosvenor Hotel. Reporterul zicea că oraşul era cuprins de panică după ce un al doilea cadavru fusese descoperit pe coastă, iar acum, localnicii erau îngrijoraţi că şi alte femei vor cădea victime odiosului criminal. În opinia jurnalistului, poliţiştii care se ocupau de investigarea crimelor erau deturnaţi de la treabă de zecile de bărbaţi ale căror soţii pur şi simplu fugiseră de-acasă. Căsătoriile pripite din timpul războiului duseseră la despărţiri şi mai pripite. În articol, femeilor li se cerea să le comunice bărbaţilor îngrijoraţi că erau tefere, deoarece, având în vedere recentele crime, era important ca ele să nu fie înregistrate ca dispărute.

Am citit povestea din nou. Era posibil ca şi Sukey să fi citit asta? Mi-am amintit micul fior de speranţă pe care îl simţisem la gândul că ea doar se ascundea de Frank şi am căutat cu un nou scop prin teancul de ziare de pe masă. Mai erau câteva articole despre bărbaţi şi femei care plecaseră fără să-şi anunţe familiile şi o scrisoare către editor de la un bărbat care descoperise că soţia lui locuia în cealaltă parte a oraşului, sub un nume fals. O găsise pentru că ea s-a dus în continuare la aceeaşi pescărie.

M-am gândit că era posibil ca asta să se fi întâmplat. Ea să fi fugit de noi, de Frank. Însă panica despre care scrisese primul reporter începuse să mă cuprindă şi pe mine. Dacă Sukey zăcea moartă pe undeva printre tufele de grozamă? Dacă ucigaşul atacase trei femei, nu două?

15

Dacă o iau la stânga şi iar la stânga, ajung în bucătărie. Mi-am notat asta. Şi se simte un miros de săpun care îmi aminteşte de drumul spre casa lui Sukey, iar o femeie bagă cearşafuri şi prosoape într-un coş de rufe.

— Scrisoarea asta-i pentru tine, spune ea îndreptându-şi trupul şi arătând cu capul spre plicul de pe bufet. E de la Tom şi nu ştiu de ce ne-a trimis o fotografie cu pisica lor. Sunt sigură că se aşteaptă să fim încântate de ea. Ce-ai vrea la micul dejun?

— N-am voie să mănânc, rostesc eu luând poza. Femeia aia mi-a spus.

— Care femeie?

— Femeia, zic eu. Dumnezeule, m-am săturat să dau explicaţii tot timpul. Femeia care lucrează aici. Aşa o fi? Lucrează aici.

— Despre ce vorbeşti?

— Ştii tu, cea care... Da, ştii. Lucrează aici. E ocupată mereu. E supărată mereu. Se grăbeşte mereu.

— Cred că te referi la mine, mami.

— Nu, răspund eu. Dar poate că la ea mă refer. Cum te cheamă?

Ea se strâmbă la grămada de rufe.

— Sunt Helen, spune ea.

— O, Helen! rostesc eu. Am vrut să-ţi spun. Fata pe care ai angajat-o nu face nimic. Am urmărit-o.

— Despre cine vorbeşti acum? Care fată?

— Fata, zic eu. Lasă farfuriile în chiuvetă, iar podeaua din camera ei e plină de haine.

Helen zâmbeşte şi îşi muşcă buza.

— Este o descriere foarte bună. Mami, ea e Katy.

— Nu mă interesează numele ei, spun eu. Îţi zic doar cum este ea. Cred că ar trebui s-o dai afară. Ia pe altcineva dacă trebuie. Când aveam vârsta ta, făceam singură treburile casei, dar generaţiile mai tinere se aşteaptă ca totul să fie uşor.

— Mami, este Katy, repetă Helen. Nepoata ta.

— Nu. Nu se poate, rostesc eu. Nu se poate.

— Ba da, mami. Fiica mea şi nepoata ta.

Pune coşul de rufe pe masă şi scoate o bucată mare de material. Nişte şosete cad în coş. Simt că am avut un şoc, dar nu prea îmi amintesc de ce. Privesc ochii pe jumătate închişi ai pisicii din fotografie. Este alb cu negru şi stă tolănită pe un răzor plin de strălucitoare flori de condurul-doamnei, zdrobindu-le sub ea, şi îmi doresc şi eu să mă pot întinde pe un pat de flori, dar Helen nu m-ar lăsa. Are mare grijă de plantele ei.

Mă plimb prin bucătărie, deschizând şi închizând sertarele. În unul dintre ele se află o mulţime de mingi portocalii înghesuite una în alta, ca nişte ouă ale unei păsări exotice, doar că nu sunt netede, ci cutate ca un ziar mototolit. Încep să netezesc un ou, dar descopăr că este din plastic şi că are mânere la un capăt. Totuşi, nu-mi dau seama ce fel e pasăre este. O întreb pe Helen, iar ea se strâmbă.

— O, Doamne! Chiar ar trebui să fac ceva cu alea. Nu ştiu cum de uit mereu să-mi iau pungile *absolut de fiecare data.* Se uită la mine o clipă, apoi zâmbeşte. Probabil că este molipsitor.

Uşa din faţă se deschide, iar Helen ia oul turtit şi îl bagă la loc în sertar. Spune ceva ce nu înţeleg. Ceva despre lucruri de pe podea. Mă uit la şosetele din coş.

— Bună, bunico, spune Katy venind în faţa mea cu braţele întinse. Eu sunt.

— Bună, tu, zic eu.
— Deci, ştii cine sunt?
— Fireşte că ştiu cine eşti, Katy, nu fi ridicolă.

Katy râde şi se întoarce spre mama ei.

— S-a vindecat!
— Despre ce vorbeşte? întreb eu uitându-mă la Helen. Fiica ta e nebună.
— O, bunico, rosteşte Katy cuprinzându-mi umerii cu un braţ. Una dintre noi este.

Îşi retrage braţul şi pleacă, iar eu o urmez pe coridor, dar mă rătăcesc instantaneu - totul îmi este nefamiliar. Mă simt ca şi cum aş fi trecut prin oglinda din acea poveste - cum se numeşte? Îmi privesc notiţele şi găsesc una în care este indicat drumul spre bucătărie. Mă iau după acele indicaţii. Poate că voi găsi o sticluţă sau o prăjitură cu un bileţel pe care scrie „Mănâncă-mă". În schimb, o găsesc pe Helen.

— Helen, unde mă aflu? întreb eu. Asta nu-i casa mea, nu?

Cumva, nu reuşesc să fiu sigură. E casa altcuiva. Am mai fost aici. Poate că este a mea - acum, nu pot să mă gândesc la altă casă, nu-mi amintesc alte camere cu care s-o compar pe asta.

— Este casa mea, spune Helen punând o tavă pe masă şi trăgându-mi un scaun pe care să mă aşez. Hai să bem o cană cu ceai, vrei? Ţi-am făcut nişte pâine prăjită.

Îmi iau cana, iar ea mă priveşte cum beau.

— Poate că o să iau nişte prăjituri când ies, zice ea. Are o privire vicleană. Încearcă s-o ascundă în spatele unui zâmbet, dar eu tot o văd. Ce prăjituri ai vrea?

Îi cer prăjituri cu cafea. Nu-mi plac prăjiturile cu cafea, aşa că nu pot fi păcălită să le mănânc. Ea ia tava. O duce undeva sau cuiva. Yankeilor de la NAAFI, nu? Pentru a le servi micul dejun constând din cârnaţi şi fasole. Mă întreb dacă îmi va aduce şi mie.

Scutul ei de ploaie, scutul cu aripi, este pe masă. Deci, nu sunt singura care uită lucruri. Îmi bag mâna prin şnurul de pe mâner şi îmi ridic braţul, privind scutul de ploaie pentru ploaie cum se leagănă în timp ce-mi beau ceaiul. Este şi un ziar aici, iar eu îl împăturesc într-un mic dreptunghi, netezind îndoiturile cât de mult pot.

O fată trece pe lângă uşă şi ia nişte lucruri de pe rafturile din hol. Le fură pentru a i le da nebunei. Din locul unde mă aflu, o văd punându-şi o haină şi îndesându-şi buzunarele. Mă ridic şi îmi iau geanta. Uşa din faţă se trânteşte, dar eu o deschid câteva momente mai târziu şi o urmez pe alee. Înainte de a coti pe drum, se opreşte. Mă opresc şi eu şi mă prefac că privesc nişte floarea-soarelui muribunde. Atârnă peste un zid al grădinii, seminţele căzând pe trotuar. Adun câteva şi le bag în buzunar. Când fata porneşte din nou, mă iau după ea. Dar, când ajung pe stradă, o văd luând-o la fugă. Un autobuz aşteaptă în staţie, ea sare în el, iar acesta se îndepărtează. Am pierdut-o. A plecat. Şi nu se va mai întoarce niciodată, niciodată, niciodată. Mă întorc spre casă. Pe tot mijlocul străzii sunt gunoaie. O dâră de coji de banane şi ziare. Era ceva e voiam să fac cu ziarele - să le folosesc, să le citesc, ceva. Mă aplec să iau unul de pe asfalt, încercând să citesc cuvintele. Dar sunt pete de noroi pe toată pagina şi nu miroase bine. Îl las să cadă la picioarele mele.

O sticlă miniaturală zace lângă bordură. Cum era povestea aia despre o sticluţă? „Bea-mă", a spus ea. Nu-mi amintesc restul. În sfârşit, această sticlă spune „Macallan Whisky", iar eu nu cred că în povestea aceea era whisky. Asta-i ceva ce Frank obişnuia să bea. Când l-am întâlnit o dată, avea o sticlă la el. Şi nu era miniaturală.

A băut-o stând în maşină la capătul străzii noastre, în timp ce eu i-am spus tot ce mi-am amintit despre Sukey. A zis că dorea să se gândească la ea în felul în care o făceam eu, dorea să şi-o

întipărească bine în minte, ca să n-o piardă niciodată. Am stat unul lângă altul în semiîntuneric, un felinar de pe stradă străpungând umbrele, luminând fumul de ţigară care se ridica ondulându-se. Era sufocant, dar nu m-a deranjat - maşinile erau minunate. Într-o maşină puteai să stai pur şi simplu, nu trebuia să faci nimic, nu trebuia să pregăteşti legumele sau să sapi grădina, sau să treci aşternuturile prin calandru.

În maşina lui Frank, tot ce aveam de făcut era să vorbesc, să-mi amintesc detaliile pe care el le uitase - cum se numea parfumul lui Sukey, ce flori îi plăceau, rubricile pe care le citea mereu în reviste şi, o data, ce spusese în seara in care îl cunoscuse. Această amintire i-a plăcut cel mai mult. Cum venise Sukey acasă fericită şi dansând, cum îşi scosese rochia albastră şi fredonase în timp ce se dădea cu cremă. Şi cum stătuse întinsa pe patul de langa mine, pe întuneric, şi îmi zisese că întâlnise un bărbat, un bărbat frumos, care îi făcuse cu ochiul şi zâmbise. Şi cum ştiuse - ştiuse chiar de atunci - că îl cunoscuse pe bărbatul cu care avea să se mărite.

I-am spus povestea studiind forma spaţiului dintre noi, golul dintre coapsa lui şi a mea, iar el privea strada. Iar apoi, a plâns, nu chiar cu lacrimi, dar s-a încovoiat şi a închis ochii. I-am mângâiat părul de la spate, acolo unde nu era dat cu Brylcreem, iar el mi-a cuprins încheietura cu degetele şi a dus-o la gura lui. Am constatat că încercam să nu respir.

— În seara asta, Maud, a rostit el, când te-am văzut venind spre maşină, timp de un minut am crezut că eşti ea. N-ai idee cum m-am simţit.

Mi-a ţinut încheietura vreme îndelungată. Când mi-a dat drumul, a făcut-o pentru a sorbi din sticla cu whisky aflată pe podea, sprijinită de gleznele lui. O cută mi se formase în mâneca jachetei - jacheta de la taiorul albastru al lui Sukey -, iar eu am netezit-o cu o mână, încercând să îndrept materialul. Iar el s-a aplecat brusc spre mine, lipindu-şi faţa de gâtul meu. Am rămas nemişcată. Nu-mi displăcea de fapt, dar eram îngrozită de ce s-ar fi putut întâmpla în continuare.

— Frank, am şoptit eu.

El s-a ridicat, iar eu am ieşit orbită, stângace din maşină, grăbindu-mă când mi-am dat seama că şi el ieşea. Dar s-a sprijinit de felinar, privindu-mă cum mă îndreptam neînsoţită spre casă. M-a făcut să mă gândesc la perioada când o curta pe Sukey, iar eu îi vedeam sărutându-se strânşi unul în altul acolo, sub felinarul cu lumină slabă, înveliţi în paltonul lui de tweed. Aceea a fost o altă amintire pe care am păstrat-o pentru Frank.

— Ciudată companie ai, a spus Douglas când am intrat pe uşa din spate, lumina de deasupra strălucind cu asprime pe faţa lui, făcându-l să pară bolnav.

— Despre ce vorbeşti? am întrebat eu chinuindu-mă să-mi dezbrac jacheta.

— Te-am văzut. În maşină, a zis el. Cu Frank.

— Lângă mâinile lui împreunate era un ziar împăturit foarte mic, iar eu m-am uitat cu atenţie la el în vreme ce mă gândeam ce să-i răspund. Criminalul de la Grosvenor Hotel fusese prins şi se părea că nu exista nici un dubiu legat de faptul că va fi spânzurat, deşi procesul avea să înceapă abia peste câteva luni.

— Desigur. Stai mereu să pândeşti pe-afară, nu-i aşa, Doug? Aş spune că tu eşti cel ciudat.

Şi-a coborât şi el privirea spre ziar, iar eu am întrezărit răul pe care cuvintele mele i-l provocaseră, tresărirea puternică, roşeala din obraji. M-am simţit brusc exasperată de el şi am trântit ziarul pe duşumea. El nu a reacţionat, ci a privit locul de pe masă unde se aflase ziarul, apoi l-a ridicat şi l-a strâns în mână.

— Nu este prima dată când te-ai întâlnit cu el, a rostit Douglas. Şi porţi hainele ei. Ce faci, Maud?

Am ridicat din umeri, încă ţinând jacheta în mâini. După ce Frank îmi dăduse lucrurile ei, nici măcar nu m-am mai uitat la boleroul dăruit de Sukey. Era minunat să mă îmbrac frumos şi să ies după

cină îmbrăcată în noile mele haine, chiar dacă asta însemna să-mi mint părinţii despre locul unde mă duceam. Nu ştiam ce făceam, dar nu voiam să mă simt vinovată. Nu voiam să-l las să mă facă să mă simt vinovată.

— A fost sora *mea*, am spus eu, dar el nu mă asculta.

Nu mă privea în ochi. Se uita la corpul meu, mijindu-şi ochii.

— Sunt hainele *ei*, a zis el ridicându-se. A făcut un pas spre mine. Scoate-le! Dă-mi asta!

Mi-a smuls jacheta lui Sukey privindu-mă cu atâta sălbăticie, încât m-am tras îndărăt, dând drumul gulerului înainte să se rupă.

— Doug! am rostit eu. Nu-i treaba ta.

Am ajuns lângă chiuvetă, iar el şi-a pus mâinile pe ea, ţinându-mă captivă.

— Te prefaci că ai fi ea. Asta faci. Îi porţi hainele. Ieşi cu soţul ei. Şi el ce face? Te duce în casa lor? În patul lor?

— Nu fi dezgustător, am spus eu, obrajii arzându-mi. Doar stăm de vorbă despre Sukey, asta-i tot.

M-am uitat în altă parte, am încercat să mă îndepărtez, dar el mi-a cuprins bărbia în pumn, strângând-o aşa cum strânsese ziarul, venind mai aproape de mine.

— Te-ai dat până şi cu rujul ei, a zis el, faţa lui fiind la un centimetru de a mea. Şterge-l!

Mi-a şters cu asprime gura cu muchia palmei, întinzându-mi pielea şi strivindu-mi buzele de dinţi. Am simţit rujul întinzându-mi-se pe obraz şi am încercat din nou să întorc capul, dar el mi-a ţinut cu putere bărbia.

— Încetează! a rostit el, iar eu i-am simţit răsuflarea fierbinte pe faţă. Nu mai încerca să-i iei locul! N-ai putea niciodată să-i iei locul.

— Bine, nu-i nevoie să mă fluieri, spun eu.

— N-am fluierat, zice şoferul. Dar trebuie să-mi arătaţi abonamentul.

Mă aflu în autobuz, dar nu se mişcă, iar uşile sunt deschise în spatele meu. O umbrelă mi se leagănă de încheietură, iar greutatea ei, legănatul ei îmi distrag atenţia. Nu-mi găsesc abonamentul de autobuz - ştiu că e în geantă, nu-l scot niciodată, dar nu-l găsesc. Am un obiect pentru păr, ca să-ţi descâlceşti şuviţele, un tub de bomboane Polo, fotografia unei pisici negre cu alb şi un portofel subţire, din plastic. Le împing pe toate deoparte şi bag mâna în buzunar. Sunt multe lucruşoare acolo. O mulţime de lucruşoare mărunte. Nu-mi dau seama ce sunt, dar mă fac să mă gândesc la flori şi la grădini, şi la altceva. Ceva care poate că are legătură cu Biblia. O propoziţie din Biblie?

— „Era ţărână pe un pat de ţărână”[26], rostesc eu.

Asta e. Îmi amintesc de la şcoală. Aş vrea să-mi pot aminti de unde provine.

— Poftim? întreabă şoferul privindu-mă prin geamul despărţitor. Haide, scumpo, ne faci pe toţi să aşteptăm.

Mă întorc spre ceilalţi pasageri. Cu toţii stau jos şi se uită la mine, iar eu îi aud oftând în stilul lui Helen. Faţa mi se înfierbântă brusc. Din nu ştiu ce motiv, sunt nerăbdători să-şi vadă de drum, dar eu nu ştiu ce să fac în privinţa asta.

— De ce n-o laşi în pace, strigă cineva. Se vede că-i în vârstă.

Şoferul oftează şi îmi spune să mă aşez undeva. Trec câteva clipe până când autobuzul poate intra în trafic, iar eu privesc pe geam şi văd pe trotuar un bărbat care rupe plasticul de pe un pachet cu acele obiecte, beţişoare mici, nu fluiere. Lucruri pe care le aprinzi. Rupe plasticul, apoi începe să muşte. Întâi cartonul, apoi conţinutul pachetului, fire de tutun lipindu-i-se de dinţi. Faţa lui e ca un rânjet şi se uită la mine în timp ce muşcă, iar mişcările lui repezi şi sacadate sunt înspăimântătoare. Mă gândesc la bărbatul care fugea la vale după pălăria lui şi la tata, care mi-a spus să nu mă holbez, şi îmi doresc brusc să am pe cineva alături. Pe oricine. Sunt recunoscătoare când autobuzul se pune în

mişcare.

Trecem pe lângă parc şi pe lângă casa lui Elizabeth. Pe lângă acacia. Cu prelungile mănunchiuri de flori crem. Asta-i! E aceeaşi chestie de la şcoală. Nu sunt sigură că *este* din Biblie. Totuşi, nu-mi mai amintesc. Autobuzul vibrează ori de câte ori se opreşte, iar eu am senzaţia că oasele mi se transformă în gelatină. Pe locul de lângă mine e un ziar, iar eu îl apuc de margine şi îi răsfoiesc paginile. Poţi să dai anunţuri în ziar, şi tot ce ai de făcut este să te duci la un birou şi să ceri. Zâmbesc şi citesc cu voce tare numele magazinelor şi indicatoarele rutiere. Afară începe să picure. Mici stropi de ploaie apar pe geamuri, ca pasta de dinţi împroşcată pe oglindă. Un cuplu în vârstă coboară la supermarket, iar mie mi se face brusc dor de Patrick. Mă ţinea întotdeauna de mână când mergeam cu autobuzul. Doar câteva clipe când urcam şi alte câteva când coboram. Apoi, mâinile noastre se desprindeau, fireşte, şi ne aşezam sau mergeam unul lângă altul. Făcea la fel şi când ne aflam în mulţime, întinzând o mână în spate şi apucându-mă. Mi-e dor de asta.

Văd prea târziu clădirea pe care o caut. Până să mă ridic şi să apăs soneria, am trecut de două stopuri, aşa că trebuie să mă întorc pe jos. Biroul ziarului *Echo* arată aproape la fel ca în copilăria mea. Mă face să-mi amintesc de filme. Foarte elegant.

Foarte modern. Dar într-un mod plăcut. Nu ca aceste clădiri moderne care se construiesc acum.

Înăuntru, o femeie stă în spatele unui birou - are obrajii dolofani ca ai unui bebeluş, care se apropie unul de altul când zâmbeşte.

— Cu ce vă pot ajuta? rosteşte ea, iar eu mă gândesc că parcă lipseşte un cuvânt la sfârşitul propoziţiei, ca şi cum ar fi vrut să adauge „scumpo” sau „dragă”, dar s-a oprit.

Ne uităm una la alta, iar eu încerc să găsesc ceva de spus, însă cuvântul „bebeluş” mi se tot învârteşte în cap. Caut în geantă şi găsesc fotografia unei pisici tolănite pe un răzor de condurul-doamnei. Nu-mi amintesc de unde o am.

— A participat la concurs? Femeia se apleacă puţin, iar braţele ei dispar. O aud frunzărind nişte hârtii aflate sub birou. Cred că toţi câştigătorii de luna asta au fost înştiinţaţi. Îmi pare rău. Dar n-aţi pierdut. Încercaţi şi luna viitoare.

— Pierdut, spun eu punând fotografia pe birou. Am pierdut-o pe Elizabeth.

Ea face o pauză de un moment, apoi îşi îndreaptă trupul pentru a se uita la fotografie.

— A, doreaţi să daţi un anunţ?

Aerul năvăleşte în plămânii mei.

— Da. Da, asta este. Vreau să dau un anunţ.

— Vă aduc un formular. Pisicile sunt groaznice, nu-i aşa?

Încuviinţez din cap având impresia că mi-a scăpat ceva din conversaţie. Încuviinţez din cap, deşi îmi plac pisicile şi mă întreb ce are această femeie împotriva lor.

— Îmi amintesc când bunica mea l-a pierdut pe Oscar al ei. Era înnebunită. A lipsit câteva săptămâni. Până la urmă, l-a găsit într-o căsuţă de pe plajă. I-aţi rugat pe vecini să caute în magaziile lor?

O privesc fix pe femeie. Nu-mi pot imagina că aş găsi-o pe Elizabeth într-o magazie. Dar poate că este o sugestie bună. Poate că doar pentru mine nu are sens.Împrumut un pix şi scriu pe o hârtie „căsuţă pe plajă”. Femeia îmi întinde un formular plin de dreptunghiuri şi spaţii pentru scris. Îl privesc şi probabil că îl privesc ceva vreme pentru că ea se apleacă şi îşi apropie capul de al meu.

— Scrieţi ce puteţi. Vă ajut eu dacă vă încurcaţi.

— Bine, rostesc eu luând pixul şi îndreptându-l spre formular de parcă ar fi o baghetă magică şi ar putea gândi propoziţiile pentru mine.

— În ţara asta, oamenii chiar îşi iubesc animalele, nu-i aşa? De fapt, asta mă face să mă simt mândră. Nu e ca-n Turcia. Fratele meu şi-a luat o casă acolo şi nu-ţi vine să crezi câte pisici costelive

rătăcesc pe străzi, fără ca nimeni să le poarte de grijă.

Mă uit la ea, apoi privesc din nou foaia. Din nu ştiu ce motiv, am scris „Turcia”. O tai.

— Gata, spune ea. Lăsaţi-mă pe mine.

Întoarce hârtia spre ea şi se sprijină de birou. Mă întreabă când am văzut-o pe Elizabeth ultima dată şi unde. Nu sunt sigură. Caut prin notiţe şi găsesc numele meu, adresa şi numărul de telefon. I le dau, în caz că sunt importante. Ea mă întreabă ce culoare aş zice că are Elizabeth, iar eu sunt surprinsă preţ de o clipă, dar presupun că ar fi putut să fie negresă sau indiancă. Mă întreabă dacă Elizabeth are zgardă, iar asta mi se pare o întrebare bizară. Caut printre notiţe, dar nu găsesc răspunsul. Totuşi, am numele meu, adresa şi numărul de telefon, aşa că i le dau pe astea.

— Iar acestea sunt datele dumneavoastră de contact, zice ea luând bileţelul. Mulţumesc. O să le păstrez aici. În regulă, şi Elizabeth are microcip?

Nu recunosc cuvântul. Ridic din umeri.

— Atunci, nu trecem nimic aici. Nu-i nimic. Hm. Deocamdată, nu sunt foarte multe detalii şi mi se pare inutil să-i trec numele dacă nu are zgardă. Adică, doar n-o să-şi spună numele, nu?

— Nu, spun eu râzând, dar fără să înţeleg prea bine gluma.

— Ei bine, vedeţi ce avem.

Privesc hârtia. Este un talmeş-balmeş ciudat de cuvinte şi linii, iar eu nici măcar nu sunt sigură ce ar trebui să citesc. Dar există un titlu: „Pisică dispărută”.

— Nu vreau asta, rostesc eu. Nu vreau acest cuvânt.

Pun un deget pe el, încercând să-l iau din pagină. Ea aşteaptă să-mi iau degetul, după care citeşte:

— „Pisică?” Dar v-aş sfătui sincer... Vedeţi dumneavoastră, cuvântul nu mai este menţionat nicăieri.

— Nu? Cu toate astea, nu cred că este corect să scriem „pisică”.

Ea taie cuvântul.

— Cum doriţi, spune ea.

— Şi aş vrea să-i trecem şi numele de familie. Markham. Elizabeth Markham.

Femeia se strâmbă, unul din obrajii grăsuni tresăltând, dar scrie totuşi numele.

— Face parte din familie, nu? Staţi. Se opreşte brusc şi acoperă hârtia cu ambele mâini. Căutăm o pisică, nu?

— Pisică. Nu reuşesc să-mi dau seama ce înseamnă. Nu cred că acesta este cuvântul corect. Pisică. Nu, nu cred.

— O, scuzaţi-mă, dragă. Elizabeth Markham. Este o persoană, nu-i aşa? V-aţi gândit probabil că sunt sărită de pe fix. În regulă. S-o luăm de la capăt.

Scoate o foaie nouă şi scrie ceva. Îi arăt numărul meu de telefon.

— Am lăsat un anunţ simplu, zice ea. Presupun că este o veche prietenă. Da? În clipa de faţă, ar costa şapte lire şi douăzeci şi doi, dar, dacă îl punem într-o casetă şi numărul de telefon scris mare, ar fi doar patru lire şi paisprezece. Nu mă întrebaţi de ce. Ceva legat de categorii de preţ. Eu fac doar ce-mi spune computerul. Vă convine?

Mă simt puţin năucită. Numerele mi se învârtesc în cap. Îmi scot portofelul, dar nu pricep ce-mi cere şi nici ce am.

— E-n regulă dacă mă uit eu? Îmi ia portofelul şi numără nişte monede pe birou. Uitaţi. Patru şi paisprezece, bine? O să apară weekendul acesta.

Şi cumva, mă pomenesc pe trotuar. Ploaia cade oblic pe stradă, iar picăturile mă lovesc în faţă ca nişte ace. Un camion trece huruind puternic, iar zgomotul mă face să mă cutremur. Privesc pe stradă în urma lui, nesigură unde mă aflu. Toate clădirile par să fie făcute din sticlă, reflectând traficul spre mine. Un trafic ud, unduitor. Ceva îmi atârnă de încheietură, ceva greu şi care se leagănă. Nu mă pot

gândi în timp ce mi se leagănă de mână. Îmi scutur mâna ca să scap de el, dar nu vrea să se desprindă.

O maşină virează pe lângă mine, claxonând, cu cauciucurile scrâşnind, când dau să traversez strada, iar eu mă poticnesc la marginea trotuarului, strângându-mi cardiganul la piept. Este ud leoarcă şi la fel sunt şi pantalonii. Îmi pipăi trupul în sus şi în jos, storcându-mi hainele. Sunt udă până la piele, picături îmi curg din păr, iar pantofii plescăie când mă mişc. Ploaia pare să ridice în aer mirosul de benzină, iar eu rămân locului tremurând, privind strada udă, unde sclipesc curcubeie de ulei. Pe o astfel de bordură stăteam când nebuna m-a atacat. Lovindu-mă şi ţipând la mine. Gândul mă face să mă încovoi anticipativ. Încep să-mi dezbrac lucrurile ude, trăgându-mi mânecile de pe mâini, iar o umbrelă îmi alunecă de pe încheietură. Se rostogoleşte pe stradă, iar o maşină trece vâjâind pe lângă ea, trimiţând-o în salturi spre mijloc. Sunt prea înspăimântată ca să mă duc după ea, dar mă uit la umbrelă şi mă gândesc la şocul loviturii primite în umăr şi la felul cum a ţipat nebuna.

Mă gândesc la momentele când n-am reuşit să aud cuvintele ei, dar acum descopăr că mi le pot aminti cu claritate. „Te-am văzut, a zis ea. În maşină, cu Frank. Te prefaci că eşti ea. Te-ai dat cu rujul ei.” Îmi şterg gura - mâneca este udă, dar la fel e şi faţa mea. „Nu-i poţi lua locul. N-o să poţi să-i iei locul niciodată.” Apoi am fugit în bucătărie, iar mama a ieşit s-o gonească, să-i spună că eram prea tânără ca să fiu lovită de un autobuz. Iar Sukey a zis „Mulţumesc, Mopps” şi m-a sărutat pe cap.

Nu, asta-i o confuzie, dar nu-mi dau seama unde am greşit. Lângă picioarele mele este o panglică. O panglică verde, în carouri. Ar putea fi a lui Sukey. Capetele sunt roase, iar mătasea e pătată şi murdară, dar eu o răsucesc cu grijă în jurul degetului în timp ce mă îndepărtez. Buzunarul îmi este plin cu ceva. Nişte seminţe de ceva. Probabil că le-am luat ca să am o gustare. Bag una în gură, dar nu are un gust tocmai bun, aşa că o scuip.

La capătul străzii, dau de un grup de oameni înghesuiţi sub un acoperiş de sticlă care se întinde peste o parte din stradă. Au în mână sacoşe de cumpărături şi se uită spre cer. Ploaia răpăie deasupra lor, zgomotul ei amestecându-se cu sporovăială lor. Am impresia că aud pe cineva strigând „Bunico!”, mă duc sub marginea acoperişului şi aud din nou:

— Bunico! Bunico!

Katy mă trage de cardigan şi văd că ochii îi sunt măriţi.

— Ce ochi mari ai! spun eu.

Dar nu pare în regulă - ea ar trebui să-mi zică asta.

— Eşti udă leoarcă, spune ea. Ce cauţi aici?

— O, Katy! rostesc eu apucându-i mâna, simţindu-mă vlăguită de uşurare. Nu ştiu unde mă aflu. Mă bucur atât de mult că eşti aici, Katy, fiindcă m-am rătăcit. Şi Katy, nu ştiu unde locuiesc. Nu-mi pot aminti. E cumplit!

Alte două adolescente stau pe spătarul unei bănci, cu picioarele pe locul de şezut. Una dintre ele are o şuviţă strălucitoare în păr.

— Trebuie s-o duc acasă, le spune Katy. Haide, bunico!

Îşi scoate jacheta, o pune pe umerii mei şi îmi masează braţele. Simt că încep să mă clatin. Sunt obosită şi vreau să stau jos.

— Să luăm ceva de băut? rosteşte ea arătând spre o cafenea.

Este una dintre acele cafenele slab luminate unde femei cu păr lucios stau la mesele de la geam, iar un bărbat cu pantofi de piele întoarsă stă tolănit pe o canapea din piele. Katy îmi deschide uşa şi, cu capul înclinat într-o parte, aşteaptă să intru.

— Nu vii? spune ea văzând că mă opresc.

Privesc din nou pe fereastră şi caut ceva în geantă, orice. Găsesc o sămânţă în buzunar şi o aranjez cu grijă pe una dintre mesele de afară. Nu stă nimeni acolo din cauză că e udă. Înăuntru este

foarte mult zgomot şi miroase a haine ude şi a lapte fierbinte. Oamenii de la bar par să execute un soi de dans, iar clienţii ţipă instrucţiuni. În mod normal, aş fi prea intimidată pentru a intra într-un astfel de loc. Dar Katy, cu piercingurile ei şi cu hainele ţipătoare, pare să fie de-a casei. Ba chiar poartă şi pantofi din piele întoarsă.

— Ce-ai dori să bei? mă întreabă Katy aflată deja la o coadă.

— Ceai.

— O, bunico, ceaiul nu este foarte bun aici, spune ea. Ce-ai zice de un *latte* sau altceva?

— Bine, ia-mi asta, îi răspund eu şi mă duc să mă aşez într-un fotoliu mare, privind-o cum comandă şi plăteşte, şi vine spre mine.

Dacă mă uit în altă parte, o să uit cine este?

— Poftim!

Pune ceştile pe masă.

Băutura mea are un fel de spumă deasupra. Am mai văzut-o bând ceva similar.

— *Milkshake* sau ceva de genul ăsta, nu? rostesc eu.

— Nu, *latte*. Cafea cu lapte.

Deci la asta se referise. Răsuflu uşurată. Nu mi-au plăcut niciodată *milkshake*-urile. În tinereţea mea, exista un loc pe dig unde făceau aşa ceva. Era ca un local american, doar că serveau şi ceai, şi peşte cu cartofi prăjiţi. Obişnuiam să ne ducem acolo după de ieşeam de la film.

Katy îmi tamponează capul cu nişte şerveţele de hârtie. Pentru o clipă, sunt luată prin surprindere şi mă revolt.

— Te usuc puţin, spune ea.

Sunt udă? Mă uit pe fereastră. Plouă. Şi îmi dau seama că aceasta este strada pe care se afla ABC Cinema.

— Tub Street, rostesc eu dând din cap.

Katy se opreşte din a-mi şterge capul.

— Nu, bunico. E Bath Road.

Zâmbesc în sinea mea. Douglas o numea Tub Street. La scurt timp după ce ne-a devenit chiriaş, s-a dus să vadă un film cu gangsteri, iar apoi a început să poreclească străzile din oraş după cele din film. Astfel, Blackthorn Road a devenit Tree Street, Heron Court a devenit Bird Street, iar Portland Avenue a devenit Stone Street. Într-o zi, tata l-a întrebat de ce nu poate lăsa numele alea afurisite aşa cum erau. Se certa rar cu Douglas, dar presupun că, poştaş fiind, considera că numele străzilor erau cumva sacre.

Tub Street s-a schimbat foarte mult. Probabil că au dărâmat cinematograful pentru a face loc acestor clădiri mari şi urâte. Nu era de mirare că n-am recunoscut-o. Locul pe care îl cunoşteam eu fusese îngropat. Pământ peste pământ.

— E atât de păcat, Katy, spun eu.

— Ştiu, bunico, ştiu.

Zice asta doar ca să-mi facă pe plac. Un ghemotoc de şerveţele ude se află pe masă. Arată ca nişte plastilină cu care se jucau copiii.

— Nu reuşesc să dau de mama, spune Katy ţinând ceva lipit de obraz. Probabil că vorbeşte la telefon cu poliţia sau aşa ceva.

— Ce ai la ureche? O scoică? Pe cine asculţi? o întreb eu.

Îmi amintesc că Douglas avea o scoică. Am văzut când a descoperit-o în valiza lui Sukey; a pipăit marginile şi a găsit-o în căptuşeală. Apoi a ţinut-o la ureche, iar vocea ei s-a auzit din scoică,

spunându-i că îl întâlnise pe bărbatul cu care avea să se mărite.
— Un mobil, zice Katy. Dar, din păcate, ăsta e doar un telefon. Iar în clipa asta o ascult pe o femeie care îmi spune că numărul format este ocupat. Nu contează. Ne ducem acasă imediat. După ce îţi bei cafeaua.
— Cafeaua e bună pentru memorie, rostesc eu.

Ea zâmbeşte şi se sprijină de spătar. Mă gândesc să-i spun că am uitat de ce suntem aici. Dar ea pare atât de fericită, încât mă tem de cum ar reacţiona. Îşi cuprinde cana în palme şi bea. Oja îi este sărită. Unghiile îi sunt foarte scurte, iar eu mă întreb dacă şi le roade sau dacă şi le-a rupt pe toate. Dacă le-a rupt şi le-a pus într-o cutie. Fiecare unghiuţă într-o cutiuţă separată.
— Ţi se răceşte cafeaua, zice Katy.

Mi-am strâns cu putere degetele în palmă, protejându-mi unghiile, lipindu-le de piele. Trebuie să fac un efort pentru a le desface, dar reuşesc să apuc cu un deget micuţa toartă, lucru care se dovedeşte a nu fi prea util. Ceaşca este uriaşă şi grea, şi vărs destulă cafea pe strălucitoarea masă din lemn.
— Uşurel! rosteşte Katy şi se repede să ţină cana.

Helen ar fi scos un sunet nervos, dar Katy râde.
— E puţin cam prea mare pentru mâinile tale, nu-i aşa? spune ea făcându-mă să mă simt delicată, nu neîndemânatică. Stai să-ţi aduc ceva.

Împinge bucata de plastilină în cafeaua vărsată şi pleacă. Maroniul se îmbibă în alb ca atunci când ţii un cub de zahăr pe suprafaţa ceaiului dintr-o ceaşcă. Katy se întoarce cu o cană micuţă.
— Este pentru espresso de fapt, zice ea. Dar putem să punem în ea câte puţin.

Toarnă nişte cafea în ceşcuţă şi mi-o dă zâmbind. Sorb din lichidul cald simţindu-mă ca un uriaş dintr-o poveste. Nu mă pot abţine să nu-i zâmbesc. După ce termin cafeaua, ea îmi umple ceşcuţa din nou. Aş vrea să-mi pot aminti de ce ne aflăm aici.
— Plecăm imediat, spune ea. Ar fi bine să te duci la toaletă, nu?

Mă ridic pentru a-i da ascultare. Pe uşa toaletei doamnelor se află un decupaj în lemn al unei fete. Înăuntru este o femeie în vârstă, încovoiată şi îmbrăcată cu un cardigan. Mă dau la o parte pentru a o lăsa să treacă, dar şi ea face acelaşi lucru. Mă dau îndărăt, se dă şi ea îndărăt. Mă apropii. Este reflexia mea într-o oglindă. Ridic o mână şi frec sticla în dreptul gurii, lăsând o urmă care mă face să par că aş avea ruj întins pe faţă. Mă cuprinde un val de căldură, simţindu-mă stânjenită şi tulburată, şi îmi şterg gura cu dosul palmei. Mi-e greu să închid uşa cabinei - se pare că am prea multe haine pe mine. Totuşi, după ce intru, simt nevoia să rămân acolo. Este intim şi mă simt în siguranţă aici, ca în cămara mamei. Şi îmi amintesc de un moment când copiii erau mici, iar eu mă saturasem până peste cap, aşa că am intrat în cămară şi am închis uşa.

Tom şi Helen tropăiau prin casă şi mă strigau smiorcăindu-se, dar eu am stat nemişcată şi fără să fac nici un zgomot. Nu ştiu cât de mult aş fi stat acolo, probabil că nu foarte mult, dar Patrick a venit acasă pe neaşteptate şi m-a găsit. „Te ascunzi de propriii copii?” a întrebat el. A fost şocat, dar nu-mi amintesc să fi fost furios. Iar ani mai târziu, după ce lipsise câteva luni din cauza serviciului, la întoarcere, pe când copiii erau ocupaţi cu desfacerea cadourilor pe care le adusese, şi-a adus aminte de ascunzătoarea mea şi m-a tras în cămară, ca să mă sărute. Dar împreună am fost mult prea gălăgioşi, râzând şi lovindu-ne de borcanele de pe rafturi, aşa încât copiii şi-au dat seama unde eram şi au scos sunete dezgustate, şi ne-au spus că eram prea bătrâni pentru a ne săruta.
— Bunico? O voce familiară se aude prin spaţiul dintre uşă şi duşumea. Te simţi bine?

Îmi aranjez hainele şi ies cu greu din cabină. Seamănă cu Helen, dar este mai tânără, are bucle blonde şi un „piercing” în buză. Îmi zâmbeşte, iar eu simt că de fapt e o întrebare.
— Mergem? spune ea. Te simţi în stare? Staţia de autobuz e chiar vizavi.

Îmi ţine o jachetă. Nu este a mea, dar o las să mi-o pună pe umeri, nedorind să zic ceva. Sper ca proprietarul ei să nu se supere că o port. Dincolo de uşă e o cafenea. N-o recunosc, dar această Helen tânără îmi deschide calea. Merge în faţa mea şi ţine o mână întinsă în spate, pentru a se asigura că pot ţine pasul cu ea. O urmez într-o staţie de autobuz.

— Ştii, o întreb eu după ce îmi recapăt răsuflarea, care este cel mai bun loc pentru a planta dovlecei?

Ea zâmbeşte şi ridică din umeri.

— Nu ştiu, va trebui s-o întrebi pe mami. Deşi poate că n-ar trebui. Întrebarea asta o înnebuneşte. Aproape că e mai rău decât atunci când întrebi unde-i Elizabeth.

Chicoteşte încântată la acest gând şi mă ajută să mă aşez pentru scurt timp. Nu avem mult de aşteptat deoarece autobuzul vine repede, iar Helen, sau cine-o fi, îmi găseşte cu uşurinţă abonamentul în geantă.

— Unde mă duci? spun eu.

Repet de câteva ori, dar nu pricep răspunsurile. Sper că mergem undeva unde există un ceainic. Excursia asta m-a obosit cu adevărat. Abia aştept să beau o cană cu ceai. Coborâm din autobuz şi mergem pe jos câteva străzi. Pe mijlocul străzii sunt gunoaie. În general, ziare. Presupun că gunoierii au trecut pe aici în dimineaţa asta. Helen mă conduce spre laterala unei case. Este o casă nouă, nou construită. Nu-mi place. Nu mi-au plăcut niciodată casele noi. Nu ştii ce este îngropat sub ele. Elizabeth are o casă nouă - nici aia nu mi-a plăcut niciodată.

— Helen, nu e bine, rostesc eu. Asta nu-i casa mea.

— Eu sunt Katy, bunico, spune ea. Iar tu locuieşti cu noi. Îţi aminteşti? Te-ai mutat la noi.

Privesc îndărăt, în lungul străzii. Gunoiul se adună în jurul felinarului. Iar eu îmi amintesc brusc ce voiam să fac.

— O, Helen, trebuie să mă duc în oraş, zic eu întorcându-mă. Trebuie să mă duc la biroul acela.

— Ce birou, bunico? Nu poţi. Ai ajuns acasă.

— Trebuie să mă duc la biroul ziarului *Echo*, spun eu.

— De ce? Ai de gând să te apuci să vinzi ziare?

Nu pot să zâmbesc, este prea important să nu uit.

— Nu, răspund eu. Trebuie să dau un lucru din ăla la ziar. Un lucru. Pentru Elizabeth. Nu-mi amintesc cuvântul. Să spun că o caut.

— Poftim? rosteşte Helen mergând alături de mine. Un anunţ? Nu sunt sigură dacă asta vreau să spun, dar încuviinţez oricum din cap.

— Nu cred că-i o idee bună, zice ea. Nu cred că mamei i-ar plăcea.

— Nu sunt eu mama ta? rostesc eu.

— Nu, eşti bunica mea. Eu sunt Katy. Katy, nepoata ta.

Mă opresc şi îi privesc chipul. Da, o cunosc. Sigur că da. Dar, în afară de piercingul din buză, chiar ar putea fi Helen, aşa cum era cu ani în urmă, cu buclele ei blonde. Doar că pare cumva mai fericită. Cred că fiica mea este o mamă bună. În orice caz, mai bună decât am fost eu. Ne întoarcem către casa cea nouă. Pe trotuar sunt împrăştiate seminţe; o turtă de floarea-soarelui a fost ruptă şi zace pe un zid. Katy scoate o cheie.

— Nu e bine, îi zic eu. Asta nu-i casa mea.

Katy îmi strânge mâna în ale ei.

— Totuşi, intră puţin, bunico, spune ea. Mama a zis că o să cumpere prăjituri cu cafea.

— Nu-mi plac.

— Ei bine, atunci ce-ai zice ce un sendviş cu banane? Ieri, ţi-a plăcut.

— O, da, rostesc eu.

Sendvişurile cu banane erau un adevărat regal în copilăria mea, şi chiar îmi plăcea să le cer în loc de cină. Îmi amintesc că speram să mănânc un sendviş cu banane la cină, în ziua în care am reîntâlnit-o pe Nancy de la Station Hotel.

Stăteam la coadă la aprozar. Era o coadă lungă, iar afară erau înşirate cărucioare, din fiecare ridicându-se din când în când câte un căpşor care ţipa după mama sa. Maldărul de banane aflat lângă fereastră era motivul pentru care toată lumea stătea la coadă - era uriaş şi părea că nu se vor termina până îmi venea rândul, dar am încercat să nu mă gândesc prea mult la asta, ca să nu le fac să dispară. M-am sprijinit de peretele din cărămidă al magazinului şi m-am strâmbat la copiii din cărucioare, mirosul fructelor încălzite de soare învăluindu-mă precum apa din cadă.

Mama mă trimisese cu cartelele pentru că ea şi tata urmau să-şi petreacă ziua vorbind cu poliţia şi verificând pistele care ar fi putut duce la găsirea lui Sukey. Sergentul Needham le sugerase să urmeze căile străbătute de ea de acasă la hotel, de la hotel la noi acasă şi de acasă de la noi la casa ei, căutând vreun loc unde ar fi putut să „dispară”. Eu eram aproape sigură că sergentul le făcea astfel de sugestii doar pentru a le da de lucru, dar nu-i spusesem asta mamei. Ea părea să spere ceva mai mult decât o făcuse în ultimele luni, iar pe mine nu m-a lăsat inima să-i zic că eu deja străbătusem de nenumărate ori acele trasee, căutând răspunsuri.

Mi-am asumat, în schimb, sarcina cumpărării ingredientelor pentru o cină cu adevărat bună, dar deocamdată nu avusesem prea mare noroc. Cineva îmi spusese ca aveau egrefin la pescărie, iar eu m-am grăbit să văd dacă apuc să iau, dar până să ajung în faţă nu mai rămăsese decât cod. Aşa că nu reuşisem să cumpăr decât o cutie cu supă de roşii Heinz. Totuşi, dacă reuşeam să iau câte o banană pentru fiecare, ar fi fost un mic triumf.

Mai erau şase sau şapte persoane în faţa mea când Nancy m-a bătut pe umăr.

— Bună! Tu eşti, a spus ea. Mi s-a părut că te recunosc. Te simţi mai bine?

I-am răspuns că da.

— Ai vreo veste despre sora ta?

— Nici una.

A încuviinţat din cap.

— Îmi pare rău să aud asta. Şi-a trecut sacoşa dintr-o mână în cealaltă, umflându-şi obrajii plaţi. Ce vrei să cumperi? Eu vreau să iau banane, dacă mai ajung. Soţului meu îi plac foarte mult.

— Dumneavoastră aţi trecut numele lui Sukey în registru? am întrebat eu.

— A! La hotel? Da, aşa este.

— De ce?

— Frank m-a rugat.

— Dar nu e posibil să fi semnat Sukey?

— Ea era afară, în dubă. El a vrut să plătească şi să ia cheia mai întâi, ca s-o poată duce direct în cameră. A spus că ea nu se simţea prea bine. Săracul, nici el nu arăta prea bine. Bănuiesc că îşi făcea griji din cauza ei. Nebuna aia mizerabilă intrase iarăşi în casa lor. Totuşi, nu sunt eu aia care să vorbească - soţul meu are şi el problemele lui.

— Deci, aţi văzut-o? La Sukey mă refer. Credeam că aţi spus poliţiei că n-aţi văzut-o.

— Ăăă...

— L-aţi văzut pe Frank ducând-o în camera ei?

Am privit buzele ţuguiate ale femeii sperând că va face chiar şi o descriere vagă a lui Sukey. Gândul la ea aflată în viaţă, încă în oraşul nostru, în lumea noastră, îmbrăcată în hainele ei şi abia plecată de la cina din casa noastră m-a făcut să simt că plutesc pentru o clipă.

— Nu. Aşa este, a rostit femeia făcând să se frângă ceva în mine. A trebuit să ţin locul unei telefoniste, aşa că n-am văzut când au urcat. De îndată ce lua cheia, el urma s-o ducă pe furiş pe sora ta în cameră, pentru a se asigura că nebuna nu vede unde s-a dus. Mi s-a părut puţin cam exagerat, dar bănuiesc că, odată ce ai tras o spaimă ca asta, vrei să fii sigur că n-o mai păţeşti din nou.

— Aşa că nu i-aţi văzut urcând?

— Ei bine, l-am văzut pe Frank coborând - mă întorsesem la recepţie deja. Sărmanul Frank chiar era într-un hal fără de hal, atât de îngrijorat pentru nevasta lui. L-am întrebat de ce nu rămâne cu ea. Dar nu putea, avea o treabă la Londra în noaptea aia. Nu i-am pus prea multe întrebări pentru că, ei bine, el e un băiat fermecător şi n-ar face rău nici unei muşte, dar nu ajungi să vinzi aparate de ras atât de ieftin dacă nu cunoşti indivizi dubioşi. Vezi tu, soţul meu trebuie să fie mereu proaspăt ras, nu suportă nici măcar barba de o zi. Cred că îi aminteşte de lagărul de prizonieri. A fost prizonier de război, lângă Singapore. Ştiai, nu? În sfârşit, m-am oferit să am grijă de ea, dar Frank a spus că s-a băgat direct în pat. Iar a doua zi, patul categoric arăta ca şi cum se dormise în el, cu aşternuturile şifonate şi toate alea.

Interiorul sertarului miroase a chit vechi şi este pătat şi murdar, dar lucrurile din el sunt curate şi noi - tuburi nedesfăcute cu bomboane de mentă Polo, cutii cu şerveţele, folii de paracetamol. Şi câteva fotografii prinse împreună ale unei familii zâmbitoare, în diferite locuri din Germania - probabil că sunt decupaje dintr-o revistă, deşi nu-mi imaginez de ce aş fi vrut să le am. Şi mai există şi un pachet cu felinare, felinare micuţe, cu plumb prin mijlocul lor. Îmi scapă cuvântul corect pentru ele şi iau unul încercând să mi-l amintesc. Îi apăs vârful în lemnul sertarului până când se rupe. Îmi place senzaţia, aşa că mai iau unul doar pentru a-l rupe.

Se aude soneria de la intrare. Scap creionul şi mă lovesc de o bibliotecă în graba mea de a ieşi din cameră. Pe un raft sunt două căni murdare. Le iau, iar în hol, îmi dau seama că una are nişte ceai în ea. Îl beau, deşi e rece, apoi pun ambele căni pe scara de jos. Mă poticnesc îndărăt. Scara coteşte într-o direcţie greşită. Nu mai dă spre uşă. Încerc două trepte. Sunt suficient de solide. Se aude soneria de la intrare. A doua oară. A treia oară. Este un sunet aspru, nu muzical. Deschid uşa, iar un bărbat se năpusteşte înăuntru.

— Aţi mers prea departe! rosteşte el.

Flutură ceva spre mine, dar se mişcă prea repede, aşa că nu văd ce este. Mă trag îndărăt şi ajung lângă balustradă. Nu-mi dau seama cum de se află aici. Nu este unde ar trebui.

— Serios? Un nenorocit de anunţ? Aţi depăşit orice limită.

— Limită, rostesc eu privind scările.

Şi-au schimbat locul, iar eu nu înţeleg.

— Da, exact. Hei, mă ascultaţi?

— Ştiţi cum de s-au mutat scările în felul acesta? spun eu.

Bărbatul tocmai trage adânc aer în piept. Se opreşte.

— Poftim?

Îmi pare familiar, dar nu-l recunosc şi oricum nu mă pot gândi la el în clipa asta.

— Scările, rostesc eu. S-au mutat. Sunt într-o direcţie greşită. Cum credeţi că s-a putut întâmpla aşa ceva? A fost vreun cutremur sau ceva?

— Despre ce tot vorbiţi?

Este foarte înalt băiatul ăsta. Dar încovoiat, la fel ca Douglas.

— Treptele, spun eu. Douglas. Probabil că Douglas le-a mutat.

Nu-mi amintesc ce voiam să spun. Gândurile mi s-au încâlcit cumva.

— Cine-i Douglas?

— Chiriaşul nostru.

Bărbatul pare să se aplece foarte puţin.

— E la etaj?

Pune o mână pe stâlpul de jos al balustradei, iar aceasta se clatină un pic sub greutatea lui când se apleacă pentru a se uita în sus.

— La etaj? rostesc eu urmărindu-i privirea. Cine-i la etaj?

Mă uit la bărbat şi simt un fior brusc. Mă întreb cine ar putea fi acolo. Nu e doar asta, dar nici balustradele nu se află unde trebuie. Sunt în alt loc decât ar trebui, iar eu sunt înspăimântată. Studiez gâtul bărbatului, care se vede pe deasupra gulerului cămăşii - este proaspăt bărbierit. E Peter. Este fiul lui Elizabeth. Simt cum stomacul mi se umple de furie.

— Tu ai făcut-o? spun eu. Tu ai mutat scările? Asta trebuie să fie explicaţia. Este exact genul de lucru plin de răutate pe care l-ai face.
— Ha?
Îşi masează ceafa şi se încruntă.
Timp de câteva secunde se lasă tăcerea. Aud un corb croncănind în depărtare. Îmi strâng pumnii.
— Probabil că te-ai ales cu nişte bani din treaba asta.
Peter priveşte din nou spre etaj.
— N-am mutat nenorocitele astea de scări, şuieră el.
— Atunci, cum explici asta?
— Nu ştiu, aşa au fost construite.
— O, asta-i ridicol! Cum poţi să spui aşa ceva? O astfel de minciună o ţine la maică-ta, dar cu mine nu-ţi merge.
— Încetează cu maică-mea! ţipă Peter ridicându-şi mâinile.
Uşa se deschide în spatele lui. Este Helen. Helen însoţită de un miros greu şi dulceag de glicină, de zgomotul traficului şi de foşnetul pungilor de plastic portocaliu pe care le are în mâini. Sunt cele care o fac să se strâmbe şi să se simtă vinovată, cele pe care le face ghemotoc şi le ascunde în sertare.
— Ce se petrece? spune ea.
— Helen, omul acesta mi-a mutat scara, zic eu. Cred că ştiu de ce a făcut-o, dar nu ştiu cum a făcut-o. Fă-l să-mi spună cum a făcut-o.
Peter se răsuceşte spre Helen.
— Mama ta a dat un anunţ în ziar, cerându-le oamenilor s-o contacteze dacă au văzut-o pe mama.
Îi întinde ziarul îndoit, iar Helen ridică sacoşele pentru a-i arăta că are mâinile ocupate. Katy intră pe uşă în spatele ei, luând nişte căni de pe o treaptă. Intră în bucătărie, iar eu mă întreb dacă o să-mi facă nişte pâine prăjită, dar se întoarce o clipă mai târziu pentru a lua sacoşele, desprinzându-le dintre degetele mamei sale.
— Mai bine ascundem astea, nu, mami? Nu vrem să vadă cineva că foloseşti *pungi din plastic*.
Rosteşte în şoaptă ultimele trei cuvinte, iar eu mă întreb dacă Helen a auzit-o. Nu reacţionează în nici un fel, ci doar se uită la Peter.
— Un anunţ? spune ea.
— Una este să mă sune sau să-mi lase bileţele acasă. Dar asta...
În cele din urmă, Helen ia ziarul, se uită la pagina îndoită, apoi îl flutură spre mine. Încerc să-l apuc, dar ea nu se uită, iar eu nu reuşesc să pun mâna pe el.
— Îmi pare rău, spune ea. Nu ştiu când... cum... a putut să-l dea.
Peter clatină din cap. Încep şi eu să fac la fel. Clatină din cap în timp ce iese din casă, iar Helen se repede după el, paşii scrâşnind pe alee. Vocea îi este ridicată, dar nu reuşesc să desluşesc cuvintele. O maşină porneşte şi se îndepărtează.
— Ei bine, a fost un bun venit acasă drăguţ, rosteşte Helen intrând înapoi în casă. Deschide ziarul pe care îl are în mână. Iată-l! „O caut pe Elizabeth Markham. Dacă aveţi informaţii, vă rog să sunaţi...” O, Dumnezeule! Este numărul de la fosta ta casă. N-am ştiut că ai dat acest anunţ.
— Nu. Nu l-am dat eu.
— Cum de ţi-a venit ideea asta? spune ea. Să dai un anunţ în ziar.
Îmi ridic privirea spre etaj.
— „Femeilor, luaţi legătura cu soţii voştri”, zic eu.
Helen îmi dă ziarul şi se duce să pună un ceainic pe foc.

„Luaţi legătura cu soţii voştri.” Am păstrat acel articol. Am adunat toate articolele pe care le-am găsit despre oameni care au plecat de acasă. Inclusiv anunţuri - bărbaţi care îşi rugau nevestele să se întoarcă sau să le scrie, părinţi care sperau să primească veşti de la fiii lor dispăruţi. Nu erau chiar atât de multe - reporterul evident exagerase pentru efect -, dar fiecare anunţ găsit părea să mă ridice ca o paraşută, speranţele înălţându-se odată cu ea. Desigur, ştiam că, şi dacă o sută de bărbaţi şi femei plecaseră fără o vorbă, asta nu însemna că Sukey făcuse la fel. Însă era mai bine decât cealaltă posibilitate, ca ucigaşul care le omorâse pe cele două femei să-i fi făcut rău şi lui Sukey. Însemna că exista şansa ca, într-o zi, s-o găsim. Am încercat s-o întreb pe mama la ce pescărie se ducea Sukey, dar n-am reuşit decât s-o fac să plângă, iar tata s-a supărat.

Am vrut să aflu ce părere avea Douglas - la urma urmelor, citea mereu tot ce scria în ziar -, dar începuse să-mi fie frică de el. Nu puteam să uit imaginea chipului său furios şi ameninţător când mi-a întins rujul pe obraji şi pe bărbie şi, cu toate că mi-am petrecut zile întregi dându-mă cu cremă pentru a-l şterge, tot simţeam că pata ceroasă nu dispărea. Am început să-l privesc pe furiş când era acasă, gândindu-mă că nu părea să jelească moartea mamei lui şi amintindu-mi cum o privise fix pe Sukey, şi faptul că vecina spusese că era toată ziua acasă la Sukey. Şi mi-am amintit că poliţistul a zis că îl cunoştea de undeva şi de mâncarea care dispărea, şi de umbrela din camera lui, care era exact ca a nebunei. Şi de filmele la care spunea că se duce, dar pe care se părea că nu le vedea. Dacă observa că îl privesc, se încrunta, iar eu mă gândeam că arăta ca bandiţii din filme, dar uneori îşi înclina capul în felul lui timid de odinioară, iar eu gândeam că e doar Doug şi îmi părea rău că îl suspectasem de ceva.

Neavând cu cine să vorbesc, nu mi-au rămas decât informaţiile vagi găsite în ziare. Am căutat prin hainele pe care mi le dăduse Frank şi prin valiza pe care ne-o adusese poliţia, în speranţa că voi găsi indicii despre locul unde s-ar fi putut duce Sukey. Într-un articol scria că un bărbat lăsase într-un sertar o broşură despre Torquay, iar ei îl găsiseră în acel oraş. Mi-am amintit cum Douglas pipăise căptuşeala valizei şi am făcut şi eu acelaşi lucru, dar n-am găsit nimic.

În cele din urmă, i-am arătat lui Frank colecţia de tăieturi din ziare, când m-a dus din nou la Fiveways. Îmi beam limonada cu ghimbir şi nu eram prea fericită că mă aflam din nou în cârciumă, împreună cu el. Totuşi, era mai multă linişte, având în vedere că nu se găsea bere, şi mirosea mai degrabă a umezeală decât a fum de ţigară, iar Frank părea să cunoască mai puţini oameni de data aceasta. Când i-am arătat hârtiile, am avut vaga impresie că s-ar putea să plângă, dar n-a făcut-o.

— Deci, a rostit el. Tu crezi că m-a părăsit, aşa-i?

— Ei bine, n-ar fi un lucru mai bun decât alternativa? Ce-a păţit femeia de la Grosvenor Hotel?

— Probabil.

Se uita în paharul cu bere, în care nu mai rămăseseră decât doi centimetri de lichid. I-am privit ridurile adânci de pe frunte, întunecate în lumina slabă din local, şi felul cum mâinile lui răsuceau paharul şi am aşteptat să-şi termine băutura.

— Ai prefera să fie moartă? am întrebat eu, dar nu credeam că ar fi dorit asta şi nu mi-a plăcut să rostesc cuvântul „moartă”.

Mâinile lui nu şi-au încetat mişcarea, sticla apăsându-i degetele până la albire, iar când s-a uitat la mine, ochii îi erau obosiţi. A oftat.

— Nu, a spus el. Nu, fireşte că n-aş prefera asta. Omul acela este nebun - ai citit articolele? Să ucizi e una, dar ce-a făcut el este cu totul altceva. Frank şi-a ridicat mâinile, restul de bere clătinându-i-se în pahar. Adică, accidente se întâmplă, se întâmplă şi n-ai ce să faci, n-ai cum să repari ce s-a întâmplat. Dar ce a făcut el nu a fost un accident.

Am fost de acord că omul era nebun şi că acele crime nu fuseseră accidentale şi l-am întrebat din

nou pe Frank dacă nu era posibil ca Sukey să fi plecat pur şi simplu, dar el a refuzat să mai discute despre asta. A vrut doar să-mi amintesc povestea cu Sukey, să-i spun din nou cum se cunoscuseră.

— Iar apoi, a zis „El este bărbatul cu care mă voi mărita”, am repetat eu fără să mai depun vreun efort pentru a-mi aminti, privind paharul de bere rotindu-se şi simţind ziarul răsucit în mâna mea. „Pur şi simplu, ştiu. El este bărbatul potrivit pentru mine.”

Când Frank m-a condus acasă în seara aceea, dându-mi un pachet cu şuncă pentru mama şi rămânând din nou la colţ pentru a mă vedea ajungând acasă, am zărit-o pe doamna Winners la fereastră. Vorbea la telefon când am trecut pe lângă gard, dar a fugit afară, după mine.

— Nebuna aia dă târcoale iarăşi, a spus ea privind în lungul străzii. Am chemat poliţia, dar, în locul tău, aş intra repede în casă, Maud.

L-a observat pe Frank, dar nu i se vedea chipul fiindcă stătea în faţa felinarului, iar pălăria îi era trasă pe ochi.

— Eşti curtată deja? a rostit ea. De ce nu te conduce chiar până acasă? Nu-l place taică-tu? A chicotit şi m-a împins spre casă. Du-te. Intră. Dumnezeu ştie de ce este în stare femeia aia.

Frank încă era la colţ când m-am uitat în spate. I-am văzut ţigara aprinsă. Şi Douglas i-a văzut-o.

— Iarăşi ai fost cu el, a zis el speriindu-mă.

Stătea în grădina noastră din faţă, cufundată în întuneric, şi se uita pe stradă.

— Ce faci acolo? am rostit eu iritată.

— Mama ta m-a rugat să mă uit după tine. Ne... ăăă... femeia aia a fost pe-aici.

— Mi-a spus doamna Winners. Presupun că o aştepţi să-i dai din mâncarea noastră.

Fără să pară că m-a auzit, el a încuviinţat din cap şi a rămas locului, privind spre parc.

— Ai văzut casele alea noi? a întrebat el fără să se întoarcă spre mine, iar eu m-am întrebat dacă nu cumva era o întrebare adresată sieşi. Pământul a fost răscolit luni de zile, pământ peste pământ peste pământ. Iar acum este aplatizat şi neted de parcă nu s-a întâmplat nimic. Nu se va mai afla niciodată ce este sub el.

M-am apropiat de Douglas aşteptându-mă ca din pământ să se ridice miros de lemn-dulce, brusc prea înspăimântată pentru a traversa singură grădina udă şi întunecată, şi m-am uitat cu atenţie în întuneric, încercând să văd ce vedea el. Dar ştiam că se referea la casele de dincolo de parc şi că, nici chiar ziua, nu se puteau vedea de unde ne aflam. Am încercat să-mi amintesc cum arătau noile case, dar nu m-am putut gândi decât la ruinele fostei case a lui Douglas, cu tablourile şi bibelourile aranjate în camera expusă de parcă cineva ar fi putut reveni acasă dintr-o clipă în alta.

— Oamenii ar putea locui undeva o sută de ani fără să ştie ce se află sub picioarele lor, a spus el. S-a auzit un foşnet în gardul viu şi, cu toate că probabil era doar un arici sau ceva, amândoi am tresărit. Mai bine ai intra, a zis el.

Am ocolit casa şi am intrat în bucătărie. Mama şi tata strângeau masa.

— Mâncarea ta e pe aragaz, a spus mama fără să se uite la mine.

Îi zisesem că mă întâlnesc cu Frank în seara aceea, iar ea nu-i spusese tatei. Îmi ceruse să-l întreb pe Frank dacă nu poate să ne facă rost de săpun şi chibrituri, fiindcă în magazine nu se găseau. Când tata s-a întors cu spatele, i-am arătat pachetul cu şuncă, iar chipul i s-a luminat preţ de o clipă, după care oboseala a revenit din nou.

Mi-am mâncat supa de berbec aşteptându-mă ca Douglas să intre dintr-o clipă în alta, dar când am urcat la etaj el probabil că tot în grădină era. Am aşteptat la fereastra mea să-l văd intrând în bucătărie, ascultând bufniturile ocazionale ale merelor coapte care cădeau din copac, şi se făcuse aproape miezul nopţii când l-am zărit în sfârşit, o siluetă întunecată în întunericul nopţii. Până atunci, terminasem deja scrisoarea către criminal, Kenneth Lloyd Holmes.

— Miroşi ciudat, îi spun eu lui Helen când se apleacă să-mi pună ceaiul pe masă.
— Cum adică miros ciudat?

Este indignată, deşi nici vorbă s-o fi insultat.

— E un miros dulce, spun eu. O să-mi amintesc într-un minut.

Este dulce, dar nu neplăcut. Îmi dă dureri de cap şi mă face să mă gândesc la nebună. Mă face să-mi frec umărul de parcă aş fi fost lovită cu o umbrelă.

— E de la ceai? rosteşte Helen ridicându-şi cana sub nas. Este de chimen dulce.
— Pfui, da, asta e! Ce oribil! Nu mi-ai dat şi mie din ăsta, nu?
— Nu, mami. Bea o înghiţitură din cana ei, apoi zâmbeşte. Uitasem cât de mult deteşti mirosul. Când eram copii, nu ne-ai lăsat niciodată pe mine şi pe Tom să cumpărăm bomboane cu aromă de lemn dulce. Face pauză câteva clipe, de parcă ar fi o amintire dragă, deşi îmi amintesc că, din cauza asta, se smiorcăia cu orele când era copil. Ce scrii? mă întreabă ea.

Îmi cobor privirea spre hârtia de sub mâinile mele. Sunt doar nişte mâzgăleli. Multe mâzgăleli negre pe fond alb. Nu le pot citi. Helen spune ceva despre Peter.

— Apropo de reacţii exagerate. Ce crede că o să faci?

Trage un scaun, care scrâşneşte pe podea acoperind ultima propoziţie.

Mă uit la hârtia plină cu mâzgăleli, mâzgăleli fără sens. Dar am impresia că unele dintre ele ar putea fi cuvinte, iar eu pur şi simplu nu pot să le citesc. Vreau s-o întreb pe Helen, dar mi-e ruşine, sunt înspăimântată. Când mă uit la ea, văd că îşi muşcă interiorul obrazului şi mă priveşte fix. Mă întreb dacă nu cumva a ghicit că nu înţeleg cuvintele.

— Nu-ţi face griji, rostesc eu. O s-o întreb pe Elizabeth. Acesta pare un lucru potrivit pe care să-l spun. Îi zâmbesc lui Helen, dar ceva nu e în regulă. încerc să-mi amintesc ce anume. Este un gând care îmi tot scapă. Pot s-o întreb, nu?

Frunzăresc notiţele, dar nici măcar nu trebuie să le citesc. Ştiu deja. Elizabeth a dispărut.

Las pixul jos, împăturesc hârtia mâzgălită şi o bag în buzunar. Helen mă ia de mână. Este drăguţ că „face un efort". Şi eu ar trebui să fac. Mă întreb ce aş putea spune.

— Arăţi foarte bine, draga mea.

Ea se strâmbă.

— Mă bucur că am o fată ca tine.

Ea îmi mângâie mâna şi dă să se ridice.

— Am putea merge la mormântul lui Patrick? întreb eu. Aş vrea să pun nişte flori pe mormânt.

Asta a avut efect. Zâmbeşte larg, aşezându-se din nou. Are gropiţe fiica mea. Încă sunt acolo, în obraji, la cincizeci de ani. Uitasem. Este ca şi cum s-ar fi ascuns, iar acum ar fi reuşit în sfârşit să apară din nou.

— Putem merge acum, spune ea.

Şi ne luăm hainele, şi ne suim în maşină. Am făcut totul într-o clipită. La un moment dat, ne oprim, iar Helen coboară. Aud portierele încuindu-se în jurul meu, o văd spunând ceva dincolo de geam, apoi se îndepărtează grăbită. Strada nu este aglomerată, dar persoane ciudate trec pe lângă mine. Nu le recunosc. Nu cred că le recunosc. O femeie cu păr lung şi negru apare de după colţ şi se îndreaptă spre mine. Se uită în maşină când se apropie, apoi se opreşte, bate în geam, arată spre mine, iar apoi, spre uşa maşinii. Zâmbeşte, şi dă din cap, şi spune ceva ce nu prea aud prin geam. Trag de mâner, dar uşa nu se deschide, iar eu clatin din cap. Femeia ridică din umeri, îmi face cu mâna, îmi trimite un sărut şi se îndepărtează. Mă întreb cine era. Ce dorea.

Helen intră brusc, aducând cu ea un cald miros de benzină.

— A fost Carla? rosteşte ea. Cea care tocmai a plecat.

— Nu, răspund eu. Eu nu... Cine ai zis că era?
— Carla.
Nu cunosc numele. Helen îmi dă un buchet de flori şi porneşte maşina.
— Sunt pentru... acea femeie? întreb eu. Cine ai zis că era?
— Nu, sunt pentru tata.
Intrăm în trafic, iar eu mă sprijin de spătar, florile stropindu-mă cu apă. Îmi place în maşină. Este confortabil şi nu trebuie să faci nimic. Doar să stai.
— El este la spital?
— Cine?
— Tatăl tău.
Ne oprim la un semafor, iar Helen se uită la mine.
— Mami, ne ducem la mormântul lui tata.
— A, da, rostesc eu şi râd.
Helen se încruntă.
— A, da, repet eu.
Cimitirul este uriaş, dar ei nu-i ia mult să găsească mormântul. Probabil că vine mai des decât am crezut. Ne oprim în faţa unei pietre. O citesc. Încet, pentru că Helen nu vrea să citesc cu voce tare. Încep să mă simt obosită. Şi este plictisitor să aştepţi aici. Helen are capul aplecat şi mâinile împreunate de parcă s-ar ruga. Nici măcar nu crede în Dumnezeu. Nu departe de locul unde ne aflăm este un morman de pământ. Cineva va fi băgat în pământ - cum se numeşte asta? Plantare, cineva va fi plantat. Privesc pământul vreme îndelungată.
— Helen, rostesc eu, cum cultivi dovlecei?
Ea nu se clinteşte, dar murmură:
— Îmi tot pui întrebarea asta, spune ea.
Nu-mi amintesc dacă este adevărat, deşi nu ştiu de ce ar minţi în privinţa asta, şi mă îndepărtez ca să mă gândesc, apropiindu-mă de o tisă uriaşă. Este ceva înfricoşător în mărimea ei şi în felul în care crengile întunecate împiedică lumina să ajungă pe pământ. Mormântul de aici are o piatră orizontală, iar numele a fost şters de intemperii. Numai data morţii şi „R.I.P.” se mai desluşesc.
— Aceasta a fost nebuna, rostesc eu când Helen vine lângă mine. O chema Violet, dar toată lumea îi spunea „nebuna”.
— Cât de trist! zice Helen aplecându-şi capul din nou.
Cred că exagerează cu atitudinea respectuoasă. Îmi răsucesc tocul în gazon.
— O dată m-a fugărit, spun eu. M-a urmărit şi a furat pieptănul surorii mele. I l-a smuls din păr. În timp ce vorbesc, simt firele de păr rupându-se, durerea pricinuită când sunt smulse din piele, dar nu pare real, probabil că îmi amintesc greşit. Mă priveşte, zic eu. Ştie totul despre mine.
— Cine?
— Ea. Mâinile îmi sunt în buzunare, aşa că arăt spre mormânt cu cotul. Simt nevoia să lovesc piatra. Vreau să calc în picioare pământul de sub ea. Este mereu aici, mă priveşte întruna.
Capul lui Helen nu mai este aplecat.
— Este moartă, mamă, spune ea. Cum te-ar putea privi?
Nu ştiu. Nu-mi dau seama. Îmi scot mâinile din buzunare şi caut un bileţel. Găsesc o hârtie împăturită, pe care scrie ceva cu negru, şi o fac ghemotoc. Vreau s-o îndes în pământ, s-o împing acolo unde este gura nebunei. Dar Helen mă ia de mână, zdrobind hârtia între palma ei şi a mea. Iar prin micul spaţiu dintre degetele noastre mari, reuşesc să citesc numele Kenneth Lloyd Holmes.

El a fost bărbatul arestat pentru crima de la Grosvenor Hotel, bărbatul căruia i-am trimis o scrisoare, întrebându-l dacă mi-a ucis sora. Tot mai speram că Sukey fugise, dar peste tot nu se vorbea decât de crime - chiar şi la radio. I-am scris că nu voi spune nimănui, dar că trebuia să ştiu dacă o omorâse. Am descris-o pe Sukey, părul ei, felul cum era îmbrăcată, şi i-am zis în ce oraş locuiam. M-am gândit că, dacă nu-mi răspunde, asta însemna că ea încă trăia. Iar dacă ar fi spus că o ucisese, ei bine, măcar am fi ştiut ce se întâmplase. N-am ştiu cum să semnez după „cu sinceritate". Îmi era groază să-mi trec numele. Până la urmă, am scris „domnişoara Lockwood" şi am rugat-o pe femeia de la băcănia din capătul străzii să accepte pentru mine o scrisoare pe numele acela. Pe vremea aceea, mama lui Reg se ocupa de magazin. Îmi amintesc că şi-a ridicat sprâncenele şi a râs.

— Aştepţi o scrisorică de amor? a rostit ea. Domnişoara Lockwood. Deşertăciunea deşertăciunilor. A zâmbit şi a ţâţâit, iar eu am transpirat sub haină. Am fost groaznic de ruşinată ştiind că-i va spune doamnei Winners cel puţin. Dar a fost de acord să primească scrisoarea şi să mi-o păstreze, iar asta era tot ce conta. Am băgat tăieturile din ziare într-un sertar şi am aşteptat. N-am primit nici un răspuns, dar, într-o după-amiază când ne am întâlnit în Pleasure Gardens, i-am zis lui Frank că îi scrisesem.

— Ai înnebunit? a rostit el fără să aştepte măcar până exala fumul de ţigară cu care îşi umpluse plămânii. Să-i scrii unui asemenea dement? Ce te-a făcut să crezi că a avut vreo legătură cu Sukey?

S-a plimbat de colo colo prin faţa băncii pe care stătea, trăgând cu violenţă din ţigară, aşa că hârtia a ars repede şi strălucind. Adusese câteva săpunuri pentru mama şi ciocolate pentru mine - Cadbury's Dairy Milk, care nu se găsea nicăieri în magazine. Am muşcat din una, deşi îmi promisesem să nu mănânc până nu ajung acasă. Era atât de copleşitor de cremoasă şi de dulce, încât, pe moment, am uitat că ne certam şi i-am zâmbit.

— Şi dacă spune că n-a făcut-o, ce dovedeşte asta? a întrebat el, ignorându-mi din fericire zâmbetul.

Am învelit la loc restul de ciocolată şi l-am băgat în buzunar.

— Dacă n-a făcut-o, asta dovedeşte că s-ar putea ca ea să fie în viată.

— Nu, Maud, nu dovedeşte nimic.

Şi-a aruncat ţigara în râu şi a scos alta din pachet, în tot acest timp privindu-mă fix. A trebuit să mă abţin să-mi bag mâna în buzunarul în care aveam ciocolata.

— Şi ce i-ai scris mai exact? a întrebat el după ce şi-a aprins noua ţigară.

I-am răspuns încercând să-mi amintesc cuvânt cu cuvânt, dar el m-a tot întrerupt, repetându-mi propoziţiile şi tuşind pentru a da afară fumul.

— „Seamănă cu celelalte fete pe care le-ai ucis"? Fir-ar să fie!

Auzindu-mi propriile cuvinte, am strâns din buze.

— Este adevărat, seamănă.

— De ce? a ţipat el, iar un cuplu de oameni în vârstă ne-a privit de pe altă bancă. De ce faci asta? Idioată mică! Nici măcar n-a stat aici suficient de mult ca s-o fi întâlnit. Probabil că vei ajunge să fii următoarea lui victimă.

Am ridicat din umeri şi mi-am întors capul. Omul fusese prins şi avea să fie spânzurat, aşa că părea improbabil. Frank a înjurat în surdină şi a pornit pe alee. Pentru o clipă, am crezut că mă va părăsi, dar s-a răsucit înainte să ajungă la cuplul în vârstă şi şi-a ridicat mâna pentru a-şi smulge ţigara dintre buze. Era o zi ciudat de sufocantă, de parcă ne-am fi aflat înăuntru, iar fumul plutea între noi aproape nemişcat, deşi auzeam vântul care făcea brazii să foşnească mult deasupra capetelor noastre.

— Unde o duceai pe Sukey la dans? am întrebat eu, dorindu-mi să nu-i fi spus despre scrisoare, vrând să mă împac cu el, să fie ca înainte.

— La Pavilion. De ce? O să-i spui acelui dement de care te-ai îndrăgostit?

Am tresărit auzindu-i tonul, iar el a suspinat îndelung, aruncând şi a doua ţigară şi venind în faţa mea. Cedasem şi desfăcusem din nou ciocolata, iar când s-a aplecat şi mi-a luat mâinile, a început să se topească între noi.

— Ne duceam întotdeauna la Pavilion, a rostit el. Ba chiar mă făcea să dansez înainte să înceapă muzica. N-am mai făcut niciodată asta. E un lucru pe care eu mi-l amintesc, iar tu nu, aşa-i?

Mi-a legănat uşurel mâinile şi un zâmbet i-a apărut în colţul gurii. I-am zâmbit şi eu, ca întotdeauna.

— Acum îmi amintesc, am spus eu. Poate că o să mă duc s-o caut acolo.

El mi-a dat drumul, iar ciocolata mi-a aterizat în poală, pătându-mi puţin fusta.

— De ce nu poţi s-o laşi baltă? a zis el.

Iar eu am crezut că se referă la ciocolată şi i-am răspuns:

— Mie mi-ai adus-o.

Abia apoi mi-am dat seama că vorbea despre faptul că o căutam pe Sukey.

Dar n-am putut s-o las baltă, iar sâmbătă seara, când m-am dus la Pavilion Ballrooms, am purtat rochia verde cu dantelă a lui Sukey. M-am gândit că exista o şansă ca, dacă Sukey încă era în oraş - deşi nu voia să ia legătura cu noi, nu voia să ştie de noi -, exista o şansă să nu poată rezista tentaţiei de a se duce la dans. Era o posibilitate. Aşa că m-am gândit să mă duc acolo şi să văd dacă apare, iar pentru a mă asigura că nu mă va recunoaşte, mi-am coafat părul altfel şi am luat un exemplar al revistei *Britannia and Eve* de-al mamei, ca să-mi ascund chipul în spatele lui.

Pavilion Ballrooms avea un hol mare, cu banchete din catifea roşie şi palmieri în mari vase de porţelan. În jurul coloanelor existau scaune de răchită, dar mi s-au părut mai vizibile decât banchetele. Oricum, când am ajuns acolo, nici unul dintre cele libere nu era cu faţa spre uşă, aşa că n-aş fi putut vedea cine intră. M-am aşezat pe o banchetă dintr-un colţ şi am ridicat revista. Dansul urma să înceapă în sala de bal principală, iar din când în când, oamenii veneau în hol, ca să se aşeze şi să aştepte, discutând, râzând sau mişcându-şi nerăbdători picioarele. Aerul a început să se umple cu un amestec de parfum, cremă de pantofi şi naftalină de la rochiile lăsate în şifonier în cursul săptămânii. Mă dusesem acolo devreme, pentru a o putea căuta pe Sukey, şi am aşteptat un sfert de oră până când orchestra a început să cânte. Parţial, am citit un articol publicitar despre Pastilele roz ale doctorului Williams, iar parţial, am supravegheat uşa. Inima îmi bătea cu putere, şi fiecare bătaie părea să-mi trimită sângele direct în braţe, aşa că îmi era greu să ţin ferm revista.

La un moment dat, un bărbat a apărut şi s-a oprit în prag, studiind încăperea. Era înalt şi avea o mustaţă blondă, iar hainele lui arătau de parcă aparţineau un om mai gras. M-am ridicat puţin şi l-am privit în timp ce o femeie drăguţă, în rochie violet a ieşit din sala de bal şi i-a rostit numele. Vocea ei mi s-a părut cunoscută, iar părul îi era moale şi întunecat. Abia dacă am îndrăznit să mă uit la ea, iar respiraţia mi-a devenit superficială. Bărbatul a aşteptat-o să se apropie de el, apoi i-a cuprins umerii cu un braţ, iar femeia l-a condus spre un scaun de răchită. Şchiopăta rău, iar eu m-am gândit că probabil se rănise la picior în război. Când s-au apropiat, am văzut că femeia era dolofană şi mai maternă decât Sukey, şi, cu toate că era sprintenă, nu era la fel de elegantă. Preţ de circa un minut, aproape că am fost năucă de dezamăgire, apoi am început să o simt ca pe o înţepătură în coaste.

M-am prefăcut că era o senzaţie de foame şi am căutat ultima ciocolată pe care mi-o dăduse Frank, dar probabil că o lăsasem pe noptieră sau în buzunarul hainei de şcoală, pentru că n-am găsit-o. Era aproape ora şase, iar lumina de afară era foarte galbenă. Din marile oglinzi de pe pereţi, culoarea se reflecta în hainele şi în părul tuturor. La colţuri, încă mai aveau resturi din hârtia maro cu care fuseseră acoperite în timpul bombardamentelor. Stăteam în colţul din stânga al unei oglinzi şi,

simţindu-mă dezolată, m-am răsucit şi mi-am ridicat mâna pentru a desprinde hârtia maro. Am avut o satisfacţie s-o smulg de pe netezimea sticlei şi tocmai rupsesem vreo doi centimetri când cineva a venit în spatele meu.
— Sukey? a rostit o voce, iar eu m-am răsucit.
Era Douglas. A închis ochii când m-a văzut. Gura i s-a deschis, iar bărbia i s-a lăsat în jos.
— Maud, a zis el. Ar fi trebuit să-mi dau seama.
S-a aşezat lângă mine pe banchetă, şi-a întins picioarele, iar bărbatul şchiop de pe scaunul de răchită s-a uitat la el. Am aşteptat ca Douglas să spună ceva, însă el doar şi-a privit îndelung picioarele.
— Ce cauţi aici? l-am întrebat eu în cele din urmă. Ţi-a zis nebuna să vii aici?
— Vin în fiecare seară când se dansează, a spus el. Sperând că...
— Da, am rostit eu nedorind ca el să termine propoziţia. Vii aici, în loc să te duci la film. Sperând că.
— Acesta este motivul pentru care ai venit şi tu.
Am încuviinţat din cap.
— Purtându-i hainele. Eşti sigură că nu te întâlneşti cu Frank?
— O, pentru numele lui Dumnezeu, Douglas! am exclamat eu. N-am venit pentru Frank. Şi chiar dacă aşa ar fi stat lucrurile, ce te priveşte?
Mi-a aruncat o privire plină de amărăciune, iar eu am pufnit şi am ţâţâit, repetând propoziţia în surdină, încercând să fiu supărată pe el.
— Cât timp o să tot vii aici? am întrebat eu.
— Cât de mult o să pot suporta.
Ne-am uitat amândoi spre agitaţia bruscă din hol. Dansul începea, iar oamenii se îndreptau spre sală.
— Nu ştiu unde altundeva s-o caut, a spus el. Nu ştiu ce altceva să caut.
Am încuviinţat din cap studiindu-i obrazul. În clipa aceea, l-am iubit cu adevărat. L-am iubit fiindcă nu renunţa, fiindcă îi păsa suficient pentru a nu renunţa în vreme ce Frank renunţase.
— Doug, am rostit eu simţind nevoia să mai aflu ceva. Tu şi Sukey...
— A fost bună cu mine, atâta tot, a spus el privindu-i cu intensitate pe dansatorii care se îndepărtau. Mi-a oferit un loc unde să mă duc, a fost cineva cu care puteam să vorbesc.
Am vrut să-l întreb despre ce vorbeau, dar n-am ştiut cum s-o fac fără să pară că-l provoc. Am avut impresia că mereu îmi făceam griji ca Douglas să nu creadă că îl tachinez sau că îi reproşez ceva, deşi niciodată n-am intenţionat asta, şi n-am vrut să risc să zic ceva ce nu trebuia. De asemenea, n-am putut să nu mă simt lăsată pe dinafară şi să n-am resentimente, cu toate că era mult prea târziu pentru asta. Douglas privea cu ochi goi spinările acoperite de sacouri şi rochii de seară, iar eu am urmărit cum culoarea apărea şi dispărea din obrazul lui şi felul cum părul lui fin se zburlea din cauza curentului care intra pe uşa deschisă.
Sâmbăta următoare, am vrut să mă duc acolo împreună cu el, dar, când i-am sugerat, nu a părut dornic, iar apoi, n-am văzut când a plecat sau eu am fost plecată ori ocupată. Am încercat şi în săptămâna următoare, după ce fusesem la ceai la prietena mea, Audrey - mama şi tata se duseseră din nou la Londra pentru a încerca să stea de vorbă cu cineva despre cazul lui Sukey -, dar Audrey şterpelise o sticlă de gin de la tatăl ei şi insistase s-o bem, deşi amândouă îi detestam gustul. Până să ajung acolo, dansul de terminase, iar Douglas plecase de mult.
Cerul s-a întunecat în timp ce mă întorceam acasă. Plouase, trotuarele din faţa noilor case erau strălucitoare, iar melcii porneau în misiuni sinucigaşe din toate grădinile frumos îngrijite. În aer plutea un miros de creozot, desprinzându-se din gardurile abia construite. În curând, nici n-am mai

putut vedea asfaltul şi am înţepenit de spaima de a nu zdrobi vreo cochilie. Deja simţeam cum se va zdrobi sub pantoful meu, auzeam scrâşnetul.

Dacă aş fi fost mai mică, aş fi înaintat încet, culegând fiecare melc şi ducându-l în siguranţa unei grădini sau măcar într-o tufă, dar eram prea mare pentru asta, aşa că am fost doar atentă la strălucirea cărnii lor umede şi am mers pe urma dârelor argintii, încercând să nu calc pe ei. Străbătusem jumătate din stradă când am auzit zgomotul surd al primei cochilii sfărâmându-se pe trotuar. Dar abia dacă am avut timp să înjur, abia dacă am avut vreme pentru senzaţia aceea oribilă - un amestec de tristeţe şi dezgust - pentru că, exact în clipa aceea, am văzut-o pe nebună.

Se afla de cealaltă parte a unei maşini, singura maşină parcată pe stradă, stând locului pe strada udă şi privind prin cele două rânduri de geamuri. Degetele ei zgâriau inutil sticla, nereuşind s-o apuce. Lumina aprinsă brusc într-o casă o dăduse de gol, făcându-i umbra să se întindă spre mine. Un bărbat ieşise în grădina din faţă şi ţipa, iar oamenii începuseră să se adune în jurul lui. Stătea lângă zidul grădinii şi îşi trecuse mâinile peste partea de sus, unde el sau altcineva prinsese în ciment o mulţime de pietricele colorate. Vecinii veniseră să-l asculte, iar el ţipa întruna, însă eu nu mă puteam concentra asupra cuvintelor lui din cauza nebunei, care bătea în geamul maşinii.

Părea să tremure în lumină, iar părul ei alb flutura ca o molie. Ne-am uitat una la alta prin geam, iar eu m-am întrebat de când se afla acolo, dacă mă urmărise pe stradă sau dacă se ascunsese şi mă aşteptase. M-am întrebat ce plan avea, admiţând că avea un plan. M-am simţit paralizată, cu piciorul încă lipit pe trotuar de cochilia melcului, iar pentru o clipă, am crezut că bărbatul ţipa la ea, dar nu era aşa.

Spunea că cineva încercase să-i dezgroape dovleceii şi că aproape reuşise. Cultiva dovlecei care erau premiaţi, iar recolta tocmai ajungea la dimensiunea perfectă. Era sigur că fusese un sabotaj. Ba chiar văzuse spinarea celui care săpase şi putea jura că era bătrânul domn Murphy, principalul lui rival.

— Părul alb l-a dat de gol. A strălucit în lumina lunii, a spus el pe un ton de parcă strălucitul era o infracţiune. I-aş recunoaşte părul oriunde. Ticălosul dracului!

Câteva doamne au murmurat, iar el şi-a cerut scuze că vorbise urât. Un bărbat a sugerat să se ducă toţi şi să bată la uşa domnului Murphy pentru a-i cere să-şi arate părul. S-au auzit chicoteli şi murmure, oamenii pierzându-şi rapid interesul. Ochii nebunei erau aţintiţi asupra mea, degetele ei bătând un soi de cod Morse dement, însă părul ei strălucitor a fost ceea ce m-a făcut să mă cutremur. M-am gândit că ea fusese cea care săpase în grădina bărbatului, iar el confundase părul ei alb cu al acelui domn Murphy, şi mi-am imaginat-o în întuneric, cu degetele pline de pământ, înfigându-şi dinţii în carnea dovleceilor.

S-au auzit urări de noapte bună în timp ce majoritatea femeilor intrau în casă pentru a se ocupa de copii, şi de radiouri, şi de ondulatoare, bărbaţii urmându-le. Dar un om cu voce glumeaţă a sugerat că vinovatul era unul dintre cei care se drogau cu dovlecei, iar un disproporţionat hohot de râs a făcut-o pe nebună să se răsucească pentru o clipă. Iar eu am luat-o la fugă. Pe stradă, pe lângă cultivatorul de dovlecei, zdrobind şi alţi melci în goana mea, fără să-mi pese de rănile lor, ştiind că, în dimineaţa următoare, aveam să găsesc resturi de cochilii şi carne lipicioasă pe tălpile pantofilor.

Casa mea este întunecată când ajung acolo. Mama şi tata sunt plecaţi să o caute pe Sukey. Mă opresc în faţa verandei, încercând să-mi găsesc cheile, căutând de două ori în geantă şi în buzunare. Cheile nu sunt acolo. Stomacul pare să mi se strângă, iar inima îmi bate nebuneşte. Trag cu grijă aer în piept şi îmi întorc pe dos buzunarele, scuturând totul pe jos. Zornăitul lucrurilor pe beton se amestecă cu vechiul sunet familiar al deschiderii uşii din faţă. Clicul zăvorului, scârţâitul aspru al balamalelor. Cineva care nu este mama sau tata deschide uşa. E un bărbat tinerel, mic şi blond, care se opreşte în prag şi se uită la mine. Pare surprins, ca şi cum nu s-ar fi aşteptat să mă întorc acasă. Nu pare un hoţ. ÎI privesc neîncrezătoare. Nu cred că-l recunosc, dar n-am încredere în mine.

— Douglas? rostesc eu.

— Nu. Sunt Sean, spune el retrăgându-se în casă. În casa mea. Rămâneţi acolo, spune el.

Dar eu n-am de gând să aştept afară în vreme ce el face Dumnezeu ştie ce înăuntru, aşa că-l urmez în holul întunecat.

Ceva ciudat se petrece - totul e altfel. Raftul de deasupra caloriferului a dispărut, iar o bicicletă este sprijinită de perete. Nu-mi dau seama unde mă aflu. Se simte miros de oţet, iar bărbatul vorbeşte la telefon. Îmi zâmbeşte dându-se mare, la fel ca doamna Winners.

— Vreţi să luaţi loc? rosteşte el acoperind receptorul cu mâna.

— În felul acesta, n-o să vă audă, spun eu.

El încuviinţează din cap şi îşi îndepărtează mâna, zice ceva la telefon şi închide.

— Aţi vrea să veniţi în bucătărie? Noi tocmai am mâncat peşte şi cartofi prăjiţi. Au rămas mulţi cartofi.

Ţinându-se aproape de perete, o fetiţă se furişează pe trepte şi mă studiază din spatele tatălui ei.

— Poppy, rosteşte bărbatul, dânsa este doamna care a locuit aici.

— Atunci, voi nu mai locuiţi aici? întreb eu.

Fetiţa izbucneşte în râs.

— Ei bine, mergem?

Coboară treptele, iar fetiţa se răsuceşte şi fuge înaintea lui.

Nu sunt sigură ce să fac. Văd lumina aprinsă în bucătărie, dar nu ştiu cum să ajung acolo. Totul mi se pare foarte familiar, ca şi cum ar trebui să-mi aduc aminte, dar nu reuşesc. Pe deasupra amintirilor este aşternută viaţa altor oameni. Mă uit la uşa din faţă, încă deschisă. Este exact ca a mea - aceleaşi ochiuri de sticlă - şi mă face să mă gândesc că ar trebui să fi ajuns acasă, doar că am eşuat pe acest covoraş şi nu am cum să plec. Îmi caut bileţelele în buzunare, dar nu găsesc nimic, doar câteva aţe şi nimic altceva. N-am nici măcar un bileţel. Lipsa lor mă face să-mi fie rău - sunt lăsată de izbelişte în voia vântului. Scotocesc panicată în buzunare. Apoi, dincolo de căptuşeala ruptă, găsesc un mic pătrăţel albastru, pe care văd scrisul meu. „Unde este Elizabeth?”

— Elizabeth a dispărut! ţip eu. Ţip pentru ca partea creierului meu care uită să nu mai uite. Elizabeth a dispărut! ţip eu din nou şi din nou.

Când mă uit peste umăr, văd o fetiţă ţinându-se de balustradă, pe jumătate ascunsă sub o grămadă din acele lucruri pe care ţi le înfăşori în jurul gâtului. De lână şi mătase, lungi şi letale, atârnă inerte pe stâlpul de la baza scării, ca nişte şerpi inteligenţi, care se prefac că dorm. Ochii fetiţei se lărgesc privindu-mă, apoi ea ţâşneşte în sus pe scări. Ţip în direcţia ei.

Apoi, simt o mână pe umăr. Greutatea ei mă face să mă încovoi în uşa din faţă.

— Mami? rosteşte cineva.

Este Helen. Se grăbeşte să mă cuprindă în braţe, lipindu-mi faţa de umărul ei. Miroase a pământ ud. Când îşi îndreaptă trupul, mă zgâlţâie uşurel cu o mână. În cealaltă, are telefonul.

— La cine ţipai? spune ea. Ochii ei îmi studiază chipul, iar mâna ei îmi strânge umărul. Mami, nu mai locuieşti aici. Ştii asta, nu?

— Elizabeth a dispărut, şoptesc eu privind casa.

Mi-e familiară, dar nu ştiu a cui este. Îmi duc o mână la gât.

— Nu, mami, nu a dispărut. Ştii unde este. Şi trebuie să accepţi asta. Sau să nu mai insişti şi, oricum, nu trebuie să le tot spui asta oamenilor.

Vorbeşte cu voce foarte joasă şi mă conduce spre stradă.

— Ce să nu le spun oamenilor? întreb eu.

— Că Elizabeth a dispărut.

— Şi tu crezi asta?

Chipul ei încremeneşte într-un zâmbet cu ochii închişi.

— Nu, mami. Las-o baltă! Hai să mergem acasă, da?

Deschide o portieră şi mă ajută să urc, apoi se întoarce în curtea casei pentru a culege nişte lucruri pe care le-am împrăştiat pe alee. Un bărbat se apleacă s-o ajute.

— Mulţumesc foarte mult, o aud spunând. Am lipsit de-acasă doar zece minute. Am crezut că nu va fi nici o problemă.

El zice ceva ce nu aud.

— Ştiu. Ştiu că nu e prima oară. Încă se obişnuieşte cu noua casă.

Încerc să înţeleg, dar mi-e imposibil. În capul meu este o harababură cumplită. Casa mea şi oameni străini, şi Katy pe scări, şi peşte cu cartofi prăjiţi la cină, şi dispariţia lui Sukey, şi dispariţia lui Elizabeth, şi... Helen. A dispărut şi ea? Ba nu, Helen e aici, urcându-se în maşină şi ducându-mă undeva. Mă uit îndărăt.

— Helen, rostesc eu. Am schimbat casa, nu-i aşa? M-am mutat cu tine.

— Da, mami, spune ea. Aşa este.

Întinde mâna spre mine, dar trebuie să şi-o retragă pentru a schimba vitezele.

— Ei bine, zice ea, măcar am nimerit ceva pe ziua de azi.

Privesc satisfăcută cum drumul coteşte în faţa mea, iar Helen nu mă împiedică să citesc cu voce tare indicatoarele rutiere. Mă concentrez intens asupra lor - sunt solide şi clare, şi nu trebuie să înţeleg ce înseamnă pentru că nu eu conduc.

Un bărbat se leagănă în faţa noastră, părând subţire şi fragil. Iniţial, am impresia că are un singur picior subţire, dar apoi văd că e pe unul dintre acele lucruri cu care te deplasezi - cu două roţi şi ghidon. Nu o roabă. Îl ajungem şi trecem foarte aproape de el, iar pentru o clipă, mi se pare că îl vom dezechilibra, că îl vom face să cadă ca şi cum am roti un titirez. Stomacul mi se strânge.

— Helen! rostesc eu. Aproape că l-ai trântit.

— Nu, deloc, mami.

— Ba da. Aproape că l-ai trântit. Ar trebui să fii atentă. Oamenii pot muri din pricina asta.

— Da, ştiu, dar nu m-am apropiat de el.

— Acea sărmană femeie a fost trântită în fata casei noastre. Când a fost asta?

— Nu ştiu. Nu ştiu despre cine vorbeşti.

— Ba da, ştii. A venit lângă patul meu, apoi a fugit, iar tu ai trântit-o ca să nu se mai întoarcă.

— N-am trântit niciodată pe nimeni.

— Ei bine, nu ştiu ce să zic, rostesc eu. N-am fost în maşină atunci.

Eram la Douglas în cameră, ascultând „Aria şampaniei”.

Am auzit scrâşnetul brusc al roţilor unei maşini frânate acoperind râsul lui Ezio Pinza, iar apoi, vocea mamei. N-am desluşit cuvintele în timp ce mă năpusteam pe uşa lui Douglas, grăbindu-mă să ajung în stradă, de unde se auzeau ţipete, dar am văzut curând un trup ghemuit în mijlocul drumului. Era nebuna. Zăcea pe stradă, cu capul sângerând, cu braţele şi picioarele răşchirate ciudat. Mama era îngenuncheată lângă ea, cu o mână pe obrazul ei. Probabil că şi doamna Winners auzise zgomotul pentru că a sosit odată cu mine. S-a grăbit să se întoarcă în casă pentru a telefona după o ambulanţă, iar mama m-a trimis să aduc o pătură pentru a-i acoperi mâinile şi picioarele strâmbate.

După aceea, n-am ştiut ce să mai fac, aşa că am îngenuncheat lângă mama şi am ţinut-o pe femeie de mână. Ochii i s-au dat peste cap şi a şoptit lucruri pe care nu le-am înţeles, dar, ghemuită şi micuţă pe asfalt, nu mai părea atât de înfricoşătoare. Nu avea umbrela la ea. Pe lângă trupul ei erau resturi de plante, lucruri pe care le avusese în mâini când căzuse - crenguţe de păducel desfrunzite, flori roşii de condurul-doamnei, frunze de bobornic şi păpădie, caprifoi, măcriş şi roiniţă. Zăceau împrăştiate în jurul ei, făcând-o să arate ca o Ofelie bătrână, care confundase strada cu un râu.

— Uitaţi, toate sunt de mâncat, a spus doamna Winners. Frunze de păpădie, condurul-doamnei. Îşi făcea o salată. La urma urmelor, nu-i atât de nebună.

Când am început să adun frunzele şi florile, femeia a scos un sunet răguşit. Mama s-a aplecat pentru a-i desluşi cuvintele, iar femeia, cu ochii aţintiţi în ai mei, mi-a căutat mâna şi mi-a băgat ceva în palmă. L-am luat fără să mă opun, simţind obiectul mic, delicat şi fragil, însă nu m-am uitat la el.

— *Păsări?* A rostit mama încercând să priceapă cuvintele şoptite. Care păsări? Al cui cap?

Dar n-a reuşit s-o facă pe femeie să spună ceva clar, aşa că am încercat s-o liniştim în vreme ce doamna Winners se plimba de colo colo întrebându-se cu voce tare pe unde era ambulanţa şi dacă nu credeam că ar trebui să telefoneze din nou.

— Câţi ani crezi că are? mi-a zis mama aranjând pătura astfel încât să fie cât mai uşoară pe trupul zdrobit al femeii.

I-am spus că nu ştiu.

— Ce contează?

— Presupun că nu contează. Doar că e mai tânără decât am crezut. S-ar putea să fie de vârsta mea.

Până la sosirea ambulanţei, femeia încetase să şoptească, gura i se întinsese deschisă, iar obrajii i se scobiseră. Preţ de un moment a părut lucidă - ochii ei i-au întâlnit pe rând pe ai noştri, iar ea a deschis gura de parcă ar fi încercat să spună un ultim lucru. Dar o şuviţă de sânge întunecată i s-a prelins pe la colţul gurii, iar ea s-a stins.

— Mi-a murit în braţe, a zis mama când bărbaţii au luat trupul micuţ, încă învelit în pătura noastră.

Toate trei am privit strada vreme de câteva minute, mult timp după ce nu mai era nimic de văzut, iar doamna Winners a fost prima care şi-a venit în fire, şi-a frecat mâinile şi a privit cerul pentru a se decide dacă părea că va ploua. În cele din urmă, ne-a chemat la ea, să bem un ceai.

— Era de aşteptat să se întâmple, a spus ea poftindu-ne în camera din faţă. Tot timpul era pe străzi. Sărea în faţa autobuzelor.

— Nu un autobuz a lovit-o, a zis mama. A fost un Morris.

Doamna Winners a spus că asta nu contează. Înainte de a turna ceaiul, a pornit micul şemineu electric şi a pus un şal pe umerii mamei, iar eu mi-am dat seama că mama tremura. Am întrebat-o ce era cu ea, dar doamna Winners făcut o grimasă şi a clătinat din cap, iar eu mi-am dat seama că era mai bine să tac.

— Ce ai acolo? a rostit ea arătând cu capul spre pumnul meu.

Am pus cana pe masă şi am deschis în cele din urmă palma în care aveam darul femeii nebune. Era o floare de dovlecel uscată, decolorată şi sfărâmicioasă, care aducea cu pâlnia unui gramofon.

— Ai primit-o de la femeie? Pare o floare de dovlecel. N-aş crede că-i o comoară. Pentru ce ţi-a dat-o?

— Florile de dovlecel se pot mânca, nu? La fel precum cele de condurul-doamnei. Dar cred că e posibil să mi-o fi dat pentru că dezgropase nişte dovlecei din grădina unui om, am spus eu. Aproape că a prins-o scoţându-i din pământ. Treceam pe-acolo, iar ea ştia că o văzusem.

M-am gândit la bărbatul care ţipa la vecinii lui pe întuneric, trecându-şi mâinile peste pietricelele de pe zid.

— Şi asta a fost confesiunea ei? La naiba, chiar era într-o ureche! O, nu vreau să-i vorbesc de rău pe morţi şi presupun că a fost cinstită în felul ei. Şi mie îmi plac dovleceii.

— Frank a ajutat la plantarea lor, i-am spus eu mamei, gândindu-mă că ar fi putut reacţiona dacă era ceva important, însă ea doar a încuviinţat din cap, ţinând în palma cana fierbinte, dar fără să bea ceaiul.

— A zis că toate păsărelele alea mici zburau în jurul capului ei, a spus mama. Ca în filmele de desene animate. Iar apoi, a vorbit despre fiica ei. Mi-a zis că amândouă ne-am pierdut fetele. Presupun că se referea la Sukey. N-am crezut că ştia ceva despre mine. Nu te-ai fi aşteptat ca ea să ştie ce se întâmplă. Dar a tot vorbit despre fetele noastre.

— Mie mi se par aiureli, a spus doamna Winners.

— Nu, a rostit mama. A ştiut cine sunt.

— Doar în weekend, mami. Îmi pare rău, dar o să mă întorc luni dimineaţă, să te iau acasă. Mami?

Nu spun nimic. Ne aflăm într-o cameră micuţă, cu jaluzele simple şi flori artificiale într-o vază, iar de undeva vine un miros de sos ieftin şi dezinfectant. Helen şade pe vine lângă patul pe care stau eu. Spune că se va întoarce, dar eu ştiu că minte. Ştiu că o să mă lase aici pentru totdeauna. Deja mă aflu aici de săptămâni întregi.

— Sunt doar două nopţi. Şi te vor lăsa să grădinăreşti puţin.

— Nu-mi place să grădinăresc, spun eu, apoi mă supăr că i-am răspuns.

— Ba da, îţi place. Mă întrebi mereu de plantarea legumelor, iar acasă, categoric se pare că îţi place să dezgropi lucruri.

De data asta, ţin minte să nu-i răspund. Minte şi despre asta - nu mi-a plăcut niciodată să grădinăresc. Nu sunt ca ea, să stau afară pe orice vreme, zicându-le oamenilor unde ar trebui să sape pământul pentru a face piscine mari sau explicându-le ce sol e mai bun pentru cultivarea legumelor. Nu că s-ar gândi vreodată să-mi spună *mie*. Nu se gândeşte niciodată că *eu* aş putea avea nevoie să ştiu cât de adânc trebuie să sap pentru a planta seminţele de dovlecei sau cât de adânc coboară rădăcinile în pământ. Mă abţin s-o întreb acum. În orice caz, acum nu mai sunt decât eu în cameră. Helen trebuie să fi plecat la un moment dat, iar eu rămân în continuare pe pat. Pe perete este un anunţ. BUN VENIT LA CĂMINUL KEEBLE! Este un cămin de bătrâni, iar eu nu-mi dau seama de ce mă aflu aici. Îmi privesc notiţele şi descopăr că numele căminului e scris pe o hârtiuţă roz, împreună cu adresa. Keeble Road. Am avut o prietenă pe strada asta. Acum este moartă, iar eu nu-mi amintesc numele ei. Totuşi, nu era Elizabeth, asta ştiu. Era o altă prietenă.

— Ceaiul se serveşte în zece minute.

O femeie mare, solidă mă conduce printr-un coridor plin de dormitoare de o parte şi de alta. Pentru o clipă, mă gândesc la Station Hotel, dar aceste uşi sunt deschise, iar eu aud televizoarele când trec pe lângă ele şi oameni vorbind cu voci joase. Întrezăresc picioare întinse pe paturi, papuci şi ciorapi medicinali. De undeva se aude un ţiuit constant. Ajungem într-un salon, iar mirosul de sos se

estompează. Sunt aşezată într-un fotoliu, cu faţa spre alte fotolii similare, ocupate încet de oameni bătrâni, cu hainele şi feţele atât de şifonate de parcă abia s-ar fi dat jos din pat. Un alt televizor se află în colţ, iar zgomotul lui face ca totul să mi se pară confuz.

— Am aşteptat ore în şir, îi spun eu fetei solide.

— Ce aţi aşteptat? întreabă ea.

— Am aşteptat secole în şir. Peste două ore.

— Ce anume?

Dar nu-mi amintesc ce anume, iar fata suspină şi îşi îndepărtează bretonul cu antebraţul. Îmi dă o cană cu ceai, iar eu mă uit la o bătrână aflată în partea cealaltă a încăperii. Părul îi este legat cu o eşarfă strălucitoare, iar ea este foarte gârbovită. Pare că nu poate să nu-şi bage nasul în ceai când bea. Picături cad de pe el când îşi înalţă capul, udându-i puloverul. După ce termină, îşi lasă capul în mâini, eliberând de povară spinarea încovoiată. Cineva vine să-i ia cana, un bărbat elegant şi zâmbitor, cu tenul maroniu-deschis. Spaniol, probabil. Îl privesc cum stivuieşte cănile, formând o coloană strălucitoare. Soarele începe să intre pe geam, iar el derulează un stor cu o mişcare rapidă, ca un toreador care îşi flutură capa.

Se face târziu, iar eu mă aflu aici de mult timp. Toţi dansatorii se îndreaptă spre casă, dar eu încă nu pot să mă duc acasă. Trebuie s-o aştept pe Sukey, care s-ar putea să vină. Pe spătarul fotoliului meu se află o bucăţică de bandă adezivă, iar eu încep să trag de ea.

— „Când or s-o lase dansatorii în pace?”[27] rostesc eu, cuvintele poemului fiind mai clare decât cele de la televizor. „E obosită de-atâta dans si cânt.”

— Poftim? se răsteşte o femeie cu păr lung şi alb când intră, sprijinindu-se de un cadru ajutător pentru mers. Stă cineva în fotoliul meu? Cine naiba este?

Simt o panică bruscă la gândul că eu stau în el, dar bărbatul spaniol arată către fotoliul de lângă mine.

— Aici este, rosteşte el făcând doi paşi de dans spre stânga şi arătându-i-l.

Ea îşi înclină capul de parcă ar fi pe cale să atace scaunul, dar se răsuceşte în ultima clipă şi aterizează cu graţie.

— Nu e prea frumos ce ai făcut acolo, spunea ea arătând spre degetele mele care zgreapţănă banda adezivă.

Nu-mi amintesc următorul vers al poemului, aşa că nu ştiu ce să-i răspund. Îi zâmbesc în schimb, încercând să cânt începutul, ca să ştie că măcar îmi amintesc melodia.

— Ea crede că e amuzant, îi zice femeia unui bărbat aflat într-un fotoliu de lângă ea. *Eu* nu cred. Se întoarce din nou spre mine. Dacă te duci acasă şi le spui mamei şi tatălui tău ce ai făcut, n-or să fie foarte mulţumiţi.

— Nu se poate duce acasă la mama ei, nu-i aşa? rosteşte bărbatul scuturându-şi nişte firimituri de pe pulover.

— Nu, nu încă, spun eu. Trebuie să aştept aici până vine cineva. Un matador cu o mare capă. El a luat-o pe sora mea. A băgat-o sub capă şi n-o să-i dea drumul până nu dansează cu el.

Nimeni nu pare să asculte, iar imaginea matadorului este prea vagă ca să persiste. O femeie brunetă, care stă lângă o vaza cu flori din cârpă, îmi face cu mâna.

— Sunt artificiale, ştii? zice ea. Dar sunt destul de drăguţe oricum.

Privesc florile şi încuviinţez din cap.

— False, repetă femeia brunetă frecând petalele între degete. Scoate din vază o floare şi mi-o dă. Sunt destul de drăguţe totuşi.

Iau floarea şi o strâng în pumn în timp ce ea scoate din vază toate tulpinile din plastic şi mi le

întinde. Fără susţinerea vazei, capetele lor atârnă triste, iar petalele par ponosite de cât au fost atinse. De pe câteva tulpini, florile lipsesc cu totul, ceea ce mă face să mi-l amintesc pe Douglas în bucătăria noastră şi felul cum spinarea sa încovoiată semăna cu sărăcăciosul lui buchet.

Până să se întoarcă Douglas, becul începuse să pâlpâie, iar insecte fantomatice se izbeau de exteriorul geamului de la bucătărie. Cuptorul aproape că se răcise, iar noi terminăm ceaiul. Adesea, mama nu putea să doarmă, iar uneori stăteam cu ea, dezlegând cuvinte încrucişate din *Echo* şi ascultându-l pe tata, care sforăia la etaj.

— Cina ta este pe raftul de sus al cuptorului, a spus mama când Douglas a intrat pe uşă. S-ar putea să se fi răcit puţin. Aş fi făcut ceva cu ea, dacă aş fi ştiut că întârzii, dar n-am ştiut.

— Da, îmi cer scuze, a zis el fără să se aşeze, dar arătând ca şi cum mai avea puţin şi se prăbuşea. Îmi pare rău, nu m-am gândit. Eu... Ţinea florile în mână. Un buchet jalnic, ofilindu-se în căldura din bucătărie, petale căzând la fiecare mişcare a trupului său. N-am ştiut ce să fac, a spus el ridicându-l spre noi. S-a clătinat pe picioare, iar mama şi-a fluturat mâna spre mine, ca să fac ceva.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat eu ridicându-mă şi împingându-mi scaunul spre picioarele lui pentru a-l face să se aşeze.

— Mama, a rostit el. A murit în după-amiaza asta.

Am tresărit. Pe chipul mamei a apărut îngrijorarea, chiar spaima. Probabil că amândouă ne-am gândit că o luase razna, că îşi pierduse memoria sau ceva.

— Mama ta a murit mai demult, dragă, a spus mama. Când a căzut acea bombă, îţi aminteşti?

Şi-a fluturat din nou mâna, spre ceainic de această dată, iar eu l-am umplut cu apă, l-am pus pe aragaz şi am adăugat combustibil.

— Nu, a rostit Douglas. Nu, a supravieţuit bombardamentului. N-am ştiut la vremea aceea, dar a supravieţuit. Iar apoi, îţi aminteşti că ai văzut-o, Maud? Te-a fugărit.

— Poftim, vrei să spui că ne...? M-am oprit şi am pus cu zgomot ceainicul pe foc, pentru a acoperi cuvântul pe care aproape că-l rostisem. Dar cum se poate să fi fost ea...?

El şi-a înclinat capul şi a pus florile pe masă. Am presupus că le culesese pentru mama lui şi m-am întrebat dacă să aduc o vază, dar acele buruieni jalnice adunate de pe marginea drumului nu păreau să merite.

— M-am gândit că poate ştiaţi deja că era mama mea, a zis Douglas. Sukey ştia. I-am spus. A fost atât de bună, a încercat s-o ajute, pregătea pachete cu mâncare. Începusem să cred că totul avea să fie bine. Nu ştiu cum de-am fost atât de tâmpit, dar m-am gândit că s-ar putea să fie bine.

— Dar, Douglas, mama ta, a zis mama. Nu prea înţeleg.

— Ea a fost întotdeauna delicată, a spus el cu ochii închişi pentru a se feri de lumina înnebunitoare. De la moartea surorii mele. Dora a fost călcată de un autobuz, înainte de război.

Noi am încuviinţat din cap şi i-am făcut semn să continue fiindcă, desigur, toată lumea ştia asta.

— Iar apoi, în 1940, tata a plecat în Franţa şi nu s-a mai întors. Atunci, starea ei s-a înrăutăţit mult. Ieşea din casă la orice oră, nu mânca, nu dormea - în orice caz, nu aşa cum trebuie. A avut necazuri cu vecinii noştri - când locuiam în partea cealaltă a oraşului. A fost chemată poliţia. De câteva ori, a trebuit să mă duc s-o iau de la secţie.

— De aceea te cunoştea sergentul Needham.

— Serios? Da, presupun că de-atunci. În sfârşit, până la urmă a trebuit să ne mutăm. Am făcut-o noaptea şi am cărat totul cu căruciorul meu de lapte. Nu sunt mândru de asta. Dar măcar nimeni nu ne cunoştea acolo, iar eu am crezut că-i o binecuvântare. I-am evitat pe noii noştri vecini şi m-am ocupat eu de cartele pentru ca negustorii să n-o recunoască pe mama, să nu facă legătura cu mine.

Nu cred că a ştiut cineva că locuia cu mine - ieşea la ore ciudate şi obişnuia să se furişeze prin grădinile din spate, în loc să meargă pe străzi. În orice caz, ne mutaserăm doar de câteva săptămâni când a căzut acea bombă. Am crezut că ieşise în timpul raidului. Mi-e ruşine să spun, dar aproape că am fost uşurat, însă apoi am descoperit că locuia în ruinele casei. Am încercat s-o ajut, dar era foarte dificilă. N-o puteai face să priceapă ceva. Dorea să stea în casă, distrusă cum era, deoarece păpuşile Dorei şi geanta ei de la Woolworth, şi revistele *Rupert*[28] încă erau undeva acolo.

— Sărmana femeie, a rostit mama uitându-se prin bucătărie, dar cumva la nimic anume.

Ceainicul a dat în clocot, iar eu am turnat apa fierbinte peste nişte concentrat de supă de vită şi am împins cana spre Douglas. Mirosul a cuprins bucătăria, iar gura mea s-a umplut de salivă.

— Noi am fost alături de ea, a spus mama. În stradă. Nu ţi-au zis?

Drept răspuns, Douglas a sorbit din supă, iar eu am scos farfuria din cuptor şi i-am pus-o în faţă. A rămas încremenit pe scaun, lumina care pâlpâia conferindu-i o însufleţire falsă.

Mama a răsucit o furculiţă şi un cuţit şi le-a împins spre el, pe masă.

— N-a părut să sufere. Pur şi simplu, s-a stins.

El a încuviinţat din cap, iar apoi a început să mănânce metodic şi rapid şi nu s-a uitat la noi când a vorbit.

— Când au început să îndepărteze molozul casei, ea s-a dus să doarmă în magazia veche de pe plajă. Atunci, am pierdut-o din nou pentru o vreme, până când am aflat că stătea la Frank, în grajdul vechi. Cred că a vrut să fie lângă Sukey. Semăna puţin cu sora mea. A sorbit din supă. La fel şi tu, Maud.

M-am întrebat dacă asta o făcuse să mă urmărească.

— Aveai umbrela ei, am spus eu. Am văzut-o în camera ta.

S-a oprit cu furculiţa înfiptă într-o fâşie de ceapă, probabil întrebându-se ce căutam acolo, iar eu mi-am dat brusc seama că lăsasem discul cu „Aria şampaniei” pe gramofon şi m-am întrebat dacă va remarca mai târziu.

— I-am luat umbrela, a zis el. Ea... a intrat în camera ta când erai bolnavă, iar eu m-am temut de ce-ar putea face.

— Mi s-a părut că am văzut-o, am rostit eu. Dar apoi m-am gândit că văzusem mulţi oameni.

— A intrat şi aici şi a luat mâncare, a spus el. Ar fi trebuit să vă zic, dar mi-a fost ruşine. Şi n-a luat altceva, n-a luat nimic de preţ.

— Dar discurile? am rostit eu. Cele sparte, din grădină. Probabil că mama ta le-a spart.

— Nu, mă tem că eu le-am spart. Le pusesem deoparte pentru Sukey şi, ei bine, în sfârşit, într-o noapte ea a intrat în casa lui Frank - la mama mă refer. Nu ştiu cum sau de ce, dar Frank era plecat, iar Sukey s-a speriat şi a fugit aici. Era spre zece seara, iar eu mă întorceam de la film şi am întâlnit-o pe stradă. Ne-am certat. Era supărată din pricină că se speriase atât de tare, iar eu m-am înfuriat pentru că a zis nişte lucruri despre mama. Nu le-a spus cu cruzime, dar tot m-au rănit. Apoi, Sukey s-a întors acasă, la Frank, iar eu am urcat în camera mea şi am spart discurile, şi, neştiind ce să fac cu ele, le-am dus în fundul grădinii, iar tu le-ai descoperit înainte să apuc să le iau de-acolo.

— „Te rog, hai să fim din nou prieteni”, am citat eu din scrisoarea lui Sukey, fără să gândesc.

— Poftim?

Am clătinat din cap.

— I-a zis lui Frank? Despre mama ta.

— A vrut să-i spună, dar eu am rugat-o să n-o facă, a zis el. N-am vrut ca bruta aia să ştie. Ar fi folosit

asta împotriva mea.

Douglas a mestecat cu grijă ultima îmbucătură şi şi-a pus farfuria în chiuvetă, privind un fluture de noapte decolorat, al cărui corp luminat era lipit de sticlă.

— Ce ţi-a spus Sukey de te-a înfuriat atât de tare? a întrebat mama.

— Mi-a zis că ar trebui să-mi internez mama undeva, într-o instituţie. Dar eu n-am putut să fac asta. Era şi-aşa suficient de rău că nu mai avea vechea casă, iar apoi, lucrurile surorii mele au fost îngropate în ruinele noii case. N-am putut s-o închid pe mama undeva. Tot ce şi-a dorit mereu a fost să se întoarcă acasă şi să atingă lucrurile pe care sora mea le atinsese.

— Vreau să mă duc acasă, spun eu.

Dar nu e nimeni în preajmă, iar cuvintele se dizolvă în aer, estompate de tufişurile înalte şi groase, de iarba înaltă şi de copacii îngrijit tunşi. Am în mână un soi de lopăţică şi aş folosi-o pentru a face zgomot dacă aş găsi ceva dur de care s-o lovesc. Nu ştiu unde mă aflu. Se simte miros de iarbă cosită, dar nu sunt flori deloc.

— Vă rog, rostesc eu din nou. Vreau să mă duc acasă.

Dincolo de gardul viu merge cineva, trecând pe lângă el. Încerc să lovesc cu lopăţica în trunchiul unui copac, dar se aude doar un zgomot surd, aşa încât nu-i de mirare că persoana aceea nu mă aude. Mă întreb dacă n-ar trebui să sap un tunel ca să ies de-aici - se pare că mi s-a dat unealta necesară -, dar cum să-l încep? N-am fost niciodată prea atentă la acele filme vechi, nu m-am gândit că va trebui să evadez eu însămi de la Colditz[29]. Străbat peluza şi mă opresc lângă gardul viu, începând să smulg frunzele şi să le ţin în mâini. Le împăturesc şi le rup bucăţele, şi le împrăştii pe iarbă. Dar nu le voi mânca, indiferent ce-ar spune oricine. O femeie traversează strada şi îmi face cu mâna, iar eu mă las în jos în spatele gardului şi aterizez dureros în genunchi.

— Bună, mami, rosteşte ea aplecându-se spre mine şi făcând ca rămurelele dure şi pline cu frunze lucioase să se încline şi să foşnească. Ce cauţi acolo?

Femeia are bucle scurte şi blonde şi pistrui în riduri. Mă ridic încet de pe iarbă, băgându-mi braţele în gard pentru a mă sprijini. Pantalonii îmi sunt acoperiţi cu mici bucăţele de frunze, iar mâinile îmi sunt pătate cu verde.

— Am venit să te iau acasă, spune ea. A fost bine aici?

O ignor şi mă uit la casele de vizavi. Nu recunosc nici una. Sunt prea noi şi prea curate pentru a fi pe strada mea. Într-o parte sunt o grămadă de constructori în jachete strălucitoare şi o mare movilă din chestia aia, chestia aia grăunţoasă. Mă face să mă gândesc la plajă şi la Sukey, şi la unghii sângerânde. Mă face să mă gândesc la vremurile de dinainte de război, când aveam şapte sau opt ani, iar Sukey m-a îngropat până la gât. Am încercat să mă dezgrop singură, dar n-am putut, iar grăunţele mi-au intrat sub unghii şi încheieturile m-au durut, şi am fost atât de panicată, încât am săpat şi m-am afundat şi mai tare, iar chestia aia mi-a acoperit gura şi am început să mă înec.

— Ştiu că eşti foarte furioasă pe mine, zice femeia, dar o să mă revanşez.

— Foarte furioasă, spun eu. Am fost atât de furioasă, încât m-am dus acasă şi am spart toate discurile ei, şi le-am îngropat în grădină.

Simt furia acum şi văd discurile, dar cumva cele două lucruri nu se potrivesc.

— M-am gândit că am putea s-o vizităm pe Elizabeth.

— Elizabeth, rostesc eu. A dispărut.

Cuvintele sunt corecte, îmi sunt familiare, dar nu-mi dau seama ce înseamnă.

— Nu, nu a dispărut totuşi.

Gardul viu face o altă plecăciune la cuvintele ei, iar tremurul său mă înspăimântă. N-am încredere în această femeie şi nu-i pot vedea trupul mai jos de piept pentru că tufa asta este prea înaltă. Îi studiez chipul, dar nu-mi amintesc cum arată oamenii când mint.

— Ai hrănit-o, spun eu şi smulg o frunză din plantă.

— Nu, n-am hrănit-o. A fost în spital, mami, a avut un atac cerebral, îţi aminteşti? Îţi aminteşti că am vorbit despre asta? Iarăşi, şi iarăşi, şi iarăşi. Ultimele cuvinte le rosteşte printre dinţi. Şi ne-am dus

s-o vizităm, nu-i aşa? Când ţi-ai luxat degetul. În sfârşit, încă este la reabilitare pentru că nu înghite aşa cum trebuie, dar putem s-o vizităm din nou, dacă vrei. Vrei s-o vizitezi?

Nu ştiu despre ce vorbeşte femeia asta şi nu-i pot vedea braţele şi picioarele. Încep să mă întreb dacă are aşa ceva.

— Cum se numeşte asta? întreb eu ridicând lopăţica.

— Este o săpăligă.

-Aha! M-am gândit eu că o să ştii, spun eu. Te-am prins, nu-i aşa?

— Mamă? Înţelegi? Peter a zis că te poţi duce s-o vizitezi pe Elizabeth. Dar ţine minte cum a fost ultima oară - s-ar putea să fie un şoc. Elizabeth nu mai arată aşa cum o ştiai, nu-i aşa? Totuşi, este aceeaşi persoană şi vrea să te vadă.

Femeia îşi trece o mână prin păr, iar acum, îi pot vedea un braţ. Continui să repet cuvântul „ săpăligă “ în minte - am sentimentul că va fi important mai târziu.

— Putem merge astăzi, dacă vrei. Îl pot suna pe Peter. Ai vrea? Îmi pare atât de rău că a trebuit să te las aici, mami, spune ea pornind de-a lungul gardului. Vreau să mă revanşez faţă de tine.

Când ajunge în spatele porţii grădinii, o văd pe de-a-ntregul - poarta e făcută din bare subţiri de fier, iar ea nu se poate ascunde în spatele său. Îi văd cizmele de cauciuc bleumarin şi blugii murdari. Nu-mi dau seama ce caută aici. Nu-mi amintesc numele ei. Este ca unul dintre acei oameni pe care îi confunzi cu altcineva, unul dintre acei oameni despre care crezi că este persoana care vrei tu să fie. Eu am vrut mereu să fie fiica mea, dar se pare că niciodată nu este. Am vrut să fie Sukey şi am văzut-o pretutindeni - în mişcarea precisă a unei tinere vânzătoare care îşi pudra nasul sau în tropăitul nerăbdător al unei casnice care stătea la coadă la băcănie. Am continuat s-o văd în alte femei mult timp după ce m-am măritat şi m-am aşezat la casa mea, şi am devenit mamă. Încă o zăream prin geamul câte unei maşini care trecea în viteză.

Şi acum e o maşină care merge, iar o pasăre zboară de pe drum şi cineva stă pe o bancă de lângă un magazin, şi un câine este legat de un felinar.

— Helen... Nu găsesc altceva de spus. Îmi îndepărtez centura de siguranţă de corp şi îi dau drumul la loc. E ceva important. Săpăligă.

Nu asta era. Nici măcar pe-aproape. Imaginile se contopesc înceţoşate, la fel şi cuvintele. Estrada din parc, urâtele case verzi cu galben.

— Of, mami! înveseleşte-te. Te duc s-o vezi pe Elizabeth. Îmi aruncă o privire, apoi se uită din nou prin parbriz. Am crezut că o să-ţi facă plăcere.

Lumina se reflectă dintr-o mulţime de maşini, iar eu mă simt ameţită. Iar apoi, ne aflăm cumva pe un coridor lung şi alb, iar un bărbat trece scârţâind pe lângă noi. Pantofii lui par să cânte un cântec de demult. Un cântec despre liliac. Şi de parcă ar fi din acelaşi film, doi oameni trec pe lângă noi ducând buchete de flori.

— Sunt pentru mine? rostesc eu, iar ei râd de parcă aş fi făcut o glumă. Străbatem coridoare şi alte coridoare, toate la fel, iar eu am impresia că mergem în cerc.

— Ne-am rătăcit? întreb eu.

Dar se pare că nu. Am ajuns. Este o încăpere plină de paturi pe care se află oameni.

— Toţi aceşti oameni ar trebui să fie făcuţi să se ridice, spun eu. Zăcutul nu poate să le facă bine.

— Nu fi prostuţă, zice Helen. Şi vorbeşte încet. Sunt bolnavi.

Încăperea este foarte luminoasă, cu cearşafuri albe, şi corpuri de iluminat mari, şi balustrade peste tot, ca un fel de parc în interior. Mintea mea nu se poate concentra.

— Mami? rosteşte Helen.

Nu-mi vine în minte decât un singur cuvânt şi nu este cel corect, ştiu că nu e cel corect.

— Estradă, spun eu. Estradă.

Helen se îndreaptă către un pat. Iar acolo, acea făptură micuţă, cu faţa şifonată este Elizabeth. Ochii îi sunt închişi, iar ea pare împuţinată şi ofilită. Oare a arătat întotdeauna aşa? Preţ de câteva minute, stau lângă perdea şi o privesc. Apoi mă apropii şi trag perdeaua în jurul nostru, ascunzându-ne în spatele ei. Un bărbat stă în picioare lângă pat. Gâtul lui este iritat de la bărbierit.

— A avut o noapte grea, zice el. Dar se va trezi imediat. Nu faceţi zgomot.

Mă aşez în linişte. În mare linişte. Nu vreau s-o deranjez. Elizabeth e aici. Îi zâmbesc, dar ea nu-mi zâmbeşte. Este întinsă pe un pat uriaş şi e învelită cu grijă.

— Da, odihneşte-te, şoptesc eu. O să bem imediat o cană cu ceai. Ba chiar s-ar putea să am nişte ciocolată în geantă. Sau poate că voi pregăti nişte pâine prăjită cu brânză. O să ai nevoie de ceva, Elizabeth. Fiul acela al tău îţi dă doar raţii de înfometare.

— Înfometare? rosteşte bărbatul. Raţii?

— Iar apoi, poţi să-mi spui ce pasăre este fiecare doar privindu-i umbra, iar eu pot să sap în grădină şi să scot discurile sparte, şi după aceea, putem să ascultăm „Aria şampaniei”.

— Săpatul în grădină a adus-o în starea asta, zice bărbatul. Mă auzi?

Se apleacă spre ea, iar gâtul iritat de la bărbierit se întinde. Elizabeth doarme pe jumătate ridicată în şezut. Este înclinată într-o parte, şi la fel şi gura, iar eu am impresia că ne legănăm de parcă am fi pe un vapor. Mă ţin de marginea patului pentru a-mi păstra echilibrul.

— Aţi săpat în grădină. Vă amintiţi?

Îmi imaginez ochiul meu ca un mic punctişor şi îmi răsucesc capul cât de departe de el pot.

— Nu ştiu, spun eu. Unde eram?

— În grădina mamei.

— Nu, nu ştiu unde e asta.

— În grădina lui Elizabeth, zice Helen. Peter, putem vorbi puţin, afară?

— Nu, rostesc eu. N-aş săpa acolo. Nu se ştie niciodată ce-i îngropat în pământul de lângă casele alea noi. Douglas spune că ar putea fi orice.

— Asta-i o altă acuzaţie?

— Nu, răspunde Helen. Nu este.

Îl întreabă din nou pe Peter dacă ar putea vorbi afară, iar el trage perdeaua la o parte, apoi o închide la loc, zgomotul produs fiind ca de fierăstrău. O trag şi eu, încercând să creez acelaşi efect, până când materialul mi se smulge din mână. Camera pare mică acum, după ce am rămas singură, iar pereţii nu prea par aşa cum ar trebui să fie - se mişcă în adierea vântului, iar eu am senzaţia că sunt pe un vapor. Un şerveţel se înalţă ca o velă din cutia sa, iar eu îl trag de-acolo şi îl rup în bucăţele, ascultând vocile de-afară. Uneori o femeie, dar în general un bărbat.

— Şocul căzăturii a cauzat atacul cerebral, spune el. Şi m-am întrebat ce dracu’ şi-a imaginat ea că va găsi. Ştiu sigur că a găsit ceva, dar nu i-a zis mamei ce anume. Dacă e ceva de valoare, îl vrem înapoi. Ne aparţine de drept.

O cutie de carton cu suc se află lângă şerveţele, iar alături, un mic pieptăn alb. Las bucăţelele de şerveţel să cadă pe duşumea şi încep să-i pieptăn părul lui Elizabeth. Cu mare blândeţe. Tot părul îi este alb acum, nu mai are deloc şuviţe cenuşii, iar pieptănul pare murdar prin comparaţie. Asta mă înfurie - nu este suficient de bun pentru Elizabeth, ar trebui să aibă ceva mai bun. Caut din nou prin geantă şi descopăr că am un pieptăn de baga, dar e arcuit şi sculptat, şi este pentru a prinde părul, nu pentru a-l pieptăna.

De dincolo de perdea se aude un râs neplăcut şi strident. Din nou, vocea bărbatului:

— Deci, treaba cu grădinăritul e în familie, nu? Bănuiesc că distrugerea peluzelor altora este o mare

glumă pentru voi. Şi să nu crezi că nu ştiu că v-aţi mai furişat aici, ca s-o vedeţi pe mama.

Mă întreb despre ce-i vorba, însă doar preţ de o secundă pentru că Elizabeth deschide în sfârşit ochii. Scoate un sunet cârâit, iar eu îmi dau seama că vorbeşte, dar n-o înţeleg. Cuvintele sunt prea slabe, prea umede şi dezlânate. Îşi bagă palmele în mânecile braţelor opuse, dar tot îi văd încheieturile. Par nefiresc de delicate, parcă lipsite de oase şi umflate, iar pielea îi este netedă de parcă a fost umplută cu aer. Buzele îi sunt crăpate, dar ea încearcă să zâmbească, schiţează o jumătate de zâmbet şi încearcă din nou să vorbească. Am impresia că nu reuşesc să înţeleg ceva important. Cuvintele se rostogolesc şi cad pe podea, şi se pierd.

Nici unul dintre noi nu s-a dus la culcare în noaptea în care femeia nebună a murit - în schimb, eu, mama şi Douglas, şi insectele care se lipeau de geam am ţinut un fel de priveghi. Ce anume vegheam, ce aşteptam nu ştiu. Să pricepem ceva din tot ce se întâmplase, presupun.

Când au început să se ivească zorile, m-am dus în grădină, să respir aer curat. Însă când am ieşit din casă, picioarele îmi erau grele, iar ochii mă usturau. În timp ce străbăteam aleea, m-am lovit orbeşte de gardul viu de muri, iar foşnetul şi legănatul său m-au făcut să sar speriată îndărăt, abia apoi amintindu-mi că nebuna nu va mai apărea niciodată dintre frunzele vreunui gard, nu va mai ţipa, nu-şi va mai ridica fusta în faţa vreunui autobuz, nu mă va mai fugări niciodată cu umbrela ridicată. Şi am regretat uşurarea pe care am simţit-o la acest gând.

Tata a plecat la muncă în timp ce eu eram în grădină, oprindu-se să culeagă două mure din gard. A făcut-o pe furiş, ca şi cum ar fi vrut ca nimeni să nu ştie că era în stare să vadă fructele sau să se bucure de gustul lor. Dar eu l-am imitat în timp ce îl priveam îndepărtându-se, băgându-mi mure în gură. Mi s-a părut că e un lucru corect, potrivit cumva, alungându-mi de pe limbă matinalul gust stătut. Am mai mâncat câteva, cele acre făcându-mă să caut altele, cu adevărat coapte şi dulci, apoi am început să le culeg de-a binelea, umplând o stropitoare veche, care fusese uitată în iarbă.

Murele se desprindeau cu o uşurinţă plăcută, iar eu mi-am băgat mâinile şi mai adânc în tufe, pentru a ajunge la cele mai coapte. Douglas nu a spus nimic când a venit să mă caute, ci a început şi el să mănânce şi să culeagă, dând cu grijă crengile la o parte pentru a intra cât mai adânc în cuibul fructelor. L-am privit câteva clipe şi am constatat o asemănare între el şi femeia nebună, care era evidentă dacă ştiai că erau înrudiţi, dar m-am gândit că poate la asta contribuia în parte şi faptul că el avea braţele îngropate în frunziş. În curând a apărut şi mama, aducând coşuri şi vase, şi a început şi ea să culeagă.

Am despuiat crengile cu lăcomie şi în grabă, murele căzând între degetele noastre. În vreme ce le culegeam, ne umpleam şi gurile, în tăcere, cu conştiinciozitate şi cu hotărâre. Am continuat până când aproape că nu mi-am mai putut ridica mâinile, iar pielea degetelor îmi ajunsese plină de minuscule tăieturi de la spinii rugilor. Atunci a apărut Frank. I-am auzit paşii pe alee, şi toţi trei ne-am răsucit.

— Dumnezeule! a exclamat el. V-aţi transformat în canibali?

M-am uitat la mama şi la Douglas şi am văzut că feţele şi mâinile le erau însângerate de sucul fructelor, de parcă devoraseră vreun animal viu. Am simţit sucul pătându-mi şi mie gura. Nici unul dintre noi n-a râs, ci ne-am privit unul pe altul de parcă tocmai ne treziserăm dintr-un vis, cu hainele pătate, cu feţele albe, cu ochii înlăcrimaţi.

Frank adusese zahăr, iar mama şi-a şters mâinile şi faţa cu şorţul pentru a se minuna de el, luând pachetele de parcă erau daruri de Crăciun.

— Am putea face gem, a spus ea. Avem fructe pentru el.

— Văd asta, a zis Frank şi a râs, dar tot se uita pieziş la noi, stânjenit, apoi şi-a aprins o ţigară cu

mâini nervoase, o manşetă fluturându-i la încheietură ca un pescăruş lacom.

Mama a intrat pentru a duce recolta culeasă, iar Douglas a continuat să mănânce mure, dar mie îmi pierise pofta. Pielea mă mânca acolo unde sucul se uscase, şi mă simţeam iritată. Mi-am dorit ca Frank să nu fi venit, mi-am dorit să fi stat să culegem mure toată ziua, fără să vorbim, doar să le culegem, să facem ceva la care să nu trebuiască să mă gândesc.

Îl evitasem pe Frank de zile întregi - când îl vedeam că mă aşteptă în capătul străzii, mă duceam acasă pe drumul mai lung, când ajungeam prea aproape de Fiveways sau de altă cârciumă pe care ar fi putut-o frecventa, traversam strada. Nu ştiam ce să-i spun. Nu puteam să-i zic că Douglas aştepta la Pavilion Ballrooms, în fiecare seară, sperând că Sukey va sosi.

— Parcă ţi-ai fi întins rujul, a spus Frank. Parcă te-ai fi sărutat cu cineva.

Mâinile nu-i mai tremurau, şi şi-a ridicat degetul mare spre gura mea, ţinându-l la un centimetru de buze.

— Nu mă dau cu ruj, am zis eu, efortul de a nu mă îndrepta spre atingerea lui făcându-mi cuvintele rigide.

S-a auzit un foşnet când Douglas a lovit tufele în spatele meu. Frank nu s-a uitat la el, ci şi-a trecut uşor degetul peste sucul de mure de pe buza mea de sus, întinzându-l apoi pe ale lui.

— Ce părere ai? a rostit el. Poate că ar trebui să încep să mă dau cu aşa ceva.

Absurditatea gestului, a remarcii m-a năucit.

— Acum, tu arăţi de parcă ai sărutat pe cineva, am spus eu în timp ce mama ne chema înăuntru.

— Vreau să-i spun lui Frank, a zis ea după ce noi am intrat pe uşă. Despre accident.

L-am văzut pe Frank tresărind la auzul cuvântului.

— Ce accident?

— Mama lui Douglas. A fost ucisă de o maşină.

Mama spăla fructele şi le punea într-un vas de pe aragaz, ca să se înmoaie, şi a fost un moment de tăcere înainte ca Frank să vorbească. Când a făcut-o, vocea i-a fost slabă.

— Ce lucru cumplit, a rostit el. Şi, în mod incredibil, a părut pe cale să plângă. Când s-a întâmplat? Aţi fost acolo? Dumnezeule, e cumplit!

A scos un oftat care ne-a făcut să tresărim, de parcă ar fi spart o farfurie.

— S-ar putea să nu ţi se mai pară atât de cumplit când o să afli cine era, a spus Douglas.

Vocea îi era furioasă, dar chipul, foarte pătat, era liniştit.

— Nu contează, a zis mama ştergându-i sucul de mure de pe bărbie şi făcându-l să tacă.

— Îmi amintesc când am văzut-o prima dată, a spus Frank, apoi a făcut o pauză, timp în care cred că toţi ne-am întrebat ce va zice în continuare.

Dar el nu şi-a terminat fraza. Şi-a venit în fire şi s-a dus lângă mama, şi a ajutat-o să strecoare prin pungi de muselină murele fierbinţi şi înmuiate, pulpa neagră lipindu-i-se de degete şi prelingându-i-se pe încheieturi. Am fiert fructele cu zahăr de pe piaţa neagră, iar mama le-a răcit şi le-a turnat în borcane, şi le-a sigilat cu ceară. Gemul a ieşit limpede şi trandafiriu, şi delicios. Şi în tot timpul acesta, Frank a fost pe cale să izbucnească în lacrimi din cauză că mama lui Douglas murise într-un accident.

— Dumnezeule, ticălos om! spune Helen lovind volanul cu mâna. Te învinovăţeşte pentru tot. Mă învinovăţeşte pe mine! De parcă felul cum îmi câştig traiul are vreo legătură cu asta. Ei bine, pentru Elizabeth îmi pare rău să aibă un fiu ca ăsta.

— Elizabeth a dispărut.

— Mami, abia ai văzut-o.

— A dispărut şi este vina mea.
— Nu, nu-l asculta pe idiotul ăla. N-ar fi trebuit s-o lase singură în grădină dacă a văzut că-i atât de nesigură pe picioare. Nu e vina ta.
— Este vina mea pentru că am căutat unde nu trebuia, am adunat gunoaie de peste tot, iar în tot acest timp, lucrurile care contau mă aşteptau acolo.
— Despre ce vorbeşti?
— A fost îngropată în grădină.
— Cine?
Nu-mi amintesc numele.
— Cea despre care vorbeam.
— Elizabeth e la spital, mami. Abia ai văzut-o.
— Nu, e în grădină. E îngropată acolo, de ani de zile.
Helen se foieşte pe scaun şi încetineşte maşina.
— A cui grădină? A noastră?
— La casele noi. Ea a dispărut, iar ei au construit acele case. Iar Frank a adus tone de pământ pentru a-l aşterne în grădini şi a plantat lucruri acolo. Iar dovleceii aproape că au fost distruşi când cineva a fost în grădină. Şi a săpat.
— Casele noi. Te referi la a lui Elizabeth?
— Elizabeth a dispărut.
— Nu, mami, abia ai văzut-o.
— Este îngropată...
— Ai mai spus asta. Dar nu-i Elizabeth, nu-i aşa?
— Elizabeth a dispărut.
Nu acesta este numele, ştiu că numele este greşit, dar nu mi-l amintesc pe cel corect.
Helen opreşte maşina.
— Cine crezi că este îngropată în grădina lui Elizabeth? Sukey?
Sukey. Ăsta-i numele! Sukey. Sukey. Muşchii pieptului meu se relaxează uşor.
— Mami?
Helen trage frâna de mână, care hârâie cumplit.
— E vina mea. Am fost acolo, cunoşteam locul fiindcă era gardul acela cu pietricele, iar dacă aş fi săpat în grădină, aş fi descoperit totul, şi mama n-ar fi murit fără să ştie. Am crezut că nu înseamnă nimic, că nebuna a făcut ceva ca să mă sperie. Dar lucrurile lui Sukey erau în grădină, aşteptându-mă, marcând locul. Pudriera ei era acolo, dar am găsit-o prea târziu, mult prea târziu. Acum, n-o s-o mai găsesc niciodată, nu-i aşa? A dispărut pentru totdeauna, iar eu o s-o caut întotdeauna. Nu suport!
— Nici eu, a rostit Helen în surdină. În regulă, asta este! Dă-te jos din maşină. Stai! Te ajut eu.
Vine şi-mi deschide portiera, iar eu văd că ne aflăm de cealaltă parte a parcului, dincolo de casa verde cu galben, de hotel şi de acacia, şi în vreme ce îmi trec degetele peste pietricelele negre şi albe de pe zid, Helen scoate ceva din portbagajul maşinii. Poarta laterală este încuiată, dar ea bagă vârful unei lopeţi pe lângă broască, iar cadrul de lemn explodează transformat în aşchii.
— Vino în grădină, mami, spune ea oprindu-se lângă covorul de muşchi şi linariţă şi ţinându-mi poarta deschisă. Haide! Dacă e nevoie, o să sap toată blestemata asta de grădină.
Peluza este maronie şi cu gropi, şi există o mulţime de pământ gol unde ar fi trebuit să fie iarbă sau flori. Helen face câteva drumuri, aducându-şi uneltele. Se apleacă şi-şi trece mâna peste pământ de parcă ar pipăi ceva sub un covor, apoi bate cu piciorul în diverse locuri, cu urechea stângă aplecată.

În cele din urmă, aruncă lopata şi ridică furca sus în aer, după care o lasă să cadă, înfigând-o în pământ. Dinţii ei se afundă adânc şi în tăcere, iar ea o ridică, rostogolind pământ şi iarbă.

— M-am săturat până peste cap de oameni dispăruţi, şi de oameni bolnavi, şi de oameni morţi. M-am săturat şi de fii nenorociţi ai oamenilor dispăruţi, rosteşte ea în timp ce înfige furca în pământ. Aşa că o să sap până în Australia, dacă e nevoie.

Nu înţeleg ce face.

— E pentru fasolea căţărătoare? spun eu arătând spre şanţul pe care îl sapă în peluza neîngrijită. Mi se pare un loc ciudat să plantezi aşa ceva.

Ea nu-mi răspunde, ci vorbeşte pentru sine, înjură. Mă uit într-o seră goală, care pare părăsită. Îmi este cumva familiară şi intru pentru un minut, încercând să-mi dau seama de unde cunosc mirosul de mucegai, de ghivece din plastic putrezit şi de vernis. Un prihor aterizează pe mormanul de pământ de lângă şanţul lui Helen.

— Du-te naibii! ţipă ea fluturându-şi lopata.

Pasărea îşi ia zborul şi se opreşte pe o creangă a mărului.

— Helen? rostesc eu. Care ar fi cel mai bun loc pentru plantat dovlecei?

— Pe toţi dracii! Îşi răsuceşte brusc capul, de parcă ar putea face cuvintele să mă lovească. Ce legătură are asta cu...? Dar indiferent ce spune în continuare se pierde acoperit de scrâşnetul de metal pe piatră când începe să sape în altă parte. Aici e multă lumină, zice ea. Zidul e bun pentru protecţie împotriva vântului...

Face o mare dezordine, iar eu mă întreb ce rost are. Poate că aşa decorezi o grădină, dar pare improbabil. Deocamdată, sunt doar nişte gropi mari şi urâte. Dacă nu sunt pentru bazine, nu văd ce rost au. Un scaun de plastic alb zace pe un morman de sol nisipos, iar unul dintre picioarele lui se afundă când mă aşez. Constat că sunt aplecată în faţă, studiind viaţa infinită de pe acest mic petic de pământ, privind prin găurile din frunze şi suflând resturile de pene căzute din cer.

Îmi trec degetele peste un boboc de păpădie, petalele subţiri fiind strânse ca o mingiucă de catifea. Nu mă pot abţine să nu le smulg, este prea plăcut să simt clipa de rezistenţă înainte de a se desprinde, fiecare la o milisecundă după precedenta. Un melc înaintează pe sub o tufă.

— O să te fac gem, îi spun eu. O să te storc şi o să te trec prin muselină, şi o să te fierb cu zahăr.

Îşi scoate coarnele o clipă, dar nu se opreşte.

Iar apoi se aude un ţipăt.

— O bucată de metal aproape că mi-a sărit în ochi. La naiba! exclamă Helen ieşind din groapa pe care o sapă. Are un limbaj absolut cumplit astăzi. O cataramă de pantof, zice ea. Stai puţin, îngenunchează şi se apleacă în groapă. E ceva aici. Mami!

Mă ridic anevoie şi mă apropii, iar ea îmi dă o bucată de lemn decolorată, cu excepţia locurilor unde este acoperită cu pământ. Marginile se fărâmă de umezeală. Helen mai scoate nişte fragmente din pământ, iar după ce lemnul este îndepărtat apare o cavitate. Solul nisipos începe să se prelingă înăuntru. Dedesubt este ceva gălbui, ceva neted, înspăimântător, rotund, cu dinţi care muşcă din pământ de parcă şi-ar putea croi drum spre suprafaţă. Dar cum se cheamă asta, acest lucru fără carne şi fără păr, această faţă care priveşte fără ochi? Helen nu vrea să-mi spună când o întreb, iar după ce e îndepărtat mai mult pământ, văd că îi lipseşte o bucată, este o spărtură, un semn de violenţă, goală şi neagră pe fondul culorii deschise.

— Mami, rosteşte Helen. Du-te spre casă, te rog.

Se apleacă din nou spre groapă, iar în timp ce păşesc îndărăt, văd că mai scoate nişte lemn când se ridică. Lemn şi ceva circular, un mic vas puţin adânc. În ciuda distanţei, îmi dau seama că este bleumarin cu argintiu. Şi ştiu că în el s-a aflat cândva pudră de culoarea piersicii, nu pământ negru.

Helen îl scutură în vreme ce se îndepărtează.
— Hai să mergem în maşină, spune ea foarte încet, cu mâinile pe braţele mele. Hai să stăm în maşină.

Portiera pasagerului este deschisă, iar eu stau într-o parte pe scaun. Helen e îngenuncheată pe trotuar la picioarele mele şi vorbeşte în palmă. Are ceva în mână şi îl lipeşte cu putere de obraz în timp ce vorbeşte, privind spre poarta laterală la câteva secunde, de parcă se gândeşte că va fugi ceva de-acolo. „Poarta laterală, gândesc eu. Poarta laterală e deschisă.” Mi se pare important, dar nu ştiu de ce. Helen pune încet pe trotuar bucăţile de lemn şi jumătatea de pudrieră. Caut în geantă cealaltă jumătate, mă aplec pentru a reuni cele două cercuri argintii cu albastru şi închid ochii, văzând-o pe Sukey la masa din bucătăria noastră, pudrându-şi nasul. Când mă aplec, betelia pantalonilor îmi ciupeşte mijlocul, iar sângele pare să-mi năvălească în cap.

Bucăţile de lemn fărâmicios sunt ca nişte piese de puzzle, ca nişte cioburi ale unui disc de gramofon. Încerc să le asamblez, dar sunt prea umede şi prea putrede, ca o carne fiartă prea mult. Nu contează, ştiu deja că au făcut parte dintr-o ladă de ceai de genul celor pe care Frank le avea mereu în casă, de genul celei în care pusese hainele lui Sukey după dispariţia ei.
— Frank, rostesc eu, iar stomacul mi se întoarce pe dos.

Mă simt de parcă sunt iarăşi cu Audrey, bând ginul tatălui ei.

După ce termină de vorbit, Helen îşi desprinde un obiect plat şi lunguieţ de pe obraz şi pune şi alte lucruri pe trotuar. O mână de sticlă spartă, cu marginile netezite ca ale pietricelelor, o cataramă de pantof ruginită şi micuţele schelete a două păsărele, oasele fiind prinse cu o sârmă. Ochii de sticlă încă sunt lipiţi de craniu, iar pe ciocurile lor sunt urme de un soi de email colorat. Şi ştiu că ultima dată când am văzut aceste ciocuri a fost în casa lui Frank. „Au zburat pe lângă capul ei, a spus nebuna. Sticla s-a spart, iar păsările au zburat pe lângă capul ei.”

O maşină strălucitoare, cu un desen în pătrăţele se opreşte în faţa casei, iar un bărbat şi o femeie coboară. Poartă cămăşi albe şi veste negre şi mari şi au fost etichetaţi la fel ca ibricul meu electric şi borcanul cu ceai. Pe eticheta lor scrie „Poliţie”. Helen dă să se ridice, de parcă ar vrea să se repeadă să-i întâmpine, dar picioarele îi tremură şi loveşte pudriera, ale cărei jumătăţi se despart din nou. Le strâng la loc, fixându-le în balama, şi mai şterg nişte pământ, pentru a face dungile argintii să strălucească. Am stat aplecată atât de mult, încât mâinile îmi sunt purpurii şi îmi simt pulsul bătând în ele. Capul îmi este greu din pricina sângelui, care îmi bubuie în urechi, şi se pare că murmur:
— Sukey, Sukey, Sukey.

Poliţista intră pe poarta deschisă, apoi se întoarce.
— Aşa este, spune ea. Pot confirma că aţi găsit rămăşiţe omeneşti.
— Da, rosteşte Helen.
— Şi aţi luat aceste obiecte din locul unde a fost îngropat cadavrul? întreabă poliţista.

Da, zice Helen.

Este certată de poliţistă, care spune că nu trebuie să mai atingem nimic. Face o listă cu toate lucrurile pe care nu avem voie să le atingem, cu toate lucrurile care sunt înşirate la picioarele mele: cioburi de sticlă, un recipient pentru farduri, nişte lemn, schelete de păsări. Îmi ridic trupul, îndepărtându-mă de colecţia de obiecte, dar trebuie să le ating. Trebuie.
— Iar aceasta nu este grădina dumneavoastră? întreabă poliţistul.
— Nu, răspunde Helen, aparţine unei prietene de-a mamei.

Poliţistul se uită la mine. Sprâncenele i se ridică, iar el face câţiva paşi îndărăt.
— Dumneavoastră sunteţi! rosteşte el. Nu pot să cred. Dumneavoastră sunteţi, nu-i aşa?
— Da, eu sunt, spun eu.
— Nu mă recunoaşteţi? Se apleacă pentru ca eu să-i pot vedea mai bine chipul. Are un zâmbet

copilăros, care îmi aminteşte de cineva. Eu sunt cel căruia i-aţi tot raportat dispariţia prietenei dumneavoastră Elizabeth.

Nu reacţionez suficient de repede, iar gura i se strâmbă uşor, din pricina dezamăgirii.

— A, da, rostesc eu. Bună ziua.

-De fiecare dată, eu, spune el răsucindu-se spre poliţistă. Ar fi trebuit să verific ce a zis - avea informaţii despre o crimă veche de secole.

— Nu este veche de secole şi nu ştim dacă a fost o crimă, spune poliţista. Se trage de vesta neagră şi se întoarce spre Helen. De ce aţi săpat în această grădină?

— Căutam cadavrul, zice Helen.

— Aţi ştiut că se afla aici?

— Nu, nu chiar.

Poliţistului i se cere să ia ceva din maşină, iar el şi femeia încep să lege de un copac o panglică albastră cu alb - flutură în vânt ca o flamură, dar nu sunt steaguri, ci doar cuvintele „Nu treceţi!" Cât timp el este ocupat, eu îmi întind piciorul, astfel că ating cu vârful pantofului micuţul schelet al unei păsărele. Atingerea îmi permite să respir din nou. Sângele mi se scurge din capul îngreunat, dar tot pare să vorbească. Oare asta înseamnă că „sângele îţi cântă în vene"? Şi există vreo modalitate de a-l opri?

— Aţi adus uneltele cu dumneavoastră? rosteşte poliţista.

Nu-mi observă piciorul.

— Sunt grădinar, îi spune Helen. Am o firmă de grădinărit. De obicei, am în portbagaj lopeţi, furci şi săpăligi.

Poliţista îi zice că va trebui să ia uneltele pentru a fi analizate, iar Helen spune că înţelege. Mâna ei se ridică de pe asfalt, iar eu văd că are dungi roşii în palmă. Îi ofer mâna mea, dorind să mângâi semnele şi să i le înlătur, dar ea nu observă. Încearcă din nou să se ridice, iar poliţistul se apropie pentru a o ajuta. Sângele nu-mi mai cântă în cap, dar acum, că vocea a dispărut, o vreau înapoi. Mă aplec din maşină pentru a-l simţi bubuind din nou, pentru a-l auzi şoptindu-mi şi îmi lipesc degetele de lemnul fărâmicios.

— Vă rog, nu atingeţi probele, spune poliţista derulând restul de panglică. Se uită la Helen. De ce n-aţi chemat poliţia dacă aţi suspectat că există un cadavru aici?

Helen îşi lasă braţul moale în strânsoarea poliţistului.

— De fapt, n-am bănuit cu adevărat.

— Mă tem că va trebui să veniţi cu noi, la secţie, zice poliţistul.

O conduce pe Helen, iar eu îmi las mâna în jos. Într-o clipită, am în palmă un mic ciob de sticlă. Îl strâng cu putere, marginile fiindu-i netezite de pământ, şi văd globul de sticlă strălucind în lumina focului, ochii păsărilor licărind. O văd pe Sukey cosând pe canapea, cu buclele răsfirate pe spătar. Este atât de aproape şi atât de departe, iar eu îmi doresc pentru o clipă ca sticla să fi fost mai ascuţită, ca s-o pot simţi mai bine.

— Sunteţi sigură că nu doriţi să stea cineva cu dumneavoastră? Bărbatul acesta are păr roşcat şi pistrui, atât de mulţi pistrui, încât e greu să-i distingi trăsăturile, este greu să-ţi dai seama când zâmbeşte. Cum vă simţiţi? Dacă nu doriţi ceai, aţi vrea nişte apă? Staţi comod?

— Nu, nu pot sta comod pe scaunul acesta, îmi simt talia de parcă ar fi agresată de betelia pantalonilor. Încerc să-mi deschei nasturele, dar nu e nici unul, ci doar elastic.

— Aş vrea să-mi dau jos ăştia, spun eu. Şi să-mi pun unul din lucrurile alea ca o oală de gătit pentru oameni. Ştiţi dumneavoastră. Pentru fiert oameni.

El zice că nu e sigur la ce mă refer, iar eu nu reuşesc să-i desluşesc expresia din cauza pistruilor. Faţa lui este atât de pătată, încât nu se poate citi nimic pe ea. E ca pereţii acestei camere. Atât de albi, încât nu trebuie să-i văd deloc, iar dacă mă uit pe lângă bărbatul care şade vizavi de mine, am suficient spaţiu pentru a-mi imagina toate detaliile din camera de zi a lui Sukey.

— Unde-i sora mea? rostesc eu.

— Vreţi să spuneţi „fiica”? Un alt ofiţer discută cu ea în altă încăpere. După cum v-am mai explicat, şi fiica dumneavoastră este martoră, aşa că trebuie să vă interogăm separat. Am decis să nu vă acuzăm, dar trebuie să vă luăm o declaraţie. Înţelegeţi?

În ciuda dezordinii de pistrui de pe faţa lui, acest bărbat este foarte îngrijit. Are o poziţie frumoasă pe scaun, cu faţa la mine, zâmbindu-mi - cred. Strâng bucăţica de sticlă în palmă.

— Eu nu sunt martoră, zic eu.

Ce bine ar fi dacă aş putea să-mi scot hainele şi să mă cufund într-un bazin cu apă.

— Baie.

— Poftim?

— Acesta este cuvântul pe care îl căutam.

— În regulă. Bine. Ne puteţi spune ceva despre cadavrul găsit în grădina casei lui Elizabeth Markham?

— Elizabeth a dispărut, rostesc eu, dar cuvintele sunt ca praful.

Da, un coleg mi-a zis că aţi raportat dispariţia ei de câteva ori. Pe doamna Markham o căutaţi?

Privesc pereţii ca nişte foi, uitându-mă prin ei în camera de zi a lui Sukey.

— Casa este plină cu lucruri, spun eu.

Lângă canapea este un grătar de curăţat pantofii, iar sub fereastră se află o vază de porţelan ciobită. E plină cu bastoane cu capetele sculptate, umbrele cu volănaşe şi vechi săbii de paradă, care se leagănă când se face curent. O micuţă trusă de scris a fost pusă pe un taburet de pian, iar doi lei de marmură se află la picioarele unui lavoar. Abia dacă e loc să te mişti, aşa că trebuie să am grijă.

— Doamnă Horsham? Înţelegeţi ce s-a găsit în grădină?

Încerc să-mi imaginez, dar nu pot, n-am suficientă energie să mă gândesc la două locuri. Studiez fiecare bulă din vopseaua cenuşie de pe perete, încercând să mă întorc în camera aceea, cu Sukey. Măcar dacă m-aş putea întoarce acolo, măcar dacă aş putea să fiu din nou cu ea. Mirosul de cafea mă perturbă, ea nu bea niciodată cafea, iar eu mă uit furioasă la cana de plastic alb de pe masă.

— Aveţi idee de când s-ar putea afla cadavrul acolo? Avem informaţii - de fapt, fiica dumneavoastră a sugerat - că s-ar putea să fie acolo din 1946. Aveţi ceva de adăugat la asta?

— l946 este anul în care a dispărut sora mea.

— Susan Gerrard, fostă Susan Palmer. Aşa este?

— Sukey, rostesc eu şi am impresia că sângele cântă, dar ce legătură are sângele?

— Sukey? Aşa îi spuneaţi? Şi a dispărut în toamna anului 1946, corect?

— Da. Cât timp a trecut?

— Aproape şaptezeci de ani.

Mă gândesc preţ de câteva clipe la pământul rece din jurul oaselor albe şi simt aceeaşi răceală furişându-se în mine, iar dacă aş fi ştiut, m-aş fi ghemuit de bunăvoie în cufărul acela de lemn şi i-aş fi ţinut companie vreme de şaptezeci de ani. N-aş fi lăsat-o singură atâta vreme. Aş fi făcut orice ca să-i fiu alături aşa cum i-a fost această bucăţică de sticlă. O strâng între degete, simţind-o cum s-a încălzit datorită atingerii mele, ca şi cum i-ar fi fost insuflată viaţă.

— Aţi văzut cadavrul, zice bărbatul. Sau poate că ar trebui să spun scheletul. Este evident că i-a fost spart capul. Îmi puteţi spune ceva despre asta.

— Sticla s-a spart, iar păsările au zburat în jurul capului ei.
— Păsări? Se pare că există sticlă şi rămăşiţe de păsări alături de cadavru. La asta vă referiţi?
— Asta a spus nebuna.
— Nebuna? Ce vreţi să ziceţi cu asta?
— Sukey ura acele păsări cu aripi vopsite şi ochi de sticlă. Într-o zi, şi-au luat zborul şi au atacat-o cu ciocurile. Asta credea ea. Eu mă temeam mai tare de celelalte lucruri - casa era plină de obiecte de care te puteai împiedica. Eu am crezut că a căzut şi şi-a spart capul. Mă gândeam că era o capcană a morţii.
— Despre care casă vorbiţi?
— Casa lui Frank.
— Frank? Vă referiţi la Frank Gerrard? A fost interogat ca posibil suspect. Ne mai puteţi spune ceva despre el?
— Frank era un bărbat gelos.
— Serios?
— Nu ştiu. Cineva a zis că era.
— Cine a spus asta?
— Nu-mi amintesc.
— În regulă, o să revenim la asta. Bea o gură de cafea, apoi una de apă. Aveţi idee unde se află Frank Gerrard?
— Nu.
— Ştiaţi că avea cazier? Pentru tulburarea liniştii publice, acceptare de bunuri furate, atac deosebit de grav.

N-am ştiut.

Mica bucată de sticlă îmi măreşte liniile din palmă, iar eu mi-o imaginez pe Sukey cosând şi nedorind să greşească rândul îngrijit şi focul care mă încălzeşte. Dacă aş reuşi să mă întorc în acea cameră, totul ar fi bine din nou. N-o să mă uit la păsările de pe poliţa şemineului, o să le acopăr cu şalul ei, apoi o s-o ajut să facă un stor pentru bucătărie, iar când Frank va veni acasă...
— Când Frank va veni acasă? Ce-i? Ce se va întâmplat?
— Nimic, rostesc eu.
— În regulă, o să vă întreb despre asta mai târziu. Un alt lucru pe care trebuie să-l stabilim este modul cum a ajuns cadavrul în grădina casei doamnei Markham. A avut sora dumneavoastră vreo legătură cu acea casă.
— Nu.
— Dar credeţi că trupul pe care l-am găsit este al surorii dumneavoastră? Ce v-a făcut să credeţi că ar fi acolo? Poate că Frank Gerrard a avut vreo legătură cu casa?
— A ajutat pe cineva să planteze dovlecei.
— Deci, a avut acces la grădină?
— Nu ştiu.
— Ştim că, din 1938 până în 1946, a avut o firmă de mutări. A dus cumva mobilă acolo?
— Nu ştiu.

Dinţii s-au ivit albi pe fundalul pistruilor.
— Vă plăcea Frank, nu-i aşa?
— A iubit-o pe Sukey.

Bărbatul soarbe din nou din cafea. Eu privesc din nou peretele şi mi-o amintesc pe Sukey glumind cu hamalul cu chip cumsecade şi pe nebună mâncând păducel lângă alee, iar apoi, pe Frank.

Dintr-o clipă în alta, va intra în cameră.
— Şi apoi? întreabă bărbatul. Ce se va întâmpla după aceea?

Apoi, Sukey va fugi din casă ţipând, din cauza nebunei, iar Frank îi va spune să se ducă la Station Hotel, numai că ea nu se duce pentru că Frank face ceva. O împinge spre poliţa căminului? O loveşte, iar ea cade? O loveşte în cap cu globul plin cu păsări? Ceva care îi sparge craniul, iar păsările se rostogolesc pe lângă capul ei. Am grijă să gândesc fără să vorbesc, iar bărbatul pistruiat continuă să-mi pună întrebări, dar nu pot să-i răspund pentru că, dacă o fac, voi spune prea multe. Voi spune că nebuna a văzut totul, voi spune că Frank a băgat-o pe Sukey într-o ladă de ceai şi a îngropat-o în grădina casei în care ştia că încă nu locuia nimeni. Voi spune că s-a oferit să ajute la plantarea dovleceilor pentru a avea grijă unde şi cât de adânc se sapă. Dacă voi vorbi, voi spune aceste lucruri, dar nu pot fi adevărate, nu e posibil să fie adevărate.

— Ce se va întâmpla acum? Ştiţi? întreabă Helen scoţându-şi cheile şi descuind portiera.
— Declaraţiile dumneavoastră vor fi verificate, spune poliţistul. După ce se va stabili vârsta rămăşiţelor găsite, vor încerca să găsească şi alţi martori, precum şi posibili suspecţi.
— Vor încerca să-l găsească pe Frank?
— Dacă se va considera necesar.

Cuvintele par cele corecte, dar strică tot efectul cu un zâmbet.

Mă sprijin cu o mână de maşină, îndoindu-mi degetele şi lipindu-le de geam, şi încerc să-mi imaginez o adolescentă fugind în zigzag pentru a evita melcii. Dar este dificil să te imaginezi pe tine într-o amintire, şi nu mă pot gândi decât la Frank spunându-mi că noile case erau drăguţe, că fusese aici pentru a-i ajuta pe oameni să se mute şi să-şi amenajeze grădinile. Privesc sticla aşteptându-mă ca umbre să treacă peste suprafaţa lor ca pe un ecran, dar reflexia cerului ascunde orice poveste ar putea fi prezentată, iar totul rămâne nemişcat până când poliţistul deschide portiera şi mă ajută să urc în maşină. Îşi pune o mână pe capul meu, ca să nu mă lovesc, apoi se apleacă peste mine pentru a-mi prinde centura de siguranţă. După ce îşi îndreaptă trupul, îmi face cu ochiul.
— Bănuiesc că aţi găsit ce căutaţi, spune el, dar sper să mă mai vizitaţi din când în când, da? Să nu mă uitaţi.

Închide portiera, iar eu mă întreb despre ce vorbea. În maşină este sufocant, deşi e după-amiază târziu, iar soarele nu este puternic. Nu reuşesc să cobor geamul şi sunt recunoscătoare când Helen deschide uşa şi lasă briza să intre.
— Şi. Âăă... cadavrul este al lui Sukey? îl întreabă ea pe poliţist. Când l-am putea lua?
— Va trebui să se stabilească dacă rămăşiţele aparţin cui spuneţi dumneavoastră, apoi se vor face numeroase teste pentru a se stabili cu precizie data morţii, ce răni a suferit şi care a fost cauza decesului, dacă e posibil. Ar putea să dureze şase luni sau mai mult. Or să vă anunţe dacă şi când.

Ea îi mulţumeşte, se urcă alături de mine şi să aerul rece la maximum. Mergem puţin, poliţistul fluturându-şi mâna în urma noastră de parcă am fi prieteni vechi, dar ne oprim după primul colţ. Helen răsuflă de parcă ar fi împins maşina, nu ar fi condus-o.
— Nu te-ai apucat de fumat, nu?

Mi-a fost mereu teamă de asta când erau copii.
— Mami, am cincizeci şi şase de ani, sigur că nu m-am apucat de fumat. Ştii ce s-a întâmplat, nu?

Îi mângâi mâna din nou. O mângâi cu mare grija, dar am o senzaţie de prăbuşire interioară, ca şi cum un organ important s-ar desprinde, de parcă s-ar desprinde, iar eu trebuie să fiu gata să-l prind înainte să cadă pe podea.
— Frank m-a împiedicat să cad peste balustrada de la Station Hotel, rostesc eu. Ţi-am spus asta

vreodată?

Îmi amintesc cum m-am gândit că, dacă aş fi murit, el ar fi fost învinovăţit, deşi nu avusese nici o intenţie să-mi facă rău.

— Da, mami, mi-ai zis. Dar am avut mereu impresia că din cauza lui era să cazi.

Porneşte iarăşi maşina şi conduce foarte încet, rămânând aproape de marginea drumului, şi nu pare să remarce când citesc indicatorul care spune că urmează o rampă şi pe cel care zice că nu există trotuar. Mâna îi tremură când schimbă vitezele şi nu se enervează când o întreb unde mergem.

— Ce s-a întâmplat cu Douglas? mă întreabă ea.

— A plecat în America, îi spun eu privind pe geam grozama întunecată şi valurile care se rostogolesc şi mai întunecate. A vrut mereu să se ducă acolo şi de aceea folosea accentul şi expresiile americane. M-am gândit că ne va scrie, dar n-a făcut-o niciodată. Bănuiesc că a dorit un nou început. A vândut tot ce avea pentru a-şi cumpăra un bilet. În afară de „Aria şampaniei”.

— Ha-ha-ha, rosteşte Helen oprind maşina lângă plajă.

Mă ajută să merg pe nisip în timp ce ne îndreptăm spre mare. Amândouă avem pământ sub unghii şi ni-l spălăm în apă. O bucăţică de sticlă ca o pietricică este cuibărită în palma mea, iar eu îi dau drumul în spuma valurilor, ca să stea în nisip, alături de pietricelele adevărate. Soarele coboară în spatele digului, iar preţ de câteva clipe, noi îl privim scufundându-se. Mă întreb cât e ceasul şi ce-am făcut noi toată ziua. Mă întreb cum de a ajuns pământul pe mâinile noastre şi de ce tremură Helen. Mă sărută pe creştet, iar stomacul îmi chiorăie. Caut nişte ciocolată în buzunarele cardiganului şi în geantă, dar nu găsesc. Stomacul îmi chiorăie din nou.

— Dar Frank?

Helen priveşte marea. Pare învolburată astăzi, valurile arătând ca nişte diforme cutii colorate, şi nu mi-ar plăcea să înot în ea.

— Ce s-a întâmplat cu el?

Îşi răsuceşte picioarele, care se afundă puţin în nisipul ud.

— Mi-a cerut să mă mărit cu el.

— Poftim?

Se întoarce rapid, iar unul din picioare i se afundă şi mai mult.

— O, la mult timp după aceea. Aveam douăzeci şi doi de ani deja. Fusese plecat. Tata a zis că la închisoare, dar eu şi mama n-am fost sigure. În sfârşit, într-o zi a apărut şi mi-a cerut să mă mărit cu el. Pur şi simplu. L-am refuzat, desigur. Eram deja logodită cu Patrick.

— Şi el cum a primit refuzul tău?

Mă gândesc la asta câteva clipe, deşi este o amintire dureroasă.

— Bănuiesc că s-a simţit uşurat.

Dar faţa lui, care a devenit cenuşie, bolnăvicioasă, când l-am refuzat, îmi apare în minte, iar eu mă întreb din nou dacă aş fi acceptat în caz că nu aş fi fost logodită şi dacă nu cumva i-am purtat pică lui Patrick că mi-a stat în cale. Şi mă întreb dacă nu ar fi fost greu de suportat o căsătorie care mi-ar fi amintit de sora mea în fiecare zi.

— Şi desigur, este posibil ca el s-o fi omorât, rosteşte Helen cu o voce muşcătoare. Aşa că asta ar fi complicat lucrurile. Priveşte negura dintre cer şi mare. Dar tu crezi că a făcut-o intenţionat?

Mă uit îndărăt, spre plajă.

— Am îngropat-o pe Sukey acolo, spun eu.

— Nu, mami, a fost...

— Iar apoi, ea m-a îngropat pe mine. Iar eu m-am supărat.

După aceea, m-am simţit vinovată că m-am supărat şi ruşinată că m-am purtat atât de copilăreşte.

Ea încercase doar să mă distreze. Dar mă speriase nisipul care îmi strângea trupul, apăsându-mi braţele şi picioarele, şi mi-a fost foarte uşor să-mi imaginez dunele ridicându-se deasupra capului meu. După aceea, a avut mereu grijă să fie ea cea care era îngropată, iar eu adunam pe ea nisip fin, tasându-l până când ea nu se mai putea mişca şi dându-i diverse forme - tentacule de caracatiţă sau coadă de sirenă. Iar o dată, i-am făcut o rochie. Din unghii pe care le adunasem de pe ţărm. Sunt sigură că aşa a fost. Mi le imaginez acum, risipite în jurul ei. Sute de unghii roz înfipte în nisip.

Epilog

— Cred că el spera ca unul dintre ele să se dovedească a valora o avere, dar n-a avut noroc. Vocea coborâtă este urmată de un râs înfundat, cel care vorbise fiind ascuns de o mulţime de trupuri îmbrăcate în negru. Nu mă pot împiedica să nu mă gândesc că ea a adunat toate mizeriile alea doar pentru a-l face să-şi piardă vremea cu ele. Cred că a ştiut că el nu va putea rezista tentaţiei şi că va duce toate porţelanurile să fie evaluate.

— Obiecte din majolică, nu? Ultima glumă a mătuşii Elizabeth. Bietul Peter.

Praf gros se ridică în aerul fierbinte şi se aşază pe umeri, şi pe şolduri, şi pe coapse. Miroase a haine ieftine noi. Mă simt captivă, simt că mă sufoc. Se pare că nu există cale de scăpare şi nici vreun loc unde să pot sta jos. Îmi sprijin un umăr de un obiect care pare solid şi care este acoperit cu o ţesătură, dar o femeie grasă scoate un ţipăt subţire, se îndepărtează şi se întoarce pentru a se încrunta la mine. Mă aplec în faţă, chipul meu atingând reverul unui blazer, iar pentru o clipă, văd un gol în mulţime. Este un perete crem, şi un petic de lumină, şi o planşetă, o planşetă cu picioare, acoperită cu lucruri care se mănâncă. Mă îndrept spre ele în vreme ce oamenii îmbrăcaţi în înăbuşitoarele lor haine negre zâmbesc cu amărăciune şi sorb din băuturile lor. Dumnezeu ştie ce caută înghesuiţi aici, ca piersicile într-o conservă.

Când ajung la peretele crem, constat că şi aici e praf, dar se ridică în lumină, iar aerul este mai răcoros. Trag un obiect pe care se stă, pentru stat pe el. Peste un minut, va trebui să mă întorc.

E ceva ce trebuie să fac. În clipa asta, nu-mi amintesc ce anume, dar ştiu că este important - cineva îmi va spune dacă întreb. Pâinile umplute, pâini cu unt şi umplutură sunt tăiate în pătrăţele, iar stomacul meu chiorăie, dar nu-mi dau seama ce ar trebui să fac cu ele. Privesc cum un bărbat ia una şi muşcă din ea, degetele lui zdrobind-o, buzele murdărindu-i-se. Mă simt îngreţoşată, dar îl imit totuşi, îndesându-mi în gură un lucru din acela. Îmi alunecă pe limbă, rece şi cu gust puternic, şi fetid în acelaşi timp. Cineva se apropie zâmbind de mine, iar eu mă dau repede la o parte, ducându-mă în bucătărie, unde cuptorul este pornit, murmurând şi el comentarii amuzate, purtând şi el haine negre.

— Dragă, dă-mi cuţitul acela, te rog, rosteşte o casnică roşie la faţă.

Mă uit prin încăpere, dar nu-mi dau seama ce vrea, aşa că ies pe uşa de sticlă într-o curticică. Cea mai mare parte este ocupată cu lucrurile acelea, nu bărci, care sunt pline de flori, mari flori roz care se leagănă în adierea vântului. Dar în unul din capete este o bancă pe care mă pot aşeza. O femeie înaltă îmi aduce o felie de tort cu fructe. Când mi-o dă, îmi spune că este tort cu fructe, iar eu văd stafidele chihlimbarii înghesuite sub suprafaţa fărâmicioasă.

— Cum te simţi? mă întreabă ea aşezându-se.

Oare am fost bolnavă?

— Cel puţin, ai putut să-ţi iei rămas-bun.

— O! Au plecat deja? N-am fost acolo, să prind buchetul.

— Mami, este o înmormântare. Nu se aruncă buchete la înmormântări.

Zâmbeşte, apoi îşi acopera gura cu mâna şi priveşte spre casă. Mă uit pe lângă ea, la florile care se leagănă. Grădina este foarte drăguţă, dar nu-i a mea.

— Unde mă aflu? întreb eu.

— Acasă la Peter.

Încuviinţez din cap de parcă aş fi recunoscut numele, apoi încep să adun stafidele din tort, strângându-le împreună. Când o fată cu bucle blonde vine în curte, arunc stafidele la picioarele ei. Se

opreşte şi clipeşte, nu se îndepărtează şi nu ciuguleşte fructele. Poate pentru că nu are cioc. Cred că o cunosc.

— Aceea este fiica mea? o întreb pe femeia de lângă mine, arătând spre fată.

— Nepoata, răspunde femeia.

Fata râde.

— Bunico, eşti prea bătrână ca să fii mama mea.

— Serios?

— Ai optzeci şi doi de ani.

Mă întreb de ce minte. Crede că este amuzant?

— Fata asta e nebună, zic eu. Urmează să-mi spună că am o sută de ani.

Un bărbat iese, se apleacă şi culege stafidele, apoi le împrăştie pe peluză. Două mierle coboară să le ciugulească, iar la vederea lor, îmi amintesc ceva.

— Elizabeth a dispărut, rostesc eu simţind că se strânge ceva în mine, amintirea unui zâmbet. Ţi-am spus? O apuc pe femeie de mânecă înainte ca ea să se depărteze. Am tot căutat-o acasă, dar nu e nimeni acolo.

— Îmi pare rău, zice femeia ridicându-se şi punând o mână pe umărul bărbatului. I-am spus.

— Sărmana Elizabeth, rostesc eu.

N-am văzut-o de când a venit la noi în bucătărie, să scoată stafide din tortul mamei. De atunci, orice e posibil să se fi întâmplat. Avea nevoie de stafide pentru a o hrăni pe femeia nebună. Nebuna care era de fapt o pasăre şi care a zburat în jurul capului surorii mele. Sora mea era speriată, iar ea şi Douglas au săpat un tunel până în America. Am încercat să-i urmez, dar n-am putut să sap atât de mult. E posibil s-o fi luat pe Elizabeth cu ei?

Femeia nu crede că acesta este răspunsul, iar bărbatul începe să-mi explice ceva. Dar nu mă pot concentra. Îmi dau seama că nu mă vor asculta, că nu mă vor lua în serios. Aşa că trebuie să fac ceva. Trebuie, pentru că Elizabeth a dispărut.

Observații

[←1]

Din *Alice în Ţara Minunilor*, de Lewis Carroll

[←2]

Ambele sunt mărci de cereale.

[←3]

Un fel de zacuscă

[←4]

Noi trei

[←5]

Nu sunt iubita nimănui

[←6]

Personaj din cartea pentru copii *The Tale of Mrs. Tiggy-Winkle* de Beatrix Potter, care era o aricioaică

[←7]

Roşu victorie

[←8]

Stacojiu seducător

[←9]
Marcă de extract de carne gros şi sărat

[←10]

Navy, Army, and Air Force Institutes - organizaţie creată de guvernul britanic în 1921, cu scopul de a oferi activităţi recreative şi de a vinde diverse bunuri soldaţilor din marină, armată şi forţele aeriene şi familiilor acestora

[←11]

Muzică în timp ce lucrezi

[←12]
În loc de „plăcintă cu rinichi şi carne”

[←13]

Din „Maud”, de Alfred Tennyson (1809-1892)

[←14]

De A.A. Milne (1882-1956)

[←15]

Lorna Doone: A Romance of Exmoor - roman al autorului englez Richard Doddridge Blackmore, publicat în 1869. În 1945, în Marea Britanie a fost difuzat un serial radiofonic după acest roman.

[←16]
Asistente de noapte

[←17]

The Wicked Lady, film din 1945 cu Margaret Lockwood şi James Mason

[←18]

Ann Radcliffe (1764-1823), scriitoare engleză şi pionieră a romanului gotic

[←19]

Voi fi iubita ta

[←20]

Joc de cuvinte în original: „to make a Veneţian blind” poate însemna şi „să faci un stor veneţian”, şi „să orbeşti un veneţian”.

[←21]

Din *Don Giovanni*, operă a cărei muzică a fost compusă de Wolfgang Amadeus Mozart pe un libret scris în limba italiană de Lorenzo da Ponte

[←22]

Personajele unei cărţi pentru copii, *The Borrowers*, de Mary Norton, omuleţi care trăiesc în pereţii şi duşumelele unei case englezeşti şi „împrumută” de la oamenii mari cele necesare traiului

[←23]

Armata lui tata (1968), sitcom a cărui acţiune este plasată în timpul celui de-al Doilea Război Mondial

[←24]

William Henry Pratt (1887-1969), cu numele de scenă Boris Karloff, a fost un actor englez cunoscut mai ales pentru rolurile sale din diverse filme de groază.

[←25]

Politician britanic, prim-ministru al Marii Britanii între 1945 şi 1951

[←26]

Din „Maud”, de Alfred Tennyson

[←27]

Din „Maud”, de Alfred Tennyson

[←28]

Benzi desenate pentru copii, personajul principal fiind ursul Rupert

[←29]

Castel renascentist din oraşul Colditz, Germania. A devenit faimos ca lagăr de prizonieri de război în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, aici fiind închişi ofiţerii aliaţi care evadaseră în mod repetat din alte părţi.